

Økonomiske analyser

2002

Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Konjunkturtendensene

- Utviklingen i norsk og internasjonal økonomi
- Prognoser for norsk økonomi for 2002-2004

Artikler

- Reviderte nasjonalregnskapstall for årene 1991-2001
- Et renere og rikere Kina?
- Samboere med felles barn: En gruppe med mye gjennomtrekk

€ 320.5

Ø5a exl

Statistisk Sentralbyrå

000456VLR

Økonomiske
analyser
3/2002

Økonomiske analyser

3/2002

21. årgang

Innhold

Konjunkturtendensene	3
Internasjonal økonomi	4
Norsk økonomi	8
<i>Erling Joar Fløttum, Tore Halvorsen og Tor Skoglund:</i>	
Reviderte nasjonalregnskapstall for årene 1991-2001	24
<i>Solveig Glomsrød:</i>	
Et renere og rikere Kina?	36
<i>Turid Noack:</i>	
Samboere med felles barn: En gruppe med mye gjennomtrekk	44
Forskningspublikasjoner	50
Innholdsfortegnelse for Økonomiske analyser og Economic Survey de siste 12 måneder	54
Tabell- og diagramvedlegg	
Konjunkturindikatorer for Norge	1*
Nasjonalregnskap og prognoser for Norge og utvalgte OECD-land	17*
Makroøkonomiske hovedstørrelser for Norge, regnskap og prognoser	70*

Redaksjonen ble avsluttet onsdag 12. juni 2002.

Spørsmål om konjunkturutviklingen i:

- *Norge:* Torbjorn.Eika@ssb.no, tlf. 21 09 48 07
Roger.Bjornstad@ssb.no, tlf. 21 09 48 17
- *utlandet:* Per.Richard.Johansen@ssb.no, tlf. 21 09 49 07
Andreas.Benedictow@ssb.no, tlf. 21 09 47 98

Konjunkturtendensene og artiklene er tilgjengelig på internett: www.ssb.no/oa/

Redaksjonen: Ådne Cappelen (ansv.), Helge Brunborg, Annegrete Bruvoll, Torbjørn Eika, Erik Fjærli, Kristian Gimming, Audun Langørgen, Erling Røed Larsen, Bjørn Naug og Li-Chun Zhang
Redaksjonssekretær: Aud Walseth, tlf.: 21 09 47 57 (artikkelstoff),
Lisbeth Lerskau, tlf.: 21 09 48 06 (konjunkturoversikter mv.) telefaks: 21 09 00 40
Redaksjonens adresse: Statistisk sentralbyrå, Forskningsavdelingen, P.b. 8131 Dep., N-0033 Oslo

Salg- og abonnementservice: N-2225 Kongsvinger, tlf.: 62 88 55 00, telefaks: 62 88 55 95,
e-post: salg-abonnement@ssb.no

Trykk: Statistisk sentralbyrå/1400

Økonomiske analyser

utgis av Forskningsavdelingen i Statistisk sentralbyrå. Forskningsavdelingen ble opprettet i 1950 og har ca. 75 ansatte. Ca. 40 prosent av virksomheten finansieres av eksterne oppdragsgivere, hovedsakelig forskningsråd og departementer. Avdelingen er delt i 8 grupper og ledes av forskningsdirektør Ådne Cappelen.

- Gruppe for skatt, fordeling og konsumentatferd
Forskningsleder Thor Olav Thoresen
- Gruppe for energi og miljøøkonomi
Forskningsleder Tor Arnt Johnsen
- Gruppe for makroøkonomi
Forskningsleder Per Richard Johansen
- Gruppe for arbeidsmarked og bedriftsatferd
Forskningsleder Torbjørn Hægeland
- Gruppe for offentlige finanser
Forskningsleder Nils Martin Stølen
- Gruppe for kommunal og regional økonomi
Forskningsleder Audun Langørgen
- Gruppe for økonomisk vekst og effektivitet
Forskningsleder Brita Bye
- Gruppe for petroleum og miljøøkonomi
Forskningsleder Knut Einar Rosendahl

**Økonomiske analyser utkommer med 6 nummer i året.
Neste utgave publiseres i begynnelsen av september 2002.**

Standardtegn i tabellen	Symbol
Oppgave mangler	..
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	0
Foreløpige tall	*

Konjunkturtendensene

Første halvår 2002 har utviklet seg til å bli en turbulent periode i norsk økonomi. Selv om den økonomiske utviklingen hos våre viktigste handelspartnere gjennomgående har vært positiv sett med norske øyne, gir utviklingen i norsk økonomi grunn til bekymring. For det første har vi vært gjennom et lønnsoppgjør som har gitt meget store lønnstillegg. For det andre har kronekursen appresiert betydelig fram til begynnelsen av juni, og det norske rentenivået er meget høyt sammenliknet med land rundt oss. Den norske konsumprisveksten har sunket betydelig, men dette er helt i tråd med hva en kunne forvente på bakgrunn av de spesielle faktorene som ligger bak konsumprisutviklingen. Veksten i norsk økonomi synes ikke spesielt sterk selv om sesongjusterte tall for produksjonen i 1. kvartal i år er relativt høye. Tallene er imidlertid ikke lette å tolke pga. plasseringen av påsken i år sammenliknet med tidligere år. Arbeidsledigheten er stigende og arbeidsmarkedet preges nå av mindre tilgang på ledige stillinger enn tidligere.

Vi synes konjunkturbildet nå er meget usikkert og svært mye av utviklingen ett år fram i tid avhenger av en så volatil størrelse som valutakursen. Skulle dagens sterke krone holde seg en stund framover, vil inflasjonstakten holde seg meget lav og klart under det måltall som regjeringen har satt for utøvelsen av pengepolitikken. Selv om det er uklart hvor raskt en styrking av kronekursen slår igjennom i norske importpriser og derfra over i konsumprisene, er det liten tvil om at gjennomslaget er betydelig ett år fram i tid. Vi har derfor valgt å presentere beregninger som viser hvilken betydning ulike antakelser om kronekursen kan ha for prisutviklingen og sentrale makro-økonomiske størrelser framover.

En annen faktor som påvirker konjunkturbildet er som nevnt virkningene av de store lønnstilleggene ved vårens lønnsoppgjør. På bakgrunn av situasjonen i norsk økonomi kan en spørre om hvordan tilleggene kunne bli så store. Et mulig svar er at det nå skjer eller kanskje allerede har skjedd store institusjonelle

endringer i arbeidsmarkedet som påvirker lønnsdannelsen. Det har skjedd en viss fragmentering både på arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden som vanskeliggjør en koordinert lønnsdannelse. Hvorvidt de senere års forbundsvisse oppgjør er begynnelsen på en ny epoke, eller bare et midlertidig fenomen, er vanskelig å fastslå nå. For å illustrere betydningen av slike endringer, har vi lagd beregninger som viser hva en endring i lønnsdannelsen i retning av en kontinental-europeisk modell vil kunne bety.

Hovedbildet vi tegner av utviklingen i norsk økonomi framover er at vi antakelig vil oppleve en periode med ganske svak økonomisk vekst, stigende arbeidsløshet, men høy reallønnsvekst for de som er i arbeid. Høy produktivitetsvekst vil bidra til det siste. Det norske rentenivået vil antakelig holde seg høyt – i alle fall hvis kronekursen skulle svekkes noe i forhold til dagens nivå. Ganske høye oljepriser vil bidra til fortsatt store overskudd i utenriksøkonomien og en rask oppbygging av Petroleumsfondet. Størrelsen på Petroleumsfondet gir klare føringer for finanspolitikken framover, noe som har betydning for pengepolitikken. Verdien av fondet i norske kroner er imidlertid usikker pga. valutakursutviklingen og de svake aksjekursene. Sistnevnte faktor spiller nok også inn som en forklaring på hvorfor norske kroner har styrket seg i år. Når avkastningen på aksjer er lav og kursene fallende, synes det mer lønnsomt å plassere sine penger likvid med høy avkastning og endog med forventninger om kursgevinst.

På toppen av disse usikkerhetsfaktorene kommer revisjonen av nasjonalregnskapstallene som publiseres sammen med denne konjunkturanalysen. Det har ikke vært mulig for oss å oppdatere vårt modellgrunnlag og våre tradisjonelle prosedyrer i konjunkturanalysen til den nye statistiske virkeligheten som nasjonalregnskapet viser. Dette bidrar også til at vi nå er mer usikre på tolkningen av situasjonen i norsk økonomi enn vanlig.

Internasjonal økonomi

Verdensøkonomien viser klare tegn til oppgang, og veksten forventes å ta seg noe opp i år og neste år. Den amerikanske økonomien har klart seg bedre etter terrorangrepene 11. september i fjor enn først fryktet. Nedturen i 2001, som ble mildere enn forventet, har snudd til vekst. Omfattende skattelette og fjorårets rentereduksjoner har bidratt til det raske omslaget. Det forventes økt vekst også i euroområdet, drevet av oppgangen i USA. Hos våre viktigste handelspartnere er det utsikter til en samlet BNP-vekst på rundt 1,6 prosent i år, mot 1,4 prosent i fjor. For 2003 er anslaget på 2,8 prosent. Det ventes sterkere vekst i USA enn i euroområdet; for 2002 er OECDs anslag på henholdsvis 2,5 og 1,3 prosent, mens det neste år forventes en vekst på henholdsvis 3,5 og 2,9 prosent. For Japan anslås BNP å vokse med 0,3 prosent neste år, mot en nedgang på 0,7 prosent i år.

Privat konsum holdt seg forholdsvis godt oppe i USA gjennom fjoråret. I euroområdet har konsumveksten vært relativt lav, og ventes først å ta seg opp neste år. Inflasjonen har ligget over den europeiske sentralbankens (ESB) øvre grense på 2 prosent siden mai 2000, men for 2003 venter OECD en prisstigning på 1,9 prosent. Vårens lønnsoppgjør i euroområdet utgjør imidlertid en fare for økt inflasjon. Det forventes at styringsrentene internasjonalt vil øke i løpet av 2002 fra dagens lave nivå, men forventninger om relativt lav inflasjon åpner for at innstramningen av pengepolitikken på begge sider av Atlanteren kan skje gradvis, slik at en kan unngå en nedbremsing av den tiltagende økonomiske veksten.

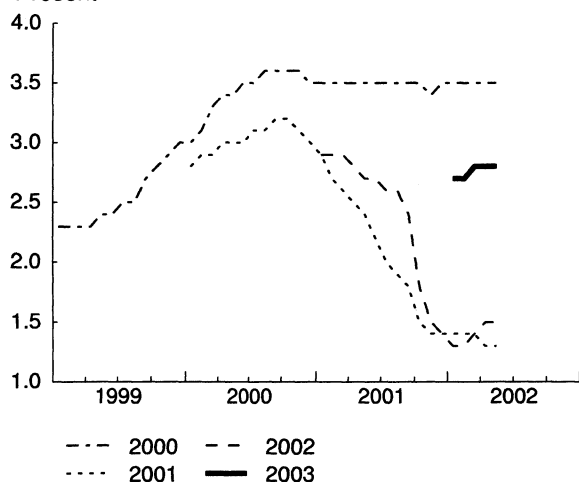
Den amerikanske økonomien har stor betydning for konjunkturforløpet internasjonalt. Utviklingen i USA vil derfor i stor grad bestemme vekstutsiktene fremover. Flere faktorer kan virke begrensende på veksten i den amerikanske økonomien. Vekstpotensialet i privat konsum er begrenset av dagens svært lave sparerate og en høy gjeldsbyrde. Utsikter til store, vedvarende underskudd på driftsbalansen utgjør også et usikkerhetsmoment. Det samme gjør aksjemarkedet. En annen, mer umiddelbar trussel mot en rask oppgang i verdensøkonomien er faren for høyere oljepriser, sett i lys av det høye spenningsnivået i Midt-Østen.

Internasjonal handel

Etter fjorårets vekstpause ventes økt vekst i verdenshandelen i år og neste år. OECD anslår at verdenshandelen skal vokse med 2,5 prosent i år og 9,5 prosent neste år. Økt amerikansk import er en avgjørende faktor, og forventningene om økt vekst i USA er hovedårsaken til at det anslås økt vekst i verdenshandelen. Ubalansene i verdenshandelen ser imidlertid ut til å vedvare, med store underskudd på den amerikanske handelsbalansen og store overskudd på den japanske. En svakere dollarkurs kan imidlertid bidra til å redusere USAs handelsunderskudd.

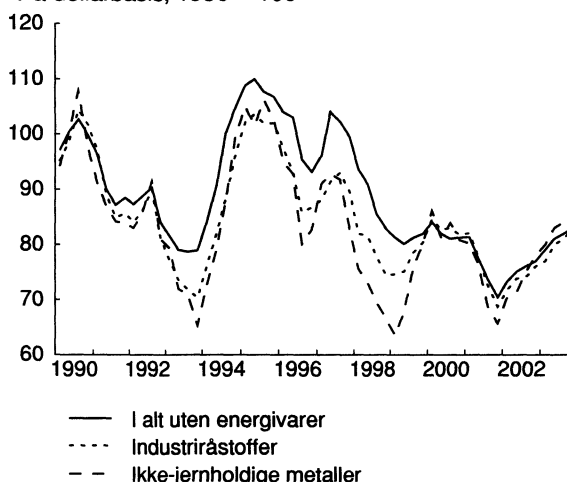
Råvareprisene falt i fjor som følge av den reduserte veksten i verdensøkonomien. I takt med oppsvinget i internasjonal etterspørsel snudde fallet i råvarepriser til vekst i første kvartal 2002. Foreningen for europeiske konjunkturinstitutter (AIECE) anslår moderat vekst i råvareprisene både for 2002 og 2003.

BNP-vekstanslag for Norges handelspartnere for årene 2000 - 2003 gitt på ulike tidspunkter
Prosent

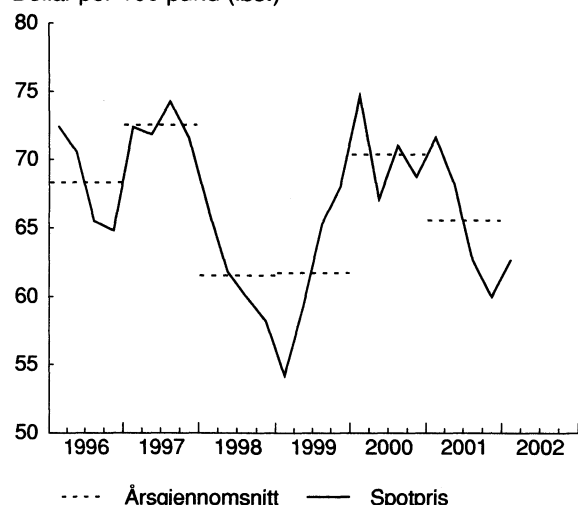
Kilde: Consensus Forecasts.

Indekser for råvarepriser på verdensmarkedet. 1990 - 2003
På dollarbasis, 1990 = 100

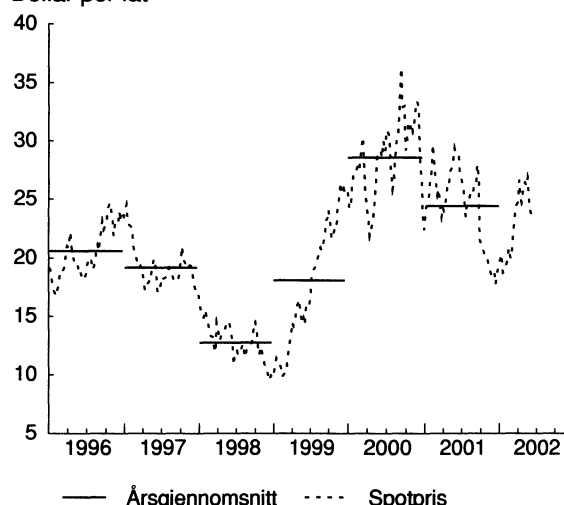
Kilder: HWWA-Institut für Wirtschaftsforschung og AIECE.

Spotprisen på aluminium. 1996-2002
Dollar per 100 pund (lbs.)

Kilde: IMF.

Spotpris på råolje, Brent Blend
Dollar per fat

Kilde: Norges Bank.

Utviklingen i oljemarkedet

Spotprisen på Brent Blend falt fra om lag 27 dollar fatet i september til 18 dollar per fat i desember. Selv om hovedårsaken til fallet i oljeprisen var terrorangrepene mot mål i USA, hadde mange analytikere allerede før angrepene nedjustert sine anslag for utviklingen i oljeetterspørselen. Siden har oljeprisen steget og lå i begynnelsen av juni på rundt 24 dollar fatet. Som gjennomsnitt over årets fem første måneder har prisen vært i overkant av 22 dollar per fat, mot om lag 24,5 dollar fatet i gjennomsnitt i fjor.

Flere forhold har bidratt til prisøkningen gjennom første kvartal i år. For det første vedtok OPEC å redusere produksjonen med 1,5 millioner fat per dag i et halvt år fra og med januar, samtidig som Norge, Russland, Mexico, Angola og Oman vedtok å redusere eksporten eller produksjonen med til sammen i underkant av 0,5 millioner fat daglig. I ettertid har det vist seg at OPEC har oppfylt noe under 80 prosent av de varslede kuttene, mens det av produsentene utenfor OPEC bare ser ut til å være Russland som ikke vil innfri sine varslede reduksjoner. For det andre bidro urolighetene i Midt-Østen og spekulasjonene om at USA ville angripe Irak til økt bekymring om den fremtidige oljeproduksjonen i området, og dette bidro til økte innkjøp på futuresmarkedet for råolje. For det tredje tok den økonomiske veksten, og dermed oljeetterspørselen, i USA seg opp på et tidligere tidspunkt enn man hadde forventet.

I følge IEA er de samlede lagrene av råolje og ferdigprodukter i OECD-området like store som gjennomsnittet på denne tiden av året over de siste fem årene. IEA forventer en normal kald vinter på den vestlige halvkule, noe som bidrar til økt etterspørsel etter fyringsolje. Samtidig forventer mange analytikere at Irak viderefører sin eksport innenfor en ny og revidert olje-for-mat-avtale med FN i juni. Av landene utenfor

OPEC er det bare Oman som har signalisert at de vil videreføre produksjonskuttene gjennom andre halvår. Dersom også OPEC viderefører kuttene utover første halvår ser det ut til at de globale lagrene av råolje vil kunne bli redusert med noe under 0,4 millioner fat daglig når vi ser andre og tredje kvartal under ett. Dette er en periode der lagrene av råolje normalt øker med mellom 0,5 og 1,0 millioner fat per dag, noe som er spesielt viktig for å sikre forsyningen til raffinerier som skal produsere fyringsolje.

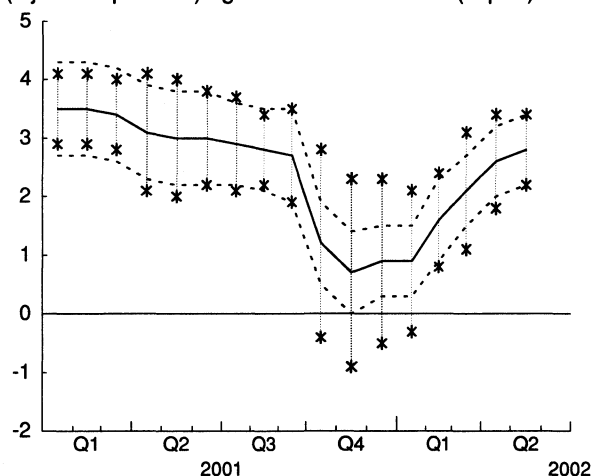
Dersom man legger til grunn at OPEC makter å øke produksjonen i tilstrekkelig grad og tidsnok til å hindre økt bekymring for fremtidig levering av fyringsolje og dermed prispress, vil oljeprisen kunne holde seg om lag på dagens nivå i tiden fremover. En slik utvikling er også betinget av at verken urolighetene i Midt-Østen eller spekulasjonene om en åpen konflikt mellom USA og Irak tiltar.

USA

Den amerikanske økonomien har opplevd en raskere opptur enn ventet etter en svak utvikling gjennom fjoråret. Den fryktede nedturen etter terrorangrepene 11. september har ikke blitt realisert, og BNP-veksten var igjen positiv i fjerde kvartal 2001. Basert på avviket mellom faktisk og trendmessig (potensielt) BNP kom konjunkturukslaget i første kvartal 2002. Veksten forventes å øke gradvis, og OECD anslår at BNP vil vokse med 2,5 prosent i år sammenliknet med 2001. I 2003 forventes veksten å ta seg ytterligere opp, til 3,5 prosent.

Veksten i privat konsum var relativt høy gjennom hele 2001, hjulpet av betydelig skattelette og et lavt rentenivå etter rentekuttene gjennom fjoråret. I arbeidsmarkedet steg lønningene i mars for første gang på åtte måneder, og arbeidsledigheten ser ut til å stabilisere seg. NIESR estimerer at produktivitetsveksten var

BNP-vekstanslag for USA for 2002 på ulike tidsp.
Gjennomsnittsanslag (linje) med +/- 2 standardavvik
 (stjernepunkter) og +/- 2 "normalt" avvik (stiplet)

Kilde: Consensus Forecasts.

1,9 prosent i 2001. Det er uvanlig høyt i en periode med lav økonomisk vekst. For 2002 og 2003 er anslaget på 2,5 prosent, på linje med den gjennomsnittlige årlige produktivitetsveksten siden 1995.

Utviklingen i industrien, som var en viktig komponent i fjorårets svake utvikling, viste positive tendenser allerede i fjerde kvartal i fjor, og ser nå ut til å ha snudd. Privat sektors investeringer falt i fjor, men ventes å øke fra andre halvår i år. Lageroppbygging gir også et positivt bidrag til den økonomiske aktiviteten, etter den sterke reduksjonen i lagerhold i fjor. Tillitsindikatorer viser at tilliten til den amerikanske økonomien har tatt seg opp både i næringslivet og blant konsumentene. Det er heller ingen overhengende fare for inflasjonspress, og tilstramningen i pengepolitikken vil komme gradvis, slik at oppsvinget i økonomien ikke skal bli amputert av høye renter. Etter hvert som oppgangen manifesterer seg også internasjonalt, vil økt eksport bidra til den videre veksten.

Det er flere faktorer som kan bremse veksten. USA har hatt et underskudd på driftsbalansen på rundt 4 prosent av BNP de siste årene, og underskuddet forventes å holde seg høyt fremover. Raskere vekst i innenlandsk etterspørsel enn hos handelspartnere gjør at underskuddet på handelsbalansen anslås av OECD til å stige med 4,9 prosent neste år. Det ser ikke ut til å være noen umiddelbar fare for at kapitaltilgangen som er nødvendig for å finansiere underskuddet på driftsbalansen skal tørke inn; produktivitetsveksten i USA er relativt høy og utenlandske investorer finner fortsatt amerikanske kapitalmarkeder attraktive. Det er imidlertid stadig priset inn svært optimistiske forventninger til bedriftenes fremtidige inntjening i aksjemarkedet. Dersom det oppstår forventninger om en kraftig nedjustering i aksjemarkedet, kan utenlandske investeringer falle betraktelig og dollaren vil svekke

seg ytterligere. En moderat svekkelse av dollaren kan virke positivt gjennom bedret konkurranseevne i amerikanske eksportnæringer og redusert handelsunderskudd. En sterk depresiering kan imidlertid føre til økt inflasjon og fare for finansiell ustabilitet internasjonalt. Et fall i aksjekursene kan også, sammen med en høy gjeldsbyrde, bidra til en økning i amerikanske konsumenters sparing, noe som vil medføre lavere etterspørsel etter varer og tjenester og redusert økonomisk vekst.

Europa

Det forventes moderat vekst i euroområdet, drevet av oppgangen i USA. En forsiktig oppgang ventes i andre halvdel av 2002 og en noe sterkere utvikling i 2003. OECD anslår en BNP-vekst på 2,9 prosent neste år, mot bare 1,3 prosent i år.

Det internasjonale oppsvinget vil medføre økt eksport og dermed en styrking av etterspørselen i euroområdet. Næringslivets tillit til økonomien har bedret seg betraktelig de siste månedene, og den lave realrenten er med på å legge forholdene til rette for økte investeringer og økt innenlandsk etterspørsel. I 2003 forventes veksten å feste seg i de fleste sektorer.

Det er imidlertid usikkerhet knyttet til oppgangen. Veksten er i stor grad avhengig av økt vekst internasjonalt og økt eksport, og av utviklingen i oljeprisen fremover. Inflasjonen har ligget over ESB's mål på mellom null og to prosent siden mai 2000. I første kvartal i år var konsumprisveksten rundt 2,5 prosent, delvis pga. særskilte forhold som innføringen av sedler og mynt i euro og høye oljepriser. Konsumprisveksten forventes imidlertid å falle i løpet av året, og anslås av OECD til 2 prosent i 2002 og 1,9 prosent i 2003. Inflasjonsanslagene baserer seg på moderasjon i årets lønnsforhandlinger. Store lønnstillegg kan skape kostnadspress, med følger ikke bare for prisene, men også for sysselsetting og BNP-vekst.

Euroen har styrket seg mot amerikanske dollar den siste tiden, noe som kan motvirke oppgangen i euroområdet gjennom svakere utvikling i eksportnæringene. En styrking av euroen kan imidlertid også gjøre det mindre aktuelt for ESB å heve rentene som følge av lavere importert inflasjon.

I euroområdet ble Tyskland rammet hardest av den internasjonale nedgangen i fjor. Det ser imidlertid ut til at også Tyskland er på vei ut av nedgangen, med en vekst i første kvartal i år på 0,2 prosent målt mot kvartalet før. Det er i første rekke eksportindustrien som må dra lasset. Tyskland har også i særlig grad slitt med en svak privat konsumvilje, men tall for første kvartal viser at også privat konsum er i ferd med å ta seg opp.

Utenfor euroområdet opplevde både Sverige og Danmark vekst i fjerde kvartal 2001. For Sveriges del

Makroøkonomiske anslag ifølge ulike kilder

Årlig endring i prosent

	BNP-vekst					Konsumprisvekst				
	1999	2000	2001	2002	2003	1999	2000	2001	2002	2003
USA										
NIESR	4,1	4,1	1,2	2,4	3,5	1,6	2,7	1,9	0,7	1,6
ConsF	4,1	4,1	1,2	2,8	3,5	2,2	3,4	2,8	1,6	2,4
EU-kom	4,1	4,2	1,2	2,7	3,1	2,2	3,4	2,8	1,4	2,4
OECD	4,1	4,1	1,2	2,5	3,5	2,2	3,4	2,8	1,8	2,4
Japan										
NIESR	0,7	2,2	-0,4	-1,2	1,3	-0,5	-1,0	-1,6	-1,4	-0,3
ConsF	0,7	2,4	-0,5	-1,0	1,1	-0,3	-0,7	-0,7	-1,0	-0,6
EU-kom	0,7	2,4	-0,5	-0,8	0,6	-0,3	-0,7	-0,5	-0,9	-0,1
OECD	0,7	2,4	-0,4	-0,7	0,3	-0,3	-0,7	-0,7	-1,2	-1,2
EMU										
NIESR	2,6	3,4	1,5	1,4	2,5	1,1	2,4	2,5	2,3	2,1
ConsF	2,6	3,4	1,4	1,3	2,8	1,1	2,2	2,6	2,0	1,9
EU-kom	2,7	3,4	1,6	1,4	2,9	1,1	2,4	2,5	2,2	2,0
OECD	2,7	3,5	1,6	1,3	2,9	1,1	2,4	2,5	2,0	1,9
Handelspartnere (eksportveid)										
NIESR	2,9	3,5	1,4	1,5	2,5	1,2	1,9	2,3	1,8	1,9
ConsF	3,0	3,5	1,3	1,5	2,8	1,4	2,2	2,5	2,0	2,0
EU-kom	3,0	3,5	1,3	1,6	2,8	1,2	2,0	2,4	2,0	1,9
OECD	3,0	3,5	1,4	1,6	2,8	1,4	2,2	2,5	2,0	2,1

Kilder: NIESR, EU-kommisjonen og OECD fra april 2002 og Consensus Forecasts fra mai 2002. Prisanslagene fra NIESR for USA og Japan gjelder privatkonsumdeflatoren.

skyldtes dette i stor grad svekkelsen av den svenske kronen mot euro, mens økte offentlige utgifter lå bak i Danmark. I Danmark ventes økt privat konsum og høyere investeringer å gi en gradvis økning i den økonomiske aktiviteten, understøttet av den internasjonale oppgangen. Arbeidsledigheten har holdt seg lav og kan være en begrensende faktor. Også i Sverige vil økt innenlandsk etterspørsel og eksport gi økt vekst i første halvår 2002. Sverige har lav arbeidsledighet og det er fare for at lønnsutviklingen vil bidra til høy inflasjon. OECD anslår at inflasjonen vil øke til 2,8 prosent i 2003, 0,8 prosentpoeng høyere enn Sveriges Riksbanks inflasjonsmål.

Japan

Den økonomiske situasjonen ble ytterligere forverret gjennom fjoråret, og Japan opplevde det største fallet i BNP på 40 år. Dette har medført lavere investeringer og økt arbeidsledighet. Det er fortsatt store problemer i banksektoren, med store mengder misligholdte lån, og det er en viss fare for at implementeringen av strukturelle reformer kan medføre en styrking av deflasjonstendensene i økonomien. Det ventes imidlertid en forsiktig fremgang neste år, basert på økt etterspørsel fra USA og Europa. OECD anslår en BNP-vekst på 0,3 prosent neste år, mot en nedgang på 0,7 prosent i år.

Norsk økonomi

Nasjonalregnskapstall for årene 1991 til 2001 har nå blitt revidert. En egen artikkel i dette nummer av Økonomiske analyser omtaler disse revisjonene. Det mest sentrale tallmaterialet for våre konjunkturanalyser – det kvartalsvise nasjonalregnskapet (KNR) – er blitt revidert fra og med 1999, men det foreligger ennå ingen KNR-reviderte tall for årene før 1999. Disse vil bli lagt i tiden framover med utgangspunkt i de nye reviderte årstallene. I det følgende omtales to aspekter ved revisjonen av tallene som har betydning for vurderingen av konjunkturutviklingen i norsk økonomi. For det første viser vi en foreløpig beregning av hvordan konjunktursykkelmønsteret på 1990-tallet og fram til 2004 ser ut ifølge denne konjunkturrapporten

sammenliknet med de anslagene vi hadde i vår forrige analyse publisert i Økonomiske analyser nr. 1/2002. Hovedtrekket er at konjunkturmønsteret er om lag det samme, men at økte vekstanslag for BNP Fastlands-Norge fører til at vi nå vil si at høykonjunkturen, som startet i andre halvdel på 1990-tallet, ser ut til å ha vart lengre enn tidligere anslått. For det andre innebærer revisjonen av nasjonalregnskapet også revisjoner av faktorinnsatsen i næringene med den følge at produktivitetsveksten i norsk økonomi er justert opp. Størrelsen på produktivitetsveksten er en sentral størrelse når en skal anslå vekstpotensialet i økonomien, men også for en vurdering av hvilken vekst i faktorprisene som er forenlig med en gitt aggregert pris-

Makroøkonomiske hovedstørrelser. Regnskapstall for 2000-2001

Vekst fra forrige periode. Prosent

	2000	2001	Sesongjustert			
			01.2	01.3	01.4	02.1
Realøkonomi						
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	3,5	2,5	1,2	0,8	-0,5	1,2
Konsum i offentlig forvaltning	1,2	2,0	0,8	0,8	0,7	2,0
Bruttoinvesteringer i fast kapital	-1,5	-4,6	-4,1	-3,2	1,9	-3,2
- Fastlands-Norge	3,4	-0,3	0,1	-4,2	0,3	-0,4
- Utvinning og rørtransport	-31,6	7,2	-6,1	14,3	16,1	-17,9
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ¹	2,9	1,8	0,9	-0,1	0,0	1,1
Eksport	2,9	4,2	-1,1	3,2	2,6	-5,8
- Råolje og naturgass	6,6	5,2	-4,7	10,6	-1,0	-7,7
- Tradisjonelle varer	1,7	4,0	1,0	-4,3	6,6	-2,1
Import	3,2	0,0	-0,2	-1,8	2,3	-4,1
-Tradisjonelle varer	2,6	4,0	2,8	-3,2	2,7	2,2
Bruttonasjonalprodukt	2,4	1,4	-0,1	0,9	0,5	-0,3
- Fastlands-Norge	1,9	1,2	-0,3	0,3	0,8	1,1
Arbeidsmarkedet²						
Utførte timeverk	-1,1	-1,0	0,8	-0,7	-0,8	-1,3
Sysselsatte personer	0,4	0,5	0,2	-0,3	0,7	0,0
Arbeidsstyrke	0,8	0,6	0,3	-0,1	0,9	-0,1
Arbeidsledighetsrate, nivå ³	3,4	3,6	3,4	3,6	3,8	3,7
Priser						
Konsumprisindeksen (KPI) ⁴	3,1	3,0	4,0	2,6	2,0	1,1
KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE) ⁴	..	2,6	2,6	2,4	2,6	2,4
Eksportpriser tradisjonelle varer	13,5	-3,1	-1,2	-3,6	-2,7	-1,8
Importpriser tradisjonelle varer	4,8	0,4	-2,6	-3,3	-1,5	-2,4
Utenriksregnskap						
Driftsbalansen, milliarder kroner	219,6	233,4	57,0	62,9	50,3	59,1
MEMO (justerte nivåttall)						
Pengemarkedsrente (3 mnd. NIBOR)	6,8	7,2	7,5	7,3	6,8	6,5
Utlånsrente, banker	8,1	8,8	8,9	8,9	8,6	8,3
Råoljepris i kroner ⁵	252,0	220,1	250,1	228,3	173,0	186,1
Importveid kronekurs, 44 land, 1995=100	103,3	100,2	100,7	99,5	98,5	97,2
NOK per ECU/euro	8,1	8,1	8,0	8,0	8,0	7,8

¹ Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner + konsum i offentlig forvaltning + bruttoinvesteringer i Fastlands-Norge.

² Tallene for 2000 og 2001 er fra nasjonalregnskapet. Kvartalstallene er basert på AKU, idet nasjonalregnskapets kvartalstall for sysselsetting og timeverk er for korte for sesongjustering.

³ Ifølge AKU.

⁴ Prosentvis vekst fra samme periode året før.

⁵ Gjennomsnittlig spotpris Brent Blend.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank.

vekst, f.eks. veksten i konsumprisene. Ved en slik vurdering spiller også eventuelt ulik utvikling i produktiviteten etter næring en rolle.

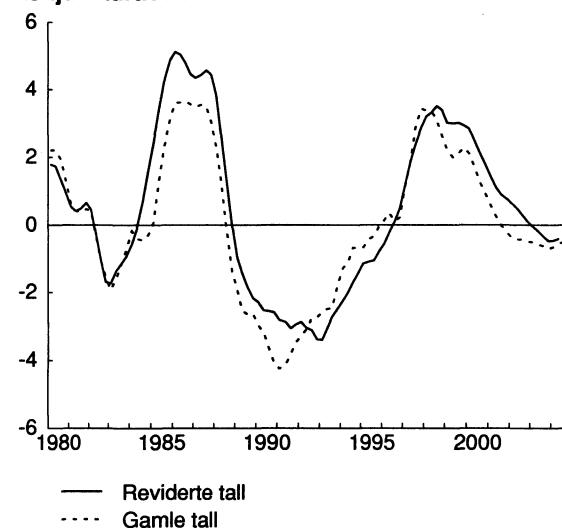
Konjunkturutviklingen

Reviderte KNR-tall tilbake til 1990 vil foreligge ved kommende årsskifte. For å kunne gi en foreløpig vurdering av hvordan tallrevisjonen av årstallene har påvirket tradisjonelle konjunkturindikatorer, har vi justert de tidligere publiserte KNR-tallene for BNP Fastlands-Norge fra årene før 1999 slik at de samsvarende med de nye årsseriene under bibehold av det gamle kvartalsmønsteret. Vi har deretter beregnet vanlige konjunkturavvik (avvik fra trend) i serien og sammenliknet med den serien som ble publisert i ØA nr. 1/2002 som var basert på gamle nasjonalregnskapstall. Figuren viser at disse to seriene stort sett er sammenfallende, men likevel med avvik som det er verd å merke seg. Oppjusteringen av BNP-veksten på 1990-tallet har ført til at høykonjunkturen har blitt forlenget i tid. De nye seriene viser at norsk økonomi fortsatt var inne i en høykonjunktur ved siste årsskifte, mens de gamle tallene viste at høykonjunkturen da var over. De nye tallene sammenholdt med vår prognose for utviklingen framover, viser at 2002 kan bli et år hvor aktivitetsnivå ligger litt over trenden selv om en gjennom 2002 kommer ned mot trendnivået.

Nytt lys over produktivitetsutviklingen

Det knytter seg mye oppmerksomhet til utviklingen i produktiviteten. I tabellen gjengis utviklingen i brutto-produksjon i faste priser per timeverk på 1990-tallet for noen hovedgrupper av næringer i fastlandsøkonomien. En sammenlikner utviklingen ifølge gamle nasjonalregnskapstall med de tallene som foreligger

Konjunkturavvik

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

etter tallrevisjonen av nasjonalregnskapet. Tallene for 2000 og 2001 er foreløpige. Beregningene viser at de nye nasjonalregnskapstallene gir en høyere produktivitsvekst for bedrifter i Fastlands-Norge og at dette i hovedsak kan henføres til høyere anslag for produktiviteten i privat tjenesteyting. De økte anslagene her gjelder både arbeidsproduktivitet og total faktorproduktivitet. Sistnevnte er gjennomgående revidert opp med 0,4 prosent per år for perioden 1990-2001 for bedrifter i fastlandsøkonomien. Det er ellers verd å merke seg at det er svært liten vekst i faktorproduktiviteten i industrien både i de nye og reviderte tallene og at tallene er mest revidert for tjenesteytende næringer. Det er da også her at selve tallrevisjonen i nasjonalregnskapet er størst.

Dekomponering av årlig prosentvis endring i arbeidskraftsproduktiviteten (bruttoproduksjon per timeverk) 1991-1995, 1996-2000 og 2001

	1991-1995			1996-2000			2001		
	Arbeidskraftsproduktivitet	Bidrag fra endring i kapital og produktinnsats	Total faktorproduktivitet	Arbeidskraftsproduktivitet	Bidrag fra endring i kapital og produktinnsats	Total faktorproduktivitet	Arbeidskraftsproduktivitet	Bidrag fra endring i kapital og produktinnsats	Total faktorproduktivitet
Bedrifter i Fastlands-Norge									
Gamle NR-tall	3,1	2,0	1,1	2,2	1,6	0,7	2,2	1,3	0,9
Nye NR-tall	4,0	2,5	1,5	4,1	3,0	1,1	2,8	1,5	1,3
Industri totalt									
Gamle NR-tall	2,2	1,8	0,4	2,0	1,9	0,1	1,1	0,9	0,1
Nye NR-tall	2,4	2,1	0,3	3,4	3,3	0,1	0,4	0,2	0,2
Annen vareproduksjon									
Gamle NR-tall	5,3	3,0	2,3	2,3	1,5	0,9	3,0	1,6	1,4
Nye NR-tall	5,6	2,6	2,9	2,5	2,1	0,4	0,8	1,1	-0,3
Privat tjenesteyting									
Gamle NR-tall	2,6	1,8	0,8	2,8	1,9	0,9	3,3	2,1	1,2
Nye NR-tall	4,4	2,6	1,8	5,4	3,7	1,8	4,8	2,6	2,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Disse revisjonene er interessante av flere grunner. I denne sammenhengen skal vi nøye oss med å påpeke at ifølge den skandinaviske inflasjonsmodellen spiller forskjeller i produktivitetsvekst mellom konkurranseutsatte og skjermede næringer en viktig rolle for det som gjerne kalles den strukturelle delen av inflasjonen. Revisjonen av nasjonalregnskapstallene innebærer at det er produktivitetsveksten i hva en tradisjonelt har omtalt som skjermede næringer, som har økt, mens veksten for vareproduserende næringer har endret seg lite. Isolert sett trekker dette i retning av at den strukturelle delen av inflasjonen nå er lavere enn tidligere anslått. Skulle disse vekstratene også være representative for årene framover, innebærer dette at en kan ha en høyere økonomisk vekst enn tidligere antatt uten at det behøver være uforenlig med et gitt mål for prisveksten

Finanspolitikken

Stortinget har, i tråd med regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett (RNB), lagt opp til en finanspolitikk som følger den nye handlingsregelen for finanspolitikken mht. bruk av realavkastning av Petroleumsfondet. Økt skatteinngang i 2001 har imidlertid økt rommet for bruk av penger over statsbudsjettet uten å bryte med handlingsregelen. En kan imidlertid stille spørsmål om hvorvidt konjunkturjusteringen av skatteinntektene er stor nok gitt utviklingen i norsk økonomi. Den underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter i 2002 ble i RNB anslått til 2,5 prosent. Stortingets behandling har ikke endret dette anslaget vesentlig, noe som innebærer at veksttakten nå er klart høyere enn anslått i tilleggspromisjonen i fjor. Våre anslag for veksten i konsum i offentlig forvaltning i 2002 er som følge av Stortingets vedtak litt høyere enn anslaget i RNB. Handlingsregelen sier imidlertid bare noe om det strukturelle underskuddet over tid. Det skal fortsatt drives finanspolitikk med sikte på å stabilisere konjunkturbevegelsene. I den grad en mener norsk økonomi fortsatt har et for høyt aktivitetsnivå, innebærer derfor den reviderte innretningen av finanspolitikken at det legges en større byrde på pengepolitikken i stabiliseringsøyemed.

Handlingsrommet for finanspolitikken i 2003 bestemmes i hovedsak av utviklingen i norsk økonomi, men også av hvor stort en kan forvente Petroleumsfondet vil være ved utgangen av 2002. Størrelsen på fondet bestemmer nemlig forventet avkastning i 2003 og dermed hvilket strukturelt budsjettunderskudd en kan legge opp til ifølge handlingsregelen. På nåværende tidspunkt er det stor usikkerhet mht. størrelsen på Petroleumsfondet om et halvt år. Dette skyldes ikke bare at løpende investering i fondet avhenger av utviklingen i råoljeprisen som i seg selv er en usikker og volatil størrelse. I tillegg er kronekursen meget volatil. Selv om en så langt har klart å stabilisere inflasjonsraten (justert for energivarer og avgifter) meget godt, viser det seg at kronekursen likevel er svært ustabil.

I RNB 2002 anslo regjeringen at Petroleumsfondet ville bli 776 mrd. kroner ved utgangen av 2002, mens anslaget var 838 mrd. kroner i tilleggspromisjonen før jul i fjor. Anslaget i RNB var basert på valutakurser og aksjekurser ved utgangen av 1. kvartal i år. Siden den gang har norske kroner styrket seg betydelig og aksjekursene har falt. Styrkingen av kronekursen de to siste månedene vil alene redusere verdien av Petroleumsfondet med om lag 50 mrd. kroner og dermed det finanspolitiske handlingsrommet med 2 mrd. kroner i 2003 dersom kronen skulle holde seg på nåværende nivå ut året. Fallet i aksjekursene internasjonalt vil ytterligere kunne redusere fondets verdi ved utgangen av 2002, men det vet vi lite om, og aksjekursen kan også endres betydelig gjennom resten av 2002. En pengepolitikk som via økte renter eller forventninger om dette, fører til en kroneappresiering, vil derfor gjennom utformingen av den finanspolitiske handlingsregelen også føre til en innstramning i finanspolitikken dersom regelen følges bokstavelig. Slik sett innebar endringen i politikktreglene våren 2001, en kobling mellom penge- og finanspolitikken som ikke gjaldt tidligere.

Gitt de bindinger i finanspolitikken for 2003 som allerede er vedtatt – særlig fjerning av investeringsavgiften og økte lønnskostnader i offentlig sektor som følge av lønnsoppgjøret – er det sannsynligvis ikke stort rom for ytterligere utgiftsøkninger eller skattereduksjoner finansiert ved avkastningen av Petroleumsfondet. Et flertall på Stortinget har dessuten nylig inngått en avtale om økt barnehageutbygging og økt statsstøtte til driften for å redusere barnehagesatsene, eller prisen om en vil. Grovt sett anslår vi provenyeffekten av dette til 1 mrd. kr. i 2003. Vi har forutsatt uendrede reelle avgiftssatser for øvrig i 2003, men lavere barnehagesatser gir isolert sett en reduksjon i KPI-veksten på 0,1 prosent i 2003.

For 2004 er det finanspolitiske opplegget ikke særlig avklart, men avtalen om barnehageutbygging og ytterligere prisreduksjoner vil kunne ha en provenyeffekt på om lag 3 mrd. kroner og en direkte virkning på KPI-veksten i 2004 på -0,4 prosentpoeng. I RNB 2002 er det anslått at det strukturelle budsjettunderskuddet kan øke med 7 mrd. kroner i 2004. Det kan være rom for ytterligere disponeringer av avkastning av Petroleumsfondet, men gjennomføring av allerede vedtatte reformer tilsier at en i realiteten allerede har disponert en god del av den forventede økte finansavkastningen.

Noe høyere rente og fortsatt sterk krone?

Norges Bank har holdt styringsrenten uendret på 6,5 prosent siden 12. desember 2001. På sitt siste rentemøte 22. mai uttrykte banken at det med uendret rente framover, er mer sannsynlig at inflasjonen (justert for avgifter og energivarer) på to års sikt blir høyere enn 2,5 prosent enn at den blir lavere. Tremåneders pengemarkedsrente har steget siden slutten av

Virkningene av en sterkere norsk krone, ved uendret rentenivå

Fra mai 2000 til begynnelsen av juni 2002 har norske kroner styrket seg gradvis med i alt 14 prosent, enten en måler ved konkurransekursindeksen eller den importveide kronekursen. Bare siden siste årsskifte har styrkingen vært på nesten 9 prosent. Selv om vi legger til grunn at appresieringen har vært overdrevet, reiser det spørsmålet om hvordan en kro-neappresiering påvirker norsk økonomi. Av pedagogiske grunner skal vi drøfte tilfellet der hele appresieringen skjer momentant, i stedet for strukket ut over tid slik det faktisk har vært tilfellet. Dermed blir det lettere å følge dynamikken i virkningene gjennom en lengre periode.

I beregningen er krona antatt å styrke seg mot alle andre valutaer med 10 prosent. Rentene er holdt uendret. Det er forutsatt at den sterkere krona umiddelbart slår ut i lavere priser regnet i norske kroner på produkter der prisene bestemmes av det internasjonale prisnivået, slik som f.eks. oljeprisen. En engangs appresiering på 10 prosent slår i modellen ut i importprisene i løpet av første år, slik at gjennomslaget er komplett allerede det andre året. Det må imidlertid tas et forbehold når det gjelder hvor raskt appresieringen slår ut i de ulike prisene, idet endringer i valutakursene i deler av den tidsperioden som er brukt for å tallfeste modellen, ofte besto av eksplisitte, annonserte devalueringer av krona. Det kan være at slike annonserte endringer i valutakursen raskere gir seg utslag i prisene målt i norske kroner, enn en mer gradvis og rent markedsstyrt appresiering.

Fordi prisene på norske bedrifters konkurrerende produkter synker, synker også eksportprisene, men her tar gjennomslaget lengre tid. Det delvise gjennomslaget på konkurranseutsatte bedrifters priser innebærer at de taper markedsandeler til de utenlandske konkurrentene, noe som svekker eksporten og leveransene til hjemmemarkedet. Resultatet er redusert produksjon og sysselsetting. Beregningene viser at tallet på sysselsatte i industrien raskt reduseres med vel 10.000 personer.

Også innenlands faller prisene (sett i forhold til referansebanen) som følge av den sterkere kronekursen og dermed reduserte importpriser. Utslaget på KPI er 3 prosent første år, og effekten stiger gradvis mot 5 prosent etter tre år. Lavere priser bidrar til å trekke lønningene ned, men hindrer ikke at reallønna øker det første året, for deretter å ta til å falle i forhold til referansebanen fra og med det tredje året. Den økte reallønna første år gir et svakt oppsving i konsumet det året.

Den langt viktigste kontraktive effekten av appresieringen på produksjon og sysselsetting de første årene kommer imidlertid nettopp gjennom den skjermede delen av økonomien. Det skyldes den forutsetningen vi har gjort om uendret rentenivå. Med lavere innenlandsk prisvekst de første

årene stiger realrenta etter skatt merkbart. Ifølge modellen gir dette kraftige negative utslag på bruktboligprisene, noe som fører til en tilsvarende kraftig nedgang i boliginvesteringene (sett i forhold til referansebanen). En markert økt arbeidsledighet trekker i samme retning, både for boligpriser og -investeringer. Lavere boligpriser gir også redusert formue i husholdningene og dermed redusert privat konsum. Sparingen i husholdningene øker markert, og dette rammer flere skjermede sektorer. Dessuten kommer at tap av markedsandeler for konkurranseutsatte bedrifter også trekker ned produksjonen i skjermete næringer, gjennom redusert produktinnsats. I alt reduseres sysselsettingen i næringer utenom industrien med 25 000 personer etter tre år.

Resultatet blir at selv om aktiviteten i industrien rammes sterkest (lavere boliginvesteringer vil også ramme byggevareindustrien) og mest langvarig, vil også de andre næringene bli merkbart berørt av appresieringen de første årene. BNP for Fastlands-Norge faller med 2 1/4 prosent (i forhold til nivået i referansebanen) over de to første årene, og sysselsettingen reduseres med 1 1/2 prosent.

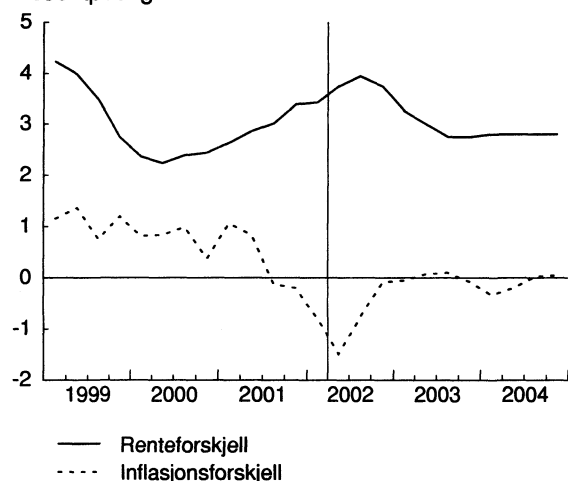
Arbeidsledigheten stiger med drøye 1/2 prosentpoeng som gjennomsnitt over de første tre årene, og arbeidsstyrken går ned. Men etter hvert som virkningene på realrentene av lavere inflasjon fortar seg, tar innenlandsk etterspørsel seg på nytt opp. Utslaget i arbeidsledigheten tar til å reverseres allerede tredje år, deretter stanser nedgangen i reallønningene opp, og industrien kostnadmessige konkurranseevne tar til å stabilisere seg.

Pst. avvik fra ref.banen	1. år	2. år	3. år
Privat konsum	0,2	-2,5	-0,9
Bto. invest. Fastl-Norge	-1,2	-5,3	-5,0
Boliger	-2,1	-14,6	-13,2
Bedrifter	-1,2	-3,8	-3,8
Innenl. ettersp. F-Norge	-0,1	-2,3	-1,3
Eksport trad. varer	-1,7	-1,4	-2,3
Import trad. varer	0,3	-2,5	-1,8
BNP Fastlands-Norge	-0,8	-2,3	-1,7
Industri	-3,5	-4,0	-4,0
Sysselsetting	-0,7	-1,4	-1,6
Arbeidsledighet (p.poeng)	0,5	0,8	0,6
Arbeidsstyrke	-0,2	-0,6	-1,0
Lønn	-1,9	-4,2	-5,5
Konsumpriser	-2,9	-4,2	-5,1
Priser trad. eksport	-5,2	-8,5	-8,0
Priser trad. import	-8,6	-10,0	-10,0
Importveid valutakurs	-10,0	-10,0	-10,0
Driftsbalanse	-8,2	-6,6	-9,7
Boligpris	-6,4	-14,1	-12,6
Hush. disp. realinntekt	1,8	0,9	0,7
Sparerate (pst.poeng)	1,4	2,9	1,3

januar, og er nå vel 7 prosent. Terminkontrakter i pengemarkedet (FRA-renter) indikerer at markedsaktørene forventer at pengemarkedsrenten vil stige ytterligere i andre halvår 2002. Vårens lønnsoppgjør og utgiftsveksten i offentlig sektor øker faren for stigende inflasjon og har bidratt til forventninger om høyere renter. Styrkingen av kronekursen virker i motsatt ret-

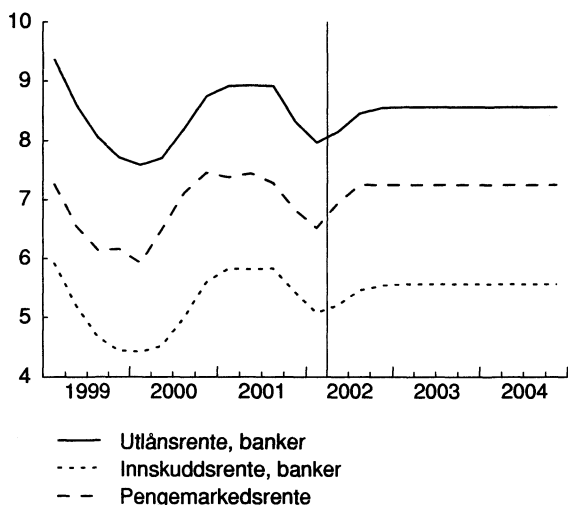
ning; lavere importert prisvekst og lavere aktivitetsnivå i konkurranseutsatt sektor demper samlet inflasjon og reduserer behovet for en renteøkning. Våre anslag er basert på at Norges Bank øker sin styringsrente med 0,5 prosentpoeng i tredje kvartal, og at den deretter holdes uendret. Dette er noe i underkant av hva som syntes forventet i markedene i begynnelsen av

Rente- og inflasjonsforskjell mellom norske kroner og ECU/euro Prosentpoeng

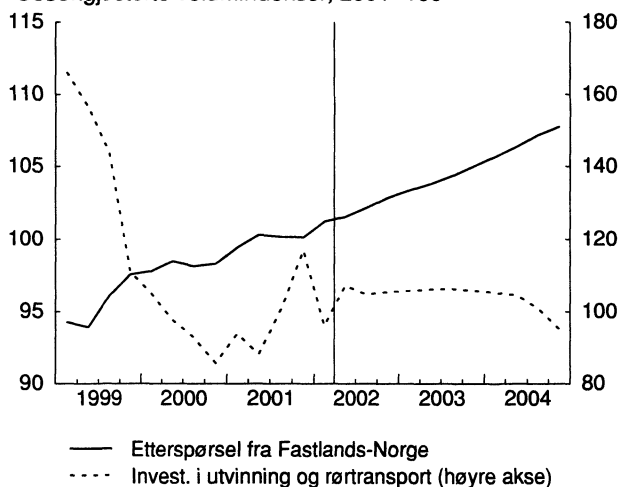
Kilder: Norges Bank og Statistisk sentralbyrå.

Utlånsrente og innskuddsrente Kvartalstall. Prosent

Kilder: Norges Bank og Statistisk sentralbyrå.

Etterspørsel fra Fastlands-Norge og investeringer i oljevirkksomheten Sesongjusterte volumindekser, 2001=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

juni. Vi antar at 3 måneders pengemarkedsrente i så fall tar seg opp til 7,25 prosent i 3. kvartal i år og holder seg uendret på dette nivået ut beregningsperioden.

I tråd med våre anslag for utviklingen internasjonalt, legger vi til grunn at rentenivået i EU og USA vil bli justert noe opp i andre halvår i år og i løpet av neste år. Dette innebærer at renteforskjellen mellom Norge og utlandet vil reduseres noe i løpet av 2003, men vil likevel holde seg på et relativt høyt nivå.

Den importveide kronekursen styrket seg gradvis med om lag 6 prosent fra mai 2000 til september 2001. Etter en «pause» i fjerde kvartal i fjor har kronen styrket seg med nær 9 prosent siden årsskiftet. Kronen har styrket seg mer enn vi tidligere har lagt til grunn. Det skyldes særlig utviklingen mot euro, men kronen har også styrket seg mer mot amerikanske dollar og svenske kroner enn vi forventet ved publisering av Økonomisk utsyn 7. februar. Den store rentedifferansen mot utlandet, robust oljepris, store overskudd på driftsbalansen og en raskt voksende utenlandsformue har bidratt til kronestyrkelsen. De nye retningslinjene for finans- og pengepolitikken har dessuten bidratt til å øke tilliten til den norske økonomien. Vi antar likevel at den sterke appresieringen av kronen er overdrevet. Vi forutsetter derfor at kronen svekker seg til 7,53 mot euro i 3. kvartal, for så å deprimere gradvis til 7,78 ved utgangen av 2004.

Økte oljeinvesteringer

Som følge av den vedtatte reduksjon av oljeproduksjonen i første halvår i år, sank den norske produksjonen av olje i første kvartal, og den forventes å synke ytterligere i annet kvartal. OPEC ønsker at Norge skal videreføre reduksjonen også i andre halvår. Vi har beregningsteknisk lagt til grunn at dette ikke skjer. Likevel forventes en nedgang i norsk produksjon av råolje på om 2 prosent fra 2001 til 2002. For 2003 og 2004 legges det til grunn en svak produksjonsøkning i størrelsesorden 2-3 prosent årlig og det forventes at produksjonen av råolje når sin topp i 2004 for deretter å falle.

Oljeprisen har vært stigende gjennom året, og vi forventer at den for inneværende år vil holde seg omtrentlig på snittet så langt i år. Vi antar at prisen stiger noe i resten av prognoseperioden. For 2002 er det lagt til grunn en oljepris på knapt 23 USD og 24 USD fom. neste år. Dette begrunnes med de lave lagre av råolje i USA og OPECs vilje til produksjonsbegrensninger for å oppnå høyere pris. Den sterke kronen som legges til grunn i 2002, fører til at prisen blir rundt 190 kroner og om lag 200 kroner deretter. Gassproduksjonen antas å øke med 25 prosent i inneværende år, for så å øke ytterligere med 6 prosent i hvert av de to kommende år.

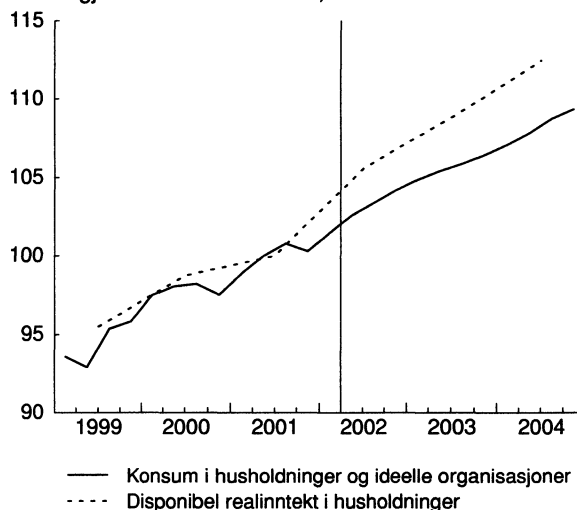
SSBs investeringstelling av bruttoinvesteringer i petroleumsvirksomheten, viser nå at investeringene for inneværende år forventes å holde seg om lag på samme nivå som i fjor. Det er spesielt investeringene i landanlegg og felt i drift som nå forventes å øke. Anslagene er basert på at Snøhvit-feltet bygges ut, selv om det fortsatt er sider ved prosjektet som er omstridt og utsettelse kan komme. Investeringene i eksisterende anlegg forventes å øke noe, mens investeringene i feltutbygging, leting og rørtransport forventes å falle. Etterspørselsimpulsene fra oljeinvesteringene rettet mot norsk økonomi forventes å øke noe som følge av de økte investeringene i landanlegg. For neste år er det antatt at oljeinvesteringene vil øke med i underkant av 2 prosent. Også for dette året er det i stor grad investeringer i landanlegg som forklarer den samlede investeringsøkningen. Anslagene for inneværende år er omtrent som tidligere, mens anslagene for 2003 er nedjustert. For 2004 ventes en liten nedgang i oljeinvesteringene, men usikkerheten om investeringene to år fram i tid er erfaringsmessig meget stor.

Høyere konsumvekst framover - fortsatt høy sparing

Veksten i husholdningenes konsum er ikke justert mye opp i 2001 i forhold til tidligere anslag iflg. nasjonalregnskapet. Derimot er vekstratene for årene før 2001 justert opp mer, og spareraten i husholdningene er justert til dels betydelig ned som følge av tallrevisjonen av nasjonalregnskapet for årene fra 1990. Den siste tids konsumutvikling er ikke entydig og en tidlig påske i år sammenliknet med foregående år gjør sesongjusteringen usikker. Etter den svake utvikling i 4. kvartal i fjor, har konsumveksten tatt seg opp, men styrken i oppsvinget er altså usikkert. Konsumveksten synes om noe å ha avtatt litt utover våren og bilkjøpene viser f.eks. ingen vekst overhodet.

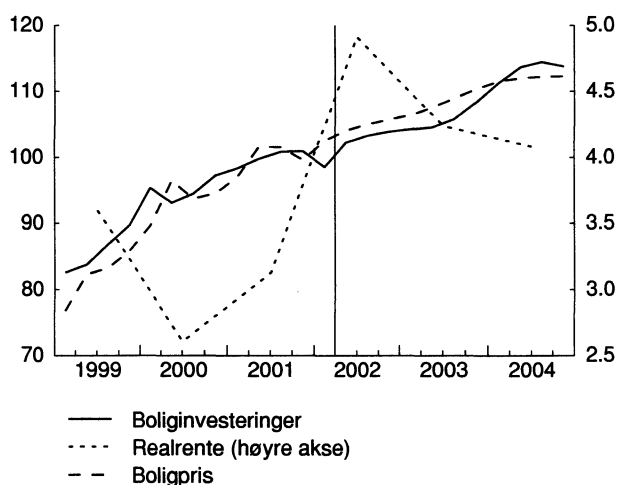
Den høye reallønnsveksten i 2002 vil bidra sterkt til økt realdisponibel inntekt i husholdningene. Trygdeoppgjøret vil normalt sikre også pensjonister og trygdede høy inntektsvekst slik at husholdningenes disponible realinntekter vil kunne vokse med vel 5 prosent i år. Basert på forløpet så langt i 2002, virker det lite sannsynlig at konsumveksten vil øke vesentlig mer enn med 3 prosent. Da vil husholdningenes sparerate kunne øke med om lag 2 prosentpoeng fra 2001 til 2002. De høye realrentene er en viktig grunn til at spareraten øker. En annen grunn er at når inntektsveksten øker raskt, vil spareraten først øke for så å falle igjen etter hvert som husholdningene justerer sitt konsum til hva de oppfatter som permanent økte inntekter. For årene framover, har vi i disse beregningene lagt til grunn et høyt nominelt rentenivå som permanent bidrar til å holde spareraten høy, men litt økende inflasjon gjør at realrenten synker noe fra det høye nivået i 2002. Dette skulle tilsi at spareraten skulle kunne falle litt framover. I motsatt retning trekker imidlertid at en økende arbeidsledighet bidrar til å øke usikkerheten mht. inntektene og trekker spare-

Inntekt og konsum for husholdninger
Sesongjusterte volumindekser, 2001=100

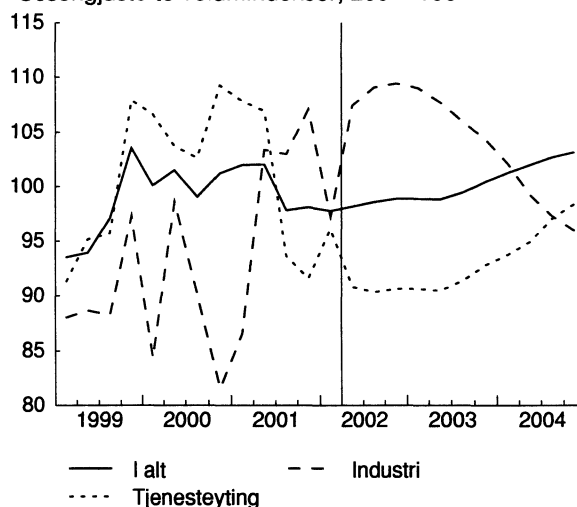
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Boliginvesteringer og boligpris
Sesongjusterte volumindekser, 2001=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

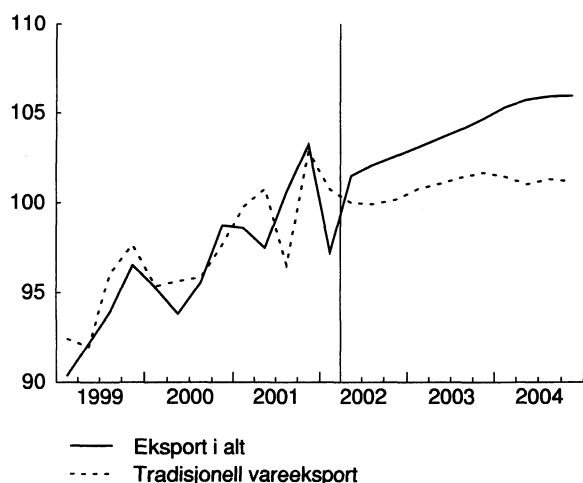
Investeringer i Fastlands-Norge
Sesongjusterte volumindekser, 2001=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Eksport

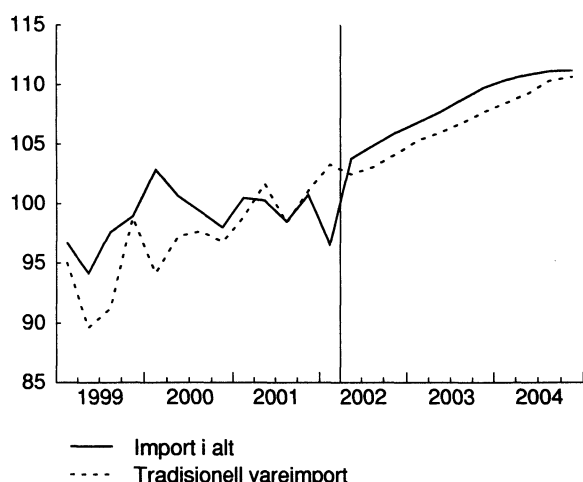
Sesongjusterte volumindekser, 2001=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Import

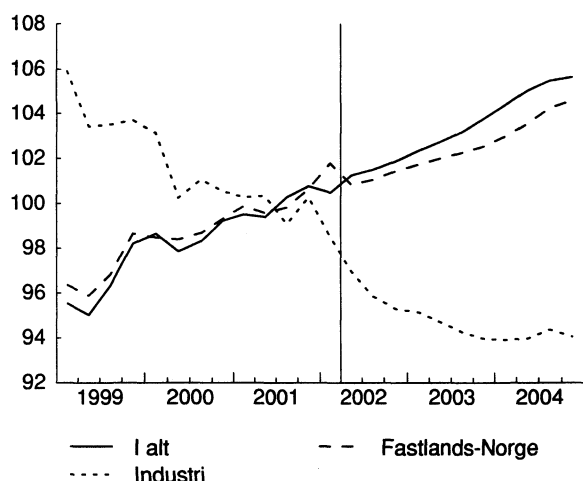
Sesongjusterte volumindekser, 2001=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Bruttonasjonalprodukt

Sesongjusterte volumindekser, 2001=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

raten isolert sett opp. Samlet sett har vi derfor anslått spareraten til å være om lag uforandret fra 2002 til 2004.

Boliginvesteringene - som på nivå er blitt kraftig oppjustert i tallrevisjonen av nasjonalregnskapet - nådde en topp i 2001 og har sunket noe siden 3. kvartal 2001. Igangsettingen av nye boliger har imidlertid tatt seg opp i år etter et fall gjennom slutten av fjoråret. Igangsatt areal viser derimot en mer stabil utvikling siste året. Det ligger derfor ikke an til store endringer i boliginvesteringene den nærmeste tiden. Prisene på bruktboliger har fortsatt å øke reelt. Høyere renter og en økende ledighet trekker i retning av at veksten vil stoppe opp, mens den sterke inntektsveksten til husholdningene trekker i motsatt retning. Samlet sett regner vi nå med en mer moderat prisvekst på bruktboliger enn vi tidligere anslo. Dette bidrar til å redusere realveksten i husholdningenes formue, noe som demper konsumveksten og isolert sett bidrar til økt sparerate.

Nedgang i fastlandsinvesteringene

Bruttoinvesteringene i Fastlands-Norge ekskl. offentlig forvaltning ser ut til å ha nådd en topp i begynnelsen av 2001 ifølge reviderte nasjonalregnskapstall. Det var særlig nedgangen i investeringer i tjenesteytende næringer som bidro til dette fallet. Mot slutten av fjoråret ser det også ut som investeringsoppgangen i industrien stoppet opp, slik at anslått vekst fra 2001 til 2002 som er i hht. anslagene fra SSBs investeringstelling fra mai, i hovedsak skyldes overheng fra slutten av 2001. For annen vareproduksjon har investeringene endret seg lite gjennom de senere kvartaler. Dette bildet ventet vi skal være ved i tiden framover. Investeringer i kraftsektoren bl.a. knyttet til gasskraftverk er utsatt og det bidrar isolert sett til å trekke investeringene ned i forhold til våre anslag i forrige konjunktur-oversikt.

Industriinvesteringene ventes å holde seg på et høyt nivå også i 2003 for så å falle i 2004, bl.a. som følge av ferdigstillelse av store anlegg for produksjon av metaller. En svak produksjons- og lønnsomhetsutvikling i industrien vil isolert sett trekke investeringene ned. For private tjenesteytende næringer er det derimot grunn til å regne med at en svakt økende vekst i norsk økonomi framover vil bidra til å snu investeringsnedgangen til en moderat oppgang gjennom 2003.

Økt markedsvekst hos handelspartnerne, men svak utvikling i norsk eksport

Volumet av den tradisjonelle vareeksporten falt fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år, sesongjustert, men utviklingen gjennom fjoråret svingte mye. Gitt den svake veksten i markedene for norske eksportvarer i 2001, var den norske eksportveksten relativt høy. I tiden framover forventer vi at markedsveksten tar seg betydelig opp som følge av konjunkturutviklingen

internasjonalt. Som følge av kroneappresieringen og den høye lønnsveksten i Norge, regner vi likevel med en svært lav vekst i tradisjonell norsk eksport. Tap av konkurranseevne anslås å ville gi et betydelig tap av markedsandeler på internasjonale markeder framover. Dette bidrar til å dempe veksten i norsk økonomi. Usikkerheten er ganske stor på dette feltet. Styrkingen av krona kan reverseres mer enn vi har lagt til grunn, og lokale lønnsforhandlinger framover kan gi mindre tillegg enn hva som har vært vanlig de siste årene. I så fall kan det tenkes at eksportveksten blir noe høyere enn vi har lagt til grunn i våre beregninger.

Økende innenlandsk etterspørsel

Stereke vekst i husholdningenes etterspørsel og gradvis utflating i investeringsnedgangen fra fastlandsbedriftene vil bidra til at innenlandsk etterspørsel tar seg noe opp i tiden framover. Vekstbidraget fra oljesektoren vil underbygge denne utviklingen. Etterspørselsveksten både for 2002 og 2003 er om lag den samme som vi anslo i vår forrige konjunkturoversikt. Vi venter en noe høyere vekst i etterspørselen i 2004, i hovedsak pga. investeringene i fastlandsøkonomien.

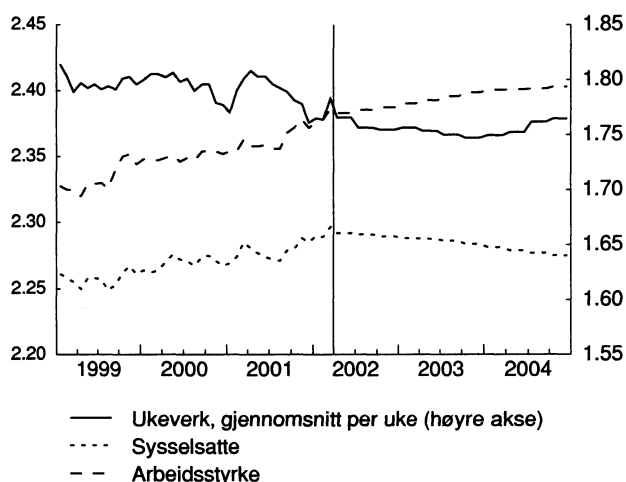
Svak BNP-vekst fremover

Samlet BNP falt fra 4.kvartal 2001 til 1. kvartal 2002, i hovedsak som følge av sterk nedgang i oljevirkosomhet og utenriks sjøfart. Produksjonsbegrensningene i oljesektoren er en viktig forklaringsfaktor. BNP Fastlands-Norge økte derimot klart, i hovedsak som følge av sterk vekst i tjenesteyting fra privat og offentlig sektor. For industrien fortsatte nedgangen i produksjonen og har vært i nedgang siden toppen ble passert i andre halvår 1997.

Flere viktige forhold for industrien har endret seg til dels betydelig siden vi i februar publiserte vår forrige prognose over norsk økonomi. Lønnsoppgjøret har blitt dyrere enn vi den gang antok, kronekursens utvikling har svekket industriens konkurranseevne ytterligere, og økte renter medfører høyere kapitalkostnader. Sammen med rekordlav inflasjon, innebærer dette en meget høy realrente. Selv om markedsveksten i utlandet etter hvert forventes å ta seg opp, vil industrien tape markedsandeler både hjemme og ute. Noe sterkere impulser fra oljeinvesteringene kan bidra til å gjøre bildet for deler av industrien mer positivt. For innværende år forventes en nedgang i bruttoproduktet på knapt 3 prosent, og produksjonsnedgangen antas å finne sted på hjemmemarkedet. Den del av industrien som leverer til eksportmarkedet er typisk mer spesialisert, mindre arbeidsintensiv, og benytter i tillegg en høyere andel av importerte innsatsvarer, slik at kronestyrkingen og lønnsveksten i større grad blir nøytralisert. I tillegg bidrar sterkere markedsvekst ute enn hjemme til dette resultatet. For innværende år har vi lagt til grunn at utbyggingen av Snøhvit-feltet starter opp, og da i første omgang investeringer i landanlegg. For neste år forventer vi en liten nedgang i bruttoproduktet i industrien, men en liten økning i

Arbeidsstyrke, sysselsetting og ukeverk

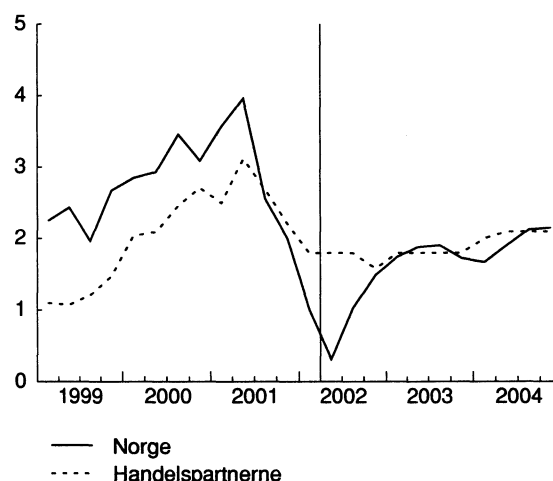
Millioner. Sesongjustert og glattet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Konsumprisindeksen

Prosentvis vekst fra samme kvartal året før

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank.

2004. Utviklingen i de to kommende år påvirkes av den etter hvert noe svakere kronekursen.

Med denne prognosen vil antall lønnstakere i industrien i være ca. 25 tusen færre i 2004 enn i 2001, og knapt 50 tusen (15 prosent) færre enn i 1998. Selv om fortrenkning av arbeidskraft i industrien er i tråd med intensjonene i den nye handlingsregelen for finanspolitikken, er dette ifølge våre beregninger en så sterk nedgang at det frigjøres mer arbeidskraft enn det som suges opp i andre sektorer i økonomien fram til 2004.

Moderat samlet etterspørselsvekst bidrar til moderat vekst i BNP for fastlandsbedrifter framover og produksjonen i offentlig forvaltning trekker veksten i BNP for Fastlands-Norge opp både i år og neste år. Vårt anslag

Makroøkonomiske hovedstørrelser 2001-2004. Regnskap og prognoser.

Prosentvis endring fra året før der ikke annet framgår

	Regnskap 2001	Prognoser							
		2002			2003			2004	
		SSB	FIN	NB	SSB	FIN	NB	SSB	NB
Realøkonomi									
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	2,5	3,1	3,5	3 1/2	3,0	3,5	3 1/4	3,3	3
Konsum i offentlig forvaltning	2,0	1,8	1,5	2	1,9	0,8	2 1/4	2,4	2 1/4
Bruttoinvestering i fast realkapital	-4,6	0,9	0,5	-1/4	1,7	2,6	4 1/4	2,2	1/4
Utvinning og rørtransport	7,2	0,5	1,0	0	1,7	10,4	15	-2,0	-5
Fastlands-Norge	-0,3	-1,3	0,0	-1/4	1,9	0,4	1 1/4	3,5	1 3/4
Bedrifter	-1,3	-4,9	-1,9	-3	2,2	-0,1	1	2,4	1 1/4
Bolig	5,1	2,7	-0,5	4	2,9	4,7	3 1/4	10,4	2 3/4
Offentlig forvaltning	-4,3	6,5	6,7	4 3/4	-0,2	-2,1	0	-0,2	2 1/4
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ¹	1,8	2,0	2,4	2 1/2	2,6	2,3	2 1/2	3,1	2 3/4
Lagerendring ²	-0,8	0,0	-0,1	..	0,0	0,0	..	0,0	..
Eksport	4,2	1,6	2,0	1/4	2,3	3,1	2 3/4	2,3	2 3/4
Råolje og naturgass	5,2	2,4	2,9	0	3,0	2,4	4	4,0	2 1/2
Tradisjonelle varer	4,0	0,8	1,6	-1/2	2,3	3,9	2	0,2	3
Import	0,0	3,7	2,7	2 1/4	4,0	3,8	4 3/4	2,9	3
Tradisjonelle varer	4,0	3,2	3,2	2 1/4	4,0	4,4	4 3/4	3,5	3
Bruttonasjonalprodukt	1,4	1,5	2,0	1 1/4	1,8	2,5	2 1/2	2,5	2
Fastlands-Norge	1,2	1,2	1,8	1 3/4	1,7	2,2	2 1/4	2,3	2
Arbeidsmarked									
Sysselsatte personer	0,5	0,1	0,6	1/2	0,2	0,5	1/2	-0,2	1/2
Arbeidsledighetsrate (nivå)	3,6	3,9	3,6	3 3/4	4,2	3,5	3 3/4	4,8	3 3/4
Priser og lønninger									
Lønn per normalsårsverk	5,0	5,0	5	5	4,4	..	5	4,6	5
Konsumprisindeksen (KPI)	3,0	1,1	1,4	1 1/4	2,1	..	2 1/2	2,1	2 1/2
KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE)	2,6	2,3	..	2 1/4	2,1	..	2 1/2	2,2	2 1/2
Eksportpris tradisjonelle varer	-3,1	-4,1	..	-9	3,7	..	-1/2	4,9	2 1/2
Importpris tradisjonelle varer	0,4	-6,7	..	..	1,9	..	..	1,3	..
Bolig	6,6	4,8	..	8	4,7	..	6	4,3	5
Utenriksøkonomi									
Driftsbalansen, mrd. kroner	233,4	205,0	188,6	140	203,0	179,7	130	226,0	130
Driftsbalansen i prosent av BNP	15,4	13,5	..	10	12,8	..	9	13,5	8
MEMO:									
Husholdningenes sparerate (nivå)	4,6	5,9	8,6	8	5,7	8,1	8	5,8	8
Pengemarkedsrente (nivå) ³	7,2	7,3	6,8	..	7,3	6,9	..	7,3	..
Utlånsrente, banker (nivå) ⁴	8,8	8,6	..	..	8,8	..	..	8,3	..
Råoljepris i kroner (nivå) ⁵	220,1	199,7	200	179,8	220,1	182,0	179,8	189,1	179,8
Eksportmarkedsindikator	0,4	4,0	..	..	7,1	..	..	7,1	..
Importveid kronekurs (44 land) ^{3, 6}	-3,2	-6,0	..	-2 1/2	0,8	..	0	0,9	0

¹ Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner + konsum i offentlig forvaltning + bruttoinvesteringer i fast kapital i Fastlands-Norge.² Endring i lagerendring i prosent av BNP.³ NB har som teknisk forutsetning for sine framskrivinger at bankens renter på prognosetidspunktet holdes uendret i prognoseperioden.⁴ Husholdningenes lånerente i private finansinstitusjoner.⁵ Gjennomsnittlig spotpris Brent Blend⁶ Positivt fortegn innebærer depresiering.

Kilder: Statistisk sentralbyrå (SSB), Finansdepartementet, St.meld.nr. 2, 2002 (FIN), Norges Bank, Inflasjonsrapport 1/2002 (NB).

for veksten i fastlandsøkonomien i 2002 er klart nedjustert i forhold til tidligere. I all hovedsak skyldes dette lavere vekst i eksporten både samlet sett og for tradisjonell eksport. I 2003 og framover ventes en tiltakende BNP-vekst, men fremdeles med vekstrater som må betegnes som moderate og under det vi regner som trendveksten, særlig etter revisjonen av nasjonalregnskapstallene.

Mindre stramt arbeidsmarked, og redusert lønnsvekst fremover

Sesongjusterte tall fra SSBs Arbeidskraftsundersøkelse (AKU) viser at arbeidsledigheten har steget fra 2,9 prosent ved årsskiftet 1998/99 til 3,7 prosent i mars 2002. Aetats tall for registrerte ledige har vist en litt mer markert økning gjennom de siste tre kvartalene, etter å ha vært meget stabile gjennom de foregående tre årene. Tilgangen på ledige stillinger målt som andel av arbeidsstyrken er halvert siden 2000. Presset i arbeidsmarkedet synes med andre ord å være noe

mindre enn på flere år. Det har imidlertid vært gitt forholdsvis store tillegg ved lønnsoppgjørene hittil i 2002, og dette til tross for en svært lav prisstigning. Særlig synes tilleggene i offentlig sektor å ha blitt store. En mulig tolkning av dette er at det er lønns-lønns-spiraler i tjenesteytende sektorer som har bidratt særlig sterkt, jf. en egen analyse av dette i Økonomiske analyser nr. 1/2002).

Analysen av den norske lønnsdannelsen peker i retning av at lønnsnivå og ledighetsnivå er nært knyttet sammen. Endringer i ledigheten har imidlertid mellomlangsigtede konsekvenser for lønnsveksten blant annet gjennom lønnskompensasjon for prisøkninger og andre typer tregheter. Den kraftige nedgangen i ledighet i perioden 1993-1998 kan dermed bidra til at vi får en forholdsvis høy lønnsvekst også i årene som kommer (se egen bok i Økonomiske analyser nr. 6/2001). Som følge av dette, kan altså arbeidsmarkedet av flere aktører ha blitt oppfattet som for stramt, noe oppgjøret i 2002 synes å bekrefte.

De økte lønnskostnadene sammen med den høye realrenta og en styrking av kronekursen bidrar til at vi forventer en fortsatt oppgang i ledigheten, fra 3,6 og 3,9 prosent i henholdsvis 2001 og 2002 til 4,2 og 4,8 prosent i henholdsvis 2003 og 2004. Det er særlig en nedgang i sysselsettingen i industrien som bidrar til den økte ledigheten. Demografiske forhold taler for en fortsatt oppgang i arbeidstilbudet, til tross for at den økte ledigheten kan komme til å redusere yrkesandelene for enkelte grupper noe. I motsatt retning trekker reduserte barnehagepriser som en kan regne med vil øke arbeidstilbudet blant kvinner, men kanskje først mot slutten av prognoseperioden.

De generelle lønnstilleggene som er gitt i årets lønnsoppgjør er høye. Mye av lønnstillegget i staten kommer først til høsten og bidrar dermed til et markert lønnsoverheng til 2003. Samtidig er det allerede nå blitt enighet om tillegg for flere grupper i 2003. Situasjonen for industrien og svak lønnsomhet i en del tjenesteytende sektorer, sammen med økningen i ledigheten, må antas å få en klart dempende effekt på lønnsglidningen i 2002 og 2003 sammenlignet med lønnsglidningen i de siste årene. Veksten i lønn per normalårsverk i 2002 og i 2003 anslås dermed til henholdsvis 5,0 og 4,4 prosent. Anslaget for lønnsveksten i 2004 er 4,6 prosent. Økende fortjeneste i industrien pga. prisøkning på tradisjonelle norske eksportvarer samt at det på ny er hovedoppgjør i 2004, trekker lønnsveksten opp, mens den økte ledigheten trekker veksten ned. Med den lave veksten i konsumprisindeksen som er anslått, vil reallønnsveksten være på linje med veksten i produktiviteten i samme periode. I 2002 var reallønnsveksten vesentlig høyere enn produktivitetsveksten i samme år, som for øvrig er anslått nær trendveksten.

Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til utviklingen i lønningene - og til selve systemet for lønnsfastsettelsen framover. På den ene siden kan høyere vektlegging av allokeringssmessige fordeler ved en desentralisering, økt bruk av oljepenger innenlands, teknologiske endringer som favoriserer høyt utdannet arbeidskraft og at Sentralbanken ikke lenger inngår i trepartssamarbeidet som Solidaritetsalternativet forutsatte, tale for at lønnsdannelsen er eller vil bli mer desentralisert enn hva det tradisjonelt har vært i Norge. Vi har laget en beregning av et alternativ basert på en forutsetning om at lønnsdannelsen beveger seg i retning av et regime ala det en har i Kontinental-Europa, dvs. med relativt liten grad av koordinering mellom de ulike fagforbund. Dette resulterer i at lønnsveksten blir klart høyere enn lagt til grunn i hovedalternativet. Resultatene fra denne alternative beregningen er gjengitt i en egen bok.

På den andre siden, kan utsikter til en markert økning i arbeidsledigheten - hvor nivået i 2004 kommer opp på tilsvarende høyder som på begynnelsen av 1990-tallet - legge grunnlaget for nye inntektspolitiske grep ved hovedoppgjøret i 2004. Det er imidlertid vanskelig å tenke seg dette med mindre Regjeringen og Sentralbanken spiller på lag med partene i arbeidslivet. Det har vært tradisjon for at myndighetene og de store arbeidstaker- og arbeidsgiversammenslutningene sammen har medvirket til å bedre konkurranseevnen i særlig vanskelige perioder. Inntektspolitikken på 1970-tallet, lønnslovene i 1988-89 og Solidaritetsalternativet på 1990-tallet er eksempler på slikt samarbeid.

Sterk krone bidrar til moderat prisstigning

Som følge av avgiftslette, kronestyrking og utviklingen i elektrisitetsprisene, har veksten i konsumprisindeksen (KPI) på 12-månedersbasis falt markert gjennom de siste 12 månedene. Elektrisitetsprisene utviklet seg uvanlig i fjor, ved at de ikke gikk ned i sommerhalvåret. Dette bidro til at prisstigningstakten i mai 2001 kom opp i hele 4,3 prosent. I mai i år var prisstigningstakten kommet ned i 0,4 prosent. Inflasjonstakten målt ved veksten i konsumprisindeksen eksklusive energivarer og justert for avgiftsendringer (KPI-JAE), nådde en topp i februar 2001 med 2,9 prosent, men har deretter svingt rundt 2,5 prosent. Veksten i KPI på 12-månedersbasis vil trolig nå sitt laveste nivå noen sinne (så lenge nåværende system for indeksen har eksistert dvs. siden 1960) for juni måned, idet vi forventer et fall i prisnivået på årsbasis for denne måneden. Deretter vil prisveksten ta seg opp, ettersom 12-måneders effekten av halveringen av moms på matvarer fra i fjor sommer da faller bort samtidig som effektene av det ekstraordinære elektrisitetsprisforløpet i fjor, gradvis reduseres gjennom andre halvår i år. På årsbasis forventes KPI-veksten å bli om lag 1 prosent i år.

Virkninger av en desentralisering av lønnsdannelsen

Norsk lønnsdannelse har gjennom hele etterkrigstiden vært svært sentralisert. Lønnsforhandlingene har enten vært samordnede eller forbundsvis, men det har ofte vært vanskelig å skille mellom disse to oppgjørsformene. Spørsmålet om hvordan norsk økonomi vil reagere på en eventuell desentralisering av lønnsdannelsen er derfor vanskelig å besvare. Vi har ingen nasjonale erfaringer å bygge på. Problemstillingen kan angripes ved hjelp av teoretiske betraktninger med særlig vekt på mikroøkonomiske resonnementer eller ved å sammenligne makroøkonomien mellom land og over tid. Fra mikroøkonomien har vi momenter som kan virke både positivt og negativt på økonomien. Mer fleksibilitet i lønningene gjør det enklere å allokere arbeidskraften dit den kaster mest av seg samtidig som individuell lønnsfastsettelse kan øke produktiviteten ved hjelp av incentivordninger. På den annen side kan ulønnsomme og lavproduktive bedrifter opprettholdes unødig lenge fordi lavere lønninger fungerer som en subsidie. I Bjørnstad og Johansen (2002) analyseres problemstillingen ved å tallfeste hvordan ulike grader av desentralisering av lønnsdannelsen vil påvirke sentrale makroøkonomiske størrelser ved hjelp av den andre metoden, dvs. ved å trekke på lærdom fra andre land.

Bjørnstad og Johansen bytter ut lønnsrelasjonene i SSBs makroøkonometriske modell, MODAG, med lønnsrelasjonen i Nunziata (2001). Denne lønnsrelasjonen er tallfestet for 20 OECD-land, deriblant Norge. Modellen blir deretter utsatt for endringer i flere av de institusjonelle variablene som inngår i den nye lønnsrelasjonen og som beskriver lønnsdannelsen og faktorer som påvirker denne. Disse variablene er koordineringsgraden i lønnsdannelsen, stillingsvernet, nivået på ledighetstrygden og fagforeningsandelen. I en beregning ser de på virkningene av at norsk lønnsdannelse blir som i Kontinental-Europa, med sterke fagforbund som i relativt liten grad koordinerer lønnskravene sine. Samtidig beholdes gunstige trygdeordninger og et sterkt stillingsvern. Fagforbundene får da stor forhandlingsstyrke uten at de omslutter så store deler av økonomien at de ledes til å ta makroøkonomiske hensyn. Resultatet er høyere reallønn og økt ledighet som følge av tap av konkurranseevne og nedleggelse av industriarbeidsplasser. I en annen beregning analyseres hvordan en lønnsdannelse som i USA og Storbritannia ville virke på norsk økonomi. I disse landene er lønnsdannelsen enda mindre koordinert enn i Kontinental-Europa. Isolert sett virker mindre koordinering til å øke lønningene, men redusert arbeidsledighetstrygd og et svekket stillingsvern demper denne effekten slik at virkningen på de makroøkonomiske hovedstørrelsene blir noe svakere enn i forrige eksempel. Sett i forhold til det lønnspolitiske regimet Norge historisk sett har hatt, har imidlertid begge disse to alternativene ugunstige effekter for makroøkonomien. Resultatet blir en nedbygging av konkurranseutsatte virksomheter og økt arbeidsledighet. Dersom vi får det angloamerikanske regimet er det også sannsynlig med en kraftig økning i lønnsforskjellene mellom de som er i arbeid, i tillegg til forskjeller i inntekt mellom de som har arbeid og de som mottar trygd. Dessuten vil arbeidslivet for øvrig antakeligvis bli langt tøffere i form av svekkede arbeiderrettigheter.

Resultatene i analysen som refereres over, må betraktes som mer langsiktige konsekvenser ved en mindre grad av koordi-

nering i lønnsdannelsen. Fokuset i prognosene som legges fram her er av mer kortsiktig karakter. Selv om analysen i artikkelen referert over fokuserer på de langsiktige egen-skapene til alternative lønnsdannelsesregimer, er denne også spesifisert på kort sikt. Denne versjonen av MODAG vil dermed også kunne beskrive utviklingen i norsk økonomi etter en eventuell overgang til nye lønnspolitiske regimer. Vi presenterer her en skiftberegning i tråd med resultatene fra denne modellkjøringen, der vi kun har endret koordineringsgraden i lønnsdannelsen slik at den tilsvarer den i Kontinental-Europa. Vi har således ikke benyttet beregningen i artikkelen referert over da denne forutsetter et momentant skift i et sett med institusjonelle variable. Det er jo slik at selv om koordineringsgraden i den norske lønnsdannelsen er endret, så er fortsatt arbeidsledighetstrygden, stillingsvernet og fagforeningsgraden den samme. I modellversjonen som benyttes i analysen til Bjørnstad og Johansen er realrenta og balansen i offentlige budsjetter holdt uendret for å holde penge- og finanspolitikken nøytral. I denne beregningen ønsker vi imidlertid å se på den partielle effekten av endret koordineringsgrad. Vi holder derfor nominell rente uendret og tillater at offentlige budsjetter svekkes som følge av lønnsøkningene. Valutakursen er holdt uendret i begge analysene. Tabellen under oppsummerer resultatene i fem år fra og med når skiftet finner sted. Resultatene må altså leses som anslag på utviklingen i norsk økonomi under den forutsetningen at lønnsdannelsen faktisk endrer seg. Våre prognoser er uansett basert på at den norske lønnsdannelsen vil forbli uendret.

Enkelte hevder at de gode lønnsoppgjørene i Norge siden 1998 er et resultat av at lønnsdannelsen allerede har beveget seg mer mot den i Kontinental-Europa. I så fall kan det være at partene i lønnsforhandlingene er inne i en prosess i retning av mindre koordinering seg imellom. I disse beregningene har vi endret koordineringsgraden i lønnsdannelsen ned til kontinentaleuropeisk nivå momentant. Dersom denne prosessen i virkeligheten har foregått over flere år blir overgangen mindre tydelig enn resultatene i tabellen tyder på.

Den reduserte koordineringsgraden løfter lønnsveksten samme år med 3,3 prosentpoeng. Effekten avtar så fra 2,7 prosentpoeng høyere lønnsvekst i det andre året, til 2,3 prosentpoeng etter fem år. Den økte lønnsveksten har flere effekter på økonomien; den øker husholdningenes inntekter, men samtidig øker også bedriftenes kostnader. Den delen av næringslivet som er skjermet fra internasjonal konkurranse kan i større grad velte kostnadsøkningen over på prisene. Dette bidrar dermed spesielt til økt prisvekst hjemme. Veksten i konsumprisindeksen øker med 0,7 prosentpoeng i de to første årene. I det fjerde og femte året er konsumprisveksten 1,0 prosentpoeng høyere. Dette bringer virkningen på den reelle lønnsveksten noe ned sammenlignet med effektene på den nominelle. Sett i forhold til en bane uten endret lønnsdannelse er veksten i husholdningenes realdisponible inntekt økt med 1,1 og 1,9 prosentpoeng i de to første årene. Etter fem år er veksten i realinntekten 0,9 prosentpoeng høyere. Inntektsveksten bidrar til å trekke konsumet i husholdninger, importen og boliginvesteringene opp.

forts.

forts.

Lønnskostnadsøkningen svekker industriens konkurranseevne. Driftsresultatet i industrien svekkes med hele 5,7 og 9,5 prosent i de to første årene. Etter fem år er driftsresultatet i industrien 23,6 prosent lavere enn i banen uten en lavere koordineringsgrad. Dette innebærer at 3600 industriarbeidsplasser forsvinner i det første året, og dobbelt så mange forsvinner etter to år. Etter fem år er 15 900 industriarbeidsplasser borte. Selv om privat konsum øker noe som følge av realinntektsøkningen, bidrar økte lønnskostnader til redusert sysselsetting også i resten av økonomien. Totalt reduseres nivået på sysselsettingen med 0,4 prosent det første året og 1,0 prosent etter fem år sett i forhold til en situasjon uten en reduksjon i koordineringsgraden. I samme tidsrom øker arbeidsledighetsprosenten med henholdsvis 0,2 og 0,5 prosentpoeng.

Referanser:

Nunziata, L. (2001): «Institutions and Wage Determination: A Multi-Country Approach», Nuffield College Working Papers in Economics, no. 29, internet: <http://www.nuff.ox.ac.uk/users/nunziata/>.

Bjørnstad, R. og P.R. Johansen (2002): «Desentralisert lønnsdannelse: Avindustrialisering og økt ledighet selv med et tøffere arbeidsliv», kommer i *Norsk Økonomisk Tidsskrift*, nr. 1.

Virkninger på vekstratene i noen makroøkonomiske hovedstørrelser ved redusert koordinering i lønnsdannelsen

Vekstavvik i prosentpoeng der ikke annet framgår	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	0,2	1,4	1,7	1,0	0,7
Boliginvesteringer	0,0	2,7	4,2	4,8	4,9
Investeringer industrien	-0,6	-0,0	0,2	-0,2	-0,5
Tradisjonell vareeksport	-0,4	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6
Import i alt	0,2	1,2	1,5	1,0	0,8
BNP Fastlands-Norge	-0,1	0,4	0,6	0,2	0,1
Bruttoprodukt i industrien	-0,7	-0,8	-0,9	-1,2	-1,2
Utførte timeverk i industrien	-1,3	-1,1	-1,1	-1,1	-1,0
Sysselsatte personer	-0,4	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1
Arbeidstilbud	-0,2	-0,2	-0,1	-0,0	0,0
Arbeidsledighet (nivåavvik i prosentpoeng)	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5
Lønn	3,3	2,7	2,4	2,4	2,3
Konsumprisindeksen	0,7	0,7	0,8	1,0	1,0
Husholdningenes realdisponible inntekt	1,1	1,9	1,2	1,0	0,9
Driftsbalansen (nivåavvik i prosent)	-0,4	-4,0	-9,5	-15,2	-22,0

Pengemarkedsrentene har ligget noe høyere de siste 4 måneder enn det vi la til grunn i vår forrige konjunkturrapport. Renten påvirker inflasjonsprosessen gjennom flere kanaler. Den mest direkte effekten er gjennom det kostnadselementet renten utgjør i brukerpriksen på kapital. Spesielt vil husleiene påvirkes, og utviklingen i husleiene har i de siste månedene bidratt til å begrense nedgangen i inflasjonstakten. En høyere rente vil også bidra til å kjøle ned aktiviteten i økonomien. Redusert press i arbeidsmarkedet vil isolert sett slå ut i redusert lønnsvekst - og derigjennom etter hvert redusere inflasjonen. Ifølge vår modells beskrivelse av økonomiens virkemåte, vil den samlede effekten av en renteøkning gjennom disse rentekanalerne være først å øke inflasjonen, for etter to år å redusere denne. Den sterkeste rentekanalene er imidlertid gjennom virkningen på valutakursen. Dagens sterke kronkurs virker både direkte gjennom lavere priser på importvarer og indirekte ved å bidra til å redusere aktivitetsnivået.

I vurderingen av inflasjonsutsiktene har dermed den videre utviklingen i valutakursene en nøkkelstilling.

Utviklingen påvirkes åpenbart av Norges Banks løpende rentesetting, men forventningene om den fremtidige utviklingen i rente- og valutamarkedene spiller nok en avgjørende rolle. Våre beregninger er basert på at den importveide kronkursen synker gradvis fra det nivået kursen hadde ved månedsskifte mai/juni i år og gjennom prognoseperioden. Selv om kronen synker i verdi, innebærer dette en styrking av kronen på årsbasis med om lag 6 prosent fra 2001 til 2002 og en svekkelse på 1 prosent de to neste årene.

Selv en slik mer moderat appresiering enn det vi har sett så langt vil gi sterke prisdempende impulser til norsk økonomi. En usikkerhetsfaktor er imidlertid tidsforløpet for gjennomslaget til konsumprisene. Det er mange grunner til at det er et betydelig tidsetter-slep. For det første vil varelagre innebære at kostnadene ikke umiddelbart påvirkes. Importører og produsenter i utlandet kan ha avtalt priser for en lengre periode i norske kroner, eller de kan ha sikret seg mot kurssvingninger i finansmarkedet. Det vil være sentralt for prissettere om en endring i valutakursen oppfattes som et kortvarig blaff, eller en mer permanent

endring. I det gamle pengepolitiske regime hadde Norges Bank målsettinger knyttet til kronekursen. Devalueringer og revalueringer ble av den grunn langt raskere oppfattet som permanente enn i dagens pengepolitiske regime hvor det ikke finnes slike eksplisitte målsettinger. Erfaringer fra tidligere kursendringer kan dermed inneholde begrenset informasjon når det gjelder tidsprofilen i gjennomslaget i norske priser. Ifølge våre modellers beskrivelse av norsk økonomis virkemåte, vil en permanent valutakursendring på lang sikt føre til en tilsvarende endring i nivået på innenlandske priser - og effektene på inflasjonen vil være økende gjennom det første året. Ifølge våre beregninger vil inflasjonen - målt ved konsumprisindeksen uten energivarer og justert for avgifts- endringer (KPI-JAE) - gå markert ned gjennom inne- værende år og et stykke ut i neste år, og årsveksten kan bli i området 2-2,5 prosent både i år og i de to neste årene. Lavest vil inflasjonen kunne bli rundt kommende årsskifte. Når prisveksten for 2004 er anslått å bli lavere enn 2,5 prosent må det ses på bakgrunn av at bidraget fra lavere barnehagepriser da er anslått til å redusere KPI-veksten med 0,4 prosent dette året. Selv om KPI-JAE formelt sett ikke justeres for dette, vil likevel utformingen av pengepolitikken kunne ta hensyn til at lavere barnehagepriser er en spesiell og midlertidig faktor som påvirker prisutviklingen.

De lave anslagene for prisveksten kan synes overraskende gitt den høye lønnsveksten. Lønn per normal-

årsverk kan bli noe høyere i 2002 enn i 2001, men lønnskostnadsveksten endres ikke mye siden en i foregående år hadde effekten på kostnadene av flere feriedager. En produktivitetsvekst for bedrifter i fastlandsøkonomien på om lag 2,5 prosent per år gjør at lønnskostnader per produsert enhet ikke avviker mye fra 2,5 prosent i 2002, for deretter å bli noe lavere i 2003.

Høye oljepriser gir store overskudd i utenriksøkonomien

Revisjonen av nasjonalregnskapstallene har ført til en oppjustering av eksporten av tjenester, samlet eksport og overskuddet på handelsbalansen, mens importverdien er lite endret. Samlet har dette for 2001 ført til en oppjustering av overskuddet på driftsbalansen overfor utlandet med om lag 17 mrd. kroner til vel 233 mrd. kroner, noe som utgjør 15,4 prosent av BNP. Høye oljepriser bidrar til store overskudd på handelsbalansen i årene framover. Den svake veksten i eksportvolumet av tradisjonelle varer og den høye veksten i importen blir dels motvirket av en anslått bedring i bytteforholdet for tradisjonelle varer. Samlet sett anslås handelsbalansen til å vise et overskudd på 220 mrd. kroner og driftsbalansen på 205 mrd. kroner i 2002. Litt høyere oljepriser i norske kroner bidrar til å øke handelsoverskuddet noe i årene framover, men gjennomgående viser driftsbalansen ganske stabile og store overskudd ifølge våre beregninger. Dette bidrar til at samlet sparing i Norge holder seg på et høyt nivå og at investeringene i Petroleumsfondet fortsetter.

Makroøkonomiske hovedstørrelser

Sesongjustert. Faste 1999-priser. Millioner kroner

	Ujustert		Sesongjustert							
	2000	2001	00.2	00.3	00.4	01.1	01.	01.3	01.4	02.1
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	604 894	619 828	151 886	152 168	151 102	153 187	154 971	156 164	155 374	157 215
Konsum i husholdninger	579 806	594 720	145 668	145 964	144 819	146 822	148 653	149 874	149 233	150 767
Varekonsum	323 787	331 261	81 812	81 427	80 391	81 529	82 634	82 896	84 092	84 631
Tjenestekonsum	247 270	254 712	61 805	62 427	62 001	62 883	63 743	64 666	63 457	64 033
Husholdningenes kjøp i utlandet	26 089	26 065	6 416	6 555	6 476	6 667	6 555	6 688	6 057	6 116
Utlendingers kjøp i Norge	-17 340	-17 317	-4 365	-4 446	-4 050	-4 257	-4 278	-4 376	-4 372	-4 014
Konsum i ideelle organisasjoner	25 088	25 108	6 218	6 205	6 283	6 365	6 318	6 290	6 141	6 448
Konsum i offentlig forvaltning	266 784	272 179	66 324	66 271	66 795	67 367	67 923	68 460	68 959	70 340
Konsum i statsforvaltningen	105 943	107 664	26 277	26 040	26 258	26 916	26 953	27 005	27 301	37 623
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	81 256	83 875	20 044	19 920	20 188	20 914	21 030	21 137	21 310	31 513
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	24 687	23 789	6 233	6 120	6 071	6 002	5 923	5 868	5 991	6 110
Konsum i kommuneforvaltningen	160 840	164 516	40 048	40 231	40 537	40 451	40 970	41 455	41 658	32 718
Bruttoinvestering i fast kapital	267 774	255 527	67 118	62 872	61 831	65 115	62 454	60 460	61 607	59 655
Utvinning og rørtransport	47 929	51 362	11 133	10 579	9 770	10 708	10 054	11 489	13 337	10 953
Tjenester tilk. utvinning	6 573	-897	492	476	470	253	1 034	295	-2 479	194
Utenriks sjøfart	16 298	8 672	5 683	3 226	1 917	4 112	1 283	679	2 597	535
Fastlands-Norge	196 974	196 390	49 810	48 591	49 675	50 042	50 083	47 996	48 153	47 972
Fastlands-Norge ekskl. offentlig forvaltning	158 114	159 189	39 777	38 990	39 859	40 255	41 000	38 945	38 788	38 651
Industri og bergverk	19 620	22 457	5 497	5 022	4 544	4 823	5 760	5 738	5 967	5 417
Annen vareproduksjon	15 832	15 601	4 180	3 885	3 708	3 947	3 742	3 920	3 884	3 792
Boligtjenester	47 830	50 288	11 704	11 877	12 230	12 358	12 538	12 680	12 689	12 391
Andre tjenesteytende næringer	74 832	70 842	18 396	18 206	19 378	19 126	18 960	16 607	16 248	17 051
Offentlig forvaltningsvirksomhet	38 860	37 201	10 033	9 601	9 816	9 787	9 082	9 051	9 364	9 321
Lagerendring og statistiske avvik	29 300	18 583	8 060	9 923	8 951	6 631	7 856	4 986	4 620	5 997
Bruttoinvestering	297 074	274 110	75 178	72 795	70 782	71 746	70 310	65 445	66 227	65 652
Innenlandsk sluttanvendelse	1168751	1166117	293 388	291 234	288 679	292 300	293 204	290 069	290 560	293 207
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	1068652	1088398	268 020	267 030	267 572	270 596	272 977	272 620	272 486	275 527
Ettersp. fra off. forvaltningsvirksomhet	305 644	309 380	76 358	75 872	76 611	77 155	77 006	77 510	78 323	79 661
Eksport i alt	500 366	521 299	122 310	124 569	128 760	128 552	127 094	131 199	134 598	126 796
Tradisjonelle varer	188 774	196 328	46 959	47 066	47 958	48 985	49 490	47 383	50 506	49 461
Råolje og naturgass	169 668	178 502	41 394	42 794	42 806	44 060	42 005	46 476	46 009	42 469
Skip og plattformer	8 892	14 178	1 573	3 068	2 892	2 399	2 864	3 867	5 049	3 217
Tjenester	133 032	132 291	32 384	31 640	35 103	33 109	32 735	33 473	33 034	31 649
Samlet anvendelse	1669118	1687416	415 698	415 803	417 439	420 852	420 298	421 268	425 158	420 003
Import i alt	406 472	406 535	102 236	100 856	99 537	102 037	101 865	100 022	102 307	98 075
Tradisjonelle varer	260 826	271 200	65 906	66 204	65 583	66 988	68 891	66 679	68 482	69 988
Råolje	1 009	1 034	51	409	408	233	224	194	382	103
Skip og plattformer	22 592	12 112	5 942	4 566	2 384	3 907	1 753	2 928	3 524	657
Tjenester	122 045	122 188	30 337	29 677	31 163	30 908	30 997	30 221	29 918	27 326
Bruttonasjonalprodukt	1262645	1280881	313 462	314 947	317 902	318 815	318 433	321 245	322 851	321 928
Fastlands-Norge (markedsverdi)	1055400	1068417	262 946	263 690	265 385	266 965	266 065	266 804	269 031	272 082
Oljevirksomhet og utenriks sjøfart	207 245	212 464	50 516	51 257	52 517	51 850	52 368	54 441	53 820	49 845
Fastlands-Norge (basisverdi)	915 775	930 091	227 700	229 031	230 398	232 156	231 185	232 129	234 607	237 584
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	711 897	723 906	177 015	178 122	179 272	180 856	179 901	180 650	182 745	184 630
Industri og bergverk	134 200	132 701	33 246	33 518	33 346	33 257	33 278	32 858	33 255	32 668
Andre vareproduserende næringer	102 805	98 808	26 121	25 906	25 082	25 259	24 147	23 872	25 080	24 932
Tjenesteytende næringer	474 893	492 397	117 648	118 698	120 843	122 341	122 476	123 920	124 410	127 030
Offentlig forvaltningsvirksomhet	203 878	206 185	50 685	50 909	51 126	51 300	51 284	51 479	51 862	52 954
Korr. poster	139 624	138 326	35 245	34 659	34 987	34 809	34 880	34 675	34 424	34 498

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Makroøkonomiske hovedstørrelser

Sesongjustert. Faste 1999-priser. Prosentvis vekst fra forrige periode

	Ujustert		Sesongjustert							
	2000	2001	00.2	00.3	00.4	01.1	01.2	01.3	01.4	02.1
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	3,5	2,5	0,6	0,2	-0,7	1,4	1,2	0,8	-0,5	1,2
Konsum i husholdninger	3,6	2,6	0,7	0,2	-0,8	1,4	1,2	0,8	-0,4	1,0
Varekonsum	3,3	2,3	0,7	-0,5	-1,3	1,4	1,4	0,3	1,4	0,6
Tjenestekonsum	3,5	3,0	1,1	1,0	-0,7	1,4	1,4	1,4	-1,9	0,9
Husholdningenes kjøp i utlandet	0,7	-0,1	-3,1	2,2	-1,2	2,9	-1,7	2,0	-9,4	1,0
Utlendingers kjøp i Norge	-7,6	-0,1	0,7	1,8	-8,9	5,1	0,5	2,3	-0,1	-8,2
Konsum i ideelle organisasjoner	1,2	0,1	-2,8	-0,2	1,3	1,3	-0,7	-0,4	-2,4	5,0
Konsum i offentlig forvaltning	1,2	2,0	0,5	-0,1	0,8	0,9	0,8	0,8	0,7	2,0
Konsum i statsforvaltningen	0,5	1,6	-0,1	-0,9	0,8	2,5	0,1	0,2	1,1	37,8
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	3,2	3,2	0,0	-0,6	1,3	3,6	0,6	0,5	0,8	47,9
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	-7,4	-3,6	-0,4	-1,8	-0,8	-1,1	-1,3	-0,9	2,1	2,0
Konsum i kommuneforvaltningen	1,6	2,3	0,9	0,5	0,8	-0,2	1,3	1,2	0,5	-21,5
Bruttoinvestering i fast kapital	-1,5	-4,6	-6,4	-6,3	-1,7	5,3	-4,1	-3,2	1,9	-3,2
Utvinning og rørtransport	-31,6	7,2	-7,1	-5,0	-7,6	9,6	-6,1	14,3	16,1	-17,9
Tjenester tilk. utvinning	-458,4	-113,6	-90,4	-3,3	-1,3	-46,1	308,3	-71,5	-940,3	-107,8
Utenriks sjøfart	23,8	-46,8	3,8	-43,2	-40,6	114,5	-68,8	-47,1	282,2	-79,4
Fastlands-Norge	3,4	-0,3	1,4	-2,4	2,2	0,7	0,1	-4,2	0,3	-0,4
Fastlands-Norge ekskl. offentlig forvaltning	6,7	0,7	0,5	-2,0	2,2	1,0	1,9	-5,0	-0,4	-0,4
Industri og bergverk	-3,4	14,5	17,0	-8,6	-9,5	6,2	19,4	-0,4	4,0	-9,2
Annen vareproduksjon	1,0	-1,5	4,6	-7,1	-4,5	6,4	-5,2	4,8	-0,9	-2,4
Boligtjenester	11,0	5,1	-2,4	1,5	3,0	1,1	1,5	1,1	0,1	-2,4
Andre tjenesteytende næringer	8,3	-5,3	-2,7	-1,0	6,4	-1,3	-0,9	-12,4	-2,2	4,9
Offentlig forvaltningsvirksomhet	-8,1	-4,3	5,4	-4,3	2,2	-0,3	-7,2	-0,3	3,5	-0,5
Lagerendring og statistiske avvik	41,3	-36,6	5,9	23,1	-9,8	-25,9	18,5	-36,5	-7,3	29,8
Bruttoinvestering	1,5	-7,7	-5,2	-3,2	-2,8	1,4	-2,0	-6,9	1,2	-0,9
Innenlandsk sluttanvendelse	2,5	-0,2	-1,0	-0,7	-0,9	1,3	0,3	-1,1	0,2	0,9
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	2,9	1,8	0,7	-0,4	0,2	1,1	0,9	-0,1	0,0	1,1
Ettersp. fra off. forvaltningsvirksomhet	-0,1	1,2	1,1	-0,6	1,0	0,7	-0,2	0,7	1,0	1,7
Eksport i alt	2,9	4,2	-1,5	1,8	3,4	-0,2	-1,1	3,2	2,6	-5,8
Tradisjonelle varer	1,7	4,0	0,3	0,2	1,9	2,1	1,0	-4,3	6,6	-2,1
Råolje og naturgass	6,6	5,2	-2,1	3,4	0,0	2,9	-4,7	10,6	-1,0	-7,7
Skip og plattformer	-38,9	59,4	15,8	95,0	-5,7	-17,1	19,4	35,0	30,6	-36,3
Tjenester	4,9	-0,6	-4,1	-2,3	10,9	-5,7	-1,1	2,3	-1,3	-4,2
Samlet anvendelse	2,6	1,1	-1,1	0,0	0,4	0,8	-0,1	0,2	0,9	-1,2
Import i alt	3,2	0,0	-2,1	-1,3	-1,3	2,5	-0,2	-1,8	2,3	-4,1
Tradisjonelle varer	2,6	4,0	3,3	0,5	-0,9	2,1	2,8	-3,2	2,7	2,2
Råolje	-51,4	2,5	-63,8	702,0	-0,2	-42,8	-3,8	-13,7	97,4	-73,1
Skip og plattformer	13,0	-46,4	-38,7	-23,2	-47,8	63,9	-55,1	67,1	20,4	-81,3
Tjenester	3,9	0,1	-1,5	-2,2	5,0	-0,8	0,3	-2,5	-1,0	-8,7
Bruttonasjonalprodukt	2,4	1,4	-0,8	0,5	0,9	0,3	-0,1	0,9	0,5	-0,3
Fastlands-Norge (markedsverdi)	1,9	1,2	-0,1	0,3	0,6	0,6	-0,3	0,3	0,8	1,1
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart	4,9	2,5	-4,4	1,5	2,5	-1,3	1,0	4,0	-1,1	-7,4
Fastlands-Norge (basisverdi)	2,0	1,6	-0,2	0,6	0,6	0,8	-0,4	0,4	1,1	1,3
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	2,4	1,7	-0,3	0,6	0,6	0,9	-0,5	0,4	1,2	1,0
Industri og bergverk	-2,9	-1,1	-2,8	0,8	-0,5	-0,3	0,1	-1,3	1,2	-1,8
Andre vareproduserende næringer	5,0	-3,9	0,9	-0,8	-3,2	0,7	-4,4	-1,1	5,1	-0,6
Tjenesteytende næringer	3,5	3,7	0,1	0,9	1,8	1,2	0,1	1,2	0,4	2,1
Offentlig forvaltningsvirksomhet	0,5	1,1	0,2	0,4	0,4	0,3	0,0	0,4	0,7	2,1
Korr. poster	1,4	-0,9	0,7	-1,7	0,9	-0,5	0,2	-0,6	-0,7	0,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Makroøkonomiske hovedstørrelser

Sesongjustert. Prisindekser. 1999=100

	Ujustert		Sesongjustert							
	2000	2001	00.2	00.3	00.4	01.1	01.2	01.3	01.4	02.1
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	103,3	105,1	102,4	103,5	105,1	105,5	105,3	104,3	105,8	105,8
Konsum i offentlig forvaltning	105,0	112,5	104,4	106,0	107,4	110,3	111,5	112,2	114,7	112,3
Bruttoinvestering i fast kapital	105,9	109,6	105,3	107,0	108,3	109,6	110,3	109,9	108,4	108,1
Fastlands-Norge	104,4	107,6	104,4	105,1	105,5	108,5	108,1	107,6	106,2	107,1
Innenlandsk sluttanvendelse	104,3	107,5	104,4	104,5	106,2	106,8	108,3	106,3	109,0	107,6
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	103,9	107,4	103,3	104,4	105,8	107,2	107,3	106,9	108,1	107,7
Eksport i alt	137,2	134,1	134,1	142,0	145,9	140,6	142,3	133,6	121,0	124,4
Tradisjonelle varer	113,5	110,0	114,1	115,0	117,0	113,6	112,2	108,1	105,2	103,4
Samlet anvendelse	114,1	115,7	113,2	115,7	118,5	117,1	118,6	114,8	112,8	112,7
Import i alt	108,2	108,7	108,0	109,3	111,2	112,3	110,1	107,0	105,9	104,0
Tradisjonelle varer	104,8	105,2	103,8	105,1	107,0	109,7	106,8	103,3	101,8	99,3
Bruttonasjonalprodukt	116,0	118,0	114,9	117,8	120,8	118,7	121,3	117,2	115,0	115,3
Fastlands-Norge (markedsverdi)	104,4	107,8	104,8	104,8	106,0	106,9	108,0	107,0	109,3	108,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Makroøkonomiske hovedstørrelser

Sesongjustert. Prisindeks. Prosentvis endring fra foregående kvartal

	Ujustert		Sesongjustert							
	2000	2001	00.2	00.3	00.4	01.1	01.2	01.3	01.4	02.1
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	3,3	1,8	0,5	1,1	1,6	0,3	-0,2	-0,9	1,4	0,1
Konsum i offentlig forvaltning	5,0	7,1	2,0	1,6	1,3	2,7	1,1	0,7	2,2	-2,1
Bruttoinvestering i fast kapital	5,9	3,5	2,1	1,6	1,3	1,2	0,6	-0,4	-1,4	-0,2
Fastlands-Norge	4,4	3,1	1,9	0,7	0,4	2,8	-0,3	-0,4	-1,3	0,9
Innenlandsk sluttanvendelse	4,3	3,1	2,8	0,0	1,7	0,6	1,4	-1,9	2,6	-1,3
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	3,9	3,4	1,1	1,1	1,3	1,4	0,1	-0,4	1,1	-0,4
Eksport i alt	37,2	-2,3	6,6	5,8	2,8	-3,7	1,3	-6,2	-9,4	2,9
Tradisjonelle varer	13,5	-3,1	6,0	0,7	1,8	-2,9	-1,2	-3,6	-2,7	-1,8
Samlet anvendelse	14,1	1,4	4,1	2,2	2,4	-1,1	1,3	-3,2	-1,7	-0,1
Import i alt	8,2	0,4	3,8	1,2	1,7	1,1	-2,0	-2,8	-1,1	-1,7
Tradisjonelle varer	4,8	0,4	1,3	1,2	1,8	2,5	-2,6	-3,3	-1,5	-2,4
Bruttonasjonalprodukt	16,0	1,7	4,2	2,5	2,5	-1,7	2,2	-3,4	-1,8	0,2
Fastlands-Norge (markedsverdi)	4,4	3,3	3,2	0,0	1,2	0,8	1,1	-0,9	2,2	-0,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Teknisk merknad

Kvartalsberegningene: Beregningene foretas på et mindre detaljert nivå enn de årlige nasjonalregnskapsberegningene og etter et mer summarisk opplegg.

Basisår og kjeding: I det kvartalsvise nasjonalregnskapet beregnes for tiden alle størrelser i faste priser med basis i prisene i 1999, og med vektorer fra dette året. Valg av basisår påvirker fastpristallene og dermed de årlige volumendringsratene (vekstratene). For sammenligningens skyld er det i alle tabeller gitt vekstrater med 1999 som basisår (felles omregningsår). Prisomregningen er foretatt på kvartalsregnskapets sektornivå.

Reviderte nasjonalregnskapstall: Sterkere vekst på 1990-tallet¹

Erling Joar Fløttum, Tore Halvorsen
og Tor Skoglund

Reviderte tall fra nasjonalregnskapet viser sterkere volumvekst i bruttonasjonalproduktet (BNP) for perioden 1995-1999 enn tidligere beregnet. Vekstratene for disse årene er i gjennomsnitt justert opp med 0,6 prosentpoeng. Revisjonene er størst for 1999 hvor vekstraten er oppjustert med 1 prosentpoeng som følge av at det er innarbeidet strukturstatistikk for tjenesteytende næringer. Nye foreløpige veksttall for 2000 og 2001 avviker lite fra tidligere tall. De reviderte verditallene for BNP og konsum i husholdninger er 1-3 prosent høyere enn tall som tidligere er publisert for årene 1991-2001. Driftsbalansen overfor utlandet er justert opp som følge av nye beregninger for eksport av tjenester. Innarbeiding av ny strukturstatistikk har dessuten ført til endringer i fordelingen av BNP og sysselsetting på næringer.

Bakgrunnen for revisjonen

Statistisk sentralbyrå publiserte i 1995 resultater fra en omfattende revisjon av nasjonalregnskapet (hovedrevisjonen). Norge var da det første landet i Europa som tok i bruk de nye internasjonale retningslinjene for nasjonalregnskap i System of National Accounts (SNA) 1993 og Det Europeiske nasjonalregnskapsystem (ENS) 1995, se Statistisk sentralbyrå (1999). Hovedrevisjonen førte til at flere definisjoner og klassifikasjoner ble endret. Dessuten ble ny statistikk og nye beregningsmetoder tatt i bruk. Hovedrevisjonen, som ble fullført i 2000 med publisering av reviderte tidsserier tilbake til 1970, ga store utslag i nasjonalregnskapets nivåtall. En viktig årsak til dette var at det hadde gått mer enn 20 år siden forrige hovedrevisjon.

Statistisk sentralbyrå (SSB) har de siste årene utarbeidet ny strukturstatistikk for mange næringer, se boks. For industri er strukturstatistikken innarbeidet på løpende basis i endelige nasjonalregnskapstall. For bygge- og anleggsvirksomhet, varehandel, forretningsmessig tjenesteyting og samferdsel var endringene i forhold til tidligere statistikk så omfattende at denne informasjonen ikke kunne innarbeides på løpende basis. SSB vedtok derfor i 1999 å gjennomføre en tallrevisjon av nasjonalregnskapet av mer begrenset

omfang enn hovedrevisjonen i 1995. Formålet var å utnytte den nye strukturstatistikken og annen ny statistikk i en koordinert og konsentrert innsats for å bedre kvaliteten på nasjonalregnskapets tidsserier. Mange fagseksjoner i SSB har medvirket i dette arbeidet.

Med unntak av enkelte nye prisindekser, foreligger det ingen ny statistikk for årene før 1995 som ikke ble utnyttet ved hovedrevisjonen i 1995. Tallene for perioden 1991-1995 er imidlertid også revidert nå for å unngå brudd i nasjonalregnskapets tidsserier rundt 1995. For disse årene er tallene dels påvirket av nye prisindekser og dels av metode- og definisjonsendringer som er tilbakeført til 1991.

De viktigste innsatsområdene under tallrevisjonen har vært:

- innarbeiding av nye nivåtall for produksjon, produktinnsats, lønnskostnader og investeringer fra strukturstatistikk for tjenestenæringer og bygge- og anleggsvirksomhet for 1998 og 1999, og revisjoner bakover
- revisjon av tall for sysselsatte personer, sysselsatte normalårsverk og utførte timeverk som er konsistente med revisjonene nevnt ovenfor
- innarbeiding av nye prisindekser; blant annet nye indekser for eksport og import og kvalitetsjusterte indekser for enkelte kapitalvarer
- utnytting av avanseundersøkelsene for detaljhandel (1996) og engroshandel (1998) til å revidere avansesatsene i varehandel
- revisjon av tall for bolig tjenester på grunnlag av husleieundersøkelsene for 1998, 1999 og 2000
- revisjon av tall for eksport av tjenester på grunnlag av ny informasjon for årene etter 1995

Erling Joar Fløttum er seniorrådgiver ved Avdeling for økonomisk statistikk. (erling.joar.flottum@ssb.no)

Tore Halvorsen er rådgiver ved Seksjon for nasjonalregnskap. (tore.halvorsen@ssb.no)

Tor Skoglund er forsker ved Seksjon for nasjonalregnskap. (tor.skoglund@ssb.no)

¹ Reviderte tall for årene 1991-2001 finnes på Statistisk sentralbyrås Web-sider på Internett under emnegruppe 09.01Nasjonalregnskap.

Strukturstatistikk

Strukturstatistikken er tilpasset EUs forordning om strukturstatistikk. Den sentrale enheten for datainnsamling er foretak. Statistikken bygger på informasjon fra Alminnelig næringsoppgave (Næringsoppgave/NO fra 1999) med tilleggsskjema fra SSB. Strukturstatistikken gir tall både for bedrifter og foretak. Det er laget rutiner for konvertering og omdefinering av de enkelte poster i strukturstatistikken til nasjonalregnskapets næringsinndeling og begreper.

Strukturstatistikken er publisert 1,5-2 år etter utløpet av statistikkåret. SSB har publisert årlig strukturstatistikk (dels fra 1995, dels fra senere år) på følgende områder:

- Industri og bergverksdrift
- Bygge- og anleggsvirksomhet
- Varehandel
- Hotell- og restaurantvirksomhet
- Transport utenom utenriks sjøfart
- Post og telekommunikasjon
- Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet
- Personlig tjenesteyting

- innarbeiding av nye internasjonale formålsgrupperinger for konsum i husholdninger, konsum i ideelle organisasjoner og konsum i offentlig forvaltning
- revisjon av realkapital- og kapitalslitsberegningene, med innføring av nye levetider og endret avskrivningsmetode for offentlig forvaltning
- innarbeiding av ny regnskapsstatistikk for private ikke-finansielle foretak for 1999 i det institusjonelle sektorregnskapet.

Sterkere BNP-vekst på 1990-tallet

Bruttonasjonalproduktet målt i løpende priser er oppjustert for alle årene tilbake til 1991. Oppjusteringen utgjør om lag 15 milliarder kroner eller 1,4 prosent for 1997. For 1999 er BNP nær 36 milliarder kroner eller 3 prosent høyere enn tidligere beregnet. De viktigste bidragene til høyere BNP-nivå er nye beregninger av kapitalslit i offentlig forvaltning, innarbeiding av ny informasjon for bygge- og anleggsvirksomhet og tjenestenæringene, og en ny definisjon av produksjonen i skogbruk. Disse endringene, og andre endringer i nasjonalregnskapets strukturtall, blir nærmere beskrevet senere i artikkelen.

De nye nasjonalregnskapstallene viser sterkere volumvekst i bruttonasjonalproduktet for alle årene 1995-1999 enn tidligere beregnet, se tabell 1. Vekstratene for disse fem årene er i gjennomsnitt oppjustert med om lag 0,6 prosentpoeng. Revisjonen er særlig stor for 1999, hvor de tidligere beregningene bygget på kvartalsvis nasjonalregnskap og et ufullstendig datagrunnlag. Vekstraten i BNP for Fastlands-Norge er revidert opp fra 1,0 til 2,7 prosent for 1999. Vekstraten for bruttoproduktet i forretningsmessig tjenesteyting er oppjustert fra 4 til nær 13 prosent for 1999. Innarbeiding av tall fra strukturstatistikken for andre tjenes-

Reviderte nasjonalregnskapstall**1991-1999: nye endelige tall**

For årene 1998 og 1999 er det tidligere bare publisert foreløpige tall basert på det kvartalsvise nasjonalregnskapet. Disse tallene ble utarbeidet ved å framskrive tall fra basisåret 1997 ved hjelp av utviklingen beskrevet av ulike økonomiske korttidsindikatorer. Beregningene ble foretatt på et mer aggregert nivå og på en mer summarisk måte enn i det endelige nasjonalregnskapet. Det foreligger nå nye endelige tall for hele perioden 1991-1999. I denne artikkelen har vi i hovedsak brukt 1997 som referanseår ved sammenligning av nivåttall før og etter tallrevisjonen fordi 1997 er det siste året med endelig regnskap før tallrevisjonen.

2000-2001: nye foreløpige tall

Tallene for 2000 og 2001 er både før og etter tallrevisjonen utarbeidet ved hjelp av det kvartalsvise nasjonalregnskapet. Revisjonene, sammenlignet med tidligere publiserte tall fra Økonomiske analyser 1/2002, skyldes flere forhold. For det første er nivåene endret ved at framskrivingsgrunnlaget nå er tallrevisjonens nye nivåttall for 1999. Dette influerer også på volum- og prisutviklingen for de aggregerte størrelsene. Grunnen er at relative priser benyttes som vekter i aggregeringen opp fra underposter. For det andre er det på noen områder tatt hensyn til ny informasjon om utviklingen gjennom 2000 og 2001. Ved forrige publisering var særlig dataene om utviklingen på slutten av fjoråret mangelfull.

tenæringer har også medført sterkere vekst for disse næringene.

Volumveksten i BNP er lite endret for årene fra 1991 til 1994. SSB vil senere beregne nye vekstrater for utviklingen fra 1990 til 1991.

De reviderte nasjonalregnskapstallene for vekst i samlet sysselsatte personer og utførte timeverk avviker relativt lite fra tidligere publiserte tall for 1990-tallet. Volumveksten i BNP per utførte timeverk totalt, som kan tolkes som en summarisk indikator på utviklingen i arbeidsproduktivitet i norsk økonomi, har dermed vokst sterkere enn tidligere beregnet for perioden 1995-1999.

Vekstratene for konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner er revidert opp med vel 1 prosentpoeng for årene 1996 og 1999. For 1996 skyldes oppjusteringen nye beregninger av husholdningenes kjøp av biler. De nye endelige konsumtallene for 1999 bygger på et mer detaljert og omfattende kildemateriale enn de foreløpige tallene som er publisert tidligere.

Volumveksten for bruttoinvestering i fast realkapital er oppjustert for alle år fra 1991 til 1999. De reviderte tallene gir sterk volumvekst (over 10 prosent) for årene 1996-1998, med overgang til klar negativ volumvekst i 1999. Det negative vekstbildet for 1999, der tidligere tall var basert på foreløpige anslag, er noe avdempet etter

Tabell 1. Utvikling i noen makroøkonomiske hovedstørrelser. Revisjonsresultater 1992-2001. Årlig volumendring i prosent

	1992		1993		1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001	
	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall
Bruttonasjonalprodukt (BNP)	3,3	3,3	2,8	2,7	5,3	5,5	4,6	3,8	5,3	4,9	5,2	4,7	2,6	2,4	2,1	1,1	2,4	2,3	1,4	1,4
BNP Fastl.-Norge	2,3	2,2	2,8	2,8	3,8	4,1	3,8	2,9	4,2	3,8	4,9	4,2	4,1	3,6	2,7	1,0	1,9	1,8	1,2	1,0
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart	8,5	9,0	2,4	2,5	13,4	13,0	9,0	9,3	11,3	11,0	6,4	7,1	-3,8	-2,6	-1,7	1,4	4,9	4,4	2,5	3,7
Konsum i husholdninger mv.	2,2	2,2	2,4	2,2	3,3	4,0	3,7	3,4	6,5	5,3	3,2	3,6	2,7	3,4	3,3	2,2	3,5	2,4	2,5	2,2
Konsum i offentlig forvaltning	5,6	5,3	2,7	2,2	1,5	1,4	1,5	0,3	3,1	2,8	2,5	1,9	3,3	3,8	3,2	3,3	1,2	1,4	2,0	1,5
Bruttoinvestering i fast realkapital	-1,1	-3,1	6,5	4,3	5,3	4,5	3,9	3,4	10,3	9,9	15,5	13,9	13,1	10,6	-5,6	-8,2	-1,5	-1,1	-4,6	-5,9
Eksport	4,7	5,2	3,2	3,2	8,4	8,7	4,9	4,3	10,2	9,3	7,7	6,1	0,6	0,3	2,8	2,8	2,9	2,7	4,2	5,3
Import	1,6	0,7	4,9	4,4	5,8	4,9	5,7	5,6	8,8	8,0	12,4	11,3	8,5	8,0	-1,8	-1,6	3,2	2,5	0,0	0,3
Sysselsatte personer	-0,2	-0,3	0,5	0,2	1,4	1,3	2,1	2,1	2,0	2,1	2,9	2,9	2,5	2,5	0,8	0,6	0,4	0,5	0,5	0,4
Utførte timeverk	0,3	0,4	0,3	0,0	1,2	1,0	0,9	0,8	1,6	1,6	2,6	2,5	2,4	2,4	0,7	0,4	-1,1	-0,8	-1,0	-0,8

¹ Beregnet i kvartalsvis nasjonalregnskap

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

revisjonen. Den kraftige nedgangen i industriinvesteringene på 24 prosent i de gamle tallene, er nå redusert til en nedgang på halvparten (12 prosent) i 1999.

De reviderte tallene viser høyere vekstrater for eksport- og importvolum for 1997 enn tidligere publisert. Eksportveksten er oppjustert med 1,6 prosentpoeng og importveksten er oppjustert med 1,1 prosentpoeng dette året. For de øvrige årene er forskjellen mellom nye og gamle vekstrater under 1 prosentpoeng.

Nye prisindekser

I tallrevisjonen er at det er tatt i bruk nye og forbedrede prisindekser for flere produkter innenfor markedsrettet virksomhet. Dette har påvirket volumberegningene. Metodeopplegget for fastprisberegningene er imidlertid ikke endret.

Det er innarbeidet nye vareprisindekser for industrien fra 1995, som erstatter tidligere tall fra produsentprisindeksen. Det er innarbeidet nye kvalitetsjusterte indekser fra vareprisindeksen for PC-utstyr, traktorer, trekkvogner for trailere og vaskemaskiner. Nye norske prisindekser for de siste årene, som er beregnet av SSB (fra 2001 for PC-utstyr, fra 1998 for traktorer og trekkvogner, fra 2000 for vaskemaskiner), er kjedet bakover med kvalitetsjusterte indekser for USA fra Bureau of Labor Statistics. Dette datagrunnlaget er også brukt ved beregning av spesialindekser for utenrikshandelen.

Det er innarbeidet nye prisindekser for eksport og import av varer fra utenrikshandelsstatistikken (UHS) fra 1991. For de fleste varene i UHS er prisene enten direkte observert eller beregnet ved hjelp av representantvarer. Grupperingen av representantvarene er nå basert på nasjonalregnskapets produktstandard og

ikke som før på FNs statistikkomenklatur for utenrikshandel (SITC Rev.3). Denne omleggingen fører til at valg av representantvare foretas innen en mer prismogen produktgruppe. Beregningene er supplert med spesialindekser for varer som har svak dekning av tradisjonelt valgte representantvarer.

Det er foretatt en ny vurdering og revisjon av nasjonalregnskapets bruk av data fra konsumprisindeksen. For mange produkter er det valgt nye representantvarer. Dette berører flere tjenestenæringer og fastprisberegningene for konsum i husholdninger.

Prisindeksene for banktjenester er revidert tilbake til 1991, både for betalte banktjenester og indirekte målte bank- og finanstjenester.

Reviderte tall for 2000 og 2001

Det er beregnet nye forløpige tall for 2000 og 2001 med reviderte nivåer for 1999 som framskrivingsgrunnlag. De nye tallene viser små revisjoner for vekstratene i BNP i faste priser for 2000 og 2001. For Fastlands-Norge er volumveksten nå beregnet til henholdsvis 1,9 og 1,2 prosent. Dette er en svak oppjustering, 0,1 og 0,2 prosentpoeng, i forhold til tidligere tall. Konsum i husholdninger er også revidert opp i begge år, mens konsumveksten i offentlig forvaltning er justert ned i 2000 og opp i 2001.

Bruttoinvesteringer i fast kapital viser volumnedgang i begge år. For 2001 er nedgangen noe dempet i forhold til tidligere tall. Både for eksport og import er veksten revidert noe opp i 2000 og ned i 2001. Særlig er veksten i tjenesteeksport og tjenesteimport fra 2000 til 2001 revidert ned. Årsaken er først og fremst at nivået i 2000 er justert opp, og at ny informasjon for 2001 er tatt inn.

Produksjonsaktiviteten i Fastlands-Norge, uttrykt ved bruttoprodukt i faste priser målt i basisverdi, viser nå en vekst på 2,0 prosent for 2000 og 1,6 prosent for 2001. Veksten er revidert ned med 0,1 prosentpoeng i 2000 og opp med 0,3 prosentpoeng i 2001. I 2000 er det vareproduserende næringer og offentlig forvaltning som er justert ned, mens veksten i tjenestenæringene er revidert noe opp. For 2001 er vareproduserende næringer lite revidert, mens tjenesteytende næringer vokser litt raskere enn tidligere beregnet.

Syssetlingsutviklingen totalt er lite revidert for 2000 og 2001. Antall sysselsatte personer i alt viser nå en vekst på 0,4 prosent i 2000 og 0,5 prosent i 2001. Endring i utførte timeverk i alt er revidert ned fra -0,8 prosent til -1,1 prosent i 2000, i hovedsak på grunn av mer fullstendig fraværstatistikk.

Nye strukturtall for næringene

Innarbeiding av tall fra ny strukturstatistikk har ført til mange endringer i nasjonalregnskapets næringstall. Dette skyldes at den nye strukturstatistikken benytter nye metoder for datainnsamling. Dessuten er det de siste årene gjennomført en omfattende utbygging og revisjon av Bedrifts- og foretaksregisteret (BOF), som ligger til grunn for datainnsamlingen. Endringene har spesielt påvirket tallene for samferdsel, forretningsmessig tjenesteyting og bygge- og anleggsvirksomhet.² For industri var ny strukturstatistikk allerede innarbeidet i tidligere publiserte nasjonalregnskapstall for 1996 og 1997.

Når det gjelder samferdselsnæringene har ny statistikk bidratt til en oppjustering av bruttoproduktet i post og telekommunikasjoner (om lag 6 prosent i 1997). For næringsgruppen transport ellers er bruttoproduktet justert ned med om lag 16 prosent i 1997, og driftsresultatet er betydelig lavere enn tidligere beregnet (vel 8 milliarder i 1997). Det er først og fremst innarbeiding av tall fra strukturstatistikk for landtransport (godstransport på vei mv.) og tjenester tilknyttet transport som bidrar til dette. For utenriks sjøfart er det foreløpig ikke publisert ny strukturstatistikk, men nye beregninger for eksport av tjenester har bidratt til en mindre oppjustering av bruttoproduktet.

For hotell- og restaurantvirksomhet er bruttoproduktet justert opp med 20 prosent i 1997. Dette skyldes både innarbeiding av tall fra strukturstatistikken og at det er gjort tilleggsberegninger for å ta hensyn til uregistrert produksjon og inntekt («svart» omsetning, tips og naturalytelser). Disse tilleggene, som bygger på forskjellige forutsetninger, utgjør totalt om lag 10 prosent av bruttoproduktet i hotell- og restaurantvirksomhet i 1997.

Bruttoproduktet i forretningsmessig tjenesteyting, inklusive statlig virksomhet, er revidert opp med om lag 7 prosent sammenlignet med tidligere publiserte tall for 1997. Produksjon og produktinnsats er sterkere oppjustert, henholdsvis 15 og 25 prosent. De nye beregningene har gitt en sterk oppjustering for eienomsdrift, hvor det er registrert stor økning i antall bedrifter i BOF (som blant annet skyldes «outsourcing»). Også for databehandlingsvirksomhet og forskning og utviklingsarbeid ligger de reviderte tallene på et vesentlig høyere nivå enn tidligere ved innarbeiding av informasjon fra strukturstatistikken. Revisjonene bakover til 1991 er gjennomført ved å utnytte flere datakilder for de ulike delnæringene innen forretningsmessig tjenesteyting (Lønns- og trekkoppgaverregisteret, syssetlingsstatistikk mv.).

I bygge- og anleggsvirksomhet, inklusive statlig og kommunal virksomhet, er bruttoproduktet revidert opp (10 prosent for 1997). Også driftsresultatet i bygge- og anleggsvirksomhet er høyere enn tidligere publisert. Anleggsvirksomhet tilknyttet Statens vegvesen er overført fra markedsrettet virksomhet til statsforvaltningen fra og med 1991.

For varehandel inklusive reparasjon av kjøretøyer mv. er produksjonen oppjustert med om lag 4 prosent. Dette skyldes innarbeiding av informasjon fra strukturstatistikk og avanseundersøkelser for detaljhandel og engroshandel. En relativt sett sterkere oppjustering av produktinnsatsen, bidrar til at bruttoproduktet i denne næringen er lavere enn tidligere publisert i nasjonalregnskapet. Driftsresultatet i varehandel er imidlertid betydelig høyere enn tidligere (om lag 6 milliarder for 1997), fordi kapitalslitet er justert ned.

Bruttoproduktet i finansiell tjenesteyting er justert opp med om lag 2 milliarder, eller 5 prosent i 1997. Dette skyldes innarbeiding av ny regnskapsstatistikk for hjelpevirksomhet for finansiell tjenesteyting (forsikringsmeglere, verdipapirforetak mv.).

Primærnæringene er lite revidert, bortsett fra skogbruk hvor bruttoproduktet er justert kraftig opp. For skogbruk er det foretatt en definisjonsendring ved at produksjonen, i tillegg til hogstverdien, fra 1991 også omfatter netto tilvekst av dyrket skog. Endringene i produksjonsbegrepet i skogbruket, som er i tråd med internasjonale retningslinjer, er gjennomført som en del av arbeidet med å forbedre behandlingen av miljø og naturressurser i nasjonalregnskapet, se Sørensen et al. (2001).

Et resultat av tallrevisjonen er at samlet produksjon og samlet produktinnsats er justert opp, og relativt

² Strukturstatistikken for bygge- og anleggsvirksomhet og tjenestenæringene har ikke sammenlignbare tall for 1990-årene. Ved publisering av hver ny årgang er kun tall for foregående år revidert. I tallrevisjonen har en lagt vekt på å utnytte strukturstatistikken for de to siste årene, 1998 og 1999. For å få sammenhengende tidsserier i nasjonalregnskapet, har det vært nødvendig å supplere strukturstatistikken med annen informasjon.

Tabell 2. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter hovednæring i basisverdi. Revisjonsresultater 1997. Millioner kroner

	Nye tall	Gamle tall	Awik i mill. kr	Awik i prosent
Bruttonasjonalprodukt ¹	1 111 349	1 096 170	15 179	1,4
Jordbruk og skogbruk	16 216	14 134	2 082	14,7
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	7 644	7 568	76	1,0
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	170 022	170 355	-333	-0,2
Utvinning av råolje og naturgass	163 566	163 899	-333	-0,2
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	6 456	6 456	0	0,0
Bergverksdrift	2 188	2 163	25	1,2
Industri	121 906	120 782	1 124	0,9
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	17 951	17 752	199	1,1
Tekstil- og bekledningsindustri	2 300	2 280	20	0,9
Trelast- og trevareindustri	4 854	4 806	48	1,0
Treforedling	5 086	5 004	82	1,6
Forlag og grafisk industri	13 642	13 569	73	0,5
Oljeraffinering, kjem og mineralsk industri	12 917	13 198	-281	-2,1
Kjemiske råvarer	7 119	6 755	364	5,4
Metallindustri	9 037	8 921	116	1,3
Verktedindustri	31 472	31 144	328	1,1
Bygging av skip og oljeplattformer	12 754	12 623	131	1,0
Møbelindustri og annen industri	4 774	4 730	44	0,9
Kraftforsyning	24 410	24 092	318	1,3
Vannforsyning	1 654	1 930	-276	-14,3
Bygge- og anleggsvirksomhet	45 906	41 715	4 191	10,0
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	100 712	104 305	-3 593	-3,4
Hotell- og restaurantvirksomhet	16 019	13 298	2 721	20,5
Rørtransport	13 107	13 107	0	0,0
Utenriks sjøfart	20 030	19 094	936	4,9
Transport ellers	40 026	47 680	-7 654	-16,1
Post og telekommunikasjon	21 887	20 601	1 286	6,2
Finansiell tjenesteyting	39 864	37 857	2 007	5,3
Boligtjenester (husholdninger)	60 239	65 236	-4 997	-7,7
Forretningsmessig tjenesteyting	72 987	68 166	4 821	7,1
Offentlig administrasjon og forsvar	54 328	50 729	3 599	7,1
Undervisning	45 312	44 176	1 136	2,6
Helse- og sosialtjenester	81 407	81 701	-294	-0,4
Andre sosiale og personlige tjenester	31 590	28 394	3 196	11,3
Totalt for næringer (basisverdi)	987 454	977 083	10 371	1,1
Fastlands-Norge (basisverdi)	784 295	774 527	9 768	1,3
Indirekte målte bank- og finanstjenester	-30 689	-30 012	-677	2,3
Merverdi- og investeringsavgift	108 239	104 800	3 439	3,3
Andre produktskatter, netto	46 345	44 299	2 046	4,6
Fastlands-Norge (markedsverdi)	908 190	893 614	14 576	1,6
Offentlig forvaltningsvirksomhet	174 314	166 019	8 295	5,0
Statsforvaltningen	54 037	48 603	5 434	11,2
Sivil forvaltning	41 887	36 508	5 379	14,7
Forsvar	12 150	12 095	55	0,5
Kommuneforvaltningen	120 277	117 416	2 861	2,4

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

sett mer enn samlet bruttoprodukt. Samlet produksjon er oppjustert med 3 prosent og produktinnsatsen med vel 5 prosent for 1997, mens samlet bruttoprodukt for alle næringer bare er justert opp med vel 1 prosent. Denne strukturendringen skyldes i hovedsak de nye beregningene for forretningsmessig tjenesteyting og andre tjenestenæringer.

Nye boligberegninger

Produksjonen av boligtjenester er revidert ned med om lag 7 prosent for 1997. Produksjon av husleie-tjenester er delt mellom produksjon av betalte husleier (markedsrettet produksjon) og imputert leie for selveiere (produksjon for eget bruk). Andelseiere i borettslag er, som tidligere, behandlet som selveiere.

Tabell 3. Lønnskostnader etter hovednæring. Revisjonsresultater 1997. Millioner kroner

	Nye tall	Gamle tall	Avvik i mill. kr	Avvik i prosent
Lønnskostnader i alt	516 523	509 605	6 918	1,4
Jordbruk og skogbruk	3 534	3 533	1	0,0
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	2 773	2 782	-9	-0,3
Utvinning av råolje og naturgass, inkl tjenester	13 979	13 510	469	3,5
Utvinning av råolje og naturgass	10 223	10 299	-76	-0,7
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	3 756	3 211	545	17,0
Bergverksdrift	1 262	1 262	0	0,0
Industri	86 884	86 884	0	0,0
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	13 651	13 651	0	0,0
Tekstil- og bekledningsindustri	1 808	1 808	0	0,0
Trelast- og trevareindustri	3 757	3 757	0	0,0
Treforedling	3 174	3 174	0	0,0
Forlag og grafisk industri	10 255	10 255	0	0,0
Oljeraffinering, kjem og mineralsk industri	7 567	7 567	0	0,0
Kjemiske råvarer	3 096	3 096	0	0,0
Metallindustri	5 192	5 192	0	0,0
Verktedindustri	24 022	24 022	0	0,0
Bygging av skip og oljeplattformer	10 782	10 782	0	0,0
Møbelindustri og annen industri	3 580	3 580	0	0,0
Kraftforsyning	6 029	5 991	38	0,6
Vannforsyning	246	346	-100	-28,9
Bygge- og anleggsvirksomhet	31 913	30 639	1 274	4,2
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv	69 554	71 459	-1 905	-2,7
Hotell- og restaurantvirksomhet	12 776	11 882	894	7,5
Rørtransport	178	178	0	0,0
Utenriks sjøfart	8 125	8 125	0	0,0
Transport ellers	27 477	26 004	1 473	5,7
Post og telekommunikasjon	12 173	13 052	-879	-6,7
Finansiell tjenesteyting	17 015	17 223	-208	-1,2
Boligtjenester (husholdninger)	303	303	0	0,0
Forretningsmessig tjenesteyting	48 057	41 861	6 196	14,8
Offentlig administrasjon og forsvar	42 643	41 657	986	2,4
Undervisning	41 407	41 105	302	0,7
Helse- og sosialtjenester	71 773	73 017	-1 244	-1,7
Andre sosiale og personlige tjenester	18 422	18 792	-370	-2,0
Fastlands-Norge	494 241	487 792	6 449	1,3
Offentlig forvaltningsvirksomhet	149 521	146 069	3 452	2,4
Statsforvaltningen	43 644	40 211	3 433	8,5
Sivil forvaltning	34 346	31 313	3 033	9,7
Forsvar	9 298	8 898	400	4,5
Kommuneforvaltningen	105 877	105 858	19	0,0

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det er gjennomført nye beregninger av imputert husleie for selveiere på grunnlag av data fra husleieundersøkelsene for 1998, 1999 og 2000. De imputerte leiene er basert på gjennomsnittlig husleie per kvadratmeter.

Det er vedtatt at konsumprisindeksen og forbruksundersøkelsen for framtiden skal klassifisere andelseiere sammen med selveiere på lik linje med nasjonalregnskapet. Dette innebærer en mer samordnet behandling av andelseiere i SSBs statistikk.

Lønnskostnader og sysselsetting

Lønnskostnader i alt er revidert opp med om lag 7 milliarder kroner eller 1,4 prosent for 1997. Innarbeiding av strukturstatistikk har medført nye tall for mange næringer. Lønnskostnadene er mest oppjustert for forretningsmessig tjenesteyting med om lag 15 prosent. Også bygge- og anleggsvirksomhet, hotell- og restaurantvirksomhet og næringsgruppen transport ellers (spesielt landtransport) har høyere lønnskostnader enn tidligere beregnet. Lønnskostnadene i statsforvaltningen er revidert opp som følge av at anleggsvirksomhet tilknyttet Statens vegvesen er overført fra markedsrettet virksomhet (det er innført en ny statlig

anleggsnæring i nasjonalregnskapet). Dessuten er underskuddet i Statens pensjonskasse omdefinert fra statlige overføringer til lønnskostnader.

Lønnskostnadene i varehandel inklusive reparasjon av kjøretøyer mv. er lavere enn tidligere beregnet. For varehandel er også annen informasjon enn strukturstatistikken utnyttet i de nye beregningene (sysselsettingsstatistikk og data fra Lønns- og trekkoppgaverregisteret). Lønnskostnadene for helse- og omsorgstjenester er justert ned som følge av at ny regnskapsstatistikk er utnyttet innenfor gruppen ideelle organisasjoner.

Gjennomsnittlig lønnsnivå, målt som lønn per normalårsverk for lønnstakere, er lite endret under tallrevisjonen. Dette betyr at nasjonalregnskapets tall for årlig lønnsvekst, for næringer og totalt, i hovedsak er det samme som tidligere publisert for perioden 1991-1999.

Det er beregnet nye næringstall for sysselsatte personer, sysselsatte normalårsverk og utførte timeverk som er konsistente med de reviderte tallene for lønnskostnader og lønn. Hovedbildet viser en omfordeling innen tjenesteytende næringer og bygge- og anleggsvirksomhet, mens primærnæringene, oljevirksomhet og industri har om lag samme sysselsetting som tidligere. Sysselsettingen er revidert ned for varehandel og helse- og sosialtjenester. Forretningsmessig tjenesteyting er den næringen som er mest oppjustert, med om lag 23 000 flere sysselsatte i 1997 enn tidligere beregnet. Siden sysselsettingen i 1990 ikke er endret, gir dette en årlig gjennomsnittlig sysselsettingsvekst i forretningsmessig tjenesteyting på om lag 6 prosent i perioden 1990-1997, mot tidligere beregnet 4 prosent. I 1998 og 1999 økte sysselsettingen i forretningsmessig tjenesteyting med henholdsvis 11 og 10 prosent.

Som et resultat av tallrevisjonen er totalt antall sysselsatte personer og utførte timeverk svakt oppjustert (0,1-0,6 prosent for årene 1991-1999). Oppjusteringen gjelder lønnstakere, mens antall selvstendige (som utgjorde om lag 8 prosent av total sysselsetting i 1997), gjennomgående er revidert litt ned. Avviket i forhold til totaltallene i arbeidskraftundersøkelsene (AKU) er innenfor feilmarginene i AKU. Det er da korrigert for at nasjonalregnskapet, i motsetning til AKU, inneholder sysselsatte utlendinger i utenriks sjøfart.

Høyere momstall

I nasjonalregnskapet beregnes tall for påløpt merverdiavgift og investeringsavgift på grunnlag av avgiftssatser og tilhørende transaksjoner (produksjon, produktinnsats, bruttoinvestering og konsum). Oppjusterte tall for produksjon, konsum i husholdninger og produktinnsats har gitt høyere tall for påløpt mer-

verdi- og investeringsavgift. For 1997 utgjør oppjusteringen om lag 3,4 milliarder kroner eller 3,3 prosent. Påløpt merverdi- og investeringsavgift inkluderer også beregnet avgift som ikke betales (på grunn av konkurser, «svart» omsetning mv.), og vil derfor normalt være større enn statsregnskapets bokførte verdier. Påløpt merverdi- og investeringsavgift ligger gjennomsnittlig vel 3 prosent over periodisert bokført avgift for perioden 1990-2000.

Det er gjennomført flere metodeforbedringer i beregningen av andre produktskatter, blant annet er dokumentavgiften omdefinert fra næringsskatt til produktskatt. Det er innført nye produktgrupper for petroleumsprodukter som samsvarer med energiregnskapets inndeling (se Statistisk sentralbyrå (2002)), og som gir en bedre behandling av energiskatter i nasjonalregnskapet.

Konsum i husholdninger

Konsumet i husholdninger er totalt sett justert opp 1-2 prosent for de enkelte beregningsårene. Det er dessuten innført en ny formålsgruppering basert på en ny internasjonal standardgruppering COICOP (Classification Of Individual CONsumption by Purpose). I tabell 4 er nye konsumtall for 1997 sammenlignet med tidligere beregnede tall som ble tilrettelagt for internasjonal rapportering før tallrevisjonen. Hovedklassene – 12 mot tidligere 10 – er bare i liten grad endret. Matvarer, drikkevarer og tobakk er imidlertid nå delt i to hovedklasser: matvarer og alkoholfrie drikkevarer og alkoholdrikker og tobakk mv. Hensikten har vært å komme nærmere matvarer som hovedklasse ved å skille ut såkalte «nytelelsesmidler». En annen endring har å gjøre med framveksten av IKT: post- og tele-tjenester er skilt ut som egen hovedklasse fra sekkeposten andre varer og tjenester.

Det er tre hovedklasser hvor konsumet er justert betydelig opp målt absolutte tall: kultur og fritid med 6,3 milliarder, transport med 4,4 milliarder og hotell- og restauranttjenester med 3,8 milliarder kroner. En nedjustering på 4,2 milliarder for bolig, lys og brensel trekker motsatt vei. Revisjonene av tjenestekonsumet er i stor grad en konsekvens av revisjoner som er foretatt for produksjonen av disse tjenestene. For bolig, lys og brensel skyldes nedjusteringen av konsumet lavere anslag for imputert husleie.

Forbruksundersøkelsen er utnyttet som kilde på en bedre måte enn tidligere, både gjennom glattede tids-serier for estimering av årlige endringer og også for nivået på varekonsumet for enkelte grupper. Det er også gjort en separat vurdering av konsumnivået i husholdninger basert på strukturstatistikken for varehandel ved bruk av næringsvis informasjon om vareinnhold i omsetningen fra avanseundersøkelsen for 1996. Dessuten har nivået for kjøp av egne transportmidler blitt høyere pga. bedre metoder for å tallfeste prisutviklingen på biler.

Tabell 4. Konsum i husholdninger. Revisjonsresultater 1997. Millioner kroner

	Nye tall	Gamle tall	Avvik i mill. kr	Avvik i prosent
Konsum i husholdninger	504 795	495 077	9 718	2,0
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	76 521	76 031	490	0,6
Alkoholdrikker og tobakk mv.	24 718	24 923	-205	-0,8
Klær og skotøy	30 020	30 094	-74	-0,2
Bolig, lys og brensel	104 277	108 487	-4 210	-3,9
Møbler og husholdningsartikler mv.	31 765	31 363	402	1,3
Helsepleie	13 239	13 358	-119	-0,9
Transport	77 654	73 258	4 396	6,0
Post- og teletjenester	9 478	10 015	-537	-5,4
Kultur og fritid	60 935	54 657	6 278	11,5
Utdanning	2 401	2 289	112	4,9
Hotell- og restauranttjenester	33 262	29 413	3 849	13,1
Andre varer og tjenester	35 016	35 882	-866	-2,4
 Nordmenns konsum i utlandet	 21 742	 21 283	 459	 2,2
- Utlendingers konsum i Norge	16 233	15 976	257	1,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Lavere produksjon for ideelle organisasjoner

For ideelle organisasjoner er produksjon, sysselsetting og konsum totalt sett justert ned, med om lag 15 prosent for 1997. Nedjusteringen er størst for helsetjenester, hvor det er tatt i bruk regnskapsstatistikk for private institusjoner knyttet til pasientbehandling. For sosial- og omsorgstjenester er produksjonen justert ned ved innarbeiding av informasjon fra ny regnskapsstatistikk for bistandsorganisasjoner (basert på tall fra Innsamlingskontrollen).

Konsum i offentlig forvaltning

Konsumet i offentlig forvaltning er totalt sett justert opp med vel 4 prosent for 1997. Sammensetningen av konsumet etter formål er revidert ifølge ny internasjonal standard for utgifter i offentlig forvaltning COFOG (Classification Of Functions Of the Government). Hovedklassene i ny COFOG er redusert fra 14 til 10 i antall, først og fremst gjennom at næringsøkonomiske formål nå er samlet i en hovedklasse. Miljøvern, som nå er innført som egen hovedkategori, var tidligere en del av boliger og nærmiljø. Formålgruppen sosiale omsorgstjenester består av de tidligere pleie- og omsorgstjenester og sosial trygd og velferd. Forskning og utvikling inngår nå under hver hovedklasse.

Konsum i statsforvaltningen er oppjustert med vel 7 prosent for 1997. Dette skyldes dels definisjonsendringer og dels en sterk oppjustering av beregnet kapitalslit. Produktkjøp til husholdninger er oppjustert, blant annet ved at medisinsk rehabilitering mv. er omgruppert fra stønader til produktkjøp. Dessuten er som nevnt underskuddet i Statens pensjonskasse omdefinert fra overføringer til lønnskostnader, og det er foretatt en revisjon av grenseoppgangen mellom statlig og markedsrettet bygge- og anleggsvirksomhet innenfor samferdselsnæringene. For kommuneforvaltningen har nye kapitalslitstall bidratt til en oppjustering av konsumet på om lag 2 prosent for 1997.

Investeringer

Bruttoinvesteringene i fast realkapital er i sum justert ned med vel 6 milliarder, eller 2,5 prosent, for referanseåret 1997. For Fastlands-Norge er nedjusteringen på nesten 7 milliarder (4 prosent). Investeringene i offentlig forvaltningsvirksomhet er lite revidert. Boliginvesteringene er oppjustert med nesten 7 milliarder, eller 22 prosent, på grunn av ny informasjon om rehabilitering av boliger og transaksjonskostnader knyttet til salg/kjøp av boliger (inklusive ny føring av dokumentavgiften).

En annen næring med betydelig oppjustering er forretningsmessig tjenesteyting (inklusive statlig virksomhet) med 6,5 milliarder høyere investeringer i 1997, mens investeringene i industrien og i byggeanleggsvirksomhet begge er oppjustert med 1 milliard. Oppjusteringen av industriinvesteringene har sammenheng med at kjøp av PC-er og annet kontorutstyr nå føres som bruttoinvestering i fast realkapital. Tidligere ble deler av disse kjøpene regnet som produktinnsats. To næringer har fått en sterk nedjustering av investeringer: varehandel, inklusive reparasjon av kjøretøyer mv. har hele 18 milliarder kroner lavere investeringer i 1997 (til under halve nivået fra før), og transport ellers med 3 milliarder lavere investeringstall enn før revisjonen. Det er innarbeiding av tall fra de nye strukturstatistikkene som har bidratt til dette.

De nye tallene for bruttoinvesteringer i fast realkapital etter art viser en oppjustering for bygg- og anleggskapital utenom oljevirksomheten med vel 5 milliarder og nær 6 prosent i 1997. Investeringene i oljevirksomheten er ikke revidert. Investeringstallene for andre transportmidler er nedjustert med hele 10 milliarder. Dette skyldes innarbeiding av tall fra strukturstatistikken som har gitt vesentlig lavere investeringer i biler enn tidligere, noe som må ses i sammenheng med at konsumet av biler er justert noe opp.

Tabell 5. Bruttoinvestering. Revisjonsresultater 1997. Millioner kroner

	Nye tall	Gamle tall	Avvik i mill. kr	Avvik i prosent
Bruttoinvestering i alt	264 561	275 049	-10 488	-3,8
Etter hovedkategorier				
Bruttoinvestering i fast realkapital	245 695	252 094	-6 399	-2,5
Lagerendring	18 866	22 955	-4 089	-17,8
Etter næring				
Oljevirksomhet	62 249	62 249	0	0
Utenriks sjøfart	13 461	13 016	445	3,4
Industri og bergverk	18 966	17 910	1 056	5,9
Andre vareproduksjon	17 039	16 603	436	2,6
Boligtjenester (husholdninger)	37 008	30 394	6 614	21,8
Offentlig forvaltningsvirksomhet	37 254	37 952	-698	-1,8
Andre tjenesteytende næringer	59 718	73 970	-14 252	-19,3
Etter art				
Oljeplattformer, borerigger og moduler	32 135	32 135	0	0
Oljeboring, oljeleting, olje- og gassrørledninger	27 939	27 939	0	0
Bygg og anlegg	100 409	95 027	5 382	5,7
Skip og båter	15 973	16 266	-293	-1,8
Andre transportmidler	14 302	24 289	-9 987	-41,1
Maskiner og utstyr	54 937	56 438	-1 501	-2,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Kapital og kapitalslit

For alle næringene beregnes nå kapitalslitet med geometrisk metode, det vil si at kapitalslitet anslås som en fast prosent av gjenværende netto kapitalbeholdning.³ Det er foretatt en ny vurdering av kapitalbeholdningene i alle næringer basert på disse forutsetningene og nye investeringstall. Dette har ført til en større revisjon av kapitalslit for offentlig forvaltning enn for andre næringer. Anslaget på kapitalslitet i offentlig forvaltning økte med om lag 4,8 milliarder kroner, eller mer enn 30 prosent, for 1997. Siden produksjonen i offentlig forvaltning beregnes som summen av kostnader inklusive kapitalslit, bidrar de nye anslagene på kapitalslit til en tilsvarende økning i produksjon og konsum i offentlig forvaltning.

Levetider for kapitalen er revurdert i lys av nylig publisert statistikk for andre land. Levetiden for arten EDB-utstyr, kontormaskiner mv. er revidert ned, og forutsettes nå å være 8 år fram til 1990, og deretter 5 år. Basert på opplysninger fra Norges energiverkforbund er levetiden for anlegg i kraftforsyningen senket fra 90 til 70 år. Levetiden for bygg i fiskeoppdrett er endret fra 50 til 20 år basert på informasjon fra lønnsomhetsundersøkelsene for fiskeoppdrett. Levetiden for immateriell produsert kapital utenom oljeleting (omfatter bl.a. programvare) er hevet fra 3 til 4 år ut fra forutsetninger om levetiden for slik kapital som brukes i andre land.

Utenriksøkonomi

Det viktigste endringen som berører utenriksøkonomien er at tallseriene for tjenesteeksport er oppjustert fra 1995 og framover. Bakgrunnen for revisjonen er en analyse av Norges Banks valutastatistikk, som er en hovedkilde i beregningen av tjenestehandelen med utlandet. Valutastatistikken baseres på registrering av betalinger mellom innlendinger og utlendinger og det blir spesifisert hva betalingen gjelder. Nærmere undersøkelser har avdekket et skjevt forhold mellom betaling for varer og betaling for tjenester, særlig på eksportsiden, fra og med 1995. Dette er det tatt hensyn til i de nye tallene for tjenesteeksport. Fordi en bruker SSBs statistikk over utenrikshandelen med varer som grunnlag for tallene for eksport av varer (og ikke valutastatistikken), er ikke vareeksporten berørt av denne revisjonen. I tillegg har produksjonsberegningene knyttet til enkelte næringer medført noen mindre revisjoner av eksport- og importtallene.

For 1997 er eksportverdien av tjenester totalt blitt revidert opp med over 12 milliarder kroner eller 12 prosent, hvorav finans- og forretningsmessige tjenester utgjør 7,5 milliarder kroner. Import av varer og tjenester er revidert opp med 2,5 milliarder kroner. Alt i alt er dermed Norges eksportoverskudd overfor utlandet justert opp med 10,5 milliarder kroner for 1997.

Lønn til og fra utlandet er også revidert noe, henholdsvis 1 og 0,5 milliarder kroner (for 1997). Andre

³ Geometrisk avskrivingsmetode ble innført for alle næringer utenom offentlig forvaltning og ideelle organisasjoner i tilknytning til siste hovedrevisjon av nasjonalregnskapet, se Todsén (1997).

Tabell 6. Produksjon og inntekt. Hovedrelasjoner 1997. Nye og gamle tall. Millioner kroner

	Nye tall	Gamle tall	Avvik i mill. kr	Avvik i prosent
Bruttonasjonalprodukt	1 111 349	1 096 170	15 179	1,4
Formuesinntekt og lønn til utlandet, netto	11 831	10 950	881	8,0
Bruttonasjonalinntekt	1 099 518	1 085 220	14 298	1,3
Kapitalslit	164 112	167 146	-3 034	-1,8
Nasjonalinntekt	935 406	918 074	17 332	1,9
Stønader og løpende overføringer til utlandet, netto	9 868	9 796	72	0,7
Disponibel inntekt for Norge	925 538	908 278	17 260	1,9
Konsum i alt	754 625	739 189	15 436	2,1
Sparing for Norge	170 913	169 089	1 824	1,1
Kapitaloverføringer, netto	1 291	1 256	35	2,8
Anskaffelse av patenter, lisenser mv., netto	558	558	0	0,0
Netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital	100 449	107 903	-7 454	-6,9
Nettofinansinvestering for Norge	68 615	59 372	9 243	15,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

poster på rente- og stønadsbalansen er mindre berørt av de nye beregningene. Driftsbalansen overfor utlandet er dermed revidert opp med 10 milliarder kroner for 1997.

Institusjonelt sektorregnskap

Det er beregnet nye tall tilbake til 1991 også for institusjonelt sektorregnskap. Det institusjonelle sektorregnskapet beskriver alle økonomiske transaksjoner som de ulike institusjonelle sektorene er involvert i: produksjon og inntektskapning, inntektsfordeling og bruk av disponibel inntekt, sparing og nettofinansinvestering.

Samlet bruttonasjonalprodukt er revidert opp med 15,2 milliarder kroner, eller 1,4 prosent for 1997. Det er foretaksektorene og offentlig forvaltning som har fått høyere bruttoprodukt, mens tallene for husholdninger og ideelle organisasjoner er justert ned.

Disponibel inntekt for Norge er 17,3 milliarder kroner eller 1,9 prosent høyere i 1997 enn tidligere beregnet. Bak denne revisjonen ligger en oppjustering av disponibel inntekt i ikke-finansielle foretak og offentlig forvaltning på hhv. 17,7 og 6,1 milliarder kroner. Disponibel inntekt i finansielle foretak og i husholdningssektoren er revidert ned med hhv. 2 og 4,6 milliarder kroner. Total sparing er revidert opp med 1,8 milliarder kroner i 1997 eller 1,1 prosent. Netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital er revidert ned med 7,4 milliarder eller 6,9 prosent, og nettofinansinvestering er revidert opp med 9,2 milliarder kroner eller 15,6 prosent.

Offentlig forvaltning

Sektortallene for offentlig forvaltning har gjennomgående blitt noe oppjustert i tallrevisjonen. For 1997 er disponibel inntekt revidert opp med 6,1 milliarder kroner. Konsumet i offentlig forvaltning er imidlertid revidert opp med 9,1 milliarder kroner, noe som har ført til lavere sparing i sektoren. Netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital er revidert ned med 6,4 milliarder kroner, dette blir delvis motvirket av økte kapitaloverføringer til andre sektorer, slik at nettofinansinvesteringen omtrent er på nivå med gamle tall.

Oppjusteringen av skatteinntektene, særlig produksjonsskatter inklusive moms, har blitt noe sterkere enn oppjusteringen i BNP, men har likevel bare ført til svakt høyere total skatteprosent av BNP (fortsatt rundt 43 prosent i 1999).

Oppjusteringen av skatteinntektene, særlig produksjonsskatter inklusive moms, har blitt noe sterkere enn oppjusteringen i BNP, men har likevel bare ført til svakt høyere total skatteprosent av BNP (fortsatt rundt 43 prosent i 1999).

Finansielle foretak

Revisjonene for sektoren finansielle foretak er relativt små. For undersektorene finansielle hjelpeforetak er det innarbeidet nytt datamateriale og gjort nye beregninger som gir en bedre dekning enn tidligere

Ikke-finansielle foretak

Viktig nytt statistikkgrunnlag for denne sektoren er regnskapsstatistikk for ikke-finansiell foretak basert på nye næringsoppgaver fra og med 1999. Også skattestatistikk for etterskuddspliktige har bedret kvaliteten på tallene for denne sektoren. Innarbeiding av disse statistikkildene har gitt oss tilgang til flere detaljer, noe som også har bidratt til en kvalitetsheving av nasjonalregnskapstallene for de tidligere årene.

Innarbeiding av regnskapsstatistikk for året 1999 har ført til et bedre grunnlag for å revidere nasjonalregnskapstallene for sektoren bakover i tid. For 1997 har bruttoproduktet blitt revidert opp med 12 milliarder kroner til 662,3 milliarder kroner. Disponibel inntekt som definisjonsmessig er lik sparingen i denne sektoren, er revidert opp med 17,7 milliarder kroner til 40,9 milliarder kroner. Netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital er revidert ned med 6,8 milliarder kroner til 67 milliarder kroner, og dermed har sektoren fortsatt en negativ netto finansinvestering.

Husholdninger og ideelle organisasjoner

Beregninger av inntekts- og utgiftstall for denne hovedsektoren er nå i større grad knyttet opp mot registerstatistikk enn de var tidligere. Selvangivelsesstatistik-

tikken, som gir totaltall for flere størrelser, er innarbeidet for 1993 og framover.

For 1997 er hovedbildet for sektoren at inntektene gjennomgående har blitt redusert, mens utgiftene har økt. Dette har ført til en nedjustering av husholdningenes sparerate.

Bruttoproduktet i hovedsektoren har blitt revidert ned med 9,8 milliarder kroner til 142,3 milliarder kroner i 1997. Bak denne revisjonen ligger både en nedjustering av bruttoproduktet i bolignæringen og av bruttoproduktet til selvstendig næringsdrivende. En nedjustering av lønnskostnadene i sektoren har imidlertid dempet den negative effekten på driftsresultatet, som har blitt revidert ned med 5,4 milliarder kroner til 89,3 milliarder kroner i 1997.

De primære inntektene, som viser avlønning av husholdningenes arbeidsinnsats og kapital, har blitt revidert ned med i underkant av 1 milliard kroner til 606,8 milliarder kroner i 1997. Bak denne revisjonen ligger nedjusteringen i driftsresultatet, en oppjustering av husholdningenes lønnsinntekter på 6 milliarder kroner og nedjustert formuesinntekt samt oppjustert formuesutgift.

Disponibel inntekt, som framkommer etter at overføringer (som f.eks pensjoner og stønader fra det offentlige) er lagt til de primære inntektene og skatter, avgifter og overføringer til andre sektorer er trukket fra, er revidert ned med 4,6 milliarder kroner til 537,3 milliarder kroner i 1997. Bak denne revisjonen ligger en nedjustering av stønadene fra det offentlige på 2,5 milliarder kroner og en oppjustering av arbeidsgiveravgift og medlemspremier på i underkant av 1 milliard kroner. Sparingen, som framkommer etter at konsumet er trukket fra disponibil inntekt, korrigert for sparing i fond, er revidert ned med 10,9 milliarder kroner til 15,4 milliarder kroner i 1997. Bak denne revisjonen ligger nedjusteringen i disponibil inntekt og en oppjustering av konsumet i husholdninger og ideelle organisasjoner på 6,3 milliarder kroner.

Revisjonen i disponibil inntekt og i sparingen medfører at spareraten i husholdningene, som er sparingens andel av disponibil inntekt justert for sparing i fond, er nedjustert fra 4,8 til 2,8 prosent i 1997.

Netto finansinvestering, som er sparingen minus netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital og kapitaloverføringer, er revidert ned med 15,9 milliarder kroner til -3,5 milliarder kroner i 1997. Bak denne revisjonen ligger nedjusteringen i sparingen og en oppjustering av netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital på 5,9 milliarder kroner, samt en liten nedjustering av kapitaloverføringer til andre sektorer. Det er i all hovedsak en økning i boliginvesteringene som trekker opp netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital.

Referanser

Statistisk sentralbyrå (1999): *Det europeiske nasjonalregnskapssystem ENS 1995*, Norges offisielle statistikk C 522.

Statistisk sentralbyrå (2002): *Energistatistikk 2000*, Noregs offisielle statistikk C 703.

Sørensen, K.Ø., J.L. Hass, H. Sjølie, P. Tønjum and K. Erlandsen (2001): *Norwegian Economic and Environment Accounts (NOREEA) Phase 2, Documents 2001/2*, Statistisk sentralbyrå.

Todsen, S. (1997): *Nasjonalregnskap: Beregning av realkapitalbeholdninger og kapitalslit*, Notater 97/61, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7. Institusjonelle sektorer 1997. Millioner kroner

	Offentlig forvaltning	Finansielle foretak	Ikke finansielle foretak	Husholdn. og ideelle organisasj.	Sum innenl. sektorer	Utlandet
Produksjon						
Produksjon, produsentverdi	253 989	60 596	1 365 975	234 256	1 914 816	-
Import	-	-	-	-	-	368 701
- Produktinnsats, kjøpverdi	79 675	20 726	703 635	91 986	896 022	-
- Eksport	-	-	-	-	-	460 864
= Bruttoprodukt	174 314	39 870	662 340	142 270	1 018 794	-
= Importoverskudd	-	-	-	-	-	-92 163
- Kapitalslit	22 269	2 771	106 133	32 939	164 112	-
- Lønnskostnader	149 521	17 071	320 191	29 740	516 523	2 040
- Produksjonsskatter	7	104	54 812	1 692	56 615	-
+ Produksjonssubsidier	-	1 085	20 461	11 442	32 988	-
= Driftsresultat	2 517	21 009	201 665	89 341	314 532	-94 203
Allokering av primære inntekter						
Driftsresultat	2 517	21 009	201 665	89 341	314 532	-94 203
+ Lønnsinntekt	-	-	-	513 589	513 589	4 974
+ Produksjonsskatter	179 859	-	-	-	179 859	-
+ Formuesinntekter	47 343	107 540	33 430	42 369	230 682	46 367
- Produksjonssubsidier	32 988	-	-	-	32 988	-
+ Justering for FISIM	-	-30 689	-	-	-30 689	-
- Formuesutgifter	23 916	79 901	97 229	38 533	239 579	37 470
= Primære inntekter	172 815	17 959	137 866	606 766	935 406	-80 332
Sekundær inntektsfordeling						
Primære inntekter	172 815	17 959	137 866	606 766	935 406	-80 332
+ Arbeidsgivers trygde og pensjpr	63 800	17 084	2 854	118	83 856	-
+ Inntekt- og formuesskatt, petroleum	29 205	-	-	-	29 205	-
+ Andre skatter, medlemspremier folketrygden	201 476	-	-	-	201 476	207
+ Stønader	-	-	-	173 579	173 579	26
+ Overføringer, ideelle organisasjoner	-	-	-	27 407	27 407	-
+ Andre overføringer	204 080	18 241	9 885	11 305	243 511	19 993
- Arbeidsgivers trygde og pensjpr	-	-	-	83 856	83 856	-
- Inntekt- og formuesskatt, petroleum	-	-	29 205	-	29 205	-
- Andre skatter, medlemspremier folketrygden	-	2 834	24 114	174 393	201 341	342
- Stønader	158 809	11 763	2 854	118	173 544	61
- Overføringer, ideelle organisasjoner	14 872	-	2 485	10 050	27 407	-
- Andre overføringer	164 591	24 449	51 010	13 499	253 549	9 955
= Disponibel inntekt	333 104	14 238	40 937	537 259	925 538	-70 464
Bruk av disponibel inntekt						
Disponibel inntekt	333 104	14 238	40 937	537 259	925 538	-70 464
+ Korreksjon pensjonsfond	-	-	-	5 320	5 320	-
- Korreksjon pensjonsfond	-	5 320	-	-	5 320	-
- Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	-	-	-	527 135	527 135	-
- Konsum i statsforvaltningen	92 947	-	-	-	92 947	-
- Konsum i kommuneforvaltningen	134 543	-	-	-	134 543	-
= Sparing	105 614	8 918	40 937	15 444	170 913	-70 464
Finansiering og investering						
Sparing	105 614	8 918	40 937	15 444	170 913	-70 464
+ Kapitaloverføringer, netto	-4 765	-6	3 662	-182	-1 291	1 291
- Netto anskaffelse av ikke-finansiell kapita	14 543	676	66 985	18 803	101 007	-558
= Netto finansinvestering	86 306	8 236	-22 386	-3 541	68 615	-68 615

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Et renere og rikere Kina?

Solveig Glomsrød

Kinas energibruk vil bli mer enn fordoblet fram til 2020. Selv om bruken av olje vil øke kraftig, vil kull fortsette å være den klart dominerende energibæreren og utfordre miljøet lokalt og globalt. Overgang fra råkull til vasket kull kan dempe de lokale miljøproblemene og samtidig bidra til økonomisk vekst, men som klimapolitisk tiltak har kullvasking klare begrensninger. Andre tiltak, som omsettelige utslippskvoter, blir også prøvd ut. Kinas nasjonale statistikkbyrå (NBS) har sammen med Statistisk sentralbyrå (SSB) analysert utviklingen i energiforbruk i Kina de neste 20 årene.

Energiregnskap i stor målestokk

Som eksportør av olje og gass har Norge egne interesser i hvordan Kinas energiforbruk utvikler seg. En fjerdedel av veksten i globalt oljeforbruk i 1996-2001 skyldtes økt etterspørsel fra Kina. Med 1,3 milliarder mennesker og økonomisk vekst på 6-7 prosent årlig ligger mye av dynamikken i globale energimarkeder nettopp her. Kinas avveining mellom energikostnader, lokalt miljø og global oppvarming vil langt på vei være avgjørende for hvilken sammensetning det raskt økende energiforbruket vil få framover. Metoder for konsistent analyse av økonomisk utvikling, energibruk og miljøkvalitet kan dermed være nyttig både til bruk internt i Kina og for internasjonale aktører som forholder seg til Kinas rolle i globale markeder og globale miljøproblemer. SSB har assistert NBS i utvikling av energi- og miljøregnskap samt en makroøkonomisk modell for analyse av drivkrefter bak framtidig energi- etterspørsel. Prosjektet ble finansiert av NORAD og strakte seg over perioden 1997-2001.

Kina har kommet langt i sine økonomiske reformer, og beslutninger i bedrifter og husholdninger baseres i dag for det aller meste på markedssignaler, også når det gjelder bruk av energi. Markedet overser imidlertid miljøkostnadene, og etter 20 år med rask økonomisk vekst har miljøproblemene blitt så omfattende at de kan legge sterke føringer på valg av teknologi og energibærer framover. I en slik situasjon kan det være spesielt nyttig å studere hvordan grønne skatter og økonomisk politikk kan brukes til å påvirke tilbud og etterspørsel av energi samt miljøkvalitet i tillegg til økonomisk utvikling. Prosjektet hadde nettopp som et av sine hovedmål å utvikle statistikk og modeller for makroøkonomisk basert analyse av energi- og miljøspørsmål.

Solveig Glomsrød er forsker ved Seksjon for Petroleum og miljøøkonomi (solveig.glomsrod@ssb.no)

Primært kull

Kina er et utviklingsland, men også et industrialisert land. Industriproduksjonen står for 40 prosent av BNP, mens industrien til sammenlikning bare genererer 20 prosent av BNP i USA. Det betydelige innslaget av industrivirksomhet bidrar til et høyt energiforbruk. Videre nødvendiggjør Kinas klima romoppvarming i nord og kjøling i sør etter hvert som inntektsnivået tillater det.

Kinas rike kullreserver har vært utnyttet til å dekke det økende energibehovet under den planøkonomiske perioden. Som resultat av denne utviklingen blir kull benyttet både i industrien, til produksjon av elektrisitet og varme og til koking og oppvarming i husholdninger. Vel 60 prosent av primært energiforbruk dekkes med kull. Med 11 prosent av verdens reserver har Kina kull for 300 års uttak på dagens nivå. Kina er nå verdens største kullprodusent, og produksjonen går i hovedsak til innenlands forbruk.

Kullforbruket ser ut til å stagnere etter 1995 (tabell 1). Flere forhold kan ha bidratt til denne utviklingen. Kullsektoren i Kina er under omstrukturering både som resultat av deregulering og hensyn til miljø- og sikkerhet.

Kullmarkedet ble fullt ut liberalisert i 1994 etter en overgangsperiode da plankull og markedskull ble om-satt parallelt under et toprissystem. Kullsektoren ble

Tabell 1. Primært energiforbruk. 1995. PJ

	Forbruk 1995		Gjennomsnittlig årlig vekst	
	PJ	Prosent	1987-1995	1995-1997
I alt	42 700	100	3,7	1,8
Kull	27 700	65	4,6	-0,1
Olje	6 300	15	4,1	8,7
Gass	700	2	3,1	13,2
Vannkraft	700	2	-	61,0
Bioenergi	7 300	17	0,7	-4,9

Kilde: NBS.

Tabell 2. Sluttforbruk av energi, etter produksjonssektor. 1997. PJ

	I alt	Kull og koks	Råolje	Fyringsolje	Bensin og diesel	Parafin	Gass	LPG	Elektrisitet	Varme	Annen energi
I alt	31 965	14 446	47	821	1 373	288	1 369	437	3 110	914	7 357
Primærnæringer	1 660	445	-	1	533	1	-	-	230	1	448
Industri og bergverk	16 646	10 832	39	569	657	15	1 140	34	2 111	706	793
Transport	1 330	297	7	242	1094	181	1	1	86	6	-
Tjenesteytende næringer	1 575	347	1	9	837	63	20	29	231	39	-
Byhusholdninger	2 050	1 045	-	-	40	2	206	328	265	163	-
Landhusholdninger	7 870	1 481	-	-	17	25	1	45	187	0	6 115

Kilde: NBS.

gradvis løst fra sine forpliktelser i planøkonomien og overlatt til markedet. All omsetning av kull er nå basert på markedspriser. Dereguleringen ga seg utslag i en prisstigning som kan bidra til å forklare den registrerte utflatningen i kullforbruket 1995-1997. Forventninger om prisstigning i forbindelse med liberaliseringen kan også ha ført til hamstring av kull. Dersom endringer i lagerhold ikke fullt ut blir fanget opp i offisiell statistikk, kan forbruket etter 1995 være undervurdert.

Miljø- og sikkerhetskrav i gruvene blir skjerpet og bidrar til en pågående kapasitetsnedbygging gjennom økte kostnader og styrte nedleggelser. Mens et hundretalls statlige gruver står for rundt halvparten av produksjonen, utvinnes resten i all hovedsak av 75 000 små gruver. Kulladministrasjonen vedtok i 1998 å nedlegge 26 000 små gruver med en produksjon på 250 millioner tonn for å tilpasse kapasiteten til lavere etterspørsel, redusere ulykkesfrekvensen og dempe miljødeleggelser. Fra et privatøkonomisk synspunkt er imidlertid mange av disse små gruvene fortsatt lønnsomme. Avisene rapporterer stadig om ulykker i slike gruver og minner dermed om at sentrale direktiver om nedleggelse ikke alltid etterfølges av lokale myndigheter, som på sin side ofte har direkte eierinteresser i eller skatteinntekter fra virksomheten. Illegal produksjon og omsetning av kull kan også ha bidratt til underrapportering av forbruket de seinere årene.

Oljeforbruket utgjorde 15 prosent av primært energiforbruk i 1995. Fra 1995 til 1997 økte oljeforbruket med nærmere 9 prosent per år, noe som gjenspeiler en kraftig vekst i veitrafikken. Kinas petroleumsreserver er svært begrensede, og økning i oljeforbruket må hovedsakelig dekkes gjennom import. Fra 1993 har Kina vært nettoimportør av olje.

Bruk av naturgass ligger på et lavt nivå, men viser raskest vekst etter 1995. Utbygging av distribusjonsnett for gass inngår som et viktig miljøtiltak i byene, der gass erstatter bruk av forurensende råkull i husholdninger.

Biobrensel brukes til koking og oppvarming av boliger på landsbygda. Forbruket fordeler seg noenlunde likt på ved og halm. Tallgrunnlaget her er usikkert, men

indikerer en overgang fra bioenergi til kommersielle brensler.

Velsmurt vekst i konsum og tjenesteyting

Prisforskjellen gjør at olje er lite aktuelt som alternativ til kull i kraftproduksjon eller tungindustri, men i tjenesteytende næringer og i privat konsum øker forbruket av petroleumsprodukter raskt. Tabell 2 viser sluttforbruket av energivarer etter næring i 1997 og tabell 3 gjennomsnittlig årlig endring 1987-1997. Forbruk av petroleumsprodukter utgjorde 14 prosent av sluttforbruket i 1997. Drivstoff til biler står for 4 prosent av totalt sluttforbruk.

Forbruket av bensin og diesel i byhusholdninger økte med vel 20 prosent årlig 1987-1997, men utgjorde fortsatt bare knapt 3 prosent av drivstofforbruket i 1997. Veksten i disponibel inntekt per capita i byene er for tiden 7 prosent og er årsak til rask vekst i etterspørselen etter personbiler og drivstoff. Fyringsolje utgjorde bare rundt 20 prosent av totalt forbruk av petroleumsprodukter i 1997. Gjennomsnittlig årlig vekst i fyringsoljeforbruket var bare 0,6 prosent. Fyringsolje er for dyrt som alternativ til kull i industrien, men erstatter gradvis bruk av kull i kjeler i større byer som følge av miljøkrav.

LPG (Liquified Petroleum Gas) utgjør bare vel 1 prosent av sluttforbruket, men er den energivaren som møter raskest økning i etterspørselen. LPG erstatter kull og biobrensel til koking – gass på flaske gir en mulighet til å gå vekk fra arbeidskrevende biobrensel på landsbygda der infrastruktur for elektrisitet og naturgass er uaktuelt. I 1987 var LPG knapt tatt i bruk på landsbygda. I 1997 utgjorde forbruket fra landhusholdninger rundt 10 prosent av totalt LPG-forbruk. Veksten i per capita-inntekt på landsbygda er om lag 4 prosent.

I store og mellomstore byer foregår det en jevn utbygging av nettverk for distribusjon av gass og fjernvarme, drevet av blant annet et alarmerende behov for å redusere lokal luftforurensing. Bruk av gass har økt med 9 prosent årlig fra 1987 til 1997.

Avtakende økonomisk vekst

Den økonomiske veksttakten har betydning for energ utviklingen på flere måter. Høy vekstrate og tilsvaren-

Tabell 3. Sluttforbruk av energi. Gjennomsnittlig årlig vekst. 1987-1997. Prosent

	I alt	Kull og koks	Råolje	Fyringsolje	Bensin og diesel	Parafin	Gass	LPG	Elektrisitet	Varme	Annen energi
I alt	2,2	0,9	-8,9	0,6	7,3	5,8	9,2	17,7	8,4	8,1	-0,2
Primærnæringer	1,5	-1,0	-	-3,4	3,6	-6,7	-	-	5,9	-	0,3
Industri og bergverk	3,5	2,8	-9,6	0,4	2,8	5,4	8,5	5,4	7,2	8,0	2,2
Transport	5,6	-4,4	-3,2	12,7	8,0	20,0	-1,8	-	12,0	30,4	-
Tjenesteytende næringer	4,2	-4,2	-7,9	-25,1	16,1	-0,8	7,5	25,4	12,5	11,6	-
Byhusholdninger	-0,5	-5,8	-	-	22,1	-5,6	14,6	18,0	16,3	7,7	-
Landhusholdninger	-0,3	-0,5	-	-	23,4	-7,0	-	84,0	15,4	-	-0,5

Kilde: NBS.

de høyt investeringsnivå avgjør langt på vei hvor raskt det store potensialet for energi- effektivisering kan realiseres. Økt inntektsnivå vil dessuten påvirke sammensetningen av energietterspørselen fra private husholdninger. Fra 1987 til 1997 var gjennomsnittlig vekst i BNP 9,7 prosent per år. Etter Asiakrisen ble veksttakten redusert og er for 2001 anslått av NBS til 7 prosent. Den asiatiske utviklingsbanken forventet ved utgangen av 2001 7 prosent årlig vekst også i 2002.

Det reises for tiden spørsmål ved om offisiell statistikk gir et realistisk bilde av veksttakten i Kinas økonomi. NBS baserer seg på egne statistiske undersøkelser og utarbeider anslag uavhengig av provinsenes statistikkbyråer. Det er stadig avvik mellom NBS' anslag og samlet rapportering fra provinsene. På lokalt nivå finnes det motiver både til overrapportering og underreportering av veksten. I forbindelse med privatisering og desentralisering har tradisjonelle kanaler for statistisk rapportering blitt brutt, og det er en utfordring å bygge opp et system som fungerer når planer har veket for markedet.

Det er likevel ingen tvil om at veksttakten har vært høy. Ekspertene antyder at offisielle anslag for vekst i BNP er overvurdert med 0,5 -1,0 prosentpoeng (IHT 2002)

Det er et nasjonalt mål å opprettholde en vekst på 7 prosent årlig framover. Målet er satt ut fra behovet for å sysselsette de som blir rammet av nedleggelse i statlige industribedrifter. Det reises tvil om dette lar seg gjennomføre. Usikkerheten knytter seg spesielt til to viktige forhold: Den generelt lave kapitalavkastningen og inntektsfordelingen mellom by og land.

Kapitalavkastningen er anslått å være bare i overkant av 3 prosent. Selv om løpende beslutninger i bedriftene hovedsakelig er basert på markedspriser, er investeringssiden langt på vei styrt gjennom offentlige investeringsbanker. Politiske prioriteringer og korrupsjon har begge et betydelig nedslagsfelt her, og resultatet er at investeringene ikke nødvendigvis allokteres til prosjekter med den høyeste økonomiske avkastning. WTO-medlemskap vil imidlertid på sikt åpne for et privat kredittmarked.

Den økende *inntektsforskjellen mellom by og land* anses å kunne true Kinas politiske og sosiale stabilitet. Hovedårsaken til den økende inntektsforskjellen er å finne i utformingen av de økonomiske reformene, og i det faktum at landjord ennå ikke er overlatt til markedet. De økonomiske reformene startet i jordbruket da statsbruk og kooperativer ble omdannet til familiebruk i 1978. Gjennom det såkalte familieansvarssystemet fikk enkeltfamilier bruksrett til jord i 30 år. Reformen ga seg sterkt utslag i inntektsfordelingen mellom by og land. Gjennomsnittsinntekten i byene da reformene ble innledet i 1978 var 2,5 ganger så høy som på landsbygda. I 1986 var forholdstallet redusert til 1,8. I dag er driftsenhetene i jordbruket for små til videre effektivisering, og fravær av et marked for land hindrer sammenslåing, med lav produktivitetsvekst til følge. Gjennomsnittsinntekten i byer er nå 2,8 ganger så høy som på landet. Medlemskapet i WTO forventes å sette landsbygda under et enda sterkere press gjennom billig matvareimport. De store inntektsforskjellene mellom by og land representerer et foruroligende økonomisk problem utover selve fattigdomsproblemet. Disponibel inntekt blant bønder øker bare med 4 prosent per år og begrenser konsumet blant 800 millioner mennesker på landsbygda. Resultatet er at samlet innenlands etterspørsel ikke holder tritt med produksjonspotensialet. For energietterspørselen har det betydning at overgangen fra biobrensel til kommersielle brensler trekker ut. Dette kan være positivt for global oppvarming, men bidrar til avskoging og til uttak av næringsstoffer som ellers kunne bidratt til høyere produktivitet av jord.

Energiforbruk i 2020

Sosial og politisk uro er langt fremme i bevisstheten til befolkningen og regimet selv, og stor usikkerhet knytter seg naturlig nok til hvilken retning den videre utviklingen tar. Perspektivberegninger kan neppe fortsette politiske begivenheter av grunnleggende karakter, men har sin styrke som redskaper til å vurdere faktorer som påvirker de overhengende utfordringene. I samarbeidsprosjektet mellom NBS og SSB ble det gjort framskrivinger av energibruk langs en jevn vekstbane fram mot 2020.

Til denne analysen ble det utviklet en generell likevektsmodell for Kina (boks 1) der tilbud og etterspørsel etter energi blir tillagt spesiell vekt (NBS, 2002).

Boks 1: CNAME: En generell likevektsmodell for Kina

Modellen beskriver tilbud av varer og tjenester som funksjon av priser på arbeidskraft, kapital og energi i produksjonen. Ved å beskrive kryssleveranser mellom sektorene fanger modellen opp direkte og indirekte virkninger av alle endringer i skatt, produktivitet og verdensmarkedspriser. Prisen på arbeidskraft er gitt for hver sektor, men lønnsnivået varierer mellom sektorene (33). Aktivitetsnivået i økonomien bestemmer omfanget av sysselsettingen; tilbudet av arbeidskraft utgjør ingen begrensning for veksten. Etterspørselen etter varer og tjenester er delvis eksogent gitt (offentlig konsum), men ellers bestemt av aktivitetsnivå, priser og inntektsstrømmer mellom bedrifter og husholdninger, som maksimerer henholdsvis profitt og nytte. Utenrikshandelen er modellert ut fra forutsetningen om kvalitetsforskjeller og priskonkurranse mellom hjemmeproduerte og utenlandske varer av samme type (Armington). Produsenter og konsumenter tilpasser seg priser som er fleksible og sørger for likevekt mellom tilbud og etterpørsel i alle varemarkeder. CNAME avviker strengt tatt fra en generell likevektsmodell (CGE) ved at arbeidsmarkedet ikke klareres (arbeidsledighet) og ved at investeringene ikke styres av rentenivået i et marked for kapital. Imperfekte kapital- og arbeidsmarkeder er imidlertid karakteristiske for de fleste utviklingsland, inklusiv Kina. Økonomisk vekst genereres i CNAME gjennom kapitalakkumulasjon og teknisk endring. Husholdningene sparer en fast andel av disponible inntekter, mens offentlig sparing er residuelt bestemt av skatteinntekter og eksogene utgifter.

Modellen bygger på nasjonalregnskapsdata for 1995 og energiregnskapet (NBS, 2000). Modellen beregner energiforbruk i 33 produksjonssektorer og en husholdningssektor. I produksjonssektorene inngår energi som substituerbart alternativ til arbeidskraft og kapital. Energi er videre et aggregat av 19 energivarer. Sammensetningen av energiaggregatet er sektorspesifikt og konstant. Konstant energiteknologi i produksjonssektorer er en forenkling med relativt stor relevans for Kina, da alternativer til kull er for kostbart i tungindustrien, mens lettindustrien langt på vei har gått over til elektrisitet. Faktornøytral teknisk endring er satt i området 1-3 prosent årlig for produksjonssektorer utenom energisektorene, hvor ressursituasjonen og miljøkrav ventes å medføre noe avtakende effektivitet i produksjonen. Spesifikk energieffektivitet antas å øke med 3 prosent årlig utenom energisektorer, som ventes å øke energieffektiviteten med 1 prosent årlig framover. I husholdningssektoren er det antatt at forbruket dreies mot økt konsum av bolig, energivarer og tjenester innenfor et lineært utgiftssystem. Minstekonsumet eller basiskonsumet av forbruksvarer skaleres i takt med befolkningsveksten, som er på 1 prosent per år.

Tabell 4 angir beregnet vekst i forbruket av primær-energi fram mot 2020. Mens BNP ventes å øke 6,8 prosent per år, er den årlige veksten i totalt energiforbruk bare beregnet å bli 3,6 prosent. Energiintensite-

Tabell 4. Primært energiforbruk 1995-2020. PJ

	2020	Gjennomsnittlig årlig vekst 1995-2020
Kull	60 540	3,2
Råolje	21 400	5,0
Naturgass	1 880	4,0
Vannkraft	1 760	3,9
I alt	85 590	3,6

Tabell 5. Sluttforbruk av energivarer 1995-2020. PJ

	2020	Gjennomsnittlig årlig vekst 1995-2020
Kull og koks	28 000	2,6
LPG	6 940	12,1
Diesel	5 660	4,9
Bensin	3 900	5,3
Parafin	1 580	8,5
Andre petroleumsprodukter	490	-0,3
Fyringsolje	1 400	1,9
Elektrisitet	7 670	3,8
Naturgass	850	2,6
Annet	4 320	3,0
I alt	60 870	3,6

ten definert som energiforbruk per enhet BNP faller fra 6 MJ/RMB i 1995 til 2,8 MJ/RMB i 2020, en årlig reduksjon på 3 prosent (1 USD tilsvarende om lag 8 Ren Min Bi). Dette vil videreføre en trend fra de siste 15-20 årene. Potensialet for energieffektivisering er da også betydelig. Energiforbruket per enhet BNP i Kina var i 1995 fire ganger så høyt som i USA.

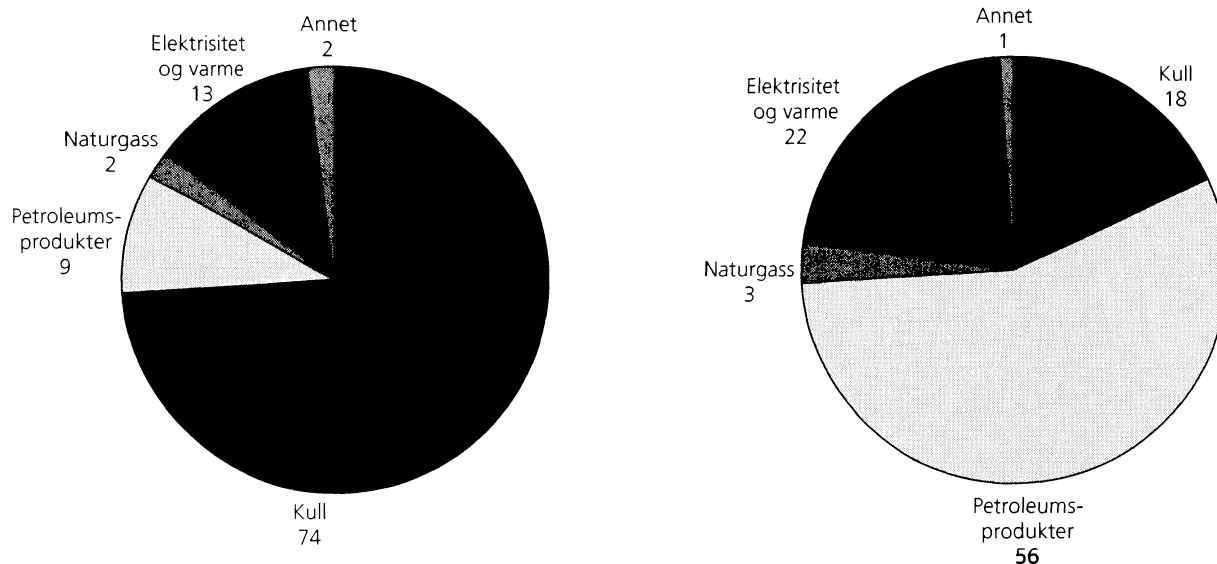
Det er tankevekkende fra et miljøsynspunkt at kull forblir den dominerende energibæreren langt inn i det 21. århundret. Dette resultatet samsvarer med konklusjonen i andre framskrivninger (IEA 1998). Resultatet gjenspeiler et dilemma for Kina og verden som helhet, nemlig at kull er tilgjengelig i rikelige mengder og klart billigere enn olje. Vannkraftpotensialet er svært begrenset.

Sluttforbruket av energi endrer karakter i langt større grad enn primærenergiforbruket. Tabell 5 viser årlig gjennomsnittlig vekst i forbruket av de viktigste energivarene.

Forbruket av kull og koks går klart tilbake relativt sett, mens raffinerte petroleumsprodukter som LPG, parafin og drivstoff til biler øker raskest. Veksten i forbruk av parafin gjenspeiler sterk økning i konsumet av flybensin.

Husholdningenes utgifter til kjøp av energi vil i 2020 være 8,7 ganger så høyt som i 1995, med en årlig vekst på 9 prosent. Figur 1 viser en betydelig endring i sammensetningen av husholdningenes energiforbruk de neste 20 årene. Etterspørselen vises vekk fra kull og over til dyrere petroleumsprodukter. Total konsumutgift øker med rundt 7 prosent årlig.

Figur 1. Energibruk i husholdninger etter energivare, 1995 og 2020

Kilde: NBS.

Når alternative energikilder som vindkraft og solenergi ikke er med i framskrivningene, skyldes det at bruken hittil er helt marginal i nasjonal målestokk og videre at kostnaden er for høy til til at disse energiformene blir særlig utbredt innenfor tidshorizonten til denne studien. Kina har imidlertid satset aktivt på utbygging av vindkraft, som for eksempel i Indre Mongolia hvor folk bor spredt over så store områder at energiproduksjon på mikronivå blir mest lønnsomt.

Kullforbruket i husholdningene vil stabilisere seg på 1995-nivå framover og er nede i 18 prosent av husholdningenes energiforbruk i 2020. Elektrisitet og varme vil øke sin andel fra 13 prosent i 1995 til 22 prosent i 2020. Petroleumsprodukter dekket bare 9 prosent av energiforbruket i 1995, men er den dominerende energikilden med 56 prosent av forbruket i 2020.

En viktig begrensning ved analysen ligger i at modellen bare har en husholdningssektor. Tatt i betraktning at by og land har svært ulikt inntektsnivå og forbruksmønster, betyr det at viktige strukturforskjeller ikke tas hensyn til i analysen. Inntektsfordelingen mellom by og land kan få stor betydning for sammensetningen i total etterspørsel og kanskje spesielt i etterspørselen etter energi, som har preg av luksusvare. På landsbygda er biobrensel den viktigste energikilden. Når inntektene og likviditeten øker, ventes husholdningen på landet å gå over til kull og LPG. Jordbruksprisene og lønnsnivå for (gjeste)arbeid i industri og tjenesteyting kan få stor betydning for hvor raskt overgangen fra bioenergi til kommersielle brenslere vil skje. Demografiske forhold vil kunne ha den motsatte effekten av økt inntekt. Sinking av strå og ved utføres av kvinner, barn og gamle. Når voksne menn drar som gjestearbeidere til byene, blir det større overskudd av vedskærere og økt tilbøyelighet til å holde seg til biobrensel.

Følgelig vil energietterpørselen fra nærmere 800 millioner mennesker ikke bare være styrt av generell økonomisk utvikling, men også av inntektsfordeling mellom by og land, migrasjonsstrømmer og tilhørende demografiske forskyvninger i befolkningen. Betydningen av disse motstridende effektene i dette bildet kommer ikke fram i modellen når husholdningene behandles som homogene konsumenter.

Renere kull

Det dominerende innslaget av kull i Kina gjør det naturlig å lete etter metoder for mer effektiv og miljøvennlig bruk av kull. Overgang fra råkull til vasket kull vurderes som et betydelig framskritt sett fra både energipolitisk og miljøpolitisk synsvinkel. Konvensjonell mekanisk vasking fjerner aske og resulterer i et produkt med høyere brennverdi og lavere utslipp av partikler regnet per tonn karbon. Kullvasking skulle dermed være gunstig med tanke på å redusere både lokal luftforurensning og utslipp av klimagassen CO₂. Gevinsten i form av økt brennverdi og redusert transportbehov per enhet energi er beregnet å overstige kostnaden. Årsaken til at denne vann-vinn-oppsjonen ikke er realisert, kan ligge i at kapasitetsutbyggingen innen kullvasking har vært offentlig styrt og ikke prioritert høyt nok under allokering av kreditt.

For å fange opp den allsidige effekten av økt satsing på kullvasking, ble det utført en studie av et kommende marked for vasket kull i Kina, basert på den generelle likevektsmodellen. Kapasiteten i kullvasking ble forutsatt å øke ved at overskuddet ble reinvestert i sektoren. På etterspørselssiden ble brennverdi fra kull spesifisert som innsatsfaktor. Brennverdi ble dannet som et aggregat av vasket kull og råkull, og substitusjon mellom disse kullkvalitetene ble introdusert. Transportkostnadene per enhet brennverdi ble dermed gjort avhengig av forholdet mellom råkull og

Tabell 6. Liberalisering av markedet for vasket kull. Avvik fra referansebanen. 2020. Prosent

BNP	0,3
Privat konsum	0,2
Investeringer	0,4
Transport av kull	-1,1
Totalt energiforbruk	3,3
Utslipp av CO ₂	0,9
Utslipp av PM ₁₀	-2,4

vasket kull i forbruket, og overgang til vasket kull drar fordel av betydelig reduksjon i transportkostnadene, som i utgangspunktet er store. Kulldistribusjonen i Kina i dag representerer et gigantisk flytteprosjekt fra gruvene i nord til de dynamiske kystprovinsene – hele 45 prosent av jernbanekapasiteten går med til å flytte kull.

Resultatene gjengitt i tabell 6 illustrerer nytten av å gjøre makroberegninger også på energi-og miljøfeltet. Når effektivitetsgevinsten knyttet til kullvasking hentes ut, stimulerer økonomisk vekst, som igjen trekker samlet energiforbruk oppover. BNP i 2020 vil ligge 0,3 prosent over referansebanen, mens energiforbruket vil øke med 3,3 prosent. Effektivisering i kullforbruket vil primært komme energiintensiv tungindustri til gode og dermed øke kullintensiteten i økonomien. CO₂-utslippene øker med 0,9 prosent i 2020. Lokal luftforurensning bedres, da partikkelutslippene går ned med 2,4 prosent, som er relativt betydelig tatt i betraktning at BNP har økt noe.

Dette er et eksempel på «rebound»-effekten, der realisering av et energieffektiviserings- potensial fremmer vekst og energibruk i den grad at energibruken totalt sett øker. En kompensasjon fra utlandet for karbonreduksjoner ved kullvasking som ledd i handel med karbon under Clean Development Mechanism (CDM) under Kyoto-protokollen ville forsterket denne effekten. Fenomenet illustrerer det problematiske i å bruke CDM som klimapolitisk tiltak. Kullrensing på mikronivå virker både lønnsomt og effektivt med hensyn på karbonreduksjoner. På makronivå kan det imidlertid resultere i økt karbonutslipp. Slike makroeffekter bidrar også til problemet med å definere en base-line som referanse for handel med karbonkreditter mellom land, men er ennå ikke særlig fokusert.

Den betydelige undersysselsettingen i Kina bidrar til at «rebound»-effekten lett kan bli betydelig. Når energieffektiviseringspotensialet hentes ut og stimulerer til økt aktivitetsnivå, er det nærmest ubegrenset tilgang til arbeidskraft til konstant reallønn. Stigende lønnskostnader vil dermed ikke bremse vekstimpulsen av mer effektiv og dermed billigere energi. Dette vil også være typisk for mange andre utviklingsland der CDM er tenkt å anvendes.

Økonomisk vekst er et hovedmål i et fattig land og effekten av kullvasking kan opplagt betraktes som et

gunstig tiltak gjennom sin evne til å generere økt materiell velstand og skape renere luft for befolkningen. Som klimapolitisk tiltak har det imidlertid sin begrensning. Kullvasking medfører dessuten en miljøbelastning i form av vannforurensning, en kostnad ikke er tatt med i denne studien. Vann er en svært knapp ressurs i Kina, og særlig i områder hvor kullgruvene befinner seg og dermed er et naturlig sted for kullvaskingsanlegg.

Markedsbasert miljøpolitikk?

Luftforurensningen i byene i Kina er både helseskadelig og kostbar. Partikler og svoveldioksid (SO₂) utgjør den største belastningen. Kinesiske myndigheter har fått øynene opp for at luftforurensning også betyr en økonomisk kostnad. Det er beregnet at det årlige økonomiske tapet beløper seg til 3-7 prosent av BNP (World Bank 1997). Tiltak for bedre luft i byene vil ofte bli styrt lokalt, og markedsbaserte løsninger i form av omsettelige utslippskvoter vurderes og prøves ut i flere byer. Den sosialistiske markedsøkonomien er her tilsynelatende mer fleksibel enn systemene i vestlige land, som for det meste har basert seg på regulering som virkemiddel i miljøpolitikken.

Et system med utslippsavgifter på SO₂ fra industrien har eksistert siden 1982, først på utslipp utover en standard, så på alle utslipp fra 2000. Avgiftssystemet har imidlertid et begrenset nedslagsfelt. Bare store og mellomstore bedrifter har vært pålagt avgiften (byer i Nord-Kina med høye SO₂-konsentrasjoner og områder i Sør-Kina med spesielt sur nedbør). Lokale myndigheter står for innkreving av avgiftene, som finansierer lokale miljødirektorater og utover det resirkuleres til miljøinvesteringer i bedriftene. Avgiftsnivået på om lag 0.20 RMB per kg er imidlertid så lavt at effekten anses som liten. Det er dessuten beregnet at skattebeløpet som kreves inn er betydelig lavere enn hva utslippene skulle tilsi (Benkovic, 1999, sitert i Ellerman (2002)). Forurensningsloven inkluderer fra 2002 krav om at bedriftene skal tildeles utslippskvoter. Denne reformen legger dermed et grunnlag for eventuell framtidig omsetning av utslippsrettigheter.

Grønne skatter i form av avgifter på utslipp har allerede et institusjonelt grunnlag og en historie i Kina, og bruk av markedsløsninger ser ut til å vinne terreng. Prosjektet har studert virkningen av å legge skatt på utslipp av klimagassen CO₂. Når det gjelder klimaproblemet har Kina gitt sin politiske støtte til globale utslippsreduksjoner gjennom tilslutning til Agenda 21 under FNs klimakonferanse i Rio de Janeiro i 1992. Kina er ikke pålagt forpliktelser til å redusere sine klimagassutslipp under Kyoto-protokollen, men kan som utviklingsland redusere sine utslipp og selge karbonkreditter gjennom CDM.

I en modellberegning er CO₂-avgiften på utslipp fra forbrenning satt tilsvarende USD 5 per tonn utslipp av karbon. Dette utgjør 11 prosent økning i prisen på

Tabell 7. Virkninger av skatt på utslipp av CO₂. Avvik fra referansebanen. 2020.Prosent

BNP	0,0
Privat konsum	-0,2
Investeringer	0,3
Energibruk	-1,7
CO ₂ -utslipp	-1,9
Fra råkull	-2,9
Fra vasket kull	-6,3
PM10-utslipp	-2,5

råkull og 5 prosent økning i prisen på vasket kull i basisåret 1995. Avgiften skulle dermed forventes å bidra til raskere overgang fra råkull til vasket kull. Skatteprovenyet resirkuleres til bedriftene i form av økte investeringer. Lønnskatt er ennå ikke utbredt og resirkulering av skatteproveny til arbeidstakere er dermed ikke aktuelt. Tabellene 7 viser resultatene av avgiftsberegningene.

CO₂-skatten øker prisen på kullaggregatet og dermed kostnaden ved energibruk i produksjonssektorer. Totalt forbruk av kull og av energi sett under ett går ned som forventet, og utslippene av CO₂ avtar med 1.9 prosent. Alle sektorer er direkte eller indirekte basert på kull og petroleumsprodukter, slik at avgiftens bidrag til strukturelle endringer blir noe begrenset. Spesielt utsatt for avgiften er imidlertid lettindustrien, som er eksportrettet og basert på elektrisitet fra kullkraftverk. CO₂-avgiften øker prisen på elektrisitet, og økt kostnadsnivå gjør at lettindustrien mister markedsandeler. Etterspørselen etter elektrisitet faller og bidrar til å begrense prisøkningen på kull. Dette skjermer på sett og vis prosessindustrien, som er storforbruker av kull og fritatt for CO₂-avgift på prosessutslipp.

Elektrisitetssektoren er en betydelig avtaker av vasket kull, og når produksjonen reduseres, avtar totalt bruk av vasket kull mer enn bruk av råkull, relativt sett. Selv om CO₂-avgiften isolert sett vil favorisere mer bruk av vasket kull, vil altså makro-effektene kunne overdøve denne virkningen og redusere volumet av vasket kull mer enn volumet av råkull. Dermed dempes effekten av CO₂-avgiften.

Tap av markedsandeler demper aktivitetsnivået, og investeringsøkningen basert på økt offentlig sparing klarer bare å nøytralisere denne negative effekten på BNP. Privat konsum går noe ned som følge av høyere priser på konsumvarer. Sysselsettingen og dermed lønnsinntekten for husholdningene opprettholdes, da produksjonen blir mer arbeidsintensiv som følge av økte energipriser.

Resultatet er at reduksjonen i CO₂-utslipp er beskjeden. Prosessindustrien virker som en intern karbon-

lekkasje ved bruk av CO₂-avgifter. Når det gjelder utslipp av partikler, er CO₂-skatten mer effektiv og reduserer utslippene med 2.5 prosent. Det skyldes at en større andel av kullforbruket går til prosessindustrien, som har installert renseutstyr for partikler.

Helhetlig statistikk og analyse for energi og miljø

Energiforbruket i Kina mer enn fordobles fram til 2020, men kull forblir den dominerende energibæren. Råoljeforbruket øker raskest med 5 prosent per år, og økningen må i hovedsak dekkes gjennom import. I sluttforbruket øker LPG klart mest. Forbruket av bensin og diesel øker med rundt 5 prosent per år. Veitrafikken utgjør således en betydelig framtidig miljøutfordring.

Kinas økonomi er i utgangspunktet svært energiintensiv. Bruk av energi per enhet BNP i 1995 var fire ganger så høy som i USA. Modellberegninger utført som ledd i samarbeidsprosjektet mellom NBS og SSB indikerer at økt energieffektivitet ikke vil dempe energiforbruket og bidra til miljøforbedring på den måten. Energieffektiviseringen stimulerer til et høyere aktivitetsnivå som lett lar seg realisere i et land med titalls millioner arbeidsledige og undersysselsatte. Skal luftforurensningen i Kina dempes, må miljøpolitikken legge føringer på energibruken og valg av teknologi utover hva som er tilfelle i dag.

Kinas størrelse og mangfold krever fleksible løsninger på miljøutfordringene. Miljøskatt på fossile brenslers vil for eksempel redusere luftforurensning i byene. På landsbygda derimot vil dyrere kull, olje og gass opprettholde bruk av biobrensel, som med sin ineffektive forbrenning medfører alvorlig innendørs luftforurensning. Et interessant trekk ved Kina er imidlertid at myndighetene eksperimenterer aktivt med økonomiske og miljørelaterte reformer, som for eksempel omsettelige utslippskvoter i byer. Eksperimentene har ikke ensidig akademisk interesse, men brukes som grunnlag for reformer i større målestokk (Ellerman, 2002). Men gjennomført i stor skala kan tiltakene føre til ringvirkninger som får vesentlig betydning for sluttresultatet, som illustrert i studien av kullvasking. Den endelige analysen av reformer må også bygge på makromodeller som identifiserer slike virkninger.

SSB har gjennom samarbeidsprosjektet overført erfaringer fra Norge innen modellbasert og makroorientert miljøanalyse til NBS, som nå langt på vei er selvstendig og operasjonell på dette området. Selve fundamentet i prosjektet bestod i utvikling av energiregnskap og utslippsregnskap¹. Hittil har statistikk over utslipp til luft i Kina begrenset seg til data over utslipp fra store punktkilder, det vil si industribedrifter underlagt regulering av Kinas miljødirektorat (SEPA). Ut-

¹ Etter standard for International Panel on Climate Change (IPCC).

slippsregnskapet bragte dermed miljøstatistikken et langt steg videre ved å inkludere små, såkalte diffuse kilder ved hjelp av energiregnskapet. Utslippsregnskapet ble presentert for myndigheter, universiteter og andre forskningsinstitusjoner under prosjektets avslutningskonferanse i Beijing november 2001, men er ikke publisert. Kinesiske myndigheter har varslet at de offisielle tallene for utslipp til luft vil bli frigjort i løpet av 2003. Et klimasekretariat under State Development and Planning Commission har ansvar for utarbeidelsen av dataene.

Referanser

Benkovic, Stephanie (1999): SO₂ Emissions Control Policy in China. Staff paper, Clean Air Markets Division, US EPA. Juli

Ellerman, A.D. (2002): Designing a Tradable permit System to Control SO₂ Emissions in China: Principles and Practice. The Energy Journal Vol 23 no 2 pp 1- 26.

IEA (1998): World Energy Outlook. OECD. Paris

IHT (2002) International Herald Tribune 3. Mars.

NBS (2000): Energy consumption and production in China in 1995. Journal of Sino-Norway Project on Environmental Statistics and Analysis. Issue no. 5/6. National Bureau of Statistics of China, Beijing

NBS (2002): CNAGE: Acomputable general equilibrium model for China. Journal of Sino-Norway Project on Environmental Statistics and Analysis. Issue no. 11. National Bureau of Statistics of China, Beijing

World Bank (1997): Clear Water, Blue Skies. China's Environment in the New Century. China 2020 series. Washington.

Samboere med felles barn: En gruppe med mye gjennomtrekk

Turid Noack

Åtte prosent av dem som var samboere med felles barn ved inngangen til 1999, giftet seg i løpet av året, mens seks prosent flyttet fra hverandre. Samboerpar med felles barn består for det meste av familier som fortsatt er i småbarnsfasen. To tredjedeler av barna er under skolealder. Sannsynligheten for et foreldrebrudd er størst for de yngste samboerbarna. I 1999 var det 14 000 barn som opplevde at foreldrene ble separert. Dersom barna fra de brutte samboerskapene legges til, var det til sammen godt og vel 21 000 barn som opplevde at foreldrene flyttet fra hverandre. Å leve i samboerskap med barn er langt fra like vanlig i alle deler av landet. Mest utbredt er det i Finnmark der nærmere hvert fjerde par med barn er samboere. I Agderfylkene og Rogaland derimot er mindre enn hvert tiende par med barn et samboerpar.

Kunnskap om samboere har lenge vært mangelvare, siden samboere ikke blir registrert slik gifte blir. En gruppe samboere, nærmere bestemt par med felles barn,¹ lar seg imidlertid identifisere i SSBs registre. Disse opplysningene har inntil nylig bare vært brukt til å vise hvor mange slike par som finnes, og hvor mange barn de har. *Samboerpar med felles barn* har økt kraftig i de årene det har vært mulig å produsere slik statistikk, fra knapt 26 000 par i 1987 til 94 500 par ved inngangen til 2001.² Med støtte fra Barne- og familiedepartementet (BFD) har SSB nylig avsluttet et prosjekt for å videreutvikle statistikken over samboerpar med felles barn (Byberg, Foss og Noack, 2001). Vi ønsket blant annet å se på hvor mange samboerpar med barn som giftet seg eller flyttet fra hverandre år om annet. I denne artikkelen presenterer vi noen av hovedfunnene fra dette arbeidet. Opplegget er foreløpig bare testet ut for 1999, og det er disse resultatene som gjengis her.

Mange samboerpar med felles barn har også særkullsbarn

Samboerpar med felles hjemmeboende barn har i gjennomsnitt 1,6 barn. 16 prosent av disse parene har også særkullsbarn i husholdningen. Samboere med felles barn er for det meste familier som fortsatt er i

småbarnsfasen. To tredjedeler av samboerbarna er under skolealder. Til sammenlikning er bare en tredjedel av barna til gifte foreldre så små. Mange av samboerne gifter seg etter hvert, og det forklarer langt på vei hvorfor gifte foreldre gjennomgående har eldre barn. Samboerskapenes relative korte historie er en annen faktor. Siden det for 10-15 år siden var mindre vanlig å få barn som samboere, er det også begrenset hvor mange som kan ha rukket å legge småbarnsfasen bak seg.

Noe flere giftermål enn brudd

15 prosent av dem som var samboere med felles barn ved inngangen til 1999, var falt ut av gruppen ved årets utgang. Langt fra alle endringer skyldtes samlivsbrudd. For 8 prosentpoeng var det snarere det motsatte som hadde skjedd. De hadde i løpet av året valgt å gifte seg.

Samlivsbrudd, her definert ved at de ikke lenger var registrert bosatt på samme adresse, omfattet 6 prosentpoeng.³ Dessuten var det en mindre gruppe der samboerskapet hadde opphørt av andre grunner. Det innbefattet i 1999 blant annet 129 samboerskap som opphørte fordi den ene døde.⁴ Regjeringen har nylig foreslått at samboerpar som har eller har hatt felles barn, eller som tidligere har vært gift med hverandre, skal bli likestilt med gifte par i spørsmålet om arveavgift. Så lenge samboerpar med felles barn i all hovedsak er yngre personer, kan det vanskelig bli snakk om noe stort inntektstap for staten.

Turid Noack er forsker ved Seksjon for demografi og levekårsforskning. (turid.noack@ssb.no)

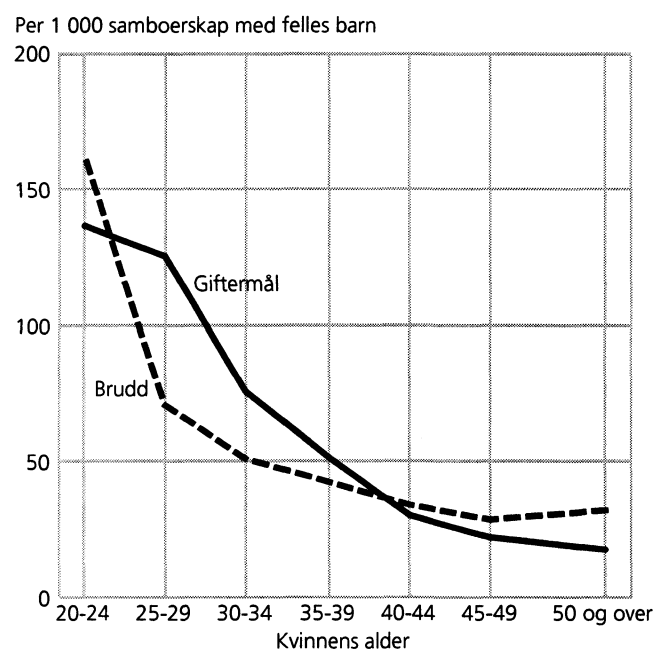
¹ For å bli definert som samboerpar med barn må paret ha minst ett felles barn som er registrert bosatt sammen med dem.

² Tallet for 1987 er justert ned med 3 prosent i forhold til det som tidligere er publisert. Det er gjort fordi vi i arbeidet med å videreutvikle statistikken, oppdaget at en del separerte par var kommet med som samboere (Byberg, Foss og Noack 2001).

³ For registerbaserte tall er opphør av felles adresse den eneste muligheten for å definere brudd i samboerskap. Opphør av felles adresse er ingen fullgod indikator på om samlivet faktisk har opphørt. Par der den ene har skiftet bosted på grunn av arbeid, studier o.l. vil kunne føre til for høye anslag for samboerbrudd. Par som har flyttet fra hverandre, men ikke sendt flyttemelding innen årsskiftet, vil trekke i motsatt retning.

⁴ Foruten de nevnte opphørsgrunnene (giftermål, brudd og død) var det et fåtall samboerpar som falt ut fordi de ikke lenger hadde hjemmeboende barn, eller fordi den en eller begge ble registrert utvandret.

Figur 1. Giftermåls- og bruddrater for samboere med felles hjemmeboende barn etter kvinnens alder. 1999

Kilde: Byberg, Foss og Noack (2001).

Sannsynligheten for giftermål eller brudd i løpet av året var særlig stor blant de yngste samboerne (figur 1). Der kvinnen var under 25 år, var bare to av tre fortsatt samboere ved utgangen av året. Som figur 1 viser, var det for så unge vanligere med brudd enn med giftermål. Jo eldre samboerparene var, desto mer stabile var de som gruppe. Av samboere i 40-årene med felles barn var det bare sju av hundre som skiftet status i løpet av året. Halvparten av dem hadde giftet seg, og like mange hadde flyttet fra hverandre.

Ekteskaphyppigheten avtok raskt med økende alder. Kvinner tidlig i 20-årene giftet seg dobbelt så hyppig som dem som var i 30-årene, og for dem som var ti år eldre, var ekteskaphyppigheten enda lavere. Det er grunn til å tro at de som er mest innstilt på å gifte seg, gjør det i forholdsvis ung alder. Det betyr i så fall at samboerne med økende alder vil bestå av en stadig mer selektert og mindre giftelysten gruppe. En kan heller ikke se bort fra at en del av dem som av ulike grunner ikke giftet seg i yngre år, i utgangspunktet ikke var så forskjellige i sin holdning til ekteskapet. Men kanskje har de etter hvert som årene har gått, skiftet syn, og kommet til at det ikke betyr så mye fra eller til om de formaliserer forholdet.

Jo yngre samboerparene var, desto flere brudd, og de aller yngste stod i en særstilling. Bruddhyppigheten for kvinner i begynnelsen av 20-årene var 163 av 1 000 mot mindre enn det halve, 71, for dem som var fem år eldre (figur 1).

Det er verdt å minne om at den mest utpregede høyrisikogruppen var ganske marginal sett i forhold til alle samboerpar med felles barn. De med den høyeste

bruddhyppigheten (kvinner i første halvdel av 20-årene) utgjorde bare 8 prosent av samboerparene med barn, mens par der kvinnen var sist i 20-årene omfattet en fjerdedel. For de resterende to tredjedelene var bruddhyppigheten vesentlig mindre, maksimalt 50 brudd per 1 000 samboerpar med felles barn.

Overraskende regionale forskjeller

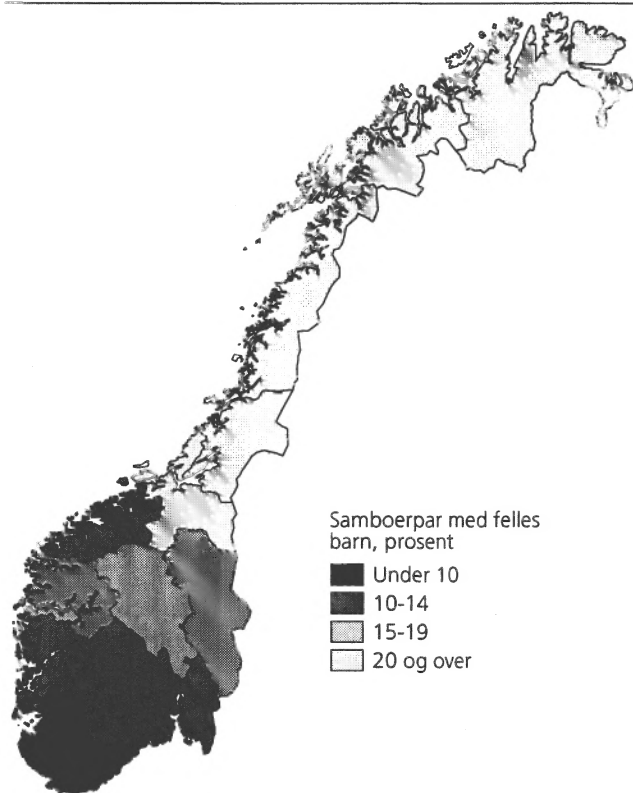
Samboerskap fikk raskt fotfeste i alle deler av landet, men er langt fra like utbredt i alle områder. Blant par med barn (ektepar og samboerpar) finner vi i dag høyest andel samboere fra Trøndelag og nordover, og færrest i de sørligste delene av landet (figur 2). I Agderfylkene og Rogaland er mindre enn hvert tiende par med barn et samboerpar mot nærmere hvert fjerde i Finnmark.

Tradisjonelt har det i Norge vært lav skilsmissehyppighet i de områdene der de såkalte motkulturene (kirke, avholdssak og målsak) har stått sterkt, mens Oslo og etter hvert også Finnmark har toppet statistikken. Vi antok i utgangspunktet at brudd i samboerskap ville oppvise et tilsvarende regionalt mønster. Hypotesen stemte bare delvis. Av de to fylkene med høy skilsmissehyppighet var det bare Oslo som lå høyt i brutte samboerskap (figur 3). Finnmark var ganske midt på treet, der var det verken spesielt få eller spesielt mange samboere som flyttet fra hverandre. Overraskende nok var det Agderfylkene som hadde forholdsvis flest samboerbrudd. Disse fylkene har tradisjonelt ligget i nedre halvdel når det gjelder skilsmisser. På motsatt hold stemte hypotesen bedre. De tre fylkene med lavest skilsmissehyppighet (Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag) lå også lavest når det gjaldt samboerbrudd.

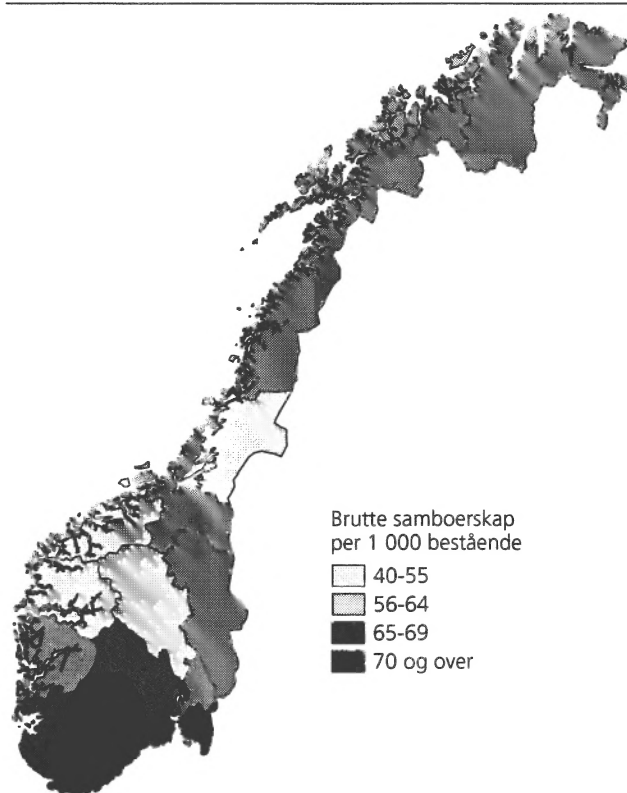
Umiddelbart kan det se ut til at der det er forholdsvis få samboerskap, er de også mindre stabile enn i fylker der samboerskap er en mer vanlig samlivsform (se figur 2 og 3). En tenkelig forklaring er at de som velger å være samboere i områder der ekteskapet står sterkt, er mer forskjellige fra de gifte enn samboerne i områder der samboerskap ikke i samme grad representerer et avvik. Det innebærer at så lenge samboerskap er en mer marginal samlivsform, så vil de som er samboere også kunne tenkes å avvike mer fra de gifte, for eksempel ved å være mer åpne for skifte av partner.

Barn født i samboerskap

Fødestatistikken har kanskje vært det mest slående eksemplet på at statistikken ikke har greid å holde tritt med de faktiske familieendringene. Den har skilt mellom barn født i og utenfor ekteskap, men ikke fått frem hvor mange av de utenomekteskapelige barna som hadde samboerforeldre. Dette gapet mellom statistikkens virkelighetsbilde og den faktiske familieatferden er ikke spesielt for Norge. Med unntak av Sverige er det fortsatt inndelingen i og utenfor ekteskap som er standard i så godt som alle land. Andelen

Figur 2. Andel samboerpar med barn av alle par med barn etter fylke. 1999

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Kilde: Byberg, Foss og Noack (2001).

Figur 3. Brudd per 1 000 bestående samboerskap med felles barn etter fylke. 1999

Kartgrunnlag: Statens kartverk
Kilde: Byberg, Foss og Noack (2001).

fødte utenfor ekteskap tok til å øke for godt og vel 40 år siden. Det har vært en kraftig vekst fra 4 prosent i 1960 til 50 prosent i 2001.

En viktig del av det prosjektet som er gjennomført for BFD, var å vurdere hvorvidt fødestatistikken kunne bli mer finmasket ved å ta i bruk registeropplysninger om foreldrenes bosted ved barnets fødsel. I prosjektet ble det konkludert med at status tre måneder etter barnets fødsel antagelig gir det mest presise bilde av mors samlivsstatus rundt barnets fødsel, det vil si om hun var gift, samboer eller enslig.⁵ Da har flyttinger i tiden rundt barnets fødsel rukket å bli registrert, samtidig som det ikke har skjedd for mange nye endringer (Byberg, Foss og Noack 2001). Dette ga tall som stemte rimelig bra overens med opplysninger fra den medisinske fødselsmeldingen.⁶ For 2001 er skillet mellom samboermødre og enslige mødre innarbeidet i den løpende statistikken. 42 prosent av de fødte hadde samboerforeldre, 8 prosent var barn av enslige mødre og 50 prosent hadde gifte foreldre.

Beskjeden innslag av eldre alenemødre

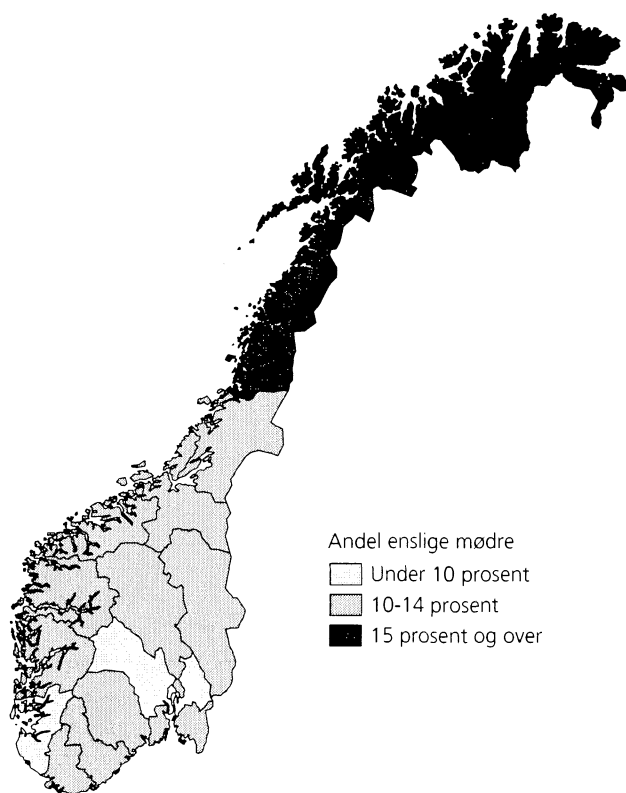
Den målbevisste karrierekvinnen som i godt voksen alder velger å bli alenemor, synes å være langt mindre vanlig enn det inntrykket som er skapt gjennom diverse medieoppslag. Den typiske alenemoren er også i våre dager en ung mor. Nærmere halvparten av alle som i 1999 fikk barn uten å være gifte eller samboere, var under 25 år. Bare én av ti av de enslige mødre var eldre enn 35 år. Forholdsvis flest enslige var det blant dem som fikk barn som tenåringer. 58 prosent av tenåringsmødrene var verken gifte eller samboere. Av de eldre fødende (35-49 år) var aleneandelen beskjeden, nærmere bestemt ti prosent

Det var klare fylkesvise variasjoner i andelen mødre som verken er gifte eller registrert bosatt sammen med barnets far ved barnets fødsel (figur 4). Forholdsvis flest alenemødre var det i de nordligste fylkene. Høyest andel enslige mødre hadde Finnmark, mens Akershus hadde den laveste andelen.

⁵ I gruppen enslige har det ikke vært mulig å skille ut kvinner som måtte være samboere med en annen enn barnets far.

⁶ Medisinsk fødselsregister (MFR) har siden 1982 publisert statistikk over mors samlivsstatus ved barnets fødsel basert på de opplysningene som fremkommer i den medisinske fødselsmeldingen. Tallene for 1982-1985 og muligens noe lenger ser imidlertid ut til å underestimerer andelen samboermødre ganske betydelig. Utformingen av den medisinske fødselsmeldingen har gjennom årene dessuten vært noe uheldig utformet når det gjelder kartlegging av samlivsstatus (bruk av ikke gjensidig utelukkende svaralternativer). Dette problemet er i de senere år forsøkt løst ved hjelp av en mer detaljert instruks. For en nærmere diskusjon av ulike datakilder se Byberg, Foss og Noack (2001).

Figur 4. Enslige mødre ved barnets fødsel etter fylke. 1999.
Prosent

Kartgrunnlag: Statens kartverk

Kilde: Byberg, Foss og Noack (2001).

Den nye studien gir også muligheter for å sammenlikne omfanget av alenemødrene ved barnets fødsel i Sverige og Norge. I 1999 var omtrent én av ti alenemødre i så vel Norge som i Sverige, og gjennomgående var aldersmønsteret ganske likt i de to landene. Unntaket var tenåringsmødrene. Antallet mødre som er tenåringer, har riktignok gått kraftig tilbake i begge landene, men av dem som fortsatt får barn i så ung alder, er norske kvinner langt oftere enslige enn hva som er tilfelle for de svenske. Hva dette kan skyldes er vanskelig å vite, men en ting som skiller de to landene er retningslinjene for støtte til enslige mødre. Den norske ordningen med overgangsstønad er en automatisk rettighet som utløses uten noen form for behovsprøving. De som blir gravide før de har etablert seg i arbeidslivet, vil således på forhånd kunne vite hvilken offentlig støtte de vil ha krav på som enslig mor. En enslig mor i Sverige vil også kunne få hjelp, men det er en behovsprøvet sosialhjelp tilstått etter nærmere vurdering i hvert enkelt tilfelle.

I hvilken grad demografisk atferd kan påvirkes og styres gjennom lover og regelverk, er et komplekst spørsmål som det ikke finnes noe enkelt og fullgodt svar på. De atferdsendringene som er observert i kjølvannet av nye regler, ser ofte ut til å ha vært forbigående korttidseffekter. Det vil si hendelser som mest sannsynlig ville skjedd uansett, men som blir fremskutt eller utsatt av bebudede endringer. Forskjellen mellom de norske og svenske tenåringsmødrene er

interessant i så måte, og reiser spørsmål om samlivs-atferd aktivt tilpasses regelverket, i det minste for de helt unge fødende. Det kan se ut som den norske modellen gjør det lettere og kanskje også viktigere å opprettholde status som enslig mor for marginale grupper med liten mulighet for egenforsørging, mens den svenske modellen mer oppmuntrer til alternativ forsørging gjennom samboerskap eller ekteskap, eller til å avstå fra å få barn i så ung alder. Tenåringsfruktbarheten var også noe lavere i Sverige enn i Norge i 1999.

Separasjonsstatistikken dekker bare to tredjedeler av alle barn som berøres av foreldrebrudd

Samboerskap har ikke uventet vist seg å være en langt mer ustabil samlivsform enn ekteskap. Dersom en bare sammenholder par med barn er forskjellen mindre, men viskes langt fra ut. Bruddrisikoen for samboerpar med barn er mer enn tre ganger så stor som for ektepar med barn (Texmon, 1999). I disse beregningene er det tatt hensyn til flere forhold, blant annet barnetall og barnas alder.

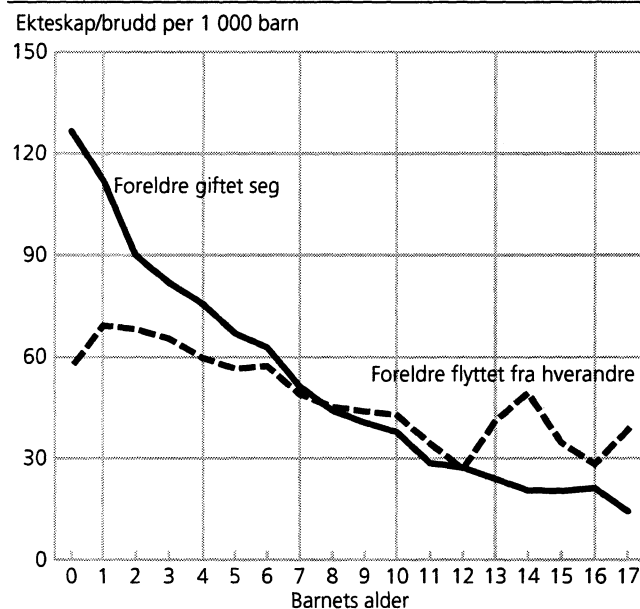
Årlig er det om lag 14 000 barn under 18 år som opplever at foreldrene tar ut separasjon. Til nå har vi bare hatt grove anslag for hvor mange barn som kommer i tilsvarende situasjon ved at samboerforeldre flytter fra hverandre. Beregningene vi har gjort for 1999, viste at det totalt var omlag 21 400 barn som opplevde foreldrebrudd det året. Av dette utgjorde barna fra de separerte familiene i underkant av to tredjedeler, mens en tredjedel var samboerbarn med foreldre som flyttet fra hverandre.

Et brudd mellom de voksne vil selvsagt også berøre eventuelle særkullsbarn som måtte bo sammen med paret. Samboerparene som flyttet fra hverandre i 1999, hadde til sammen 1 200 særkullsbarn boende i husholdningen. Tilsvarende opplysninger om særkullsbarn gis ikke i separasjonsstatistikken. Gitt at forholdet mellom egne barn og særkullsbarn er som for samboere, dreide det seg om anslagsvis 2 200 barn. Totalt gir dette nærmere 25 000 barn som i løpet av 1999 ble direkte involvert i et samlivsbrudd.

I dette regnestykket er bare samboere som har minst ett felles barn lagt til grunn. Barn som lever med mor eller far og dennes samboer, men der paret ikke har felles barn, er det ikke mulig å fange opp gjennom registerstudier. Basert på svenske beregninger er det imidlertid gjort et anslag også for denne gruppen (Statistiska centralbyrån, 1999). Iberegnet disse barna er det samlede antall som årlig opplever et brudd, anslått til 27 000-30 000 barn. Det er mer enn dobbelt så mange som det separasjonstallene alene får frem. Dette anslaget er imidlertid beheftet med en god del usikkerhet.

Mye av regelverket som er utarbeidet for å ivareta barns interesser i en vanskelig familiesituasjon er av-

Figur 5. Barn i ulike aldre med samboerforeldre som giftet seg/ flyttet fra hverandre. Ekteskap/brudd per 1 000 barn. 1999

Kilde: Byberg, Foss og Noack (2001).

hengig av foreldrenes samlivsform. Før det gis separasjonsbevilling, må eksempelvis gifte par møte til mekling. Formålet med slik mekling er å hjelpe foreldrene til å komme frem til en best mulig avtale for barna med hensyn til foreldreansvar, bosted og samvær. Et tilsvarende sikkerhetsnett finnes per dags dato ikke for samboerbarna. For deres foreldre er mekling en frivillig sak, med mindre de ønsker å reise sak om barnefordelingen.

Sannsynligheten for å oppleve et foreldrebrudd er størst for de yngste samboerbarna. Av 1 000 samboerbarn mellom ett og tre år opplevde 68 at foreldrene flyttet fra hverandre i løpet av 1999 (figur 5). Hyppigheten av foreldrebrudd er lavere for de eldre barna, men nok en gang er det vanskelig å si hvordan mulige seleksjonseffekter spiller inn, det vil si hva som kjenner tegner foreldre som fortsatt er samboere etter at barna har kommet opp i skolealder. I Sverige, der samboerskap har en lenger tradisjon, er hyppigheten av foreldrebrudd den samme, men aldersmønsteret avviker fra det norske, det vil si at risikoen for brudd øker med barnets alder (Statistiska centralbyrån, 2000).

Samboerbarn under skolealder hadde større sannsynlighet for å oppleve at foreldrene giftet seg, enn for at de gikk fra hverandre (figur 5). Av 0-åringer som ved inngangen til 1999 hadde samboerforeldre, fikk 127 av 1 000 gifte foreldre i løpet av året. Deretter synker foreldrenes giftermålshyppighet, men først for tenåringsbarna er det mer vanlig med foreldrebrudd enn at mor og far gifter seg.

Å telle samboere er fortsatt en utfordring for statistikken

Veksten i det vi kan kalle den moderne formen for samboerskap, har pågått i mer enn tretti år (NOU 25:1999). At samboerskap er lite synlig i statistikken, selv etter så lang tid, er i og for seg ikke overraskende. Par som flytter sammen, trenger ikke gjøre annet enn å sende inn en flyttemelding som ved et hvert skifte av bosted, men flyttemeldingen alene viser ikke om de to lever som samboere. I utredningen *Samboerne og samfunnet* (NOU 25:1999) ble mulighetene for å innføre en eller annen form for registrering av samboere, frivillig eller obligatorisk, drøftet. Konklusjonen der var at en frivillig ordning neppe ville få tilstrekkelig oppslutning, og at en obligatorisk registrering lett ville komme til å støte mot hensynet til privatlivets fred.

Det er i dag drøyt en halv million samboere i Norge. Til sammenlikning er det 1,7 millioner gifte personer. Dette samboertallet er anslått på grunnlag av utvalgsundersøkelser. Det som finnes av løpende statistikk over samboere, er enten basert på registeropplysninger (samboerpar med felles hjemmeboende barn), eller på SSBs årlige omnibusundersøkelser (alle samboere). Tall for alle samboere vil være relativt usikre siden de stammer fra utvalgsundersøkelser, og de kan ikke brytes ned på kommune- og fylkesnivå. I folketellingene har samboerskap⁷ inngått siden 1980, men siden de er gjennomført med tiårsintervaller, blir det mange tomrom i utviklingen. Mer detaljert informasjon har vi blant annet fra to spesialundersøkelser om fruktbarhet og samliv⁸ (se for eksempel Noack og Østby 1981, Blom et al 1993 og Blom 1994).

I samboerskapenes første år var det bare blant de ganske unge at samboerne var en betydelig gruppe. Mot slutten av 1970-tallet var 12 prosent av alle kvinner i første halvdel av 20-årene samboere mot bare 2 prosent av deres ti år eldre medsøstre. Med årene har imidlertid innslaget av samboere økt i alle aldre. Av kvinner i 30-årene er i dag hver femte samboer. Da er alle regnet med enten de lever i samliv (ekteskap/samboerskap) eller ikke. At den nye samlivsformen først slo igjennom blant de unge, sier seg egentlig selv. Det var de som stod fritt til å velge. De noe eldre hadde i stor grad allerede bundet seg opp i ekteskap. For dem ble samboerskap derfor først et alternativ ved et eventuelt neste samliv.

I omtalen av moderne familieliv kan en av og til få inntrykk av at det bare er et tidsspørsmål før samboerskapene har fortrenget ekteskapene. Dette synes imidlertid å være en forhastet slutning. Fortsatt ser det ut til at de fleste velger å gifte seg før eller siden. Av kvinner i 30-årene som lever i samliv, er en fjerdedel samboere og de resterende tre fjerdedelene gifte.

⁷ I folketellinger brukes vanligvis en snevrere definisjon av samboerskap enn det som benyttes i intervjuundersøkelser. 424 000 er det foreløpige tallet for samboere fra Folke- og bolig tellingen 2001.

⁸ Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988.

Ekteskapet holder også langt på vei stand i Sverige, selv om samboerskap der har en lenger og sterkere tradisjon enn hos oss. I en nyere svensk undersøkelse med særlig vekt på atferd og holdninger blant yngre kvinner og menn, konkluderes det med at «- äktenskapet inte håller på å bli omodernt i Sverige - tvärtom. De allra flesta unga vuxna i dagens Sverige förväntar sig att de kommer att gifta sig framöver, men det er inte nödvändigt att gifta sig för barnens skull, utan det verkar mera handla om att manifistera allvaret i relationen till ens partner» (Bernhardt 2001). Det minner oss om at samboerskap best bør analyseres og forstås som en fase i livsløpet, ikke som et permanent alternativ til ekteskap.

En løpende overvåkning av utviklingen i samboerskap på linje med det som ekteskaps- og skilsmissestatistikken åpner for, gir våre registre foreløpig ikke muligheter for. En omfattende statistikk over hvor mange samboerskap som år om annet inngås og oppløses, lar seg derfor ikke etablere. At kunnskapen om samboerskap er mangelfull er en ting, noe annet er at også utviklingen i ekteskaps- og skilsmissetallene blir vanskelig å tolke. Her er mange viktige, men fortsatt ubesvarte spørsmål som for eksempel spørsmålet om hvor stabile dagens samliv egentlig er, gitt at også de «papirløse» skilsmisene telles med? En kan også spørre om fallende ekteskapshyppighet til fulle har blitt kompensert av en økning i samboerskap, eller om det er blitt flere som foretrekker en permanent singeltilværelse?

For *samboerpar med felles barn* er det imidlertid slik det her er vist, mulig å utnytte foreliggende registerdata på en bedre måte. Samboerpar med felles barn utgjør anslagsvis 38 prosent av alle samboerpar.

Mangelfull kunnskap om samboerskap blir til syvende og sist et spørsmål som berører alle studier der en tradisjonelt har trukket inn sivilstand. Studier av helse og dødelighet er kanskje det beste eksemplet. De har som oftest vist at det å være gift indirekte eller direkte har en beskyttende effekt, i det minste for menn. Men det betyr ikke nødvendigvis at samboerskap virker på samme måte. I vårt prosjekt om *samboerpar med felles barn* kom det blant annet frem at det regionale mønsteret for samboerbrudd langt fra var overensstemmende med skilsmissemønsteret. Det understreker behovet for å skille mellom samboerskap og ekteskap.

At den løpende statistikken bare i beskjedne grad klarer å fange opp de faktiske samlivs- og familieendringene, er et alvorlig problem når familiepolitiske tiltak skal planlegges, drøftes og evalueres. Vi har kommet frem til et opplegg som gir ny og verdifull kunnskap om *samboere med felles barn*, men vår viten om majoriteten av landets samboere, alle dem som ikke har felles barn, er fortsatt svært mangelfull. For-

håpentligvis vil vi om ikke alt for lenge få mer løpende innsikt også i denne kategorien samboere. Danmark og Finland har mye av denne kunnskapen allerede. Der har en gjennom flere år brukt informasjon fra boligregistrene til å lage mer omfattende statistikk over samboere⁹. Så presist som statistikk bygget på ekteskaps- eller skilsmissemeldinger, kan dette aldri bli. Men det er etter mitt syn den mest farbare veien, når vi skal telle samboere som drøyer med å gifte seg, eller som mer prinsipielt har valgt en uregistrert samlivsform.

Referanser

Bernhardt, E. (2001): Att gifta sig - eller bara bo i hop? *VälfärdsBulletinen* nr.4, Statistiska centralbyrån, Stockholm.

Blom, S., T. Noack og L. Østby (1993): Giftermål og barn - bedre sent enn aldri? *Sosiale og økonomiske studier* 81, Statistisk sentralbyrå.

Blom, S. (1994): Marriage and Cohabitation in a Changing Society: Experience of Norwegian Men and Women Born in 1945 and 1960. *European Journal of Population* 9: 143-173.

Byberg, I. H., A.H. Foss og T. Noack (2001): Gjete kongens harer - rapport fra arbeidet med å få samboerne mer innpasset i statistikken. *Rapporter* 2001/40, Statistisk sentralbyrå.

Noack, T. og L. Østby (1981): Fruktbarhet blant norske kvinner: Resultater fra Fruktbarhetsundersøkelsen 1977. *Samfunnsøkonomiske studier* 49, Statistisk sentralbyrå.

NOU (1999:25): Samboerne og samfunnet. Norges offentlige utredninger, Statens forvaltningstjeneste/Statens trykning, Oslo.

Statistiska centralbyrån (1995): Skilsmässor och separationer. Bakgrund och utveckling. *Demografiska rapporter* 1995:1, Statistiska centralbyrån, Stockholm.

Statistiska centralbyrån (1999): Barn och deras familjer 1998. *Demografiska rapporter* 1999:3, Statistiska centralbyrån, Stockholm.

Statistiska centralbyrån (2000): Barn och deras familjer 1999. *Demografiska rapporter* 2000:2, Statistiska centralbyrån, Stockholm.

Texmon, I. (1999): Samliv i Norge mot slutten av 1900-tallet. En beskrivelse av mangfold og endring. Vedlegg 3 i Norges offentlige utredninger NOU 1999:25, Statens forvaltningstjeneste/Statens trykning, Oslo.

⁹ Forutsetningen er et detaljert boligregister. Arbeidet med å etablere et slikt register ble iverksatt i forbindelse med Folke- og boligtellingsen 2001.

Forskningspublikasjoner

Nye utgivelser

Discussion Papers

Rolf Aaberge: Characterization and Measurement of Duration Dependence in Hazard Rate Models. DP no. 319, 2002. Sidetall 29.

As is known from the economic literature, the notion of negative/positive duration dependence defined in terms of a decreasing/increasing hazard function can solely be used as a basis for revealing whether negative/positive duration dependence is present or not. However, when concern is directed to comparison and measurement of the extent of duration dependence in duration distributions alternative definitions and methods are called for. To this end we propose a stronger as well as a weaker version of the standard definition of duration dependence and demonstrate that these definitions form a useful basis for developing appropriate duration dependence orderings and summary measures of duration dependence.

Øystein Døhl: Energy Flexibility and Technological Progress with Multioutput Production. Application on Norwegian Pulp and Paper Industries. DP no. 318, 2002. Sidetall 38.

We analyse the energy flexibility and technological change in the pulp and paper industry by applying a multi-output production function. The pulp and paper industry mostly consists of heterogeneous firms. They produce a wide range of different goods with different technologies. We take the heterogeneity into consideration in two ways. First, we disaggregate the industry into three sub-sectors according to their products. Second, in each sub-sector our model accounts for the heterogeneity between firms. We apply a specific flexible cost function, which makes sure that the curvature conditions hold. In our model, the energy flexibility occurs in different ways. On one hand producers may invest in technologies, which make them able to switch between different energy sources. On the other hand they can change their output mix towards less energy intensive products when the energy prices increase.

Erik Biørn and Terje Skjerpen: Aggregation and Aggregation Biases in Production Functions: A Panel Data Analysis of Translog Models. DP no. 317, 2002. Sidetall 40.

An applied econometric study of aggregation, based on an unbalanced panel data set for manufacturing plants is presented. Panel data are informative in examining aggregation of variables, parameters, and relationships empirically since they (i) allow estimation at both the micro and the macro level, and (ii) enable comparison of the time series properties of the exactly aggregated micro relationships with those obtained by performing aggregation by analogy. Numerical aggregation of Translog production functions for three manufacturing industries is considered. We show, under linear aggregation of inputs and output, that departures between geometric and arithmetic means of the inputs and correlation between the log-inputs, both their levels and time paths, contribute substantially to aggregation biases in the output volume and instability of the derived input and scale elasticities. Hence, the existence and stability of an approximate "macro Translog production function" over time can be questioned.

Reprints

John K. Dagsvik: Discrete Choice in Continuous Time: Implications of an Intertemporal Version of the IIA Property. Reprint no. 217, 2002. Sidetall 15.

Reprint from *Econometrica*, Vol. 70, No.2, March 2002, 817-831.

Documents

Randi Kjeldstad and Marit Rønsen: Welfare Rules, Business Cycles and the Employment of Single Parents. Documents 2002/7. Sidetall 24.

In spite of the frequent focus on work and welfare among single parents, surprisingly little has been known of their actual labour market attachment over time. In this article we use a specially prepared data set from the Norwegian Labour Force surveys to illuminate the labour force participation of single parents - mothers as well as

fathers - since the 1980s. As a contrast, the development of single parents is compared to the development among married and cohabiting parents. Two conditions are assumed to be of particular significance to the labour force participation of single parents; on the one side changes in welfare benefit regulations, and on the other side changing macro-economic labour market conditions. The analysis shows that both conditions are significant, the latter however more so than the former. It appears therefore, that favourable economic conditions in the labour market are more likely than stringent welfare rules to lead to savings in public welfare expenditures on single parents.

Notater

Annegrete Bruvoll og Torstein Bye: En vurdering av avfallspolitikkens bidrag til løsning av miljø- og ressursproblemer.

Notater 2002/36,. Sidetall 30.

Tidligere utgivelser

Sosiale og økonomiske studier

Nico Keilman, Dinh Quang Pham, and Arve Hetland: Norway's Uncertain Demographic Future. SØS 105, 2002

Statistiske analyser

Randi Kjeldstad og Marit Rønsen: Enslige foreldre på arbeidsmarkedet 1980-1999. En sammenligning med gifte mødre og fedre. SA 49, 2002.

Natural Resources and the Environment 2001. Norway. SA 47, 2001.

Naturressurser og miljø 2001. SA 46, 2001.

Mads Kirkeberg, Tom Kornstad og Aud Walseth (red.): Inntekt, skatt og overføringer 2001. SA 45, 2001.

Rapporter

Torstein Bye, Ole Jess Olsen og Klaus Skytte: Grønne sertifikater – design og funksjon. Rapporter 2002/11.

Lasse Sigbjørn Stambøl: Qualification, mobility and performance in a sample of Norwegian regional labour markets. Rapporter 2002/6.

Lars Østby: Demografi, flytting og boligbehov på 1990-tallet. Rapporter 2002/5.

Erling Røed Larsen: Boligutgiftene i Norge på 1990-tallet. Systematiske observasjoner av livsfase, geografi og husholdningstype. Rapporter 2002/4.

Ingvild Hauge Byberg, Aslaug Hurlen Foss og Turid Noack: Gjete kongens harer - rapport fra arbeidet med å få samboerne mer innpasset i statistikken. Rapporter 2001/40.

Audun Langørgen, Rolf Aaberge og Remy Åserud: Gruppering av kommuner etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser 1998. Rapporter 2001/35.

Thor Olav Thoresen, Dennis Fredriksen og Siv Irene Pedersen: Skatt på overføringer mellom generasjoner. En diskusjon av arveavgiften. Rapporter 2001/32.

Finn Roar Aune, Tor Arnt Johnsen og Eirik Lund Sagen: Regional og nasjonal utvikling i elektrisitetsforbruket til 2010. Rapporter 2001/31.

Audun Langørgen: Inntektssystemet for kommunene: Måling av utgiftsbetrag og fordelingsvirkninger. Rapporter 2001/27.

Tone Ingrid Tysse: Effects of Enterprise Characteristics on Early Retirement. Rapporter 2001/26.

Taran Fæhn, Jørn-Arne Jørgensen, Birger Strøm og Wenche Drzwi: Reduserte aggregeringsskjelheter i beregninger av effektive satser for næringsstøtte 1998. Rapporter 2001/25.

Torkil Løwe: Boligkonsum og husholdningsstruktur. Livsfase- og generasjonsendringer i perioden 1973-1997. Rapporter 2001/24.

Bente Halvorsen, Bodil M. Larsen og Runa Nesbakken: Fordelingseffekter av elektrisitetsavgift belyst ved ulike fordelingsbegreper. Rapporter 2001/23.

Lars Østby: Flyktningers sekundærflyttinger under 1990-tallet. Rapporter 2001/22.

Øystein Døhl og Jan Larsson: Faste versus stokastiske heterogenitetskoefisienter i ubalansert datasett ved analyse av teknologiforskjeller mellom bedrifter. Rapporter 2001/21.

Taran Fæhn, Jørn-Arne Jørgensen, Birger Strøm, Turid Åvitsland og Wenche Drzwi: Effektive satser for næringsstøtte 1998 - beregninger som inkluderer skatteutgifter. Rapporter 2001/18.

Marte Sollie og Ingvild Svendsen: En økonometrisk studie av arbeidstilbudet i Norge. Rapporter 2001/7.

Lars Håkonsen, Tom Kornstad, Knut Løyland og Thor Olav Thoresen: Kontantstøtten – effekter på arbeidstilbud og inntektsfordeling. Rapporter 2001/5.

Ann Lisbeth Brathaug, Helge Brunborg, Elin Skretting Lunde, Elisabeth Nørgaard og Åsne Vigran: Utviklingen av aldersrelaterte helse-, pleie- og omsorgsutgifter. Rapporter 2001/4.

Marit Rønsen: Market work, child care and the division of household labour. Adaptations of Norwegian mothers before and after the cash-for-care reform. Rapporter 2001/3.

Bente Halvorsen, Bodil M. Larsen og Runa Nesbakken: Hvordan utnytte resultater fra mikroøkonometriske analyser av husholdningenes energiforbruk i makromodeller? En diskusjon av teoretisk og empirisk litteratur om aggregering. Rapporter 2001/2.

Discussion Papers

Annegrete Bruvoll og Karine Nyborg: On the value of households' recycling efforts. DP no. 316, 2002.

Tom Kornstad og Thor O. Thoresen: A Discrete Choice Model for Labor Supply and Child Care. DP no. 315, 2002.

Knut Einar Rosendahl: Cost-effective environmental policy: Implications of induced technological change. DP no. 314, 2002.

Geir Haakon Bjertnæs: Optimal Combinations of Income Tax and Subsidies for Education. DP no. 313, 2001.

Knut R. Wangen og Erik Biørn: Prevalence and substitution effects in tobacco consumption: A discrete choice analysis of panel data. DP no. 312, 2001.

Mari Rege og Kjetil Telle: An Experimental Investigation of Social Norms. DP no. 310, 2001.

Håvard Hungnes: Estimating and Restricting Growth Rates and Cointegration Means. With Applications to Consumption and Money Demand. DP no. 309,

Tom Kornstad: Are Predicted Lifetime Consumption Profiles Robust with respect to Model Specifications? DP no. 308, 2001.

Rolf Aaberge, Ugo Colombino og John E. Roemer: Equality of Opportunity versus Equality of Outcome in Analyzing Optimal Income Taxation: Empirical Evidence based on Italian Data. DP no. 307, 2001.

Brita Bye og Turid Åvitsland: The welfare effects of housing taxation in a distorted economy: A general equilibrium analysis. DP no 306, 2001.

Erling Røed Larsen: Revealing Demand for Nature Experience Using Purchase Data of Equipment and Lodging. DP no 305, 2001.

Kjell G. Salvanes and Svein Erik Førre: Job Creation, Heterogeneous Workers and Technical Change: Matched Worker/Plant Data Evidence from Norway- DP no. 304, 2001.

Roger Bjørnstad: Learned Helplessness, Discouraged Workers, and Multiple Unemployment Equilibria in a Search Model. DP no. 303, 2001.

Torbjørn Hægeland: Changing Returns to Education Across Cohorts: Selection, School System or Skills Obsolescence? DP no. 302, 2001.

Torbjørn Hægeland: Experience and Schooling: Substitutes or Complements? DP no. 301, 2001.

Karine Nyborg and Mari Rege: Does Public Policy Crowd Out Private Contributions to Public Goods? DP no. 300, 2001.

John K. Dagsvik: Compensated Variation in Random Utility Models. DP no. 299, 2001.

Taran Fæhn and Erling Holmøy: Trade Liberalisation and Effects on Pollutive Emissions and Waste. A General Equilibrium Assessment for Norway. DP no. 298, 2001.

Jan F. Bjørnstad and Dag Einar Sommervoll: Modeling Binary Panel Data with Nonresponse. DP no. 297, 2001.

Jo Thori Lind: Tout est au mieux dans ce meilleur des ménages possibles. The Pangloss critique of equivalence scales. DP no. 296, 2001.

Arvid Raknerud: A State Space Approach for Estimating VAR Models for Panel Data with Latent Dynamic Components. DP no. 295, 2001.

Knut R. Wangen and Erik Biørn: Individual Heterogeneity and Price Responses in Tobacco Consumption: A Two-Commodity Analysis of Unbalanced Panel Data. DP no. 294, 2001.

Reprints

Brita Bye: Taxation, Unemployment, and Growth: Dynamic Welfare Effects of "Green" Policies. Reprint no. 216, 2002.

John K. Dagsvik, Tom Wennemo, Dag G. Wetterwald and Rolf Aaberge: Potential demand for alternative fuel vehicles. Reprints no. 215, 2002.

Helge Brunborg: Contribution of statistical analysis to the investigations of the international criminal tribunals. Reprints no. 214, 2002.

Rolf Aaberge: Axiomatic Characterization of the Gini Coefficient and Lorenz Curve Orderings. Reprints no. 212, 2002.

Ragni Hege Kitterød: Does the recording of parallel activities in time use diaries affect the way people report their main activities? Reprints no. 211, 2002.

Hilde Christiane Bjørnland: Identifying domestic and imported core inflation. Reprints no. 210, 2001.

Trude Lappegård: Valg av utdanning – valg av livsløp? Utdanning og ulikhet i kvinners fruktbarhetsatferd. Reprints no. 209, 2001.

Marianne Berg Karlsen: Den første norske telling av sinnssvake. Reprints no. 208, 2001.

Rolf Aaberge and Yu Zhu: The pattern of household savings during a hyperinflation: The case of urban China in the late 1980s. Reprints no. 207, 2001.

Randi Kjeldstad and Jan Erik Kristiansen: Constructing a regional gender equality index: Reflections on a first experience with Norwegian data. Reprints no. 205, 2001.

Randi Kjeldstad og Marit Rønsen: Enslige forsørgere på arbeidsmarkedet. Virkninger av stønadsendringer og skiftende konjunkturførhold. Reprints no. 204, 2001.

Turid Noack: Cohabitation in Norway: An accepted and gradually more regulated way of living. Reprints no. 203, 2001.

Einar Bowitz and Ådne Cappelen: Modeling income policies: some Norwegian experiences 1973-1993. Reprints no. 200, 2001.

John K. Dagsvik, Helge Brunborg and Ane S. Flaatten: A Behavioral Two-Sex Marriage Model. Reprints no. 199, 2001.

Runa Nesbakken: Energy Consumption for Space Heating: A Discrete-Continuous Approach. Reprints no. 198, 2001.

Karl O. Aarbu and Thor O. Thoresen: Income Responses to Tax Changes Evidence from the Norwegian Tax Reform. Reprints no. 197, 2001.

Randi Kjeldstad: Gender policies and gender equality. Reprints no. 194, 2001.

Brita Bye: Labor Market Rigidities and Environmental Tax Reforms: Welfare Effects of Different Regimes. Reprints no. 193, 2001.

Taran Fæhn and Erling Holmøy: Welfare Effects of Trade Liberalization in Distorted Economies: A Dynamic General Equilibrium Assessment for Norway. Reprints no. 192, 2001.

Hege Medin, Karine Nyborg and Ian Bateman: The assumption of equal marginal utility of income: how much does it matter?. Reprints no. 191, 2001.

Randi Kjeldstad: Employment Strategy Policies and Lone Parenthood: The Case of Norway. Reprints no. 190, 2001.

Bente Halvorsen and Bodil M. Larsen: Norwegian residential electricity demand - a microeconomic assessment of the growth from 1976 to 1993. Reprints no. 189, 2001.

Rolf Aaberge, Ugo Colombino and Steinar Strøm: Labor supply responses and welfare effects from replacing current tax rules by a flat tax: Empirical evidence from Italy, Norway and Sweden. Reprints no. 188, 2001.

Snorre Kverndokk, Lars Lindholt and Knut Einar Rosendahl: Stabilization of CO₂ concentrations: mitigation scenarios using the Petro model. Reprints no. 187, 2001.

Bente Halvorsen and Bodil M. Larsen: The flexibility of household electricity demand over time. Reprints no. 186, 2001.

Terry Barker and Knut Einar Rosendahl: Ancillary benefits of GHG mitigation in Europe: SO₂, NO_x and PM₁₀ reductions from policies to meet Kyoto targets using the E3ME model and EXTERNE valuation. Reprints no. 185, 2001.

Ragni Hege Kitterød: Innebærer full jobb et fritidsunderskudd for kvinner? Hvilke svar gir tidsbruksundersøkelser? Reprints no. 184, 2001.

Brita Bye: Environmental Tax Reform and Producer Foresight: An Intertemporal Computable General Equilibrium Analysis. Reprints no. 183, 2001.

Kjersti-Gro Lindquist: The response by the Norwegian aluminium industry to changing market structure. Reprints no. 182, 2001.

Karine Nyborg: Project analysis as input to public debate: Environmental valuation versus physical unit indicators. Reprints no. 181, 2001.

Karine Nyborg: Homo Economicus and Homo Politicus: interpretation and aggregation of environmental values. Reprints no. 180, 2001.

Joe Sexton and Anders Rygh Swensen: ECM algorithms that converge at the rate of EM. Reprints no. 179, 2001.

Anders Barstad: Hvem er de ensomme og isolerte? Reprints no. 178, 2001.

Karine Nyborg and Inger Spangen: Cost-Benefit Analysis and the Democratic Ideal. Reprints no. 177, 2001.

Documents

Bengt J. Eriksson, Anne B. Dahle, Ronny Haugan, Lars Einar Legernes, Jogeir Myklebust and Erik Skauen: Price Indices for Capital Goods. Part 2 - A Status Report. Documents 2002/6.

Pål Boug, Ådne Cappelen and Anders Rygh Swensen: Expectations and Regime Robustness in Price Formation: Evidence from VAR Models and Recursive Methods. Documents 2002/5.

Roger Bjørnstad, Ådne Cappelen, Inger Holm and Terje Skjerpen: Past and Future Changes in the Structure of Wages and Skills. Documents 2002/4.

Roger Bjørnstad: The Major Debates in Macroeconomic Thought – a Historical Outline. Documents 2002/2.

Erling Røed Larsen: Bridging the Gap between Micro and Macro: Interdependence, Contagious Beliefs and Consumer Confidence. Documents 2001/15.

Helge Brunborg, Ian Bowler, Abu Yusuf Choudhury and Mahbuba Nasreen: Appraisal of the Birth and Death Registration Project in Bangladesh. Documents 2001/13.

Ole Christian Moen: Nordic Economic Growth in Light of New Theory: Overoptimism about R&D and Human Capital? Documents 2001/10.

Turid Åvitsland: User Cost of Real Capital. Documents 2001/4.

Torstein Bye, Robin Choudhury, Magnus Hardarson and Pall Hardarson: The ISM model. A CGE model for the Icelandic Economy. Documents 2001/1.

Notater

Dag Rønningen: Overganger fra arbeidsmarkedet til trygd. En litteraturoversikt. Notater 2002/18.

Dag Rønningen og Dennis Fredriksen: Beskatningen av pensjonister. Notater 2002/17.

Hilde Madsen og Lasse Sigbjørn Stambøl: Kontrafaktiske regionale beregninger ved hjelp av SSBs modellsystem REGARD. Regionale beregninger basert på historiske tall på nasjonalt nivå kjørt bakover i tid på grunnlag av modellens basisår (her 1995). Notater 2002/13.

Lasse Sigbjørn Stambøl: Regionale framskrivinger av sysselsetting og bruttoprodukt ved hjelp av SSBs modellsystem REGARD. Regionale framskrivinger basert på nasjonale anslag med modellene MODAG (1997-2005) og MSG (1995-2020). Notater 2002/12. Sidetall 34.

Taran Fæhn, Jørn-Arne Jørgensen, Turid Åvitsland og Wenche Drzwi: Næringsfordelte skatteutgifter. Dokumentasjon av beregningsgrunnlaget i ERA-beregningene 1998. Notater 2001/43.

Robin Choudhury: Brukerveiledning for AMEN. Notater 2001/31.

Lars Østby: Beskrivelse av nyankomne flyktningers vei inn i det norske samfunnet. Notat til Lovutvalget som skal utrede og lage forslag til lovgivning om stønad til nyankomne innvandre-re. Notater 2001/23.

Anders Barstad (red.): På vei mot det gode samfunn? Utredning til Finansdepartementet i forbindelse med arbeidet med nytt Langtidsprogram, 2002-2005. Notater 2001/21.

Hilde Madsen og Audun Langørgen: Anslag over antall etterspørrere av grunnskoleopplæring for voksne. Notater 2001/19.

Lars Rogstad, Nils Martin Stølen, Trude Jakobsen og Per Schøning: Regional statistikk og analyse - strategi og prioriteringer. Notater 2001/9.

Brynjar Indahl, Dag Einar Sommervoll og Jørgen Aasness: Virkninger på forbruksmønster, levestandard og klimagassutslipp av endringer i konsumentpriser. Notater 2001/20.

Audun Langørgen og Rolf Aaberge: KOMMODE II estimert på data fra 1998. Notater 2001/6.

Torstein Bye, Mona Hansen og Birger Strøm: Hvordan framskrive utslipp av klimagasser? Notater 2001/5.

Samfunnsspeilet

Espen Sørbye: Tallenes fortellinger. Samfunnsspeilet 1/2001.

Innholdsfortegnelse for Økonomiske analyser (ØA) og Economic Survey (ES) de siste 12 måneder

Innholdsfortegnelse for tidligere utgivelser av Økonomiske analyser og Economic Survey kan fås ved henvendelse til Aud Walseth, Statistisk sentralbyrå, telefon: 21 09 47 57, telefax: 21 09 00 40, E-post: Aud.Walseth@ssb.no

Økonomiske analyser

ØA 9/2000:

Konjunkturtendensene, 3-23.

Hilde Madsen: Helse, vedtatte reformer og sysselsettingsbehov i kommunene fram mot 2040, 24-29.

Andreas Benedictow, Mohamed F. Hussein og Jørgen Aasness: Fordelings-effektivitet av direkte og indirekte skatter, 30-36.

Iulie Aslaksen, Tom Wennemo og Rolf Aaberge: "Krake søker make"? Fordelingen av ektepars yrkesinntekt 1973-1997, 37-46.

ØA 1/2001:

Økonomisk utsyn over året 2000, 3-80.

ØA 2/2001:

Pål Boug og Bjørn E. Naug: Dårligere enn svenskene? En sammenligning av produktivitetsveksten i norsk og svensk industri, 3-8.

Finn Roar Aune og Tor Arnt Johnsen: Kraftmarkedet med nye rekorder, 10-15.

Torbjørn Eika: Elektrisitetspriser og veksten i konsumprisindeksen, 16.

Andreas Benedictow: Inntektsutviklingen i landbruket: 1992-1997, 17-26.

Dag Rønningen: Jobb- og arbeidskraftstrømmer, 27-30.

Kjetil Telle og Kjell Arne Brekke: Viser reduserte blyutslipp at økonomisk vekst er bra for miljøet? 31-36.

ØA 3/2001:

Konjunkturtendensene, 3-20.

Kjetil Telle: Er uslippene til luft lavere i dag enn for 50 år siden? 21-26.

Dag Einar Sommervoll og Jørgen Aasness: Klimagassutslipp, konsumentpriser og levestandard, 27-35.

Knut Moum og Ingvild Strømsheim Wold: Har Norge råd til folketrygden? 36-49.

Kristian Gimming: Revidert nasjonalregnskap 1998-2000, 50-51.

Pål Martin Vinghøg: Offentlige finanser, 52-54.

ØA 4/2001:

Konjunkturtendensene, 3-19.

Per Richard Johansen og Inger Holm: Makroøkonomiske virkninger av ulike måter å bruke realavkastningen i Petroleumsfondet på, 20-31.

Torstein, Bye, Pål Marius Bergh og Jon Ivar Kroken: Avkastning i kraftsektoren i Norge, 32-38.

Taran Fæhn, Jørn-Arne Jørgensen, Birger Strøm, Turid Åvitsland og Wenche Drzwi: Næringsstøtte til norske næringer 1998, 39-47.

Jon Epland: Hva vil det koste å fjerne "barnefattigdommen" i Norge? 48-53.

Trude Lappegård: "Den norske superkvinnen". om fruktbarhetsutviklingen på 1990-tallet og nye utfordringer for familiepolitikken, 54-61.

ØA 5/2001:

Andreas Krüger Enge: Fra OBOS til Opera. En prisvekst på 10 000 prosent? 3-6.

Erik Skauen: Ny produsentprisindeks – nye metoder, 7-13.

Erling Røed Larsen: Luksus for alle? Produksjon av naturopplevelser med bruk av fritidsutstyr, 14-22.

Arne Andersen: Høykonjunktur på boligmarkedet. Unge er ikke blitt presset ut, 23-27.

Audun Langørgen og Remy Åserud: Like kommuner 1998, 28-39.

ØA 6/2001:

Konjunkturtendensene, 3-20

Espen Lilleås: Konsumprisindeksen justert for avgifter og energipriser, 21-24.

Tor Arnt Johnsen og Cecilie Lindh: Økende knapphet i kraftmarkedet: Vil prisoppgang påvirke forbruket? 25-32.

Trond Pedersen: Hvem er de yrkeshemmede og hvordan tilpasser de seg på arbeidsmarkedet? 33-38.

Eirik Lund Sagen: Mot et liberalisert europeisk gassmarked, 39-51.

Nils Martin Stølen: Tilbud og etterspørsel for ulike typer arbeidskraft, 52-58.

ØA 1/2002:

Økonomisk utsyn over året 2001, 3-103.

ØA 2/2002:

Roger Bjørnstad og Terje Skjerpen: Framtidige utviklingstrekk i arbeidsmarkedet: Økte forskjeller i lønn og ledighet, 3-13.

Bjart Holtmark: Hva får AFP-pensjonister igjen for å arbeide?, 14-23.

Frants Gundersen: Forskning og regionalt næringsliv, 24-34.

Dag Rønningen og Dennis Fredriksen: Særregler i beskatningen av alderspensjonister, 35-40.

Erling Holmøy: Hva koster tidligere pensjonering for samfunnet? 41-47.

Mona Vibeke Moe: Faktorer bak prisutviklingen på importerte klær, 48-55.

Economic Survey

ES 2/2001:

Economic trends, 3-21.

Pål Boug and Bjørn E. Naug: Beaten by the Swedes? A comparison of productivity growth in Norwegian and Swedish manufacturing, 22-28.

ES 3/2001:

Economic trends, 3-20.

Knut Moum and Ingvild Strømsheim Wold: Can Norway afford the National Insurance Scheme? The challenge to Norway's social security policy in a European context, 21-34.

ES 4/2001:

Economic trends, 3-21.

Erling Røed Larsen: The Norwegian Economy 1900-2000: From Rags to Riches. A brief history of economic policymaking in Norway, 22-37.

ES 1/2002:

Economic survey 2001, 3-27.

Per Espen Lilleås: CPI adjusted for tax changes and excluding energy products, 28-31.

Konjunkturindikatorer for Norge

Tabell	Side	Figur	Side
Konjunkturbarometeret			
1.1. Konjunkturbarometer, industri og bergverk. Sesongjustert og glattet	2*	1.1. Konjunkturbarometer. Produksjon og sysselsetting, faktisk utvikling	3*
		1.2. Konjunkturbarometer. Generell bedømmelse av utsiktene, neste kvartal	3*
		1.3. Konjunkturbarometer. Kapasitetsutnyttingsgraden ved nåværende produksjonsnivå	3*
		1.4. Konjunkturbarometer. Faktorer som begrenser produksjonen i industrien	3*
Ordre			
2.1. Ordretilgang. Sesongjusterte og glattede verdiindekser.	2*	2.1. Ordre. Odretilgang og ordreserver i industri ialt.	3*
2.2. Ordreserver. Sesongjusterte og glattede verdiindekser.	2*	2.2. Ordre. Ordretilgang og ordreserver i bygg og anlegg i alt ...	3*
Arbeidskraft			
3.1. Arbeidsmarked. 1 000 personer og prosent. Sesongjustert ...	4*	3.1. Arbeidsstyrke, sysselsatte og ukeverk.	5*
		3.2. Arbeidsledige og beholdning av ledige plasser	5*
Produksjon			
4.1. Produksjon: Sesongjusterte volumindekser 1995=100.	4*	4.1. Produksjon. Olje og naturgass	5*
4.2. Produksjon og omsetning. Indekser. Nivå og prosentvis endring fra samme periode året før	6*	4.2. Produksjon. Industri og kraftforsyning	5*
		4.3. Produksjon. Innsatsvarer og energivarer.	5*
		4.4. Produksjon. Investeringsvarer og konsumvarer	5*
		4.5. Produksjonsindeks for bygg og anlegg	7*
		4.6. Hotellovernattinger	7*
Investeringer			
5.1. Antatte og utførte investeringer ifølge SSBs investeringsstatistikk. Mrd. kroner.	6*	5.1. Antatte og utførte investeringer i industri	7*
5.2. Påløpte investeringskostnader. Mrd. kroner. Næringslivets samlede årsanslag for investeringsåret gitt på ulike tidspunkter.	6*	5.2. Årsanslag for påløpte investeringskostnader i industri og bergverk gitt på ulike tidspunkter	7*
5.3. Igangsetting av nye bygg og bygg under arbeid	8*	5.3. Årsanslag for påløpte investeringskostnader i oljevirksomheten gitt på ulike tidspunkter	7*
		5.4. Årsanslag for påløpte investeringskostnader i kraftforsyning gitt på ulike tidspunkter	7*
		5.5. Bygg satt i gang. Boliger.	9*
		5.6. Bygg satt i gang. Driftsbygg	9*
		5.7. Bygg under arbeid	9*
Forbruk			
6.1. Forbruksindikatorer.	8*	6.1. Detaljomsetning	9*
		6.2. Varekonsumindeks (volum)	9*
		6.3. Registrerte nye personbiler	9*
Priser			
7.1. Pris- og kostnadsindekser. Nivå og prosentvis endring fra samme periode året før	10*	7.1. Pris- og kostnadsindekser. Nivå og endring	11*
7.2. Produktpriser: Nivå og prosentvis endring fra samme periode året før.	10*	7.2. Produktpriser. Nivå og endring.	11*
7.3. Prisindekser: Nivå og prosentvis endring fra samme periode året før	12*	7.3. Boligpriser. Prosentvis endring fra samme kvartal året før	11*
7.4. Månedsførtjeneste og avtalt lønn. Indeks.	12*	7.4. Spotpris elektrisk kraft	11*
		7.5. Spotpris Brent Blend.	11*
		7.6. Spotpris aluminium og eksportprisindeks for treforedlingsprodukter	11*
Finansmarked			
8.1. Utvalgte norske rentesatser. Prosent.	12*	8.1. 3 måneders eurorente	15*
8.2. Eurorenter og effektiv rente på statsobligasjoner. Prosent.	13*	8.2. Utlånsrente og innskuddsrente	15*
8.3. Valutakurser, Norges Banks penge- og kredittindikatorer og aksjekursindeks for Oslo Børs	13*	8.3. Valutakursindekser	15*
		8.4. Norges Banks penge- og kredittindikator	15*
Utenrikshandel			
9.1. Innførsel og utførsel av varer. Mill. kroner Sesongjustert	14*	9.1. Utenrikshandel	15*
9.2. Utenriksregnskap. Mill. kroner	14*	9.2. Driftsbalansen.	15*

1.1. Konjunkturbarometer, industri og bergverk. Sesongjustert og glattet

	Faktisk utvikling fra foregående kvartal og forventet utvikling i kommende kvartal. Diffusjonsindeks ¹				Kapasitets- utnyttning ²	Generell be- dømmelse av utsiktene i kommande kvartal	Faktorer som begrenser produksjonen. Prosent av foretakene				
	Produksjon		Sysselsetting				Etterspørsel	Kapasitet	Arbeidskraft	Råstoff	
	Faktisk	Forventet	Faktisk	Forventet							
	Prosent										
1999											
1. kvartal	48,1	49,6	44,9	39,8	80,7	47,8	67,8	7,6	5,1	3,0	
2. kvartal	47,7	50,6	41,7	39,0	80,2	49,7	71,1	6,5	4,3	3,0	
3. kvartal	48,2	52,0	39,9	39,6	80,0	50,4	70,8	6,5	4,3	3,3	
4. kvartal	49,1	53,9	40,4	41,8	80,1	52,9	69,3	6,6	5,0	3,6	
2000											
1. kvartal	48,6	55,9	41,8	43,6	79,8	56,5	68,5	6,8	5,3	4,0	
2. kvartal	48,9	57,4	43,5	45,4	79,5	58,2	67,0	7,3	5,4	4,4	
3. kvartal	51,5	58,5	46,2	47,9	80,0	59,0	65,1	7,9	5,9	4,6	
4. kvartal	53,7	59,1	48,3	49,7	80,2	59,0	64,4	8,5	6,5	4,8	
2001											
1. kvartal	54,0	58,7	49,1	50,1	79,9	57,4	64,4	7,4	7,5	4,7	
2. kvartal	51,9	57,0	48,3	49,1	79,7	54,6	65,0	5,9	8,8	4,3	
3. kvartal	49,4	56,3	47,3	47,4	79,3	53,4	66,6	5,5	9,1	3,7	
4. kvartal	49,5	55,9	46,8	45,3	79,3	53,9	68,6	5,7	8,4	2,9	
2002											
1. kvartal	51,1	55,8	47,0	44,8	80,0	54,9	69,0	6,4	7,3	2,4	

¹ Beregnet som summen av andelen av foretakene som har svart STØRRE og halvparten av andelen av foretakene som har svart UENDRET. ² Veid gjennomsnitt for kvartalet.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2.1. Ordretilgang. Sesongjusterte og glattede verdiindekser

	Ordrebasert industri. 1995=100					Bygg og anlegg. 1. kv. 1992=100			
	I alt	Metaller og metallvarer	Maskiner og utstyr	Transport- midler	Kjemiske råvarer	I alt	Anlegg	Bolig- bygg	Andre bygg
1998	127,6	122,2	160,8	126,0	125,3	152,7	112,1	131,1	207,5
1999	121,2	114,7	142,9	110,1	136,7	144,8	80,5	179,9	201,6
2000	139,9	126,2	187,2	155,8	167,3	157,8	76,0	204,7	228,7
2001	132,0	119,2	187,1	116,1	163,8	177,2	95,8	208,4	252,0
2000									
2. kvartal	140,3	127,0	183,9	161,1	164,4	156,1	76,0	202,8	225,5
3. kvartal	142,9	127,2	195,7	161,8	173,5	157,2	77,7	203,9	224,9
4. kvartal	141,5	125,9	201,0	152,0	177,9	162,3	78,1	208,4	236,0
2001									
1. kvartal	137,4	123,7	198,5	135,6	176,3	172,3	82,2	210,4	250,8
2. kvartal	132,7	120,9	190,8	120,0	169,5	179,7	91,4	209,3	260,8
3. kvartal	129,5	117,6	182,4	108,1	159,5	180,0	101,3	204,4	256,3
4. kvartal	128,5	114,4	176,5	100,8	150,0	177,0	108,2	209,7	240,1
2002									
1. kvartal	129,2	112,6	173,6	96,2	144,4	177,6	108,7	218,4	230,9

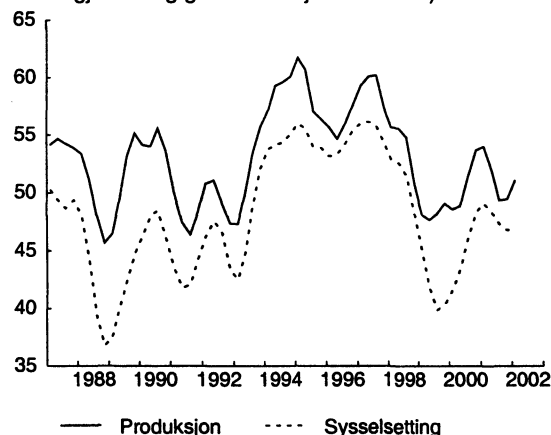
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2.2. Ordresreserve. Sesongjusterte og glattede verdiindekser

	Ordrebasert industri. 1995=100					Bygg og anlegg. 1. kv. 1992=100			
	I alt	Metaller og metallvarer	Maskiner og utstyr	Transport- midler	Kjemiske råvarer	I alt	Anlegg	Bolig- bygg	Andre bygg
1998	136,7	136,7	117,5	175,4	127,9	169,5	113,8	186,3	260,2
1999	106,2	135,6	92,0	123,2	105,7	162,3	80,4	250,8	267,4
2000	114,5	140,6	102,6	166,9	76,7	180,4	63,0	341,3	302,0
2001	138,5	154,1	129,1	222,9	77,6	206,0	70,7	385,6	349,2
2000									
2. kvartal	109,1	139,1	97,8	150,7	74,8	178,9	63,2	332,0	300,2
3. kvartal	118,5	141,8	105,8	180,5	75,9	185,8	63,8	356,9	307,9
4. kvartal	128,2	144,8	114,6	209,3	78,2	188,6	62,9	371,9	314,0
2001									
1. kvartal	135,8	148,3	122,5	227,7	79,1	193,2	63,0	382,3	324,4
2. kvartal	139,8	152,5	128,4	231,7	78,4	202,2	66,9	387,7	342,1
3. kvartal	140,1	156,5	132,0	223,3	77,1	211,7	73,1	386,7	361,5
4. kvartal	138,3	159,0	133,4	208,8	75,9	216,9	79,8	385,7	368,9
2002									
1. kvartal	136,6	160,0	133,4	194,9	74,9	216,8	84,8	382,6	362,7

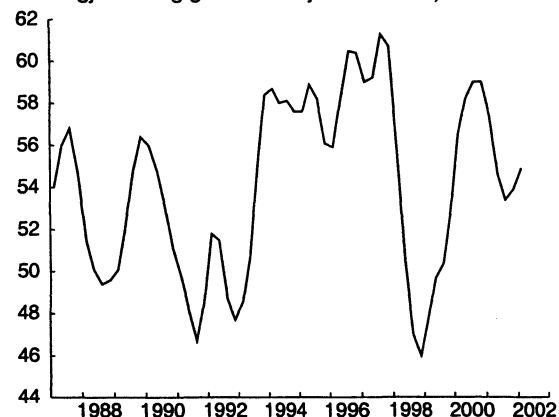
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 1.1 Konjunkturbarometer: Industri og bergverk
Produksjon og sysselsetting, faktisk utvikling, kvartal.
Sesongjustert og glattet diffusjonsindeks 1). Prosent

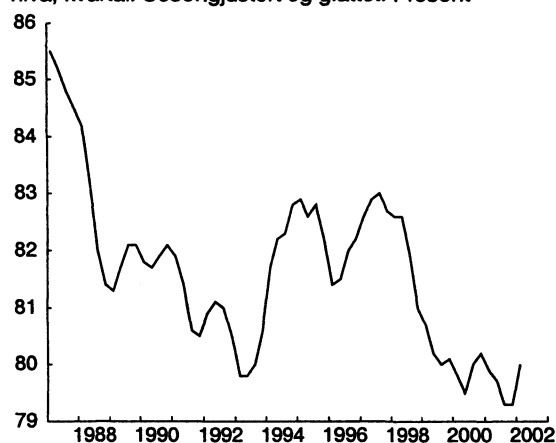
1) Se fotnote 1) til tabell 1.1
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 1.2 Konjunkturbarometer: Industri og bergverk
Generell bedømmelse av utsiktene, neste kvartal.
Sesongjustert og glattet diffusjonsindeks 1). Prosent

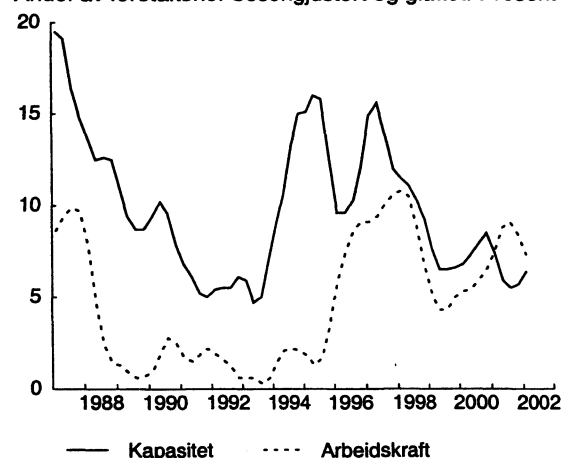
1) Se fotnote 1) til tabell 1.1
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 1.3 Konjunkturbarometer: Industri og bergverk
Kapasitetsutnyttingsgraden ved nåværende produksjons-
nivå, kvartal. Sesongjustert og glattet. Prosent

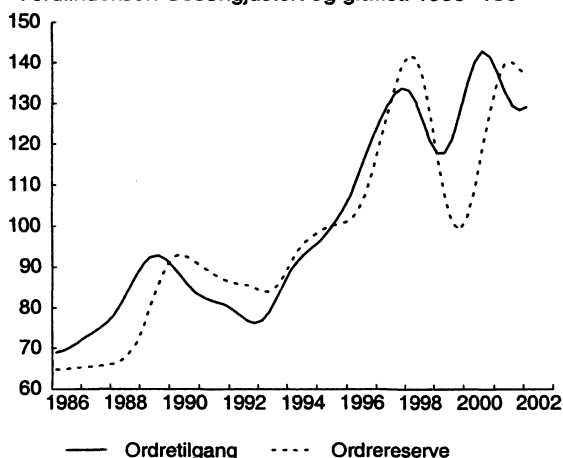
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 1.4 Konjunkturbarometer: Industri og bergverk
Faktorer som begrenser prod. i industrien, kvartal.
Andel av foretakene. Sesongjustert og glattet. Prosent

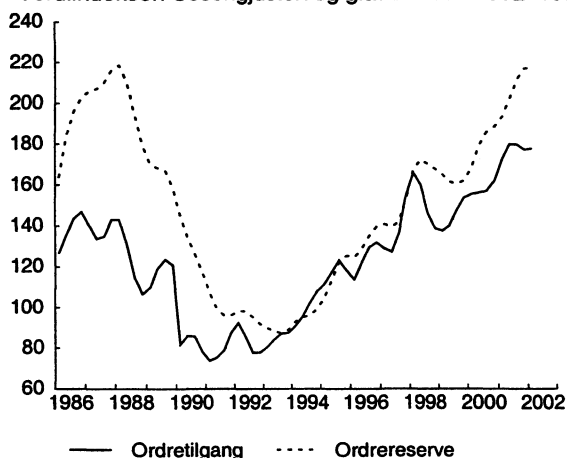
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 2.1 Ordre (kvartal)
Ordretilgang og ordreserve. Ordrebasert industri ialt.
Verdiindekser. Sesongjustert og glattet. 1995=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 2.2 Ordre (kvartal)
Ordretilgang og ordreserve. Bygg og anlegg ialt.
Verdiindekser. Sesongjustert og glattet. 1. kv.1992=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.1. Arbeidsmarked. 1000 personer og prosent. Sesongjustert

	Arbeidskraftundersøkelsen ¹					Arbeidsdirektoratet			
	Sysselsatte	Ukeverk	Arbeidsstyrken	Arbeidsledige	Arbeidsledighet. Prosent av arbeidsstyrken	Registrerte ledige ²	Registrerte ledige og personer på tiltak ²	Tilgang på ledige stillinger	Beholdning av ledige stillinger ³
1997	2 195	1 770	2 287	92	4,0	73,5	96,0	32,5	14,0
1998	2 248	1 813	2 323	74	3,2	55,9	70,6	39,3	18,6
1999	2 258	1 798	2 333	75	3,2	59,6	67,9	42,2	17,8
2000	2 269	1 795	2 350	81	3,4	62,6	74,0	49,2	18,4
2001	2 278	1 791	2 361	84	3,6	62,7	72,7	33,4	14,8
2000									
Desember	2 267	1 777	2 352	85	3,6	63,0	74,8	45,6	18,2
2001									
Januar	2 269	1 770	2 354	85	3,6	62,1	73,6	48,2	18,1
Februar	2 274	1 790	2 354	80	3,4	61,7	73,1	40,4	18,0
Mars	2 285	1 801	2 363	79	3,3	61,0	72,5	38,3	16,5
April	2 281	1 808	2 358	77	3,3	60,4	71,6	24,2	14,5
Mai	2 277	1 803	2 358	81	3,4	59,5	70,6	40,0	12,4
Juni	2 274	1 803	2 359	84	3,6	59,8	70,8	30,0	11,5
Juli	2 272	1 796	2 356	84	3,6	60,3	70,1	35,5	14,3
August	2 271	1 792	2 356	85	3,6	61,6	70,2	32,9	14,2
September	2 279	1 789	2 368	89	3,8	64,3	72,8	28,5	14,9
Oktober	2 280	1 781	2 372	92	3,9	64,6	73,0	30,7	13,4
November	2 288	1 778	2 378	90	3,8	70,0	78,3	23,7	14,3
Desember	2 285	1 761	2 372	87	3,7	67,5	76,7	23,3	13,6
2002									
Januar	2 290	1 765	2 376	86	3,6	68,2	77,1	28,4	13,5
Februar	2 289	1 764	2 378	89	3,8	68,2	77,4	29,5	13,6
Mars	2 297	1 783	2 386	89	3,7	69,9	78,9	21,1	12,3
April	..	..	..	..	..	71,6	81,4	26,6	12,1
Mai	..	..	..	..	..	72,8	82,9	25,7	10,8

¹ Tre måneders glidende sentrert gjennomsnitt. Tallene for februar, mai, august og november gir gjennomsnittet for henholdsvis 1., 2., 3. og 4. kvartal.

² Tallene er justert bakover for brudd i serien fra januar 1999.

³ Brudd i serien f.o.m. mai 2001. Dataene er derfor ikke sesongjustert etter dette.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Arbeidsdirektoratet.

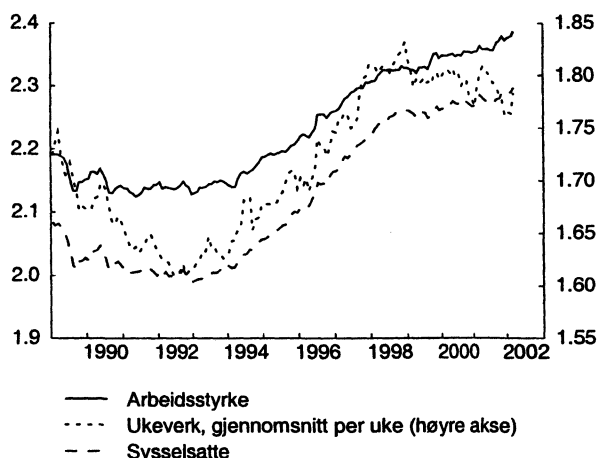
4.1. Produksjon. Sesongjusterte volumindekser. 1995=100

	Etter næring				Etter sluttanvendelse			
	Total indeks ¹	Råolje og naturgass	Industri	Kraftforsyning	Innsatsvarer	Investeringsvarer	Konsumvarer	Energi-varer
1997	109,1	116,4	106,0	90,9	103,2	106,5	111,5	107,3
1998	107,9	109,6	108,9	95,0	107,3	113,3	111,0	102,9
1999	107,6	110,2	106,3	99,5	106,8	110,4	107,6	104,2
2000	110,7	116,0	103,1	115,8	101,8	107,2	104,5	110,9
2001	109,3	119,6	102,0	98,6	100,4	105,5	104,7	111,1
2000								
November	109,2	114,7	102,7	104,0	101,1	106,9	105,3	107,3
Desember	110,2	116,5	101,9	108,9	101,8	105,4	104,0	109,8
2001								
Januar	110,9	120,6	102,3	112,0	102,5	104,3	105,4	114,5
Februar	107,3	111,6	103,0	111,6	101,8	104,5	106,0	107,1
Mars	109,5	118,7	103,2	99,1	101,6	106,4	105,4	110,7
April	108,8	119,2	102,1	94,0	100,8	104,7	104,2	111,2
Mai	105,2	110,7	102,8	90,6	102,4	105,7	105,5	103,0
Juni	108,0	117,1	102,4	92,7	101,6	105,2	104,6	108,3
Juli	108,7	118,8	102,4	91,6	99,8	108,6	105,8	109,4
August	108,6	119,2	102,2	90,8	100,4	105,2	105,7	109,3
September	111,9	128,3	101,2	88,2	98,7	105,5	103,2	114,8
Oktober	109,9	120,9	102,4	95,6	99,9	106,8	104,9	111,9
November	111,3	123,0	101,8	106,2	99,0	105,8	103,4	115,5
Desember	111,5	126,5	98,7	110,8	96,3	102,9	102,6	117,6
2002								
Januar	111,9	120,2	101,7	107,3	97,4	106,5	108,2	112,4
Februar	114,1	124,9	101,6	101,5	98,7	106,0	103,6	116,1
Mars	107,1	112,7	100,5	102,5	97,8	106,0	102,2	106,7
April	113,2	124,5	101,1	94,2	97,5	105,7	103,8	115,8

¹ Olje- og gassutvinning, industri, bergverk og kraftforsyning.

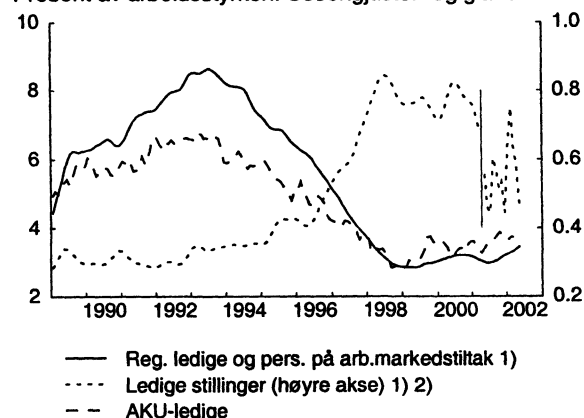
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 3.1 Arbeidsstyrke, sysselsatte og ukeverk
Millioner. Sesongjusterte og glattede månedstall.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

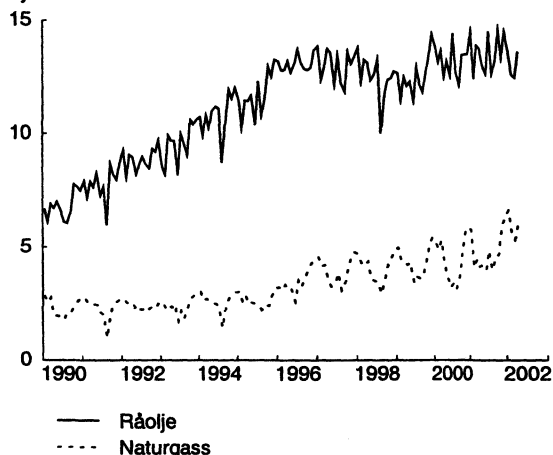
Fig. 3.2 Arbeidsledige og beholdning av ledige stillinger, månedstall
Prosent av arbeidsstyrken. Sesongjustert og glattet

1) Justert bakover for brudd i serien fra januar 99.

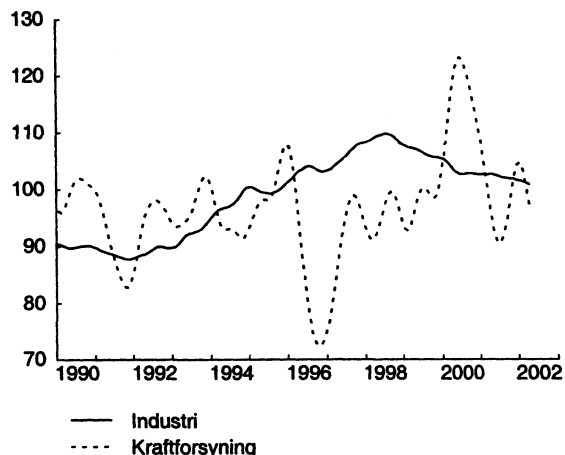
2) Brudd i serien fom. mai 2001. Ikke sesongjustert etter dette.
Kilde: Aetat Arbeidsdirektoratet og Statistisk sentralbyrå.

Fig. 4.1 Produksjon: Olje og naturgass
Råolje (mill tonn) og naturgass (mrd. Sm³)
Ujusterte månedstall.

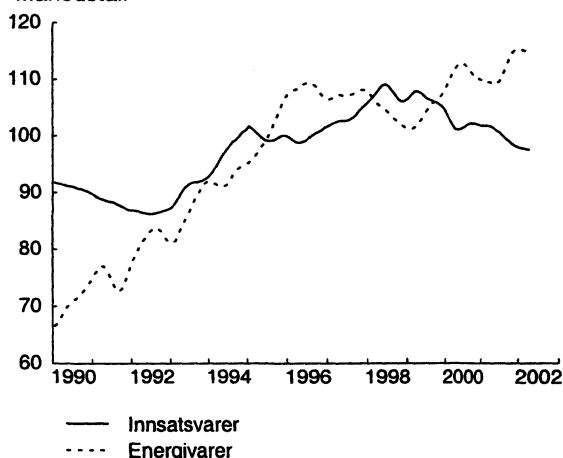
Kilde: Oljedirektoratet.

Fig. 4.2 Produksjon: Industri ialt og kraftforsyning
Sesongjusterte og glattede volumindekser. 1995=100
Månedstall

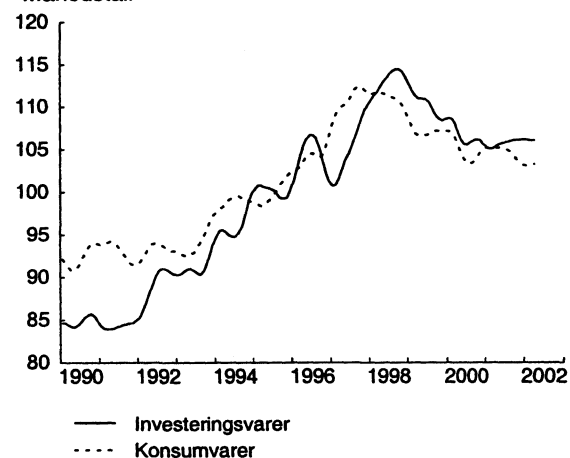
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 4.3 Produksjon: Innsatsvarer og energivarer
Sesongjusterte og glattede volumindekser. 1995=100
Månedstall

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 4.4 Produksjon: Investerings- og konsumvarer
Sesongjusterte og glattede volumindekser. 1995=100
Månedstall

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.2. Produksjon og omsetning. Indekser. Nivå og prosentvis endring fra samme periode året før

	Bygge- og anleggsproduksjon.		Engroshandelsomsetning.		Omsetning for forretningsmessig tjenesteyting. Verdi		Hotellomsetning. Verdi	
	Volum		Volum		Nivå	Endring	Nivå	Endring
	Nivå	Endring	Nivå	Endring	Nivå	Endring	Nivå	Endring
1998	120,1	4,8	118,2	4,7	124,4	12,4	144,9	9,8
1999	122,7	2,2	114,6	-3,0	134,1	7,8	153,9	6,2
2000	120,0	-2,2	118,7	3,5	143,1	6,7	153,4	-0,3
2001	121,6	1,3	..	..	..	..	155,6	1,4
1999								
2. kvartal	123,1	1,7	111,2	-3,7	131,4	7,4	159,9	13,6
3. kvartal	121,4	1,2	111,0	-3,9	126,8	8,5	185,4	4,4
4. kvartal	127,6	5,8	125,8	-1,4	149,6	5,8	130,6	-0,8
2000								
1. kvartal	125,7	5,8	114,0	3,2	136,3	6,1	143,3	2,5
2. kvartal	117,5	-4,5	112,5	1,2	138,7	5,6	149,0	-6,8
3. kvartal	112,0	-7,7	116,0	4,5	133,7	5,4	188,5	1,7
4. kvartal	124,7	-2,3	132,1	5,0	163,6	9,4	132,8	1,7
2001								
1. kvartal	123,7	-1,6	..	..	145,1	6,5	146,8	2,5
2. kvartal	119,5	1,7	..	..	152,8	10,2	153,1	2,7
3. kvartal	115,3	2,9	..	..	..	..	188,7	0,1
4. kvartal	127,7	2,4	..	..	..	..	133,9	0,8
2002								
1. kvartal	119,9	-3,1	..	..	..	..	142,2	-3,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5.1. Antatte og utførte investeringer ifølge SSBs investeringsstatistikk¹. Mrd. kroner

	Industri			Kraftfor- syning	Antatte	Oljevirksomhet (ujustert)					
	Antatte, sesongjust.	Utførte, ujustert	Utførte, sesongjust.			Utførte	Utførte				
							I alt	Leting	Utbygging	Felt i drift	Rørtransport
1998	..	17,6	17,2	4,2	..	79,2	7,6	45,1	12,4	8,4	
1999	..	13,6	13,6	4,2	..	69,1	5,0	35,2	19,9	4,7	
2000	..	13,0	13,2	3,8	..	53,6	5,3	22,8	23,5	0,7	
2001	..	14,9	14,9	4,3	..	57,1	6,8	20,2	27,2	2,2	
2000											
2. kvartal	4,0	3,5	3,5	0,9	14,2	13,7	1,1	6,0	6,0	0,2	
3. kvartal	3,7	3,2	3,2	0,9	13,0	12,8	1,3	5,2	6,0	0,2	
4. kvartal	3,5	3,8	3,2	1,3	13,5	14,4	1,9	5,7	6,5	0,2	
2001											
1. kvartal	4,2	2,8	3,4	0,7	13,6	12,6	1,9	4,4	5,8	0,5	
2. kvartal	4,1	3,5	3,5	1,0	13,2	13,8	1,9	5,0	6,3	0,4	
3. kvartal	4,2	3,6	3,9	1,1	14,7	14,4	1,5	5,3	6,7	0,6	
4. kvartal	4,3	4,9	4,0	1,6	16,5	16,2	1,6	5,4	8,3	0,7	
2002											
1. kvartal	4,4	3,1	3,9	0,7	14,6	13,1	1,8	3,9	6,8	0,2	
2. kvartal	4,5	..	..	..	15,2	..	..	..	..	..	

¹ Tallene for antatte og utførte investeringer i et kvartal er hentet fra investeringsundersøkelsen for henholdsvis samme og påfølgende kvartal.

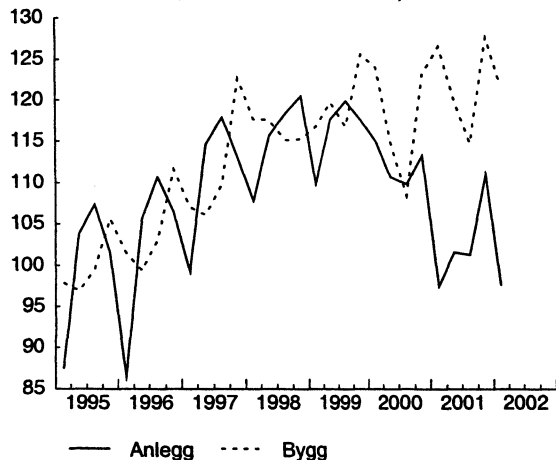
Kilde: Statistisk sentralbyrå

5.2. Påløpte investeringskostnader. Mrd. kroner. Næringens samlede årsanslag for investeringsåret (år t) gitt på ulike tidspunkter i året før investeringsåret (t-1) og året etter investeringsåret (t+1)

	Industri og bergverksdrift				Kraftforsyning				Oljevirksomhet			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
År t-1												
2. kvartal	10,8	10,2	14,0	12,0	4,0	3,1	4,5	4,2	46,2	33,6	28,4	51,8
3. kvartal	11,2	10,1	14,1	..	3,3	3,3	4,5	..	43,6	37,6	38,0	..
4. kvartal	12,4	12,8	14,6	..	3,3	3,9	5,8	..	48,5	41,4	49,5	..
År t												
1. kvartal	13,2	14,3	15,7	..	4,5	4,8	5,2	..	49,5	50,7	55,7	..
2. kvartal	13,9	15,1	16,8	..	4,3	5,0	5,4	..	51,0	53,5	57,3	..
3. kvartal	14,1	15,7	..	..	4,4	4,8	..	..	51,2	56,7	..	..
4. kvartal	13,6	15,3	..	..	4,1	4,3	..	..	52,7	57,4	..	..
År t+1												
1. kvartal	13,5	15,5	..	..	3,8	4,3	..	..	53,6	57,1	..	..

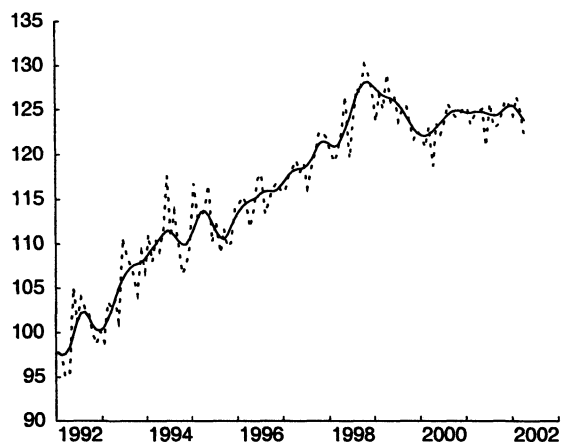
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.5 Produksjonsindeks for bygg og anlegg
Kvartalsvis volumindeks. 1995=100. 1)

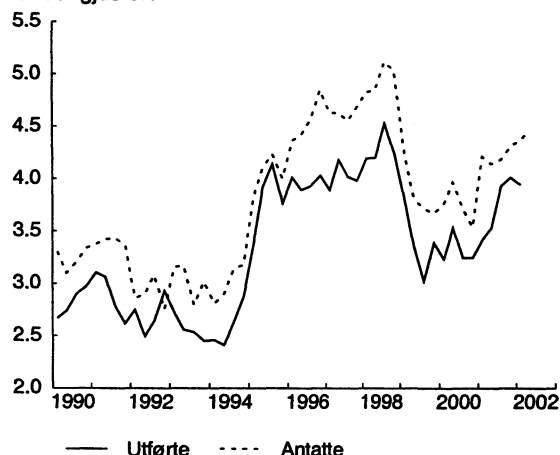
1) Brudd i serien fra 1. kv. 2000.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 4.6 Hotellovernattinger
Månedsindeks. 1992=100. Sesongjustert og trend

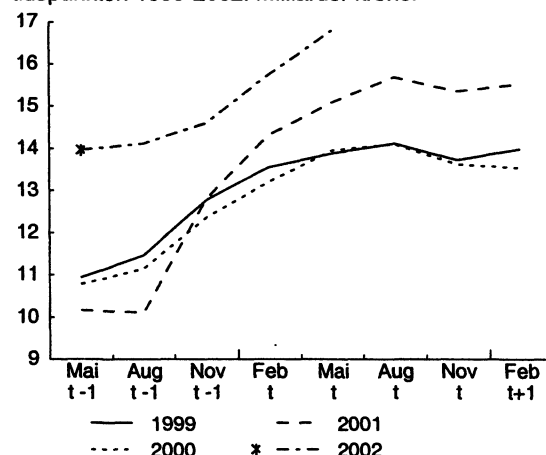
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 5.1 Investeringer: Industri
Antatte og utførte per kvartal. Milliarder kroner.
Sesongjustert

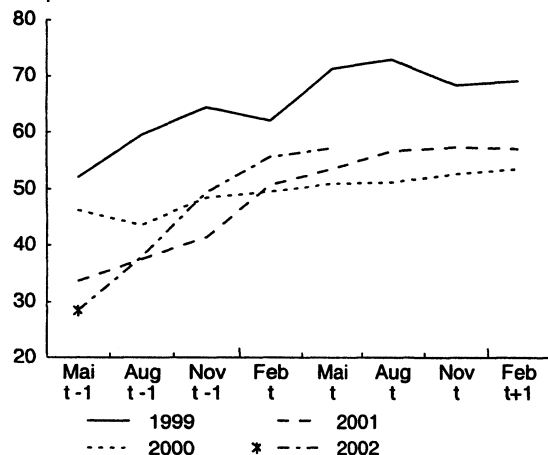
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Fig. 5.2 Investeringer: Industri og bergverksdrift
Påløpte kostnader, årsanslag gitt på ulike
tidspunkter. 1999-2002. Milliarder kroner

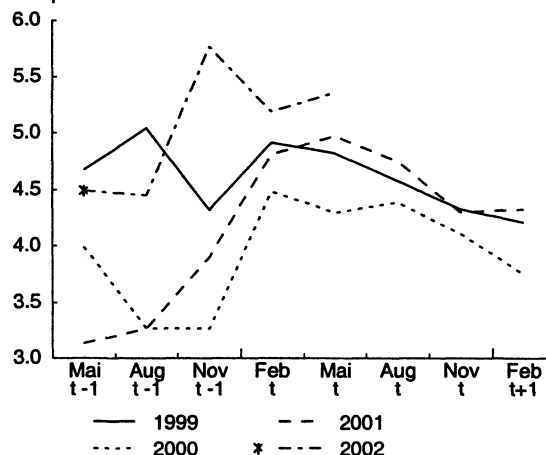
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 5.3 Investeringer: Oljevirkksomhet
Påløpte kostnader, årsanslag gitt på ulike
tidspunkter. 1999-2002. Milliarder kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 5.4 Investeringer: Kraftforsyning
Påløpte kostnader, årsanslag gitt på ulike
tidspunkter. 1999-2002. Milliarder kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5.3. Igangsetting av nye bygg og bygg under arbeid

	Bygg satt igang					Bygg under arbeid. Bruksareal. 1000 kvm. Utgangen av perioden	
	Antall boliger		Bolig bruksareal 1000 kvm		Andre bygg. Bruksareal. 1000 kvm. Trend¹	Boliger. Trend	Andre bygg. Trend
	Sesongjustert nivå	Trend. Endring fra forrige periode. Årlig rate. Prosent	Sesongjustert nivå	Trend. Endring fra forrige periode. Årlig rate. Prosent			
1997	21 259	13,4	3 232	11,2	3 619	3 213	4 453
1998	19 646	-7,6	3 014	-6,7	3 036	3 032	4 160
1999	20 492	4,3	2 919	-3,2	3 468	2 964	4 203
2000	23 550	14,9	3 515	20,4	3 535	3 439	4 337
2001	25 266	7,3	3 409	-3,0	3 334	3 724	4 472
2000							
Oktober	2 126	77,1	287	47,3	291	3 316	4 217
November	2 057	52,9	292	31,6	292	3 363	4 249
Desember	2 139	27,9	301	12,9	293	3 396	4 287
2001							
Januar	2 282	7,7	307	-0,0	293	3 419	4 320
Februar	2 177	-0,5	300	-2,1	292	3 443	4 337
Mars	2 212	-1,1	302	-3,0	290	3 475	4 346
April	2 125	-0,0	277	-5,8	287	3 513	4 359
Mai	2 138	-2,4	296	-10,4	284	3 552	4 378
Juni	2 164	-4,5	306	-12,3	280	3 582	4 402
Juli	2 301	-9,1	292	-16,4	276	3 601	4 431
August	2 084	-19,1	267	-22,5	273	3 612	4 460
September	2 076	-27,8	278	-27,6	271	3 621	4 483
Oktober	1 951	-30,1	267	-28,3	270	3 635	4 489
November	2 018	-26,2	269	-23,9	268	3 660	4 475
Desember	1 680	-13,5	236	-17,1	266	3 694	4 456
2002							
Januar	1 908	3,5	256	-13,8	266	3 733	4 455
Februar	2 240	18,4	316	-9,9	267	3 771	4 480
Mars	1 976	25,8	252	-9,4	268	3 804	4 523

¹ Tallene omfatter ikke bygg til jordbruk, skogbruk og fiske.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

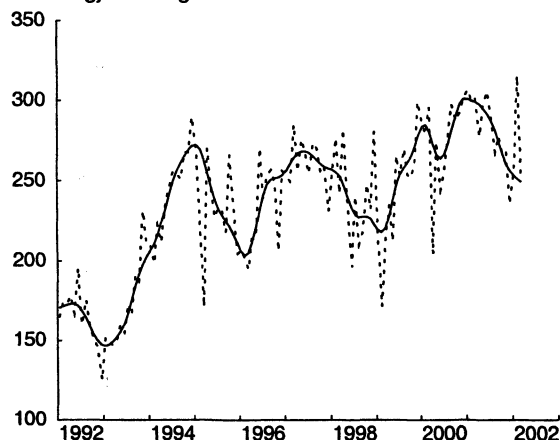
6.1. Forbruksindikatorer

	Detaljomsætningsvolum		Varekonsumindeks¹		Førstegangsregistrerte personbiler		Hotellovernattinger, ferie og fritid	
	Trend. Prosent		Trend. Prosent		Trend. Prosent		Trend. Prosent	
	Sesongjustert indeks	endring fra forrige periode. Årlig rate	Sesongjustert indeks	endring fra forrige periode. Årlig rate	Sesongjustert nivå. 1000	endring fra forrige periode. Årlig rate	Sesongjustert nivå	endring fra forrige periode. Årlig rate
	1995=100		1995=100		1 000		1 000	
1997	107,6	4,7	108,6	3,6	154,7	5,3	8 374,6	-0,2
1998	113,0	4,9	112,4	3,5	139,9	-8,7	8 557,4	2,0
1999	115,1	1,9	113,8	1,2	123,8	-12,2	8 650,2	1,2
2000	117,2	1,8	116,4	2,2	126,9	2,1	8 783,9	1,4
2001	118,3	0,9	118,8	2,1	120,9	-4,5	8 900,2	0,3
2000								
Desember	116,9	2,3	118,0	3,5	11,1	-6,9	744,1	3,3
2001								
Januar	117,7	4,1	117,3	4,4	10,1	-6,7	735,7	0,5
Februar	116,7	4,7	117,6	4,1	9,8	-5,5	740,8	-1,8
Mars	118,3	3,8	119,1	3,3	9,6	-2,6	768,8	-3,2
April	117,5	1,6	117,8	2,6	9,8	2,6	761,8	-3,9
Mai	118,0	-0,6	118,0	2,3	10,0	11,2	721,0	-3,6
Juni	118,2	-0,8	118,2	3,0	9,9	16,8	706,3	-3,0
Juli	117,3	0,6	117,3	4,0	10,0	18,2	740,0	-2,6
August	117,8	2,6	118,8	4,9	10,5	12,8	714,3	-2,3
September	117,8	4,6	118,4	5,4	10,3	4,5	727,0	-2,3
Oktober	119,1	6,2	119,5	5,7	10,5	-1,7	737,0	-2,4
November	121,1	6,7	122,0	5,4	9,9	-3,0	792,6	-2,7
Desember	119,9	6,4	121,2	5,1	10,5	-2,0	755,0	-3,2
2002								
Januar	120,7	5,2	122,0	5,0	9,6	-0,4	717,8	-3,7
Februar	120,8	3,9	122,2	4,8	10,4	-0,1	775,8	-3,9
Mars	122,0	3,1	123,2	4,2	10,3	-4,5	705,4	-4,0
April	122,0	2,6	..	..	10,4	-12,0	688,1	-3,7
Mai	..	..	..	..	9,7	-17,4	..	..

¹ Indikatoren bygger på informasjon om detaljomsætningsvolum, førstegangsregistrering av personbiler (antall) og volumindikatorer for omsetning av tobakk, øl, mineralvann, elektrisk kraft, bensin, brensel og fjernvarme. Vektene er hentet fra det kvartalsvise nasjonalregnskapet (KNR).

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 5.5 Bygg satt igang
Boliger. Bruksareal. 1000 kvm. månedstall
Sesongjustert og trend

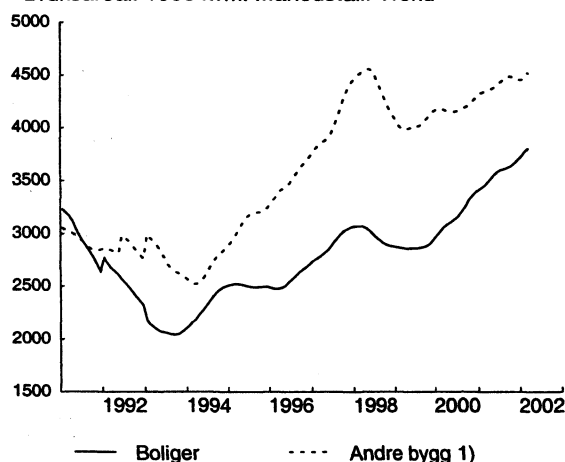
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 5.6 Bygg satt igang
Andre bygg 1) enn boliger. Bruksareal. 1000 kvm.
Månedstall. Trend.

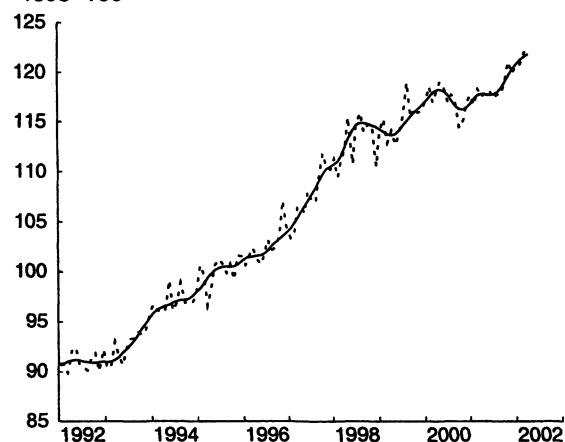
1) Unntatt bygg til jordbruk, skogbruk og fiske.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 5.7 Bygg under arbeid
Bruksareal. 1000 kvm. Månedstall. Trend

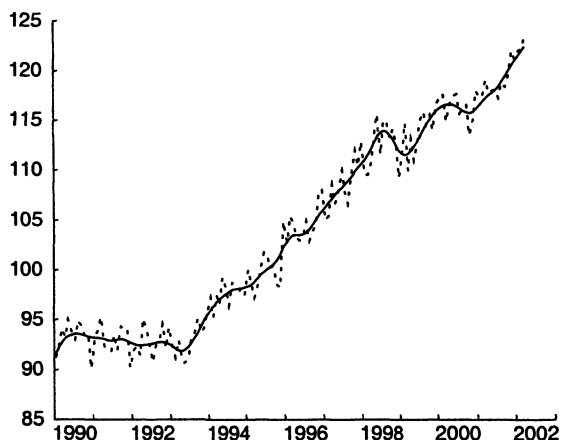
1) F.o.m 1993 inkl. jordb., skogb., fiske
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 6.1 Detaljomsetning
Volumindeks. Månedstall. Sesongjustert og trend
1995=100

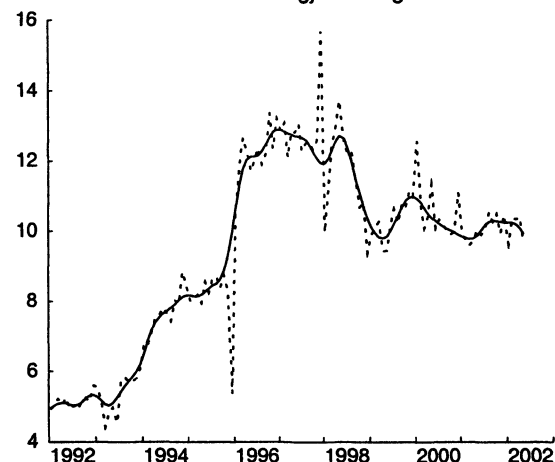
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 6.2 Varekonsumindeks
Volumindeks. Månedstall. Sesongjustert og trend
1995=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 6.3 Førstegangsregistrerte personbiler
1000 stk. Månedstall. Sesongjustert og trend

Kilde: Vegdirektoratet og Statistisk sentralbyrå.

7.1. Pris- og kostnadsindekser. Nivå og prosentvis endring fra samme periode året før

	Konsumprisindeks		Konsumprisindeks ekskl. energiprodukter		KPI-JAE ⁵	Harmonisert konsumprisindeks			Førstegangsomsætning innenlands ⁴		Byggekostnadsindeks for boliger	
	Nivå ¹	Endring ²	Nivå	Endring	Endring	Norge	EU12 ³	EU15	Nivå	Endring	Nivå	Endring
	1998=100		1998=100			1996=100			2000=100		Jan.2000=100	
1997	97,8	2,6	97,2	2,3	..	2,6	1,6	1,7	94,1	1,4	92,8	2,0
1998	100,0	2,3	100,0	2,9	..	1,9	1,1	1,3	94,4	0,3	95,6	3,0
1999	102,3	2,3	102,3	2,3	..	2,1	1,1	1,3	96,0	1,6	98,1	2,6
2000	105,5	3,1	104,7	2,3	..	3,0	2,4	2,0	100,0	4,2	101,9	3,9
2001	108,7	3,0	107,2	2,4	2,6	2,7	2,4	2,3	100,4	0,4	106,8	4,8
2000												
Desember	106,7	3,0	105,6	2,6	2,7	2,7	2,6	2,3	100,3	2,5	104,3	4,5
2001												
Januar	107,6	3,4	106,4	3,2	2,8	3,1	2,3	2,1	100,0	1,0	105,4	5,4
Februar	108,4	3,6	107,0	3,3	2,9	3,5	2,2	2,0	102,0	2,4	105,8	5,4
Mars	108,6	3,7	107,2	3,2	2,8	3,5	2,4	2,2	101,4	1,1	106,1	5,4
April	109,1	3,8	107,5	3,0	2,6	3,6	2,9	2,6	102,4	2,5	106,2	5,3
Mai	109,6	4,3	107,7	3,1	2,7	4,0	3,3	3,0	103,8	3,5	106,2	5,1
Juni	109,7	3,8	107,9	2,8	2,4	3,3	3,0	2,8	103,4	2,6	106,5	5,1
Juli	108,2	2,7	106,6	1,8	2,6	2,2	2,6	2,4	100,7	-0,2	106,8	4,9
August	108,1	2,7	106,5	1,6	2,4	2,2	2,4	2,4	100,7	-0,4	106,9	4,9
September	108,7	2,4	107,1	1,6	2,3	1,9	2,2	2,1	100,8	-1,3	107,5	4,2
Oktober	108,6	2,2	107,3	1,8	2,5	1,8	2,3	2,1	97,3	-4,7	107,6	4,1
November	108,7	1,8	107,5	1,7	2,5	1,3	2,1	1,8	96,0	-6,1	107,6	4,0
Desember	108,9	2,1	107,8	2,1	2,7	1,6	2,0	2,0	96,2	-4,8	108,6	4,1
2002												
Januar	109,0	1,3	107,7	1,2	2,5	0,9	2,7	2,5	96,9	-3,0	108,8	3,2
Februar	109,3	0,8	108,0	0,9	2,1	0,4	2,5	2,3	97,5	-4,4	109,0	3,0
Mars	109,7	1,0	108,6	1,3	2,6	0,4	2,5	2,3	98,6	-2,8	109,5	3,2
April	109,7	0,5	108,6	1,0	2,4	-0,1	2,4	2,2	98,9	-3,4	109,6	3,2
Mai	110,0	0,4	109,1	1,3	2,6	-0,4	..	..	98,1	-5,5	110,0	3,6

¹ Den offisielle konsumprisindeksen fikk fra og med august 1999 nytt basisår med 1998=100. Indekstallene til og med juli 1999 er i denne oppstillingen kjedet til 1998=100 med en desimal og er ikke identisk med den offisielle indeksen i denne perioden. ² Vekstratene for årene 1994 til 1998 og for alle månedene til og med juli 1999 er basert på de offisielle konsumprisindekstallene for denne perioden med 1979=100 og kan derfor avvike fra veksten mellom indekstallene med 1998 som basisår. ³ Omfatter de 12 deltakerne i EUs økonomiske og monetære union (ØMU), der Hellas inngår fra og med 2001. ⁴ Brudd i serien fra og med 2001. Gamle og nye tall er kjedet. ⁵ Justert for avgiftsendringer og uten energivarer

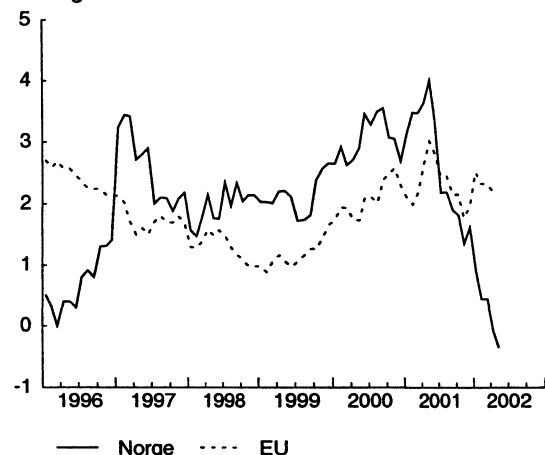
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

7.2. Produktpriser. Nivå og prosentvis endring fra samme periode året før

	Produsentprisindeks		Spotpriser				Eksportprisindeks, treforedlingsprodukter. 1994=100	Eksportpris, laks. Nivå
	Nivå. 2000=100	Endring	Elektrisk kraft. Øre pr. kWh	Brent Blend. NOK pr. fat	Brent Blend. USD pr. fat	Aluminium. NOK pr. tonn		
1997	86,7	0,7	13,5	135,1	19,2	11 311,7	120,48	26,30
1998	87,5	0,9	11,7	96,5	12,8	9 278,2	131,57	28,06
1999	90,6	3,5	11,2	140,1	17,9	9 291,0	135,18	27,84
2000	100,0	10,4	10,3	251,1	28,4	10 722,4	153,23	31,96
2001	100,6	0,6	18,7	220,0	24,4	10 543,4	147,21	26,00
2000								
Desember	101,9	6,9	13,8	235,1	25,9	10 697,0	150,64	27,38
2001								
Januar	100,8	5,1	16,9	223,9	25,5	10 161,0	167,68	26,81
Februar	101,7	4,9	22,2	245,0	27,5	11 198,7	162,01	26,94
Mars	101,5	3,6	21,1	220,5	24,6	11 344,5	141,30	27,82
April	101,8	4,1	21,5	231,7	25,5	11 253,0	148,89	27,52
Mai	102,5	3,2	19,3	258,8	28,3	11 269,8	155,30	27,19
Juni	102,4	2,5	20,1	258,4	27,8	11 142,2	150,03	26,83
Juli	101,1	1,0	18,0	228,2	24,6	10 794,4	140,17	26,18
August	100,5	-0,5	17,2	229,8	25,7	10 357,8	149,71	26,15
September	100,9	-1,8	16,7	226,3	25,8	9 977,9	154,12	25,64
Oktober	98,9	-4,2	15,3	181,9	20,6	9 662,1	127,61	24,62
November	97,8	-5,1	17,0	168,7	18,9	9 684,1	133,97	23,38
Desember	97,2	-4,6	18,9	167,1	18,7	9 676,1	135,76	22,89
2002								
Januar	97,6	-3,2	19,5	174,1	19,4	9 690,4	138,65	22,63
Februar	97,2	-4,4	15,8	180,3	20,2	10 461,8	123,94	22,52
Mars	98,4	-3,0	14,4	205,7	23,3	10 973,5	145,08	23,59
April	98,9	-2,9	13,3	221,4	25,7	10 791,5	..	24,17
Mai	98,4	-4,0	11,5	207,7	25,3	..	..	..

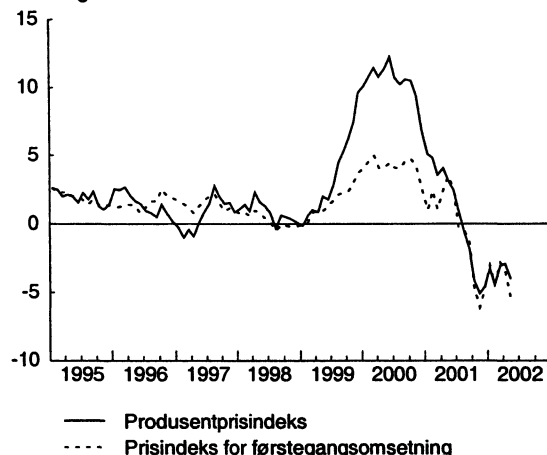
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank.

Fig. 7.1 Harmonisert konsumprisindeks Norge og EU
Endring fra samme måned året før. Prosent

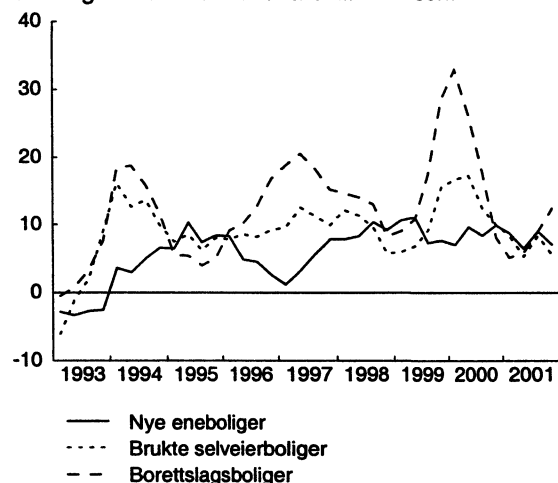
Kilde: Eurostat.

Fig. 7.2 Produsentprisindeks for industri og prisindeks for førstegangsomsetning innenlands
Endring fra samme måned året før. Prosent

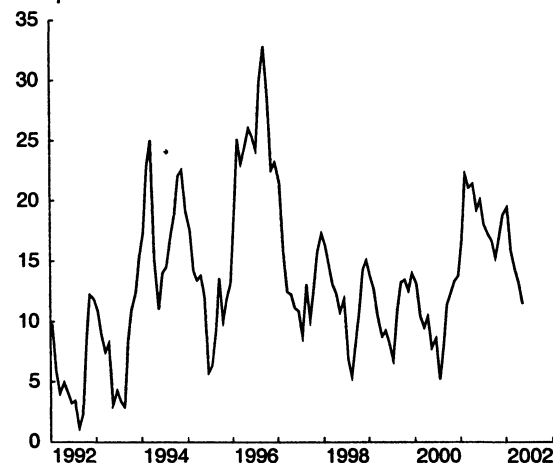
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 7.3 Boligpriser
Endring fra samme kvartal året før. Prosent

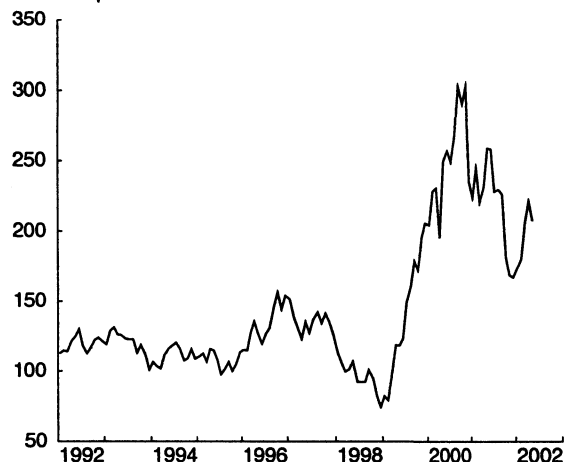
Kilde: Statistisk sentralbyrå og NBBL.

Fig. 7.4 Spotpris elektrisk kraft
Øre pr. kWh. Månedstall

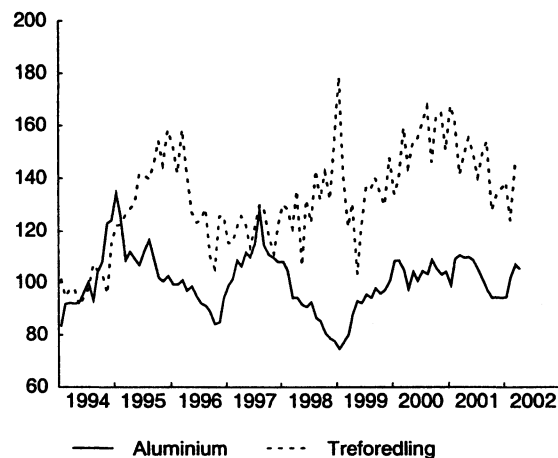
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 7.5 Spotpris råolje, Brent Blend
Kroner pr. fat. Månedstall

Kilde: Norges Bank.

Fig. 7.6 Spotpris aluminium og eksportprisindeks for treforedlingsprodukter
Månedsindeks. 1994=100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

7.3. Prisindekser. Nivå og prosentvis endring fra samme periode året før

	Engroshandel		Nye eneboliger		Brukte boliger			
	Nivå	Endring	Nivå	Endring	Selveier		Borettslag	
					Nivå	Endring	Nivå	Endring
	1995=100		1989=100		1991=100		1998=100	
1997	104,0	1,8	113,4	4,5	140,1	10,9	89,0	18,1
1998	106,4	2,3	123,6	9,0	153,6	9,7	100,0	12,4
1999	109,7	3,1	134,9	9,1	168,0	9,4	116,5	16,5
2000	116,2	5,9	146,7	8,8	191,6	14,0	140,5	20,6
2001	118,9	2,3	158,2	7,8	204,8	6,9	..	..
2000								
2. kvartal	115,9	6,0	148,6	9,7	197,6	17,3	143,3	26,3
3. kvartal	116,4	5,8	147,5	8,4	191,8	12,5	140,9	17,8
4. kvartal	118,5	6,6	151,0	9,9	193,6	10,1	138,2	8,1
2001								
1. kvartal	118,2	3,8	152,0	8,7	198,9	8,4	146,6	5,2
2. kvartal	120,0	3,5	158,2	6,5	208,2	5,4	151,7	5,9
3. kvartal	119,2	2,4	160,8	9,0	207,9	8,4	153,6	9,0
4. kvartal	118,0	-0,4	161,7	7,1	204,2	5,5	155,5	12,5
2002								
1. kvartal	118,1	-0,1	..	..	..	..	..	..

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Norske Boligbyggelags Landsforbund.

7.4. Månedsførtjeneste og avtalt lønn. Indeks. 1.kvartal 1998=100

	Månedsførtjeneste ialt ¹				Avtalt lønn ²			
	Industri	Olje- og gass- utvinning og bergverksdrift	Bygge- og anleggs- virksomhet	Sam- ferdsel ³	Industri	Olje- og gass- utvinning og bergverksdrift	Bygge- og anleggs- virksomhet	Sam- ferdsel ³
2000								
1. kvartal	110,7	112,7	111,4	110,8	111,0	110,1	112,3	110,8
2. kvartal	111,6	113,2	112,4	111,6	112,5	110,9	113,5	111,5
3. kvartal	112,8	116,1	113,2	113,8	114,8	113,9	116,1	114,3
4. kvartal	114,9	119,2	116,4	115,6	115,5	117,2	116,8	114,8
2001								
1. kvartal	115,6	123,5	116,7	116,7	116,1	117,4	117,5	116,2
2. kvartal	116,5	121,3	117,7	118,0	117,3	117,5	118,7	116,8
3. kvartal	118,2	124,8	117,8	119,6	119,7	120,5	121,4	119,9
4. kvartal*	120,0	127,6	121,2	121,3	120,5	123,5	122,1	120,5
2002								
1. kvartal*	120,9	136,6	121,7	122,7	121,1	123,8	122,8	121,8

¹ Månedsførtjeneste omfatter avtalt lønn, uregelmessige tillegg og bonus, provisjon og liknende. ² Avtalt lønn ved utgangen av kvartalet. ³ Eksklusive virksomheter i offentlig sektor med innrapportering av lønn til Arbeids- og administrasjonsdepartementet for ansatte i staten og til Kommunenes Sentralforbund for ansatte i kommunene. * Foreløpige tall.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

8.1. Utvalgte norske rentesatser. Prosent

	Utlånsrente					Innskuddsrente		NOK 3mnd eurorente	Effektiv rente på 10 års statsobl.
	Forretnings- banker ¹	Spare- banker	Statlige låne- institutter	Forsikrings- selskap	Kreditt- foretak	Forretnings- banker ¹	Spare- banker		
1997	5,9	6,0	4,4	5,2	6,3	2,7	2,8	3,6	5,9
1998	7,8	8,1	4,2	6,8	6,9	4,5	4,6	5,7	5,4
1999	8,1	8,2	5,8	7,0	7,0	4,9	4,8	6,4	5,5
2000	8,1	8,4	5,3	7,1	6,9	5,1	5,0	6,6	6,2
2001	8,7	9,0	5,7	7,5	7,4	5,8	5,8	7,1	6,2
2000									
1. kvartal	7,4	7,7	5,1	6,6	6,5	4,5	4,4	5,8	6,3
2. kvartal	7,7	8,0	5,2	6,8	6,7	4,7	4,6	6,4	6,1
3. kvartal	8,4	8,7	5,2	7,4	7,1	5,5	5,3	7,0	6,2
4. kvartal	8,8	9,1	5,6	7,6	7,2	5,8	5,8	7,4	6,2
2001									
1. kvartal	8,7	9,1	5,5	7,6	7,3	5,9	5,8	7,3	6,0
2. kvartal	8,8	9,1	5,7	7,6	7,4	5,8	5,7	7,3	6,4
3. kvartal	8,7	9,1	5,6	7,6	7,4	5,9	5,8	7,2	6,5
4. kvartal	8,5	8,9	6,0	7,4	7,3	5,8	5,7	6,7	6,0
2002									
1. kvartal	8,1	8,5	6,0	7,3	7,1	5,4	5,4	6,4	6,4

¹ Inkludert Postbanken.

Kilde: Norges Bank.

8.2. Eurorenter og effektiv rente på statsobligasjoner. Prosent

	3 mnd eurorente ¹					Effektiv rente på 10 års statsobligasjon			
	Norge	ECU/Euro ²	USA	Japan	Storbritannia	Norge	Tyskland	USA	Japan
1997	3,6	4,2	5,2	0,5	6,8	5,9	5,7	6,3	2,3
1998	5,7	4,2	4,8	0,5	7,3	5,4	4,6	5,3	1,5
1999	6,4	2,9	5,3	0,2	5,5	5,5	4,5	5,7	1,8
2000	6,6	4,4	6,5	0,3	6,1	6,2	5,3	6,0	1,8
2001	7,1	4,2	3,7	0,1	5,0	6,2	4,8	5,1	1,3
2000									
Desember	7,3	4,9	6,5	0,6	5,9	6,0	4,9	5,5	1,6
2001									
Januar	7,3	4,7	5,7	0,5	5,7	5,9	4,8	5,6	1,5
Februar	7,2	4,7	5,3	0,4	5,7	6,0	4,8	5,6	1,4
Mars	7,3	4,7	4,9	0,2	5,5	6,0	4,7	5,1	1,2
April	7,4	4,7	4,6	0,1	5,3	6,2	4,9	5,1	1,4
Mai	7,3	4,6	4,0	0,1	5,2	6,5	5,1	5,4	1,3
Juni	7,3	4,4	3,8	0,1	5,2	6,6	5,0	5,3	1,2
Juli	7,3	4,5	3,7	0,1	5,2	6,6	5,0	5,2	1,3
August	7,2	4,3	3,5	0,1	4,9	6,5	4,8	5,0	1,4
September	7,0	4,0	3,0	0,1	4,6	6,4	4,8	4,8	1,4
Oktober	6,8	3,6	2,4	0,1	4,4	6,1	4,6	4,6	1,4
November	6,8	3,4	2,1	0,1	3,9	5,9	4,5	4,6	1,3
Desember	6,5	3,3	1,9	0,1	4,0	6,2	4,7	5,0	1,4
2002									
Januar	6,2	3,3	1,8	0,1	4,0	6,2	4,9	5,1	1,4
Februar	6,5	3,3	1,9	0,1	4,0	6,4	4,9	4,9	1,5
Mars	6,6	3,4	2,0	0,1	4,1	6,6	5,2	5,3	1,5
April	6,7	3,4	1,9	0,1	4,1	6,7	5,2	5,2	1,4
Mai	6,8	3,4	1,9	0,0	4,1	6,8	5,2	5,1	1,4

¹ Midtrente (bortsett fra for ECU/Euro). ² Euro fra 1.1. 1999.

Kilde: Norges Bank.

8.3. Valutakurser og Norges Banks penge- og kredittindikatorer

	Valutakurser ¹		Importveid valutakurs (44 land)	Industriens effektive valutakurs ³ 1990=100	Pengemengdeindikator (M2) ⁴		Kredittindikator (K2) ⁴		Aksjekursindeks totalt. Oslo Børs. ³ 1995=100
	NOK/ECU NOK/Euro ²	NOK/USD			Mrd. kroner. Sesongjustert	Trend. Prosent endring fra forrige periode. Årlig rate	Mrd. kroner. Sesongjustert	Trend. Prosent endring fra forrige periode. Årlig rate	
1997	8,01	7,07	99,2	100,9	568,9	2,8	1 050,5	9,2	162,7
1998	8,45	7,54	101,7	104,6	598,6	5,2	1 154,7	9,9	160,3
1999	8,31	7,80	100,5	105,6	639,0	6,7	1 244,5	7,8	155,0
2000	8,11	8,80	103,3	107,8	704,5	10,2	1 386,3	11,4	198,0
2001	8,05	8,99	100,2	104,4	766,9	8,9	1 544,2	11,4	180,3
2000									
Desember	8,13	9,07	103,3	107,6	732,3	10,3	1 461,9	11,6	191,9
2001									
Januar	8,24	8,78	102,4	106,8	742,9	9,9	1 478,7	12,2	197,0
Februar	8,21	8,91	102,4	106,7	749,1	9,1	1 493,9	12,0	201,7
Mars	8,16	8,97	101,5	105,7	752,2	8,3	1 504,9	10,9	190,2
April	8,12	9,09	101,2	105,5	749,9	7,8	1 516,6	9,5	187,9
Mai	8,00	9,14	100,6	104,7	763,2	7,1	1 526,7	8,5	198,8
Juni	7,93	9,30	100,3	104,1	764,8	6,8	1 537,5	8,5	196,1
Juli	7,97	9,26	100,3	104,1	769,0	6,2	1 548,8	8,7	187,9
August	8,06	8,95	99,8	104,2	772,2	5,8	1 560,4	9,1	182,6
September	8,00	8,78	98,2	102,6	775,9	7,0	1 572,3	9,7	159,5
Oktober	8,00	8,83	98,3	102,8	781,7	9,5	1 583,3	10,1	146,3
November	7,92	8,92	98,3	102,6	786,9	10,3	1 598,3	9,9	155,1
Desember	7,99	8,96	98,9	103,2	795,6	10,4	1 609,3	8,8	161,0
2002									
Januar	7,92	8,97	98,3	102,7	814,2	9,2	1 618,9	7,5	165,4
Februar	7,79	8,95	97,1	101,3	805,4	7,4	1 625,3	6,7	162,2
Mars	7,72	8,81	96,3	100,7	812,8	6,3	1 634,9	6,7	174,3
April	7,62	8,61	94,8	99,2	809,2	6,0	1 645,1	7,4	175,4
Mai	7,51	8,19	92,5	97,1	..	..	..	..	173,3

¹ Representativ markedskurs (midtkurs). ² Euro fra 1.1. 1999. ³ Månedsgjennomsnitt av daglige noteringer. ⁴ Sesongjusterte tall hentes fra Norges Bank. Trenden er beregnet av Statistisk sentralbyrå ved hjelp av sesongjusteringsprogrammet X12ARIMA.

Kilde: Norges Bank.

9.1. Import og eksport av varer. Millioner kroner. Sesongjustert

	Varer i alt, u/skip og plattformer	Olje- og gass	Varer i alt u/skip, plattf. og råolje	Eksport					Import
				Metaller	Verksteds- produkter	Herav:			Varer i alt, u/skip
						Treforedlings- produkter	Kjemiske produkter	Fisk og fiske- produkter	
1997	332 879	163 424	169 257	33 992	18 452	10 809	20 515	23 288	235 593
1998	295 787	118 278	177 748	35 447	22 599	12 081	21 519	26 549	263 887
1999	342 429	157 780	183 623	33 820	22 190	12 075	22 272	28 338	253 355
2000	521 484	306 033	214 324	41 361	23 016	13 248	26 096	30 265	278 551
2001	518 925	302 876	216 028	38 873	24 260	13 953	27 563	29 404	283 821
2000									
November	48 527	29 754	18 837	3 610	2 083	918	2 224	2 700	24 025
Desember	46 152	24 789	19 329	3 498	2 189	1 114	2 709	2 612	23 901
2001									
Januar	46 850	29 050	18 977	3 381	2 145	1 238	2 471	2 572	24 690
Februar	45 203	26 704	18 555	3 406	1 974	1 389	2 385	2 703	23 670
Mars	42 776	25 091	17 466	3 339	1 812	1 256	2 322	2 742	24 596
April	45 769	26 663	18 270	3 414	1 972	1 270	2 424	2 573	23 583
Mai	44 615	27 030	18 707	3 277	2 009	1 187	2 403	2 523	25 466
Juni	44 791	26 004	19 175	3 478	2 190	1 054	2 309	2 285	24 018
Juli	45 580	28 017	17 751	3 246	1 805	1 162	2 291	2 273	24 351
August	42 369	26 005	17 110	3 405	1 984	1 138	2 119	2 248	23 742
September	42 213	24 760	17 395	3 022	1 980	1 061	2 297	2 180	21 610
Oktober	41 195	23 199	17 242	3 018	2 183	1 070	2 168	2 785	23 268
November	34 374	17 435	17 094	2 970	2 101	1 093	2 184	2 392	23 977
Desember	43 192	22 918	18 285	2 917	2 104	1 034	2 189	2 127	20 849
2002									
Januar	36 130	21 059	16 394	2 959	2 195	884	2 102	2 449	24 718
Februar	40 804	23 360	17 268	2 921	2 643	975	2 193	2 300	23 393
Mars	45 403	27 447	16 810	2 802	2 280	992	2 155	2 137	19 052
April	43 332	27 154	16 383	3 426	2 305	920	2 197	2 253	25 649

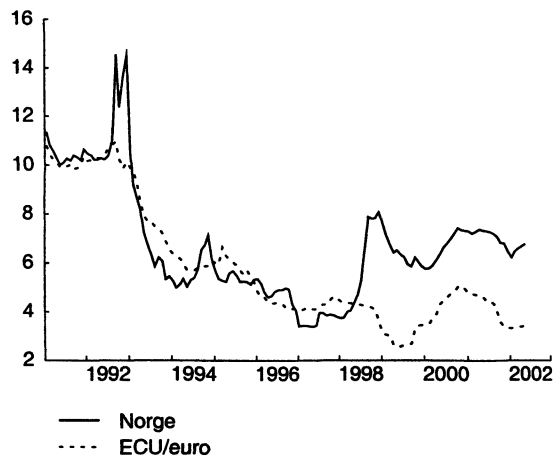
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

9.2. Utenriksregnskap. Millioner kroner

	Eksport i alt	Import i alt	Vare og tj.bal.	Rente- og stønadbal.	Driftsbal.	Netto kap.overf.	Netto fin- ansinv.	Norske inv. i utlandet	Utenl. inv. i Norge
1998	427 081	405 617	21 464	-20 920	544	-870	-326	74 308	123 670
1999	486 231	393 755	92 476	-26 098	66 378	-909	65 019	208 945	164 545
2000	686 474	439 962	246 512	-26 864	219 648	-1 683	218 783	457 346	307 466
2001	698 876	441 869	257 007	-23 621	233 386	-840	232 571	267 737	71 735
2000									
Oktober	65 704	38 780	26 924	-4 141	22 783	-190	22 660	71 874	42 725
November	67 091	38 155	28 936	-2 086	26 850	-170	26 682	35 182	12 855
Desember	60 964	36 508	24 456	-3 223	21 233	-686	20 531	22 770	-679
2001									
Januar	64 685	36 110	28 575	-3 423	25 152	278	25 443	-28 230	-51 682
Februar	55 717	35 533	20 184	-978	19 206	-218	18 977	26 697	20 026
Mars	59 923	39 716	20 207	-1 284	18 923	-224	18 703	76 293	59 177
April	57 070	34 989	22 081	-1 773	20 308	-125	20 184	54 918	17 441
Mai	61 842	39 446	22 396	-3 516	18 880	-125	18 753	23 574	4 637
Juni	57 474	37 131	20 343	-2 554	17 789	-134	17 655	-7 331	-13 858
Juli	61 885	36 329	25 556	-1 592	23 964	-67	23 904	30 608	10 812
August	56 454	37 102	19 352	-718	18 634	-84	18 543	2 526	-12 577
September	56 050	34 675	21 375	-1 104	20 271	-81	20 213	45 085	31 485
Oktober	58 364	39 531	18 833	-2 595	16 238	138	16 375	893	-27 482
November	52 132	39 074	13 058	-1 477	11 581	-52	11 528	58 106	66 587
Desember	57 280	32 233	25 047	-2 607	22 440	-146	22 293	-15 402	-32 831
2002									
Januar	52 696	33 680	19 016	243	19 259	991	20 250	66 854	52 431
Februar	50 221	32 198	18 023	-56	17 967	-53	17 913	6 894	10 056
Mars	54 012	30 736	23 276	-1 355	21 921	-53	21 871	43 641	16 763

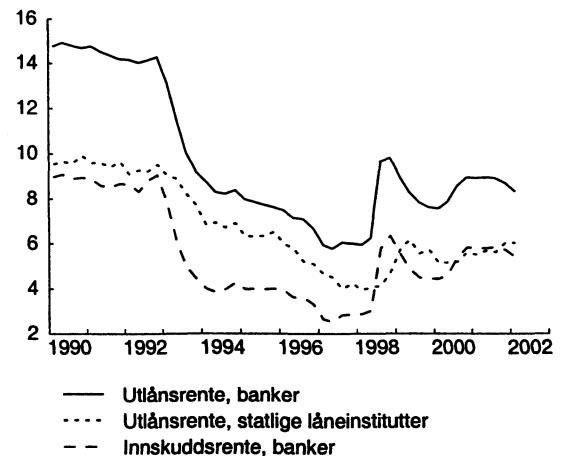
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 8.1 3 måneders eurorente
Månedstall. Prosent

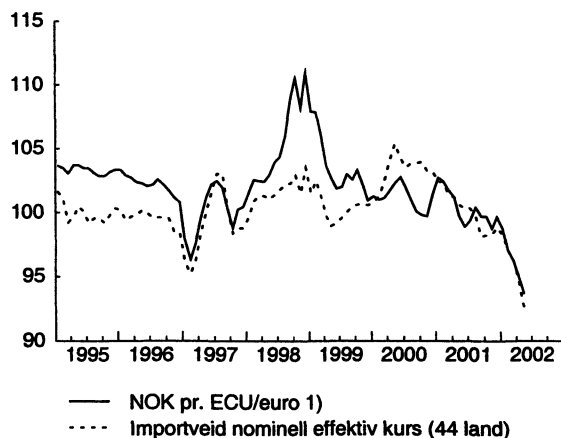
Kilde: Norges Bank.

Fig. 8.2 Utlånsrente og innskuddsrente
Kvartalstall. Prosent

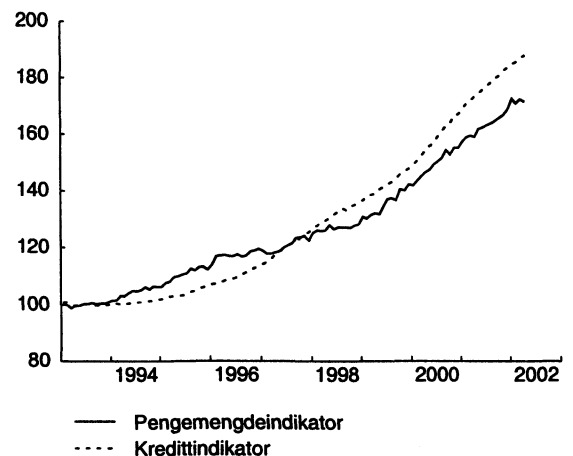
Kilde: Norges Bank.

Fig. 8.3 Valutakursindekser
1991=100. Månedstall

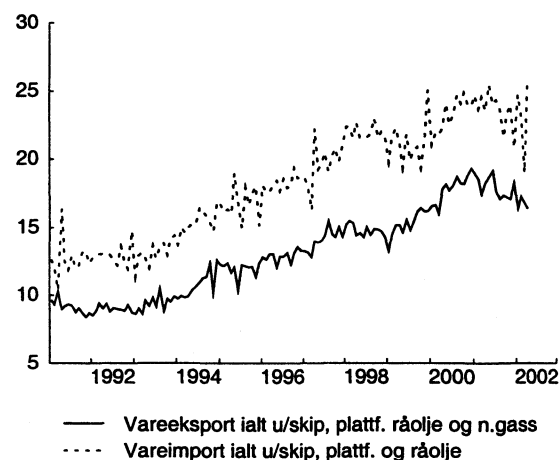
1) Representative markedskurser (midtkurser). Euro fra 1.1 1999
Kilde: Norges Bank.

Fig. 8.4 Norges Banks penge- og kredittindikator
Sesongjustert indeks. Månedstall. 1993=100

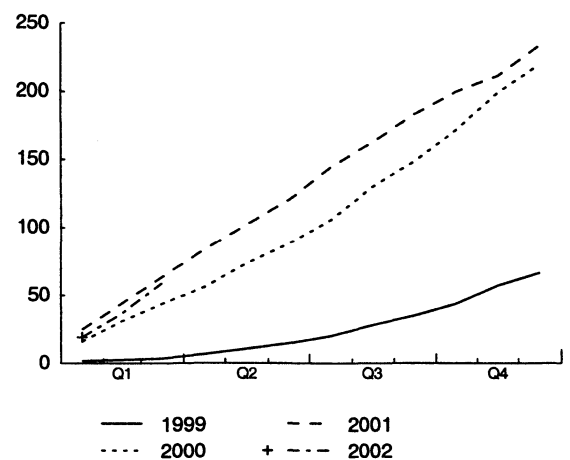
Kilde: Norges Bank.

Fig. 9.1 Utenrikshandel
Mrd. kroner. Sesongjusterte månedstall

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fig. 9.2 Driftsbalansen
Akkumulerte tall i mrd. Nkr måned for måned

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Nasjonalregnskap for Norge

Tabell

	Side
A1. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Løpende priser. Millioner kroner	18*
A2. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Faste 1999-priser. Millioner kroner	19*
A3. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Prosentvis volumendring fra samme periode året før	20*
A4. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Prosentvis prisendring fra samme periode året før	21*
A5. Produksjon. Løpende priser. Millioner kroner	22*
A6. Produksjon. Faste 1999-priser. Millioner kroner	23*
A7. Produksjon. Prosentvis volumendring fra samme periode året før	24*
A8. Produksjon. Prosentvis prisendring fra samme periode året før	25*
A9. Produktinnsats. Løpende priser. Millioner kroner	26*
A10. Produktinnsats. Faste 1999-priser. Millioner kroner	27*
A11. Produktinnsats. Prosentvis volumendring fra samme periode året før	28*
A12. Produktinnsats. Prosentvis prisendring fra samme periode året før	29*
A13. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter næring, i basisverdi. Løpende priser. Millioner kroner	30*
A14. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter næring, i basisverdi. Faste 1999-priser. Millioner kroner	31*
A15. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter næring, i basisverdi. Prosentvis volumendring fra samme periode året før	32*
A16. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter næring, i basisverdi. Prosentvis prisendring fra samme periode året før	33*
A17. Konsum i husholdninger. Løpende priser. Millioner kroner	34*
A18. Konsum i husholdninger. Faste 1999-priser. Millioner kroner	34*
A19. Konsum i husholdninger. Prosentvis volumendring fra samme periode året før	35*
A20. Konsum i husholdninger. Prosentvis prisendring fra samme periode året før	35*
A21. Bruttoinvestering i fast realkapital. Løpende priser. Millioner kroner	36*
A22. Bruttoinvestering i fast realkapital. Faste 1999-priser. Millioner kroner	37*
A23. Bruttoinvestering i fast realkapital. Prosentvis volumendring fra samme periode året før	38*
A24. Bruttoinvestering i fast realkapital. Prosentvis prisendring fra samme periode året før	39*
A25. Eksport. Løpende priser. Millioner kroner	40*
A26. Eksport. Faste 1999-priser. Millioner kroner	41*
A27. Eksport. Prosentvis volumendring fra samme periode året før	42*
A28. Eksport. Prosentvis prisendring fra samme periode året før	43*
A29. Import. Løpende priser. Millioner kroner	44*
A30. Import. Faste 1999-priser. Millioner kroner	45*
A31. Import. Prosentvis volumendring fra samme periode året før	46*
A32. Import. Prosentvis prisendring fra samme periode året før	47*
A33. Driftsregnskapet overfor utlandet. Løpende priser. Millioner kroner	48*
A34. Sysselsatte personer. Lønnstakere og selvstendige. 1000	49*
A35. Sysselsatte personer. Lønnstakere og selvstendige. Prosentvis endring fra samme periode året før	50*
A36. Utførte timeverk. Lønnstakere og selvstendige. Aggregert næring. Millioner	51*
A37. Utførte timeverk. Lønnstakere og selvstendige. Aggregert næring. Prosentvis endring fra samme periode året før	51*
A38. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Løpende priser. Millioner kroner	52*
A39. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Årlig volumendring i prosent	53*
A40. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Årlig prisendring i prosent	54*
A41. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter hovednæring i basispris. Løpende priser. Millioner kroner	55*
A42. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter hovednæring i basispris. Årlig volumendring i prosent	56*
A43. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter hovednæring i basispris. Årlig prisendring i prosent	57*
A44. Lønnskostnader etter hovednæring. Løpende priser. Millioner kroner	58*
A45. Konsum i husholdninger etter formål. Løpende priser. Millioner kroner	59*
A46. Konsum i husholdninger etter formål. Årlig volumendring i prosent	60*
A47. Konsum i husholdninger etter formål. Årlig prisendring i prosent	61*
A48. Bruttoinvestering i fast realkapital, etter art og hovednæring. Løpende priser. Millioner kroner	62*
A49. Bruttoinvestering i fast realkapital, etter art og hovednæring. Årlig volumendring i prosent	63*
A50. Bruttoinvestering i fast realkapital, etter art og hovednæring. Årlig prisendring i prosent	64*
A51. Driftsregnskap overfor utlandet. Løpende priser. Millioner kroner	65*

Nasjonalregnskap og prognoser for Norge og utvalgte OECD-land

Tabell

	Side
B1. Bruttonasjonalprodukt	66*
B2. Privat konsum	66*
B3. Offentlig konsum	66*
B4. Bruttoinvesteringer i fast realkapital	67*
B5. Eksport av varer og tjenester	67*
B6. Import av varer og tjenester	67*
B7. Privat konsumdeflator	68*
B8. Lønnskostnader pr. sysselsatt	68*
B9. Sysselsetting	68*
B10. Arbeidsledigheten	69*
B11. Korte renter	69*
B12. Budsjettbalanse	69*
C1. Makroøkonomiske hovedstørrelser for Norge	70*

Tabell A1. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Løpende priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	584 272	624 642	651 491	158 709	166 395	154 451	160 731	163 129	173 180	157 867
Konsum i husholdninger	559 490	598 347	623 219	152 188	159 703	147 299	153 778	156 136	166 006	150 485
Varekonsum	313 384	330 495	340 235	81 924	91 025	79 933	83 292	82 383	94 627	79 828
Tjenestekonsum	238 969	259 243	275 010	68 054	65 823	65 721	68 504	71 498	69 287	69 126
Husholdningenes kjøp i utlandet.	25 913	26 676	26 326	9 035	5 970	5 181	6 655	9 028	5 462	4 868
Utlendingers kjøp i Norge	-18 776	-18 067	-18 352	-6 825	-3 116	-3 537	-4 672	-6 773	-3 370	-3 337
Konsum i ideelle organisasjoner	24 782	26 294	28 273	6 521	6 692	7 152	6 953	6 993	7 175	7 383
Konsum i offentlig forvaltning.	263 730	280 123	306 067	69 038	72 168	77 793	73 634	74 784	79 855	79 572
Konsum i statsforvaltningen	105 433	111 149	119 322	27 756	28 341	30 290	28 970	29 873	30 189	40 911
Konsum i statsforvaltningen, sivilt.	78 763	84 661	92 127	21 292	21 544	23 317	22 308	23 221	23 282	33 871
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	26 670	26 487	27 195	6 464	6 797	6 973	6 662	6 652	6 908	7 040
Konsum i kommuneforvaltningen	158 297	168 974	186 744	41 282	43 828	47 504	44 664	44 911	49 666	38 661
Bruttoinvestering i fast realkapital	271 828	283 559	280 015	67 917	73 107	69 989	70 038	67 433	72 556	62 530
Utvinning og rørtransport	70 041	51 401	56 870	12 683	12 864	12 572	13 752	14 361	16 186	12 798
Tjenester tilkn. utvinning	-1 834	6 823	-699	502	504	272	1 129	321	-2 422	210
Utenriks sjøfart.	13 162	19 764	12 508	4 319	3 122	5 196	2 321	1 751	3 240	1 003
Fastlands-Norge	190 459	205 571	211 336	50 413	56 617	51 949	52 836	51 000	55 551	48 520
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	148 162	165 074	171 226	40 470	44 688	42 154	43 704	41 303	44 066	39 044
Industri og bergverk.	20 308	20 098	23 143	5 126	5 784	4 005	5 953	5 945	7 240	4 236
Annen vareproduksjon	15 672	16 456	16 433	4 312	4 273	3 419	4 190	4 344	4 479	2 938
Boligtjenester (husholdninger).	43 107	50 301	55 739	12 334	13 688	13 625	13 348	13 843	14 924	14 135
Andre tjenesteytende næringer	69 075	78 219	75 911	18 698	20 942	21 105	20 212	17 171	17 423	17 736
Offentlig forvaltningsvirksomhet	42 297	40 498	40 110	9 943	11 929	9 795	9 132	9 698	11 485	9 476
Lagerendring og statistiske avvik	20 732	30 269	16 289	6 772	3 214	12 589	4 452	321	-1 073	7 283
Bruttoinvestering i alt	292 560	313 829	296 304	74 689	76 321	82 578	74 490	67 755	71 482	69 814
Innenlandsk sluttanvendelse	1 140 562	1 218 593	1 253 862	302 436	314 884	314 822	308 855	305 667	324 518	307 253
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendr.)	1 038 461	1 110 336	1 168 894	278 160	295 180	284 194	287 201	288 913	308 586	285 959
Etterspørsel fra off. forvaltningsvirksomhet	306 027	320 621	346 177	78 981	84 097	87 588	82 766	84 482	91 341	89 047
Eksport i alt.	486 232	686 473	698 876	176 881	193 763	180 329	176 388	174 388	167 772	156 929
Tradisjonelle varer.	185 659	214 178	215 866	51 472	58 076	56 936	55 254	48 486	55 191	50 758
Råolje og naturgass	159 228	306 624	301 613	80 615	90 803	79 352	75 779	77 632	68 850	65 423
Skip og plattformform	14 551	10 413	16 512	3 624	3 500	2 978	3 508	4 648	5 377	3 714
Tjenester	126 794	155 258	164 885	41 170	41 384	41 063	41 847	43 622	38 354	37 034
Samlet anvendelse	1 626 794	1 905 066	1 952 738	479 317	508 647	495 151	485 243	480 055	492 290	464 181
Import i alt	393 755	439 963	441 869	111 407	113 442	111 354	111 566	108 107	110 842	96 614
Tradisjonelle varer.	254 217	273 397	285 356	67 288	73 532	72 956	73 007	66 558	72 835	66 456
Råolje	2 076	1 807	1 598	728	765	372	402	328	496	134
Skip og plattformform	19 998	26 417	15 505	5 772	3 299	5 126	2 412	3 702	4 265	796
Tjenester	117 464	138 342	139 410	37 619	35 846	32 900	35 745	37 519	33 246	29 228
Bruttonasjonalprodukt ¹	1 233 039	1 465 103	1 510 869	367 910	395 205	383 797	373 677	371 948	381 448	367 567
Fastlands-Norge(markedsværdi)	1 035 461	1 101 812	1 152 015	273 441	288 878	289 647	279 439	280 951	301 978	289 858
Oljevirksomhet og utenriks sjøfart	197 578	363 291	358 854	94 469	106 327	94 150	94 238	90 998	79 469	77 709
Fastlands-Norge(basisverdi)	897 802	960 644	1 010 079	239 176	251 397	254 724	242 438	247 503	265 414	258 908
Fastlands-Norge ekskl. off. forvatning.	694 980	745 153	776 126	186 289	195 356	194 915	186 883	190 741	203 588	199 139
Industri og bergverk.	138 233	138 442	134 201	33 310	34 318	35 184	33 005	31 484	34 529	33 628
Andre vareproduserende næringer	97 864	105 669	112 508	26 932	28 129	29 513	23 583	28 192	31 220	30 026
Tjenesteytende næringer.	458 883	501 042	529 417	126 047	132 909	130 218	130 295	131 065	137 839	135 484
Offentlig forvaltningsvirksomhet	202 822	215 490	233 953	52 887	56 041	59 810	55 555	56 762	61 826	59 770
Korreksjonsposter	137 659	141 169	141 936	34 265	37 481	34 923	37 001	33 448	36 564	30 950

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi. For oljevirksomhet og utenriks sjøfart er basisverdi sammenfallende med markedsverdi.

Tabell A2. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Faste 1999-priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	584 272	604 894	619 828	152 924	159 771	146 494	151 486	156 524	165 324	149 383
Konsum i husholdninger	559 490	579 806	594 720	146 752	153 509	140 007	145 231	150 274	159 208	142 792
Varekonsum	313 384	323 787	331 261	80 378	88 847	76 692	79 376	81 669	93 523	78 551
Tjenestekonsum	238 969	247 270	254 712	64 061	61 765	61 615	63 662	66 016	63 419	62 501
Husholdningenes kjøp i utlandet	25 913	26 089	26 065	8 819	5 863	5 046	6 538	9 009	5 471	4 880
Utlendingers kjøp i Norge	-18 776	-17 340	-17 317	-6 507	-2 965	-3 347	-4 345	-6 421	-3 205	-3 141
Konsum i ideelle organisasjoner	24 782	25 088	25 108	6 172	6 262	6 488	6 255	6 250	6 116	6 591
Konsum i offentlig forvaltning	263 730	266 784	272 179	65 140	67 230	70 214	66 047	66 717	69 202	71 087
Konsum i statsforvaltningen	105 433	105 943	107 664	26 218	26 465	27 569	26 184	26 777	27 134	37 053
Konsum i statsforvaltningen, sivil	78 763	81 256	83 875	20 263	20 297	21 400	20 388	21 039	21 048	30 954
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	26 670	24 687	23 789	5 956	6 168	6 169	5 797	5 737	6 086	6 099
Konsum i kommuneforvaltningen	158 297	160 840	164 516	38 921	40 766	42 645	39 863	39 940	42 068	34 033
Bruttoinvestering i fast realkapital	271 828	267 774	255 527	63 422	67 747	63 612	63 346	61 391	67 179	57 764
Utvinning og rørtransport	70 041	47 929	51 362	11 749	11 481	11 447	12 327	12 985	14 602	11 642
Tjenester tilkn. utvinning	-1 834	6 573	-897	476	470	253	1 034	295	-2 479	194
Utenriks sjøfart	13 162	16 298	8 672	3 226	1 917	4 112	1 283	679	2 597	535
Fastlands-Norge	190 459	196 974	196 390	47 971	53 880	47 800	48 701	47 431	52 459	45 391
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	153 080	158 114	159 189	38 499	42 542	38 721	40 263	38 490	41 715	36 583
Industri og bergverk	20 308	19 620	22 457	4 957	5 637	3 821	5 699	5 719	7 219	4 293
Annen vareproduksjon	15 672	15 832	15 601	4 079	4 112	3 197	3 932	4 050	4 422	2 881
Boligtjenester (husholdninger)	43 107	47 830	50 288	11 663	12 814	12 440	12 063	12 457	13 329	12 461
Andre tjenesteytende næringer	69 075	74 832	70 842	17 800	19 979	19 263	18 569	16 265	16 745	16 947
Offentlig forvaltningsvirksomhet	42 297	38 860	37 201	9 472	11 338	9 079	8 438	8 941	10 744	8 809
Lagerendring og statistiske avvik	20 732	29 300	18 583	6 922	3 172	11 980	4 467	3 032	-896	6 161
Bruttoinvestering i alt	292 560	297 074	274 110	70 344	70 920	75 592	67 812	64 423	66 283	63 925
Innenlandsk sluttanvendelse	1 140 562	1 168 751	1 166 117	288 408	297 921	292 300	285 345	287 663	300 809	284 394
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendr.)	1 038 461	1 068 652	1 088 398	266 035	280 882	264 508	266 234	270 671	286 985	265 861
Etterspørsel fra off. forvaltningsvirksomhet	306 027	305 644	309 380	74 612	78 568	79 292	74 485	75 657	79 946	79 895
Eksport i alt	486 232	500 366	521 299	122 500	131 881	130 149	124 915	128 433	137 801	127 236
Tradisjonelle varer	185 659	188 774	196 328	44 398	49 989	50 631	48 811	44 383	52 501	49 703
Råolje og naturgass	159 228	169 668	178 502	41 221	45 068	44 911	40 494	44 654	48 443	43 543
Skip og plattformer	14 551	8 892	14 178	3 068	2 892	2 399	2 864	3 867	5 049	3 217
Tjenester	126 794	133 032	132 291	33 813	33 932	32 208	32 746	35 529	31 808	30 773
Samlet anvendelse	1 626 794	1 669 118	1 687 416	410 908	429 802	422 449	410 260	416 097	438 610	411 630
Import i alt	393 755	406 472	406 535	101 366	101 768	99 693	100 919	100 841	105 081	93 373
Tradisjonelle varer	254 217	260 826	271 200	63 395	68 493	67 045	68 144	64 112	71 900	67 184
Råolje	2 076	1 009	1 034	409	408	233	224	194	382	103
Skip og plattformer	19 998	22 592	12 112	4 566	2 384	3 907	1 753	2 928	3 524	657
Tjenester	117 464	122 045	122 188	32 995	30 483	28 507	30 799	33 608	29 274	25 429
Bruttonasjonalprodukt ¹	1 233 039	1 262 645	1 280 881	309 542	328 034	322 756	309 341	315 255	333 529	318 257
Fastlands-Norge(markedsverdi)	1 035 461	1 055 400	1 068 417	260 052	273 479	269 731	258 653	262 474	277 560	266 014
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart	197 578	207 245	212 464	49 491	54 555	53 025	50 688	52 781	55 969	52 243
Fastlands-Norge(basisverdi)	897 802	915 775	930 091	225 548	235 733	236 996	224 612	228 169	240 314	234 070
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	694 980	711 897	723 906	176 025	183 849	183 317	175 053	177 839	187 697	181 095
Industri og bergverk	138 233	134 200	132 701	31 241	34 147	35 015	32 851	30 792	34 043	33 060
Andre vareproduserende næringer	97 864	102 805	98 808	27 575	26 426	25 826	20 954	25 637	26 392	25 111
Tjenesteytende næringer	458 883	474 893	492 397	117 210	123 275	122 476	121 248	121 411	127 262	122 923
Offentlig forvaltningsvirksomhet	202 822	203 878	206 185	49 523	51 884	53 679	49 559	50 330	52 617	52 976
Korreksjonsposter	137 659	139 624	138 326	34 504	37 746	32 734	34 041	34 305	37 247	31 944

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi.

For oljevirkosomhet og utenriks sjøfart er basisverdi sammenfallende med markedsverdi.

Tabell A3. Makroøkonomiske hovedstørrelser.
Prosentvis volumendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	3,5	2,5	2,5	1,5	2,0	2,0	2,4	3,5	2,0
Konsum i husholdninger	3,6	2,6	2,6	1,6	2,1	2,0	2,4	3,7	2,0
Varekonsum	3,3	2,3	1,9	0,3	1,1	0,9	1,6	5,3	2,4
Tjenestekonsum	3,5	3,0	3,0	3,1	3,2	3,2	3,1	2,7	1,4
Husholdningenes kjøp i utlandet	0,7	-0,1	1,9	-0,4	1,2	1,8	2,2	-6,7	-3,3
Utlendingers kjøp i Norge	-7,6	-0,1	-4,2	-9,7	-2,7	-1,9	-1,3	8,1	-6,2
Konsum i ideelle organisasjoner	1,2	0,1	-0,7	-0,7	-0,0	1,5	1,3	-2,3	1,6
Konsum i offentlig forvaltning	1,2	2,0	0,7	-1,1	0,9	1,9	2,4	2,9	1,2
Konsum i statsforvaltningen	0,5	1,6	-0,6	-0,9	0,5	1,4	2,1	2,5	34,4
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	3,2	3,2	2,2	1,9	2,0	3,4	3,8	3,7	44,6
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	-7,4	-3,6	-9,0	-8,9	-4,6	-4,9	-3,7	-1,3	-1,1
Konsum i kommuneforvaltningen	1,6	2,3	1,6	-1,2	1,2	2,2	2,6	3,2	-20,2
Bruttoinvestering i fast realkapital	-1,5	-4,6	-9,9	-3,8	-8,1	-5,9	-3,2	-0,8	-9,2
Utvinning og rørtransport	-31,6	7,2	-32,2	-15,9	-3,6	-3,9	10,5	27,2	1,7
Tjenester tilkn. utvinning	..	..	..	..	-95,1	110,2	-38,0	..	-23,3
Utenriks sjøfart	23,8	-46,8	-49,5	-41,3	-24,9	-77,4	-78,9	35,5	-87,0
Fastlands-Norge	3,4	-0,3	2,1	-2,4	2,2	0,7	-1,1	-2,6	-5,0
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	3,3	0,7	2,3	-3,1	1,8	3,1	-0,0	-1,9	-5,5
Industri og bergverk	-3,4	14,5	2,7	-14,7	4,3	6,3	15,4	28,1	12,4
Annen vareproduksjon	1,0	-1,5	-4,9	-4,6	-1,8	-10,4	-0,7	7,5	-9,9
Boligtjenester (husholdninger)	11,0	5,1	8,7	8,7	3,3	6,7	6,8	4,0	0,2
Andre tjenesteytende næringer	8,3	-5,3	7,4	0,9	1,0	3,2	-8,6	-16,2	-12,0
Offentlig forvaltningsvirksomhet	-8,1	-4,3	-10,2	-10,7	3,8	-9,3	-5,6	-5,2	-3,0
Lagerendring og statistiske avvik	41,3	-36,6	206,9	-31,0	-14,7	-13,5	-56,2	..	-48,6
Bruttoinvestering i alt	1,5	-7,7	-2,7	-5,4	-9,3	-6,5	-8,4	-6,5	-15,4
Innenlandsk sluttanvendelse	2,5	-0,2	0,8	-0,8	-1,4	-0,2	-0,3	1,0	-2,7
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendr.)	2,9	1,8	2,0	0,1	1,7	1,7	1,7	2,2	0,5
Etterspørsel fra off. forvaltningsvirksomhet	-0,1	1,2	-0,8	-2,6	1,2	0,5	1,4	1,8	0,8
Eksport i alt	2,9	4,2	2,1	2,7	3,4	4,0	4,8	4,5	-2,2
Tradisjonelle varer	1,7	4,0	0,4	0,4	4,9	5,8	-0,0	5,0	-1,8
Råolje og naturgass	6,6	5,2	8,1	3,7	3,6	1,2	8,3	7,5	-3,0
Skip og plattformer	-38,9	59,4	-19,3	-24,4	76,5	82,0	26,0	74,6	34,1
Tjenester	4,9	-0,6	0,2	8,1	-2,1	1,1	5,1	-6,3	-4,5
Samlet anvendelse	2,6	1,1	1,2	0,2	0,0	1,0	1,3	2,0	-2,6
Import i alt	3,2	0,0	0,9	-1,1	-2,2	-0,5	-0,5	3,3	-6,3
Tradisjonelle varer	2,6	4,0	6,2	-2,5	5,3	4,5	1,1	5,0	0,2
Råolje	-51,4	2,5	-27,1	-22,7	65,5	340,1	-52,6	-6,3	-55,9
Skip og plattformer	13,0	-46,4	-38,5	-36,6	-59,7	-70,5	-35,9	47,8	-83,2
Tjenester	3,9	0,1	1,0	7,3	0,3	2,1	1,9	-4,0	-10,8
Bruttonasjonalprodukt ¹	2,4	1,4	1,3	0,7	0,7	1,6	1,8	1,7	-1,4
Fastlands-Norge(markedsverdi)	1,9	1,2	0,9	0,2	1,2	1,3	0,9	1,5	-1,4
Oljevirksomhet og utenriks sjøfart	4,9	2,5	3,2	3,1	-1,8	3,1	6,6	2,6	-1,5
Fastlands-Norge(basisverdi)	2,0	1,6	1,2	0,5	1,5	1,6	1,2	1,9	-1,2
Fastlands-Norge ekskl. off. forvatning	2,4	1,7	1,5	1,1	1,9	1,7	1,0	2,1	-1,2
Industri og bergverk	-2,9	-1,1	-3,2	-3,5	-2,7	0,0	-1,4	-0,3	-5,6
Andre vareproduserende næringer	5,0	-3,9	2,5	1,8	-1,4	-7,3	-7,0	-0,1	-2,8
Tjenesteytende næringer	3,5	3,7	2,5	2,4	4,0	4,0	3,6	3,2	0,4
Offentlig forvaltningsvirksomhet	0,5	1,1	0,2	-1,9	0,3	1,2	1,6	1,4	-1,3
Korreksjonsposter	1,4	-0,9	-1,0	-1,3	-0,8	-1,0	-0,6	-1,3	-2,4

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi.
 For oljevirksomhet og utenriks sjøfart er basisverdi sammenfallende med markedsverdi.

Tabell A4. Makroøkonomiske hovedstørrelser.
Prosentvis prisendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	3,3	1,8	3,9	3,5	3,7	2,7	0,4	0,6	0,2
Konsum i husholdninger	3,2	1,5	3,9	3,4	3,5	2,6	0,2	0,2	0,2
Varekonsum	2,1	0,6	2,3	1,6	2,7	2,5	-1,0	-1,2	-2,5
Tjenestekonsum	4,8	3,0	6,0	6,0	4,5	3,1	1,9	2,5	3,7
Husholdningenes kjøp i utlandet	2,3	-1,2	2,9	1,6	2,2	-1,9	-2,2	-2,0	-2,8
Utlendingers kjøp i Norge	4,2	1,7	4,7	3,9	3,3	3,4	0,6	0,1	0,5
Konsum i ideelle organisasjoner	4,8	7,4	5,8	6,0	7,7	6,4	5,9	9,8	1,6
Konsum i offentlig forvaltning	5,0	7,1	6,0	6,3	8,1	6,9	5,8	7,5	1,0
Konsum i statsforvaltningen	4,9	5,6	5,8	6,0	7,1	6,2	5,4	3,9	0,5
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	4,2	5,4	5,0	5,1	6,8	5,6	5,0	4,2	0,4
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	7,3	6,5	8,5	8,6	8,3	8,1	6,8	3,0	2,1
Konsum i kommuneforvaltningen	5,1	8,0	6,2	6,6	8,7	7,4	6,0	9,8	2,0
Bruttoinvestering i fast realkapital	5,9	3,5	6,8	7,2	6,6	4,8	2,6	0,1	-1,6
Utvinning og rørtransport	7,2	3,2	7,3	10,3	6,1	5,5	2,5	-1,1	0,1
Tjenester tilkn. utvinning	3,8	-24,9	-1,3	8,0	3,9	5,1	3,3	-9,0	0,7
Utenriks sjøfart	21,3	18,9	33,1	60,5	16,4	61,0	92,5	-23,4	48,2
Fastlands-Norge	4,4	3,1	5,3	4,7	6,1	3,6	2,3	0,8	-1,6
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	7,9	3,0	8,8	8,2	6,2	3,5	2,1	0,6	-2,0
Industri og bergverk	2,4	0,6	3,9	2,9	4,0	1,9	0,5	-2,3	-5,8
Annen vareproduksjon	3,9	1,3	7,7	3,0	5,3	2,4	1,5	-2,5	-4,7
Boligtjenester (husholdninger)	5,2	5,4	5,5	5,8	6,3	5,4	5,1	4,8	3,6
Andre tjenesteytende næringer	4,5	2,5	5,0	4,8	6,7	3,1	0,5	-0,7	-4,5
Offentlig forvaltningsvirksomhet	4,2	3,5	5,1	4,6	5,6	3,9	3,3	1,6	-0,3
Lagerendring og statistiske avvik	3,3	-15,2	-47,2	47,4	2,3	-12,1	-89,2	18,2	12,5
Bruttoinvestering i alt	5,6	2,3	2,7	8,9	6,0	3,5	-0,9	0,2	-0,0
Innenlandsk sluttanvendelse	4,3	3,1	4,1	5,4	5,3	3,9	1,3	2,1	0,3
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendr.)	3,9	3,4	4,7	4,4	5,3	3,9	2,1	2,3	0,1
Etterspørsel fra off. forvaltningsvirksomhet	4,9	6,7	5,9	6,1	7,8	6,6	5,5	6,7	0,9
Eksport i alt	37,2	-2,3	36,7	30,7	12,2	5,8	-6,0	-17,1	-11,0
Tradisjonelle varer	13,5	-3,1	13,4	12,8	5,5	-1,8	-5,8	-9,5	-9,2
Råolje og naturgass	80,7	-6,5	72,4	54,3	12,4	11,7	-11,1	-29,5	-15,0
Skip og plattformer	17,1	-0,5	16,0	20,1	17,2	4,2	1,8	-12,0	-7,0
Tjenester	16,7	6,8	19,6	17,8	21,8	8,1	0,8	-1,1	-5,6
Samlet anvendelse	14,1	1,4	14,1	13,9	7,9	4,8	-1,1	-5,2	-3,8
Import i alt	8,2	0,4	9,7	10,3	7,9	2,3	-2,5	-5,4	-7,4
Tradisjonelle varer	4,8	0,4	6,9	7,2	6,8	3,3	-2,2	-5,6	-9,1
Råolje	79,1	-13,7	61,4	35,6	-1,4	6,2	-4,9	-30,8	-18,3
Skip og plattformer	16,9	9,5	25,6	33,4	22,9	16,9	0,0	-12,6	-7,7
Tjenester	13,4	0,7	12,0	15,1	9,1	0,5	-2,1	-3,4	-0,4
Bruttonasjonalprodukt ¹	16,0	1,7	15,6	15,0	7,9	5,5	-0,7	-5,1	-2,9
Fastlands-Norge(markedsverdi)	4,4	3,3	4,0	5,7	5,5	2,9	1,8	3,0	1,5
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart	75,3	-3,6	70,3	50,2	16,9	13,6	-9,7	-27,1	-16,2
Fastlands-Norge(basisverdi)	4,9	3,5	5,8	5,8	5,2	3,0	2,3	3,6	2,9
Fastlands-Norge ekskl. off. forvatning	4,7	2,4	5,5	5,5	4,4	1,9	1,3	2,1	3,4
Industri og bergverk	3,2	-2,0	5,0	-0,0	1,9	-6,7	-4,1	0,9	1,2
Andre vareproduserende næringer	2,8	10,8	0,3	3,7	9,1	9,9	12,6	11,1	4,6
Tjenesteytende næringer	5,5	1,9	6,9	7,4	4,0	3,0	0,4	0,5	3,7
Offentlig forvaltningsvirksomhet	5,7	7,4	6,7	6,9	8,0	6,8	5,6	8,8	1,3
Korreksjonsposter	1,1	1,5	-7,0	4,6	7,3	2,0	-1,8	-1,1	-9,2

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi.
 For oljevirkosomhet og utenriks sjøfart er basisverdi sammenfallende med markedsverdi.

Tabell A5. Produksjon. Løpende priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Produksjon	2 118 273	2 440 690	2 536 210	604 393	654 987	644 057	630 295	620 341	641 517	620 908
Jordbruk og skogbruk	30 108	28 644	28 542	10 299	6 088	5 072	6 801	10 236	6 433	5 315
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	22 029	23 902	23 040	5 499	6 535	6 528	5 223	5 156	6 133	6 086
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	201 804	370 289	360 098	95 058	109 923	93 496	93 946	91 381	81 275	79 035
Utvinning av råolje og naturgass	187 393	353 740	341 948	91 634	103 280	89 125	89 572	86 635	76 616	74 723
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	14 411	16 549	18 150	3 425	6 644	4 371	4 374	4 746	4 659	4 313
Bergverksdrift	6 159	6 681	6 904	1 659	1 806	1 614	1 728	1 747	1 814	1 548
Industri	460 946	479 155	475 640	112 972	124 130	125 427	119 458	111 009	119 745	115 438
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	104 544	104 700	105 805	24 019	26 705	27 533	26 063	24 797	27 412	26 034
Tekstil- og bekledningsindustri	5 671	5 366	5 148	1 139	1 385	1 437	1 239	1 078	1 393	1 268
Trelast- og trevareindustri	16 976	17 755	17 230	4 170	4 536	4 624	4 370	3 877	4 360	4 087
Treforedling	19 739	22 731	22 356	5 740	5 805	6 326	5 792	5 333	4 906	4 935
Forlag og grafisk industri	33 638	33 053	34 326	7 684	8 593	9 101	8 469	8 109	8 647	8 223
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	55 025	66 476	63 229	16 596	17 565	15 550	16 779	15 316	15 584	15 306
Kjemiske råvarer	22 048	23 523	23 353	5 896	6 139	6 273	6 073	5 466	5 542	5 601
Metallindustri	39 732	46 649	42 862	11 244	12 005	11 545	10 995	10 010	10 312	9 829
Verkstedindustri	93 800	92 646	92 483	21 236	24 023	25 314	22 795	20 820	23 554	22 028
Bygging av skip og oljeplattformer	55 750	53 743	56 831	12 491	13 966	14 426	13 989	13 585	14 830	15 040
Møbelindustri og annen industri	14 023	12 513	12 018	2 757	3 408	3 299	2 895	2 619	3 205	3 089
Kraftforsyning	33 313	38 974	41 352	7 993	11 005	13 266	8 333	7 435	12 317	12 660
Vannforsyning	2 778	2 956	3 027	739	739	757	757	757	756	802
Bygge- og anleggsvirksomhet	143 107	152 063	161 473	35 835	40 164	40 549	39 522	38 546	42 856	40 867
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	201 605	219 771	228 817	53 834	61 007	54 775	55 955	54 924	63 163	55 872
Hotell- og restaurantvirksomhet	40 163	42 329	44 349	12 244	10 723	9 321	10 941	12 804	11 283	9 453
Rørtransport	16 596	16 993	17 598	3 883	4 360	4 585	4 244	4 452	4 317	4 484
Utenriks sjøfart	66 918	88 697	96 766	23 606	24 090	25 010	24 875	24 003	22 879	21 194
Transport ellers	120 960	131 972	139 971	34 862	33 978	32 750	36 521	37 225	33 475	32 825
Post og telekommunikasjon	60 140	67 336	73 088	16 850	18 033	17 816	18 314	18 168	18 789	18 376
Finansiell tjenesteyting	67 996	81 476	85 606	21 955	21 715	20 438	21 422	21 448	22 298	22 735
Boligtjenester (husholdninger)	80 062	82 378	86 496	20 681	20 737	21 371	21 525	21 680	21 921	22 140
Forretningsmessig tjenesteyting	207 195	228 117	252 333	52 933	62 262	66 865	61 073	58 204	66 191	64 589
Offentlig administrasjon og forsvar	101 763	106 154	115 222	26 487	27 067	29 253	27 855	28 694	29 420	29 736
Undervisning	67 296	71 837	79 054	16 770	18 910	20 896	18 981	18 315	20 863	21 233
Helse- og sosialtjenester	122 133	130 981	143 221	32 994	33 519	35 315	34 619	35 664	37 623	36 284
Andre sosiale og personlige tjenester	65 202	69 984	73 612	17 238	18 197	18 951	18 202	18 493	17 966	20 236
Fastlands-Norge	1 832 955	1 964 710	2 061 748	481 846	516 614	520 966	507 230	500 505	533 047	516 195
Offentlig forvaltningsvirksomhet	290 477	308 709	336 523	76 192	79 345	85 453	81 199	82 404	87 467	87 168
Statsforvaltningen	106 204	111 759	120 868	27 913	28 512	30 701	29 330	30 262	30 576	41 414
Sivil forvaltning	79 990	85 918	94 225	21 604	21 885	23 873	22 799	23 741	23 812	34 528
Forsvar	26 214	25 842	26 644	6 309	6 627	6 828	6 531	6 521	6 764	6 886
Kommuneforvaltningen	184 273	196 949	215 654	48 278	50 833	54 753	51 869	52 142	56 891	45 754

1 Markedsrettet virksomhet omfatter dessuten vannforsyning og kloakk- og renovasjonsvirksomhet i kommuneforvaltningen

Tabell A6. Produksjon. Faste 1999-priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Produksjon	2 118 273	2 164 591	2 199 897	524 907	559 728	556 886	538 209	536 269	568 533	548 324
Jordbruk og skogbruk	30 108	29 409	29 033	10 776	6 181	5 119	6 809	10 534	6 571	5 414
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	22 029	22 335	22 000	5 346	6 296	6 193	5 078	4 967	5 763	6 086
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	201 804	212 334	219 331	50 504	57 147	54 627	52 158	54 463	58 083	53 874
Utvinning av råolje og naturgass	187 393	197 568	203 074	47 456	51 470	50 691	48 301	50 197	53 886	49 942
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	14 411	14 766	16 257	3 048	5 677	3 936	3 857	4 266	4 197	3 932
Bergverksdrift	6 159	6 308	6 406	1 535	1 724	1 506	1 586	1 615	1 700	1 425
Industri	460 946	448 564	441 421	104 322	113 543	116 030	109 422	102 733	113 236	110 269
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	104 544	103 187	101 616	23 519	25 994	26 631	25 101	23 775	26 108	25 243
Tekstil- og bekledningsindustri	5 671	5 252	4 948	1 113	1 348	1 394	1 186	1 042	1 326	1 216
Trelast- og trevareindustri	16 976	17 335	16 740	4 035	4 406	4 459	4 231	3 767	4 282	4 088
Treforedling	19 739	20 380	19 627	5 009	5 086	5 313	5 012	4 778	4 524	4 621
Forlag og grafisk industri	33 638	32 683	32 946	7 606	8 413	8 720	8 097	7 755	8 375	8 125
Oljeraffinering, kjem. og mineralisk industri	55 025	54 416	52 840	13 016	13 612	13 074	13 449	12 644	13 673	13 316
Kjemiske råvarer	22 048	21 521	21 349	5 409	5 535	5 660	5 424	5 051	5 214	5 438
Metallindustri	39 732	39 845	38 359	9 413	9 772	9 828	9 594	9 026	9 910	9 285
Verkstedindustri	93 800	90 574	89 723	20 724	23 246	24 408	21 959	20 165	23 190	22 227
Bygging av skip og oljeplattformer	55 750	51 109	51 793	11 780	12 800	13 405	12 604	12 226	13 559	13 702
Møbelindustri og annen industri	14 023	12 262	11 480	2 699	3 331	3 138	2 765	2 502	3 075	3 007
Kraftforsyning	33 313	38 835	33 175	8 685	10 139	10 472	6 769	6 126	9 808	9 985
Vannforsyning	2 778	2 788	2 658	697	697	665	665	665	664	656
Bygge- og anleggsvirksomhet	143 107	144 916	146 789	33 972	37 552	37 346	36 075	34 937	38 431	36 257
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	201 605	206 966	212 107	49 894	56 331	50 521	51 511	50 749	59 325	51 605
Hotell- og restaurantvirksomhet	40 163	40 974	41 462	11 883	10 199	8 832	10 278	11 993	10 359	8 609
Rørtransport	16 596	17 423	17 968	3 930	4 551	4 557	4 242	4 536	4 633	4 522
Utenriks sjøfart	66 918	67 608	65 927	16 692	17 184	16 351	16 339	16 597	16 641	15 934
Transport ellers	120 960	123 587	125 026	32 344	31 275	29 662	32 458	33 178	29 729	28 824
Post og telekommunikasjon	60 140	69 054	75 479	17 285	18 475	18 601	19 102	18 656	19 121	18 832
Finansiell tjenesteyting	67 996	73 691	81 086	18 582	18 330	19 667	19 925	20 297	21 197	20 772
Boligtjenester (husholdninger)	80 062	81 219	82 570	20 332	20 426	20 517	20 593	20 675	20 785	20 893
Forretningsmessig tjenesteyting	207 195	218 720	232 472	50 140	58 894	61 974	55 955	53 536	61 008	58 849
Offentlig administrasjon og forsvar	101 763	100 810	102 554	24 932	25 174	26 461	24 917	25 411	25 765	26 043
Undervisning	67 296	68 197	69 489	15 708	17 408	18 528	16 769	16 060	18 132	17 932
Helse- og sosialtjenester	122 133	125 147	128 263	31 280	31 424	32 290	31 435	32 305	32 232	34 117
Andre sosiale og personlige tjenester	65 202	65 704	64 680	16 071	16 778	16 968	16 126	16 237	15 349	17 424
Fastlands-Norge	1 832 955	1 867 226	1 896 670	453 782	480 846	481 351	465 469	460 673	489 176	473 993

Offentlig forvaltningsvirksomhet	290 477	293 766	299 211	71 834	73 891	77 148	72 792	73 412	75 860	77 660
Statsforvaltningen	106 204	106 258	108 532	26 293	26 541	27 893	26 393	26 953	27 294	37 276
Sivil forvaltning	79 990	82 175	85 230	20 480	20 527	21 853	20 710	21 328	21 338	31 313
Forsvar	26 214	24 083	23 302	5 813	6 014	6 040	5 683	5 624	5 956	5 962
Kommuneforvaltningen	184 273	187 508	190 679	45 541	47 351	49 255	46 399	46 459	48 566	40 385

1 Markedsrettet virksomhet omfatter dessuten vannforsyning og kloakk- og renovasjonsvirksomhet i kommuneforvaltningen

Tabell A7. Produksjon. Prosentvis volumendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Produksjon	2,2	1,6	1,1	1,1	0,9	2,0	2,2	1,6	-1,5
Jordbruk og skogbruk	-2,3	-1,3	-3,4	-7,2	-8,6	-0,6	-2,2	6,3	5,8
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	1,4	-1,5	-2,0	-0,4	15,0	-4,4	-7,1	-8,5	-1,7
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	5,2	3,3	2,6	6,3	0,2	4,0	7,8	1,6	-1,4
Utvinning av råolje og naturgass	5,4	2,8	4,6	1,0	-1,7	2,7	5,8	4,7	-1,5
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	2,5	10,1	-21,3	100,6	34,2	24,1	40,0	-26,1	-0,1
Bergverksdrift	2,4	1,5	-5,1	8,1	3,1	-0,3	5,2	-1,4	-5,4
Industri	-2,7	-1,6	-3,5	-4,1	-3,8	-0,6	-1,5	-0,3	-5,0
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	-1,3	-1,5	-3,4	-5,7	-4,7	-2,4	1,1	0,4	-5,2
Tekstil- og bekledningsindustri	-7,4	-5,8	-4,9	-4,4	-8,3	-6,7	-6,3	-1,6	-12,7
Trelast- og trevareindustri	2,1	-3,4	2,1	-1,4	-2,0	-2,6	-6,6	-2,8	-8,3
Treforedling	3,2	-3,7	5,0	2,0	2,8	-2,1	-4,6	-11,1	-13,0
Forlag og grafisk industri	-2,8	0,8	-5,7	-1,4	0,5	1,3	2,0	-0,5	-6,8
Oljeraffinering, kjem. og mineralisk industri	-1,1	-2,9	-4,9	-6,6	-9,5	0,7	-2,9	0,4	1,9
Kjemiske råvarer	-2,4	-0,8	-0,3	-1,1	2,2	7,7	-6,6	-5,8	-3,9
Metallindustri	0,3	-3,7	-2,8	-3,3	-5,8	-6,2	-4,1	1,4	-5,5
Verkstedindustri	-3,4	-0,9	-1,9	-1,8	-1,6	0,8	-2,7	-0,2	-8,9
Bygging av skip og oljeplattformer	-8,3	1,3	-8,5	-7,3	-5,9	2,7	3,8	5,9	2,2
Møbelindustri og annen industri	-12,6	-6,4	-9,9	-11,1	-5,6	-4,9	-7,3	-7,7	-4,2
Kraftforsyning	16,6	-14,6	14,6	9,1	-2,9	-26,6	-29,5	-3,3	-4,6
Vannforsyning	0,4	-4,7	0,4	0,4	-4,6	-4,6	-4,6	-4,8	-1,4
Bygge- og anleggsvirksomhet	1,3	1,3	0,2	0,8	-1,5	1,7	2,8	2,3	-2,9
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	2,7	2,5	1,0	0,4	0,5	2,0	1,7	5,3	2,1
Hotell- og restaurantvirksomhet	2,0	1,2	1,2	2,9	0,8	1,4	0,9	1,6	-2,5
Rørtransport	5,0	3,1	0,7	3,3	-6,9	4,8	15,4	1,8	-0,8
Utenriks sjøfart	1,0	-2,5	1,0	-0,1	-5,9	-0,1	-0,6	-3,2	-2,5
Transport ellers	2,2	1,2	2,1	3,2	5,3	2,1	2,6	-4,9	-2,8
Post og telekommunikasjon	14,8	9,3	12,3	12,2	14,2	12,3	7,9	3,5	1,2
Finansiell tjenesteyting	8,4	10,0	9,2	6,0	8,4	6,9	9,2	15,6	5,6
Boligtjenester (husholdninger)	1,4	1,7	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8
Forretningsmessig tjenesteyting	5,6	6,3	5,5	4,6	7,6	7,4	6,8	3,6	-5,0
Offentlig administrasjon og forsvar	-0,9	1,7	-1,9	-2,4	1,0	1,7	1,9	2,4	-1,6
Undervisning	1,3	1,9	4,3	-3,0	0,5	0,7	2,2	4,2	-3,2
Helse- og sosialtjenester	2,5	2,5	0,7	1,1	1,3	2,8	3,3	2,6	5,7
Andre sosiale og personlige tjenester	0,8	-1,6	-2,7	1,9	0,3	1,2	1,0	-8,5	2,7
Fastlands-Norge	1,9	1,6	1,0	0,6	1,3	1,8	1,5	1,7	-1,5

Offentlig forvaltningsvirksomhet	1,1	1,9	0,7	-0,9	0,8	1,8	2,2	2,7	0,7
Statsforvaltningen	0,1	2,1	-0,9	-1,2	1,2	2,0	2,5	2,8	33,6
Sivil forvaltning	2,7	3,7	1,9	1,5	2,8	4,0	4,1	4,0	43,3
Forsvar	-8,1	-3,2	-9,6	-9,6	-4,2	-4,5	-3,2	-1,0	-1,3
Kommuneforvaltningen	1,8	1,7	1,6	-0,8	0,6	1,6	2,0	2,6	-18,0

1 Markedsrettet virksomhet omfatter dessuten vannforsyning og kloakk- og renovasjonsvirksomhet i kommuneforvaltningen

Tabell A8. Produksjon. Prosentvis prisendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Produksjon	12,8	2,2	13,6	12,5	7,3	5,4	0,5	-3,6	-2,1
Jordbruk og skogbruk	-2,6	0,9	-4,0	1,0	1,1	1,1	1,7	-0,6	-0,9
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	7,0	-2,1	6,9	2,5	-1,0	-11,0	0,9	2,5	-5,1
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	74,4	-5,9	68,0	49,3	11,5	10,7	-10,9	-27,3	-14,3
Utvinning av råolje og naturgass	79,0	-6,0	70,8	53,9	12,5	11,6	-10,6	-29,1	-14,9
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	12,1	-0,4	12,1	14,9	6,4	3,1	-1,0	-5,1	-1,2
Bergverksdrift	5,9	1,8	9,5	0,2	0,4	4,6	0,1	1,8	1,3
Industri	6,8	0,9	7,5	7,4	4,9	2,0	-0,2	-3,3	-3,2
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	1,5	2,6	1,9	3,2	3,7	2,3	2,1	2,2	-0,2
Tekstil- og bekledningsindustri	2,2	1,8	2,9	2,3	1,4	2,5	1,1	2,2	1,1
Trelast- og trevareindustri	2,4	0,5	2,8	2,2	2,5	0,9	-0,4	-1,1	-3,6
Treforedling	11,5	2,1	14,5	11,6	12,6	3,4	-2,6	-5,0	-10,3
Forlag og grafisk industri	1,1	3,0	0,5	1,4	3,8	3,7	3,5	1,1	-3,0
Oljeraffinerer, kjem. og mineralisk industri	22,2	-2,0	24,8	19,2	4,9	4,4	-5,0	-11,7	-3,4
Kjemiske råvarer	9,3	0,1	9,8	7,1	3,6	1,5	-0,7	-4,2	-7,1
Metallindustri	17,1	-4,6	18,0	16,0	11,6	-5,6	-7,2	-15,3	-9,9
Verkstedindustri	2,3	0,8	1,5	4,3	3,0	1,0	0,8	-1,7	-4,4
Bygging av skip og oljeplattformer	5,2	4,3	5,4	7,3	5,8	6,6	4,8	0,2	2,0
Møbelindustri og annen industri	2,0	2,6	2,0	1,5	3,8	2,1	2,5	1,9	-2,3
Kraftforsyning	0,4	24,2	-0,5	2,6	19,6	32,8	31,9	15,7	0,1
Vannforsyning	6,0	7,4	6,0	6,0	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4
Bygge- og anleggsvirksomhet	4,9	4,8	5,3	5,5	5,7	4,7	4,6	4,3	3,8
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	6,2	1,6	6,7	6,7	3,9	4,5	0,3	-1,7	-0,1
Hotell- og restaurantvirksomhet	3,3	3,5	4,1	3,6	3,3	3,6	3,6	3,6	4,0
Rørtransport	-2,5	0,4	-2,1	-3,4	2,4	2,7	-0,7	-2,8	-1,5
Utenriks sjøfart	31,2	11,9	36,6	30,0	39,4	13,5	2,3	-1,9	-13,0
Transport ellers	6,8	4,8	7,3	7,6	5,7	6,1	4,1	3,6	3,1
Post og telekommunikasjon	-2,5	-0,7	-0,4	-0,4	-1,7	-1,6	-0,1	0,7	1,9
Finansiell tjenesteyting	10,6	-4,5	18,5	23,8	10,0	-3,1	-10,6	-11,2	5,3
Boligtjenester (husholdninger)	1,4	3,3	1,1	0,2	2,3	3,9	3,1	3,9	1,7
Forretningsmessig tjenesteyting	4,3	4,1	4,8	4,6	5,8	5,0	3,0	2,6	1,7
Offentlig administrasjon og forsvar	5,3	6,7	6,1	6,3	7,5	6,8	6,3	6,2	3,3
Undervisning	5,3	8,0	6,4	7,2	10,0	9,2	6,8	5,9	5,0
Helse- og sosialtjenester	4,7	6,7	5,7	5,8	7,0	5,5	4,7	9,4	-2,8
Andre sosiale og personlige tjenester	6,5	6,8	6,9	7,3	7,1	6,4	6,2	7,9	4,0
Fastlands-Norge	5,2	3,3	6,0	6,3	5,5	4,1	2,3	1,4	0,6
Offentlig forvaltningsvirksomhet	5,1	7,0	6,0	6,3	7,9	6,9	5,8	7,4	1,3
Statsforvaltningen	5,2	5,9	6,0	6,2	7,1	6,4	5,8	4,3	0,9
Sivil forvaltning	4,6	5,7	5,2	5,4	6,8	6,0	5,5	4,7	0,9
Forsvar	7,3	6,6	8,5	8,6	8,3	8,1	6,8	3,1	2,2
Kommuneforvaltningen	5,0	7,7	6,1	6,4	8,4	7,1	5,9	9,1	1,9

1 Markedsrettet virksomhet omfatter dessuten vannforsyning og kloakk- og renovasjonsvirksomhet i kommuneforvaltningen

Tabell A9. Produktinnsats. Løpende priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Produktinnsats	1 058 417	1 154 580	1 209 148	280 396	307 017	305 097	304 298	292 522	307 232	295 190
Jordbruk og skogbruk	13 992	13 265	13 645	3 230	2 407	2 420	5 291	3 279	2 655	2 585
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	11 965	13 254	12 925	3 247	3 869	3 467	3 060	2 954	3 445	3 307
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	38 434	44 187	48 824	10 569	13 167	12 066	11 662	12 246	12 850	11 942
Utvinning av råolje og naturgass	29 338	34 458	37 849	8 542	9 367	9 415	9 054	9 358	10 023	9 306
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	9 096	9 729	10 975	2 027	3 800	2 652	2 608	2 887	2 828	2 636
Bergverksdrift	3 659	3 909	4 136	959	1 092	972	1 028	1 043	1 093	912
Industri	325 213	343 486	344 207	80 361	90 527	90 886	87 154	80 230	85 938	82 446
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	83 808	84 266	86 142	18 819	21 818	22 578	21 058	19 904	22 601	20 983
Tekstil- og bekledningsindustri	3 455	3 273	3 173	709	868	904	757	665	848	759
Trelast- og trevareindustri	11 887	12 375	12 106	2 878	3 180	3 241	3 095	2 702	3 068	2 899
Treforedling	13 816	15 040	15 172	3 705	3 862	4 183	3 925	3 629	3 434	3 489
Forlag og grafisk industri	19 714	20 055	20 778	4 711	5 263	5 525	5 130	4 867	5 256	5 077
Oljeraffinering, kjem. og mineralisk industri	41 245	55 014	50 739	13 775	14 718	12 479	13 763	12 554	11 943	11 420
Kjemiske råvarer	15 406	16 408	17 198	4 149	4 462	4 717	4 419	4 004	4 059	4 161
Metallindustri	29 530	31 956	31 938	7 422	8 519	8 493	8 337	7 356	7 752	7 159
Verkstedindustri	57 756	58 361	58 467	13 442	15 379	16 218	14 619	13 078	14 552	13 831
Bygging av skip og oljeplattformer	39 683	38 590	40 731	8 954	10 161	10 405	10 160	9 786	10 380	10 703
Møbelindustri og annen industri	8 913	8 148	7 763	1 798	2 297	2 142	1 892	1 684	2 045	1 965
Kraftforsyning	9 361	11 121	10 508	2 461	3 004	3 369	2 169	1 930	3 041	3 143
Vannforsyning	977	1 028	1 124	257	257	281	281	281	281	300
Bygge- og anleggsvirksomhet	91 973	96 686	101 052	22 851	25 454	25 661	24 886	24 069	26 436	24 908
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	90 383	96 475	102 311	23 382	26 560	24 345	25 073	24 444	28 448	24 958
Hotell- og restaurantvirksomhet	21 521	22 713	23 781	6 571	5 768	4 954	5 983	6 857	5 987	4 835
Rørtransport	1 361	1 526	1 649	349	412	413	391	418	426	410
Utenriks sjøfart	47 945	66 976	65 135	17 160	18 467	16 462	16 773	16 175	15 725	14 651
Transport ellers	76 816	86 660	90 984	23 050	22 457	21 397	23 982	23 994	21 611	20 637
Post og telekommunikasjon	35 686	42 507	48 617	10 777	11 424	11 869	12 282	12 143	12 323	12 149
Finansiell tjenesteyting	24 785	26 256	29 110	5 986	7 627	6 771	7 095	7 080	8 164	7 234
Boligtjenester (husholdninger)	16 095	17 055	18 083	4 307	4 375	4 482	4 506	4 532	4 562	4 619
Forretningsmessig tjenesteyting	103 978	115 168	126 726	26 700	31 488	33 917	30 898	28 990	32 921	32 003
Offentlig administrasjon og forsvar	40 136	41 971	47 064	10 493	10 493	11 766	11 766	11 767	11 766	12 599
Undervisning	14 308	15 180	16 527	3 790	3 807	4 140	4 130	4 124	4 133	4 395
Helse- og sosialtjenester	26 462	28 664	31 067	7 183	7 203	7 753	7 749	7 813	7 752	8 208
Andre sosiale og personlige tjenester	27 843	28 668	29 800	7 066	7 406	7 791	7 461	7 472	7 076	8 048
Fastlands-Norge	935 153	1 004 067	1 051 669	242 670	265 217	266 242	264 793	253 002	267 632	257 287
Offentlig forvaltningsvirksomhet	87 655	93 218	102 570	23 305	23 304	25 644	25 644	25 642	25 641	27 399
Statsforvaltningen	44 970	47 294	53 117	11 824	11 823	13 280	13 280	13 280	13 278	16 417
Sivil forvaltning	32 711	36 107	41 144	9 027	9 026	10 287	10 287	10 286	10 284	13 154
Forsvar	12 259	11 187	11 973	2 797	2 797	2 993	2 993	2 994	2 994	3 263
Kommuneforvaltningen	42 685	45 924	49 453	11 481	11 481	12 364	12 364	12 362	12 363	10 982

Tabell A10. Produktinnsats. Faste 1999-priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Produktinnsats	1 058 417	1 079 883	1 099 420	259 583	278 860	277 085	273 487	265 926	282 921	273 365
Jordbruk og skogbruk	13 992	12 907	12 896	3 119	2 302	2 274	4 966	3 107	2 548	2 465
Fiske,fangst og fiskeoppdrett	11 965	12 310	12 143	2 955	3 605	3 205	2 860	2 766	3 311	3 149
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	38 434	40 251	42 054	9 353	11 641	10 421	9 997	10 552	11 085	10 301
Utvinning av råolje og naturgass	29 338	30 931	31 793	7 430	8 058	7 936	7 562	7 859	8 436	7 819
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	9 096	9 320	10 261	1 924	3 583	2 484	2 435	2 693	2 649	2 482
Bergverksdrift	3 659	3 748	3 806	912	1 024	894	942	959	1 010	846
Industri	325 213	316 925	311 320	73 704	80 095	81 626	77 214	72 597	79 884	77 787
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	83 808	82 779	81 335	18 828	20 824	21 367	20 074	19 007	20 887	20 259
Tekstil- og bekledningsindustri	3 455	3 199	3 014	678	821	849	722	635	808	741
Trelast- og trevareindustri	11 887	12 139	11 722	2 826	3 085	3 122	2 963	2 638	2 999	2 862
Treforedling	13 816	14 265	13 738	3 506	3 560	3 719	3 508	3 345	3 166	3 234
Forlag og grafisk industri	19 714	19 154	19 308	4 458	4 931	5 110	4 745	4 545	4 908	4 762
Oljeraffinering, kjem. og mineralisk industri	41 245	40 805	39 370	9 782	10 198	9 624	10 034	9 487	10 225	9 876
Kjemiske råvarer	15 406	15 038	14 918	3 780	3 867	3 955	3 790	3 530	3 643	3 800
Metallindustri	29 530	29 614	28 509	6 996	7 263	7 305	7 130	6 709	7 365	6 901
Verkstedindustri	57 756	55 770	55 246	12 760	14 314	15 029	13 521	12 417	14 279	13 686
Bygging av skip og oljeplattformer	39 683	36 369	36 863	8 377	9 116	9 552	8 968	8 695	9 648	9 754
Møbelindustri og annen industri	8 913	7 794	7 297	1 715	2 117	1 995	1 758	1 591	1 954	1 911
Kraftforsyning	9 361	10 882	9 321	2 436	2 841	2 935	1 908	1 728	2 750	2 797
Vannforsyning	977	993	1 035	246	242	261	258	258	258	274
Bygge- og anleggsvirksomhet	91 973	93 185	94 419	21 843	24 131	23 988	23 232	22 471	24 728	23 375
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	90 383	93 100	95 241	22 431	25 290	22 683	23 202	22 786	26 570	23 139
Hotell- og restaurantvirksomhet	21 521	21 956	22 217	6 367	5 465	4 733	5 507	6 426	5 551	4 613
Rørtransport	1 361	1 429	1 474	322	373	374	348	372	380	371
Utenriks sjøfart	47 945	48 439	47 235	11 959	12 312	11 715	11 707	11 891	11 923	11 416
Transport ellers	76 816	79 865	81 833	20 947	20 250	19 279	21 365	21 592	19 598	18 753
Post og telekommunikasjon	35 686	41 855	47 218	10 562	11 163	11 558	11 864	11 811	11 985	11 813
Finansiell tjenesteyting	24 785	25 744	27 106	5 819	7 346	6 470	6 678	6 448	7 510	6 643
Boltgtjenester (husholdninger)	16 095	16 328	16 599	4 087	4 106	4 124	4 140	4 156	4 179	4 200
Forretningsmessig tjenesteyting	103 978	110 977	118 042	25 426	29 887	31 469	28 432	27 163	30 977	29 903
Offentlig administrasjon og forsvar	40 136	40 285	42 218	9 992	9 859	10 738	10 532	10 409	10 539	11 108
Undervisning	14 308	14 609	14 892	3 625	3 591	3 751	3 714	3 691	3 736	3 937
Helse- og sosialtjenester	26 462	27 836	28 620	6 930	6 833	7 120	7 136	7 214	7 150	7 637
Andre sosiale og personlige tjenester	27 843	27 947	27 655	6 833	7 083	7 246	6 906	6 922	6 581	7 483
Fastlands-Norge	935 153	951 451	966 579	228 234	245 113	244 354	240 858	232 504	248 863	239 923

Offentlig forvaltningsvirksomhet	87 655	89 888	93 026	22 311	22 007	23 468	23 233	23 082	23 243	24 685
Statsforvaltningen	44 970	45 449	48 072	11 267	11 132	12 181	11 999	11 877	12 015	14 778
Sivil forvaltning	32 711	34 375	36 985	8 530	8 436	9 366	9 287	9 167	9 166	11 766
Forsvar	12 259	10 639	10 676	2 629	2 589	2 710	2 609	2 609	2 749	2 905
Kommuneforvaltningen	42 685	44 438	44 954	11 044	10 876	11 288	11 234	11 205	11 227	9 906

Tabell A11. Produktinnsats. Prosentvis volumendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Produktinnsats	2,0	1,8	1,0	1,6	1,1	2,3	2,4	1,5	-1,3
Jordbruk og skogbruk	-7,8	-0,1	-9,8	-10,6	-5,1	-2,4	-0,4	10,7	8,4
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	2,9	-1,4	-0,2	0,3	13,5	-2,2	-6,4	-8,1	-1,7
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	4,7	4,5	-2,0	19,3	5,0	7,2	12,8	-4,8	-1,1
Utvinning av råolje og naturgass	5,4	2,8	4,6	1,0	-1,7	2,7	5,8	4,7	-1,5
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	2,5	10,1	-21,3	100,6	34,2	24,1	40,0	-26,1	-0,1
Bergverksdrift	2,4	1,5	-5,1	8,1	3,1	-0,3	5,2	-1,4	-5,4
Industri	-2,5	-1,8	-3,6	-4,3	-4,3	-0,8	-1,5	-0,3	-4,7
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	-1,2	-1,7	-3,3	-5,7	-5,0	-2,8	1,0	0,3	-5,2
Tekstil- og bekledningsindustri	-7,4	-5,8	-4,9	-4,4	-8,3	-6,7	-6,3	-1,6	-12,7
Trelast- og trevareindustri	2,1	-3,4	2,1	-1,4	-2,0	-2,6	-6,6	-2,8	-8,3
Treforedling	3,2	-3,7	5,0	2,0	2,8	-2,1	-4,6	-11,1	-13,0
Forlag og grafisk industri	-2,8	0,8	-5,7	-1,4	0,5	1,3	2,0	-0,5	-6,8
Oljeraffineri, kjem. og mineralsk industri	-1,1	-3,5	-6,1	-7,0	-11,1	0,4	-3,0	0,3	2,6
Kjemiske råvarer	-2,4	-0,8	-0,3	-1,1	2,2	7,7	-6,6	-5,8	-3,9
Metallindustri	0,3	-3,7	-2,8	-3,3	-5,8	-6,2	-4,1	1,4	-5,5
Verkstedindustri	-3,4	-0,9	-1,9	-1,8	-1,6	0,8	-2,7	-0,2	-8,9
Bygging av skip og oljeplattformer	-8,4	1,4	-8,5	-7,2	-5,8	2,7	3,8	5,8	2,1
Møbelindustri og annen industri	-12,6	-6,4	-9,9	-11,1	-5,6	-4,9	-7,3	-7,7	-4,2
Kraftforsyning	16,2	-14,3	14,4	8,9	-2,8	-26,2	-29,0	-3,2	-4,7
Vannforsyning	1,6	4,2	0,9	-0,2	2,2	3,7	4,8	6,3	5,0
Bygge- og anleggsvirksomhet	1,3	1,3	0,3	0,8	-1,5	1,6	2,9	2,5	-2,6
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	3,0	2,3	1,4	0,7	0,4	1,8	1,6	5,1	2,0
Hotell- og restaurantvirksomhet	2,0	1,2	1,2	2,9	0,8	1,4	0,9	1,6	-2,5
Rørtransport	5,0	3,1	0,7	3,3	-6,9	4,8	15,4	1,8	-0,8
Utenriks sjøfart	1,0	-2,5	1,0	-0,1	-5,9	-0,1	-0,6	-3,2	-2,5
Transport ellers	4,0	2,5	4,6	5,6	6,2	4,1	3,1	-3,2	-2,7
Post og telekommunikasjon	17,3	12,8	14,3	14,4	17,5	15,3	11,8	7,4	2,2
Finansiell tjenesteyting	3,9	5,3	4,0	4,2	8,6	0,9	10,8	2,2	2,7
Boligtjenester (husholdninger)	1,4	1,7	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8
Forretningsmessig tjenesteyting	6,7	6,4	6,7	5,8	7,7	7,5	6,8	3,6	-5,0
Offentlig administrasjon og forsvar	0,4	4,8	-0,3	-0,7	4,1	4,1	4,2	6,9	3,5
Undervisning	2,1	1,9	1,5	0,9	0,7	1,2	1,8	4,0	5,0
Helse- og sosialtjenester	5,2	2,8	4,0	3,5	0,4	2,3	4,1	4,6	7,3
Andre sosiale og personlige tjenester	0,4	-1,0	-3,0	0,9	0,3	1,4	1,3	-7,1	3,3
Fastlands-Norge	1,7	1,6	0,8	0,7	1,0	2,0	1,9	1,5	-1,8
Offentlig forvaltningsvirksomhet	2,5	3,5	1,7	1,3	2,1	2,9	3,5	5,6	5,2
Statsforvaltningen	1,1	5,8	0,2	0,0	4,7	5,1	5,4	7,9	21,3
Sivil forvaltning	5,1	7,6	4,3	4,1	6,6	7,7	7,5	8,7	25,6
Forsvar	-13,2	0,3	-14,2	-14,4	-1,2	-2,6	-0,8	6,2	7,2
Kommuneforvaltningen	4,1	1,2	3,3	2,7	-0,5	0,6	1,5	3,2	-12,2

Tabell A12. Produktinnsats. Prosentvis prisendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Produktinnsats	6,9	2,9	7,6	8,3	6,5	4,8	1,8	-1,4	-1,9
Jordbruk og skogbruk	2,8	3,0	4,0	4,6	5,4	4,1	1,9	-0,4	-1,5
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	7,7	-1,1	10,2	7,2	3,1	-1,4	-2,8	-3,1	-2,9
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	9,8	5,8	12,1	11,1	10,6	8,2	2,7	2,5	0,1
Utvinning av råolje og naturgass	11,4	6,9	13,8	13,9	12,5	9,8	3,6	2,2	0,3
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	4,4	2,5	5,1	5,2	5,3	3,8	1,8	0,7	-0,5
Bergverksdrift	4,3	4,2	5,5	4,9	6,7	5,7	3,4	1,5	-0,8
Industri	8,4	2,0	8,7	10,3	6,0	5,8	1,4	-4,8	-4,8
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	1,8	4,0	1,1	5,5	5,4	2,6	4,8	3,3	-2,0
Tekstil- og beklædningsindustri	2,3	2,9	4,3	5,2	6,9	4,9	0,1	-0,8	-3,8
Trelast- og trevareindustri	1,9	1,3	2,3	3,4	3,3	2,0	0,6	-0,7	-2,4
Treforedling	5,4	4,7	6,6	6,8	9,4	6,8	2,7	-0,0	-4,1
Forlag og grafisk industri	4,7	2,8	5,6	5,6	5,9	3,5	1,3	0,3	-1,4
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	34,8	-4,4	33,5	25,7	3,9	5,4	-6,0	-19,1	-10,8
Kjemiske råvarer	9,1	5,7	11,6	12,3	13,4	10,1	3,3	-3,4	-8,2
Metallindustri	7,9	3,8	6,0	14,9	9,9	13,8	3,4	-10,3	-10,8
Verkstedindustri	4,6	1,1	5,6	6,9	5,4	4,4	-0,0	-5,1	-6,4
Bygging av skip og oljeplattformer	6,1	4,1	6,4	10,3	6,3	9,0	5,3	-3,5	0,7
Møbelindustri og annen industri	4,6	1,8	4,4	7,7	5,2	4,8	1,0	-3,5	-4,3
Kraftforsyning	2,2	10,3	2,5	3,9	12,8	13,8	10,5	4,6	-2,1
Vannforsyning	3,6	4,9	4,4	5,1	6,9	5,5	4,3	2,9	1,7
Bygge- og anleggsvirksomhet	3,8	3,2	4,6	4,5	5,2	3,7	2,4	1,3	-0,4
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	3,6	3,7	4,1	4,2	5,5	4,6	2,9	2,0	0,5
Hotell- og restaurantvirksomhet	3,5	3,5	4,0	4,7	5,8	2,9	3,4	2,2	0,1
Rørtransport	6,8	4,8	7,0	8,0	7,4	5,9	4,0	1,7	0,1
Utenriks sjøfart	38,3	-0,3	35,9	39,9	18,7	1,1	-5,2	-12,1	-8,7
Transport ellers	8,5	2,5	9,6	8,6	5,2	4,7	1,0	-0,6	-0,8
Post og telekommunikasjon	1,6	1,4	2,8	2,8	2,4	2,1	0,8	0,5	0,1
Finansiell tjenesteyting	2,0	5,3	3,0	3,4	5,2	4,7	6,8	4,7	4,1
Bolitjenester (husholdninger)	4,5	4,3	5,4	6,1	6,8	4,5	3,5	2,5	1,2
Forretningsmessig tjenesteyting	3,8	3,4	4,9	4,5	6,3	5,1	1,6	0,9	-0,7
Offentlig administrasjon og forsvar	4,2	7,0	4,9	5,3	7,8	7,7	7,6	4,9	3,5
Undervisning	3,9	6,8	4,5	5,1	8,3	7,8	6,8	4,4	1,1
Helse- og sosialtjenester	3,0	5,4	4,1	4,8	8,2	6,1	4,5	2,9	-1,3
Andre sosiale og personlige tjenester	2,6	5,1	3,4	4,0	6,9	6,1	4,4	2,8	0,0
Fastlands-Norge	5,5	3,1	6,2	6,7	5,9	5,0	2,3	-0,6	-1,6
Offentlig forvaltningsvirksomhet	3,7	6,3	4,6	5,0	7,8	7,0	6,4	4,2	1,6
Statsforvaltningen	4,1	6,2	4,9	5,2	7,3	6,8	6,5	4,0	1,9
Sivil forvaltning	5,0	5,9	5,8	6,1	6,9	5,8	6,0	4,9	1,8
Forsvar	5,2	6,7	6,4	6,6	8,3	9,9	7,9	0,8	1,7
Kommuneforvaltningen	3,3	6,4	4,2	4,8	8,3	7,1	6,1	4,3	1,2

**Tabell A13. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter næring, i basisverdi.
Løpende priser. Millioner kroner**

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Bruttonasjonalprodukt	1 233 039	1 465 103	1 510 869	367 910	395 205	383 797	373 677	371 948	381 448	367 567
Jordbruk og skogbruk	16 116	15 380	14 896	7 069	3 680	2 652	1 510	6 957	3 778	2 730
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	10 064	10 647	10 114	2 252	2 666	3 061	2 164	2 202	2 688	2 779
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	163 370	326 102	311 274	84 489	96 756	81 430	82 284	79 135	68 424	67 093
Utvinning av råolje og naturgass	158 055	319 282	304 099	83 091	93 912	79 711	80 519	77 277	66 593	65 417
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	5 315	6 821	7 175	1 398	2 844	1 720	1 766	1 859	1 832	1 676
Bergverksdrift	2 500	2 772	2 769	699	715	643	701	704	721	636
Industri	135 733	135 669	131 432	32 611	33 603	34 541	32 304	30 780	33 807	32 992
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	20 736	20 434	19 663	5 200	4 887	4 955	5 005	4 893	4 811	5 051
Tekstil- og bekledningsindustri	2 216	2 093	1 974	430	516	534	482	413	545	510
Trelast- og trevareindustri	5 089	5 380	5 123	1 292	1 356	1 382	1 275	1 175	1 292	1 188
Treforedling	5 923	7 692	7 185	2 036	1 943	2 142	1 867	1 703	1 472	1 445
Forlag og grafisk industri	13 924	12 998	13 548	2 973	3 330	3 576	3 340	3 242	3 391	3 146
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	13 780	11 462	12 490	2 821	2 847	3 071	3 016	2 762	3 641	3 886
Kjemiske råvarer	6 642	7 115	6 155	1 748	1 677	1 555	1 654	1 462	1 483	1 440
Metallindustri	10 202	14 692	10 924	3 823	3 486	3 052	2 658	2 653	2 560	2 670
Verkstedindustri	36 044	34 285	34 015	7 794	8 645	9 096	8 176	7 742	9 002	8 197
Bygging av skip og oljeplattformer	16 067	15 153	16 100	3 537	3 805	4 022	3 829	3 799	4 450	4 337
Møbelindustri og annen industri	5 110	4 364	4 255	959	1 111	1 156	1 003	935	1 160	1 124
Kraftforsyning	23 952	27 853	30 844	5 532	8 001	9 897	6 164	5 505	9 277	9 517
Vannforsyning	1 801	1 928	1 903	482	482	476	476	476	475	502
Bygge- og anleggsvirksomhet	51 134	55 377	60 422	12 984	14 709	14 888	14 636	14 478	16 420	15 959
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	111 222	123 296	126 506	30 453	34 447	30 430	30 882	30 480	34 715	30 913
Hotell- og restaurantvirksomhet	18 642	19 616	20 568	5 674	4 955	4 366	4 958	5 947	5 296	4 617
Rørtransport	15 235	15 467	15 949	3 534	3 948	4 172	3 852	4 034	3 891	4 074
Utenriks sjøfart	18 973	21 721	31 632	6 446	5 622	8 548	8 102	7 829	7 154	6 543
Transport ellers	44 144	45 312	48 987	11 813	11 521	11 353	12 538	13 231	11 864	12 187
Post og telekommunikasjon	24 454	24 829	24 471	6 074	6 609	5 948	6 032	6 025	6 466	6 227
Finansiell tjenesteyting	43 211	55 221	56 496	15 969	14 088	13 667	14 327	14 367	14 135	15 501
Boligtjenester (husholdninger)	63 967	65 322	68 414	16 374	16 362	16 889	17 019	17 147	17 358	17 520
Forretningsmessig tjenesteyting	103 217	112 950	125 608	26 234	30 774	32 948	30 176	29 214	33 270	32 586
Offentlig administrasjon og forsvar	61 627	64 182	68 158	15 994	16 574	17 488	16 089	16 927	17 654	17 137
Undervisning	52 988	56 657	62 527	12 980	15 103	16 755	14 851	14 190	16 730	16 839
Helse- og sosialtjenester	95 671	102 317	112 154	25 811	26 317	27 562	26 870	27 851	29 871	28 076
Andre sosiale og personlige tjenester	37 359	41 316	43 811	10 172	10 791	11 160	10 741	11 020	10 890	12 188
Indirekte målte bank- og finanstjenester	-35 524	-37 824	-41 872	-9 648	-9 754	-9 914	-10 679	-10 681	-10 598	-10 900
Merverdi og investeringsavgift	122 443	130 694	138 838	32 522	35 462	34 558	35 047	33 378	35 855	32 401
Andre produktskatter, netto	50 740	50 808	54 880	12 222	13 767	12 401	14 040	13 738	14 701	12 578
Statistiske avvik	0	-2 509	-9 911	-831	-1 994	-2 122	-1 407	-2 988	-3 394	-3 130
Fastlands-Norge	897 802	960 644	1 010 079	239 176	251 397	254 724	242 438	247 503	265 414	258 908
Offentlig forvaltningsvirksomhet	202 822	215 490	233 953	52 887	56 041	59 810	55 555	56 762	61 826	59 770
Statsforvaltningen	61 234	64 465	67 751	16 089	16 689	17 421	16 050	16 982	17 298	24 997
Sivil forvaltning	47 279	49 811	53 081	12 577	12 859	13 586	12 512	13 455	13 528	21 374
Forsvar	13 955	14 654	14 671	3 512	3 831	3 835	3 538	3 527	3 770	3 624
Kommuneforvaltningen	141 588	151 025	166 201	36 797	39 352	42 389	39 505	39 780	44 528	34 772

1 Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

**Tabell A14. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter næring, i basisverdi.
Faste 1999-priser. Millioner kroner**

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Bruttonasjonalprodukt	1 233 039	1 262 645	1 280 881	309 542	328 034	322 756	309 341	315 255	333 529	318 257
Jordbruk og skogbruk	16 116	16 502	16 137	7 656	3 878	2 845	1 843	7 427	4 023	2 949
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	10 064	10 025	9 857	2 391	2 692	2 987	2 217	2 201	2 452	2 937
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	163 370	172 083	177 277	41 150	45 506	44 206	42 161	43 912	46 997	43 573
Utvinning av råolje og naturgass	158 055	166 637	171 281	40 026	43 412	42 755	40 739	42 338	45 449	42 123
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	5 315	5 446	5 996	1 124	2 094	1 452	1 423	1 573	1 548	1 450
Bergverksdrift	2 500	2 561	2 600	623	700	611	644	655	690	578
Industri	135 733	131 639	130 101	30 618	33 448	34 404	32 208	30 136	33 353	32 482
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	20 736	20 409	20 281	4 691	5 170	5 264	5 027	4 768	5 221	4 984
Tekstil- og bekledningsindustri	2 216	2 052	1 933	435	527	545	463	407	518	475
Trelast- og trevareindustri	5 089	5 197	5 018	1 210	1 321	1 337	1 268	1 129	1 284	1 225
Treforedling	5 923	6 115	5 889	1 503	1 526	1 594	1 504	1 434	1 357	1 386
Forlag og grafisk industri	13 924	13 528	13 638	3 148	3 482	3 609	3 352	3 210	3 467	3 363
Oljeraffineri, kjem. og mineralisk industri	13 780	13 611	13 470	3 234	3 415	3 450	3 415	3 157	3 448	3 440
Kjemiske råvarer	6 642	6 483	6 431	1 629	1 667	1 705	1 634	1 522	1 571	1 638
Metallindustri	10 202	10 231	9 849	2 417	2 509	2 524	2 463	2 318	2 545	2 384
Verkstedindustri	36 044	34 804	34 477	7 963	8 933	9 379	8 438	7 749	8 911	8 541
Bygging av skip og oljeplattformer	16 067	14 740	14 930	3 403	3 684	3 853	3 635	3 531	3 911	3 948
Møbelindustri og annen industri	5 110	4 468	4 183	984	1 214	1 144	1 008	912	1 120	1 096
Kraftforsyning	23 952	27 953	23 854	6 249	7 299	7 537	4 861	4 398	7 058	7 188
Vannforsyning	1 801	1 796	1 624	451	455	404	406	407	406	382
Bygge- og anleggsvirksomhet	51 134	51 731	52 370	12 129	13 420	13 359	12 842	12 466	13 703	12 882
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	111 222	113 866	116 866	27 462	31 041	27 838	28 309	27 963	32 756	28 466
Hotell- og restaurantvirksomhet	18 642	19 018	19 245	5 516	4 734	4 099	4 771	5 567	4 808	3 996
Rørtransport	15 235	15 994	16 495	3 608	4 177	4 183	3 894	4 164	4 254	4 152
Utenriks sjøfart	18 973	19 169	18 692	4 733	4 872	4 636	4 633	4 706	4 718	4 518
Transport ellers	44 144	43 722	43 193	11 398	11 025	10 382	11 093	11 586	10 131	10 071
Post og telekommunikasjon	24 454	27 199	28 261	6 723	7 312	7 043	7 238	6 845	7 136	7 019
Finansiell tjenesteyting	43 211	47 947	53 980	12 762	10 985	13 197	13 247	13 849	13 687	14 129
Boligtjenester (husholdninger)	63 967	64 891	65 970	16 245	16 320	16 392	16 453	16 519	16 607	16 693
Forretningsmessig tjenesteyting	103 217	107 744	114 430	24 714	29 008	30 504	27 522	26 373	30 030	28 946
Offentlig administrasjon og forsvar	61 627	60 525	60 337	14 940	15 314	15 723	14 385	15 002	15 226	14 935
Undervisning	52 988	53 589	54 597	12 083	13 817	14 777	13 055	12 368	14 397	13 995
Helse- og sosialtjenester	95 671	97 311	99 644	24 350	24 591	25 170	24 299	25 091	25 083	26 480
Andre sosiale og personlige tjenester	37 359	37 756	37 025	9 239	9 695	9 722	9 220	9 315	8 768	9 942
Indirekte målte bank- og finanstjenester	-35 524	-38 313	-42 078	-9 714	-9 420	-10 222	-10 579	-10 607	-10 671	-11 354
Merverdi og investeringsavgift	122 443	126 614	129 361	31 442	33 821	30 928	31 553	32 113	34 767	31 342
Andre produktskatter, netto	50 740	50 873	51 024	12 716	13 466	11 847	12 920	12 866	13 391	11 873
Statistiske avvik	-0	450	20	60	-122	181	147	-67	-240	83
Fastlands-Norge	897 802	915 775	930 091	225 548	235 733	236 996	224 612	228 169	240 314	234 070
Offentlig forvaltningsvirksomhet	202 822	203 878	206 185	49 523	51 884	53 679	49 559	50 330	52 617	52 976
Statsforvaltningen	61 234	60 809	60 460	15 026	15 409	15 712	14 394	15 076	15 278	22 498
Sivil forvaltning	47 279	46 887	47 348	11 723	11 862	12 255	11 207	11 938	11 949	19 322
Forsvar	13 955	13 444	12 626	3 184	3 425	3 330	3 074	3 015	3 207	3 057
Kommuneforvaltningen	141 588	143 069	145 725	34 497	36 475	37 967	35 165	35 254	37 339	30 478

1 Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

**Tabell A15. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter næring, i basisverdi.
Prosentvis volumendring fra samme periode året før**

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Bruttonasjonalprodukt	2,4	1,4	1,3	0,7	0,7	1,6	1,8	1,7	-1,4
Jordbruk og skogbruk	2,4	-2,2	-0,6	-5,0	-11,2	4,5	-3,0	3,7	3,7
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	-0,4	-1,7	-4,0	-1,3	16,7	-7,0	-7,9	-8,9	-1,7
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	5,3	3,0	3,7	3,4	-0,9	3,3	6,7	3,3	-1,4
Utvinning av råolje og naturgass	5,4	2,8	4,6	1,0	-1,7	2,7	5,8	4,7	-1,5
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	2,5	10,1	-21,3	100,6	34,2	24,1	40,0	-26,1	-0,1
Bergverksdrift	2,4	1,5	-5,1	8,1	3,1	-0,3	5,2	-1,4	-5,4
Industri	-3,0	-1,2	-3,2	-3,7	-2,8	0,0	-1,6	-0,3	-5,6
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	-1,6	-0,6	-3,9	-5,6	-3,6	-1,1	1,6	1,0	-5,3
Tekstil- og bekledningsindustri	-7,4	-5,8	-4,9	-4,4	-8,3	-6,7	-6,3	-1,6	-12,7
Trelast- og trevareindustri	2,1	-3,4	2,1	-1,4	-2,0	-2,6	-6,6	-2,8	-8,3
Treforedling	3,2	-3,7	5,0	2,0	2,8	-2,1	-4,6	-11,1	-13,0
Forlag og grafisk industri	-2,8	0,8	-5,7	-1,4	0,5	1,3	2,0	-0,5	-6,8
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	-1,2	-1,0	-1,3	-5,6	-4,4	1,9	-2,4	1,0	-0,3
Kjemiske råvarer	-2,4	-0,8	-0,3	-1,1	2,2	7,7	-6,6	-5,8	-3,9
Metallindustri	0,3	-3,7	-2,8	-3,3	-5,8	-6,2	-4,1	1,4	-5,5
Verkstedindustri	-3,4	-0,9	-1,9	-1,8	-1,6	0,8	-2,7	-0,2	-8,9
Bygging av skip og oljeplattformer	-8,3	1,3	-8,7	-7,5	-6,2	2,6	3,7	6,2	2,5
Møbelindustri og annen industri	-12,6	-6,4	-9,9	-11,1	-5,6	-4,9	-7,3	-7,7	-4,2
Kraftforsyning	16,7	-14,7	14,7	9,2	-3,0	-26,8	-29,6	-3,3	-4,6
Vannforsyning	-0,3	-9,6	0,2	0,8	-8,6	-9,2	-9,8	-10,7	-5,5
Bygge- og anleggsvirksomhet	1,2	1,2	0,1	0,7	-1,5	1,7	2,8	2,1	-3,6
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	2,4	2,6	0,7	0,1	0,7	2,2	1,8	5,5	2,3
Hotell- og restaurantvirksomhet	2,0	1,2	1,2	2,9	0,8	1,4	0,9	1,6	-2,5
Rørtransport	5,0	3,1	0,7	3,3	-6,9	4,8	15,4	1,8	-0,8
Utenriks sjøfart	1,0	-2,5	1,0	-0,1	-5,9	-0,1	-0,6	-3,2	-2,5
Transport ellers	-1,0	-1,2	-2,3	-1,0	3,7	-1,7	1,7	-8,1	-3,0
Post og telekommunikasjon	11,2	3,9	9,3	9,1	9,3	7,7	1,8	-2,4	-0,3
Finansiell tjenesteyting	11,0	12,6	11,7	7,2	8,3	10,3	8,5	24,6	7,1
Boligtjenester (husholdninger)	1,4	1,7	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8
Forretningsmessig tjenesteyting	4,4	6,2	4,4	3,5	7,5	7,3	6,7	3,5	-5,1
Offentlig administrasjon og forsvar	-1,8	-0,3	-3,0	-3,5	-1,0	0,0	0,4	-0,6	-5,0
Undervisning	1,1	1,9	5,1	-3,9	0,5	0,6	2,4	4,2	-5,3
Helse- og sosialtjenester	1,7	2,4	-0,2	0,4	1,6	3,0	3,0	2,0	5,2
Andre sosiale og personlige tjenester	1,1	-1,9	-2,4	2,6	0,2	1,1	0,8	-9,6	2,3
Indirekte målte bank- og finanstjenester	7,9	9,8	8,9	9,4	8,3	8,6	9,2	13,3	11,1
Merverdi og investeringsavgift	3,4	2,2	1,9	1,4	1,8	1,9	2,1	2,8	1,3
Andre produktskatter, netto	0,3	0,3	-2,1	-1,9	0,4	0,3	1,2	-0,6	0,2
Statistiske avvik	..	-95,6	-77,6	..	-28,1	-43,8	..	..	-53,9
Fastlands-Norge	2,0	1,6	1,2	0,5	1,5	1,6	1,2	1,9	-1,2
Offentlig forvaltningsvirksomhet	0,5	1,1	0,2	-1,9	0,3	1,2	1,6	1,4	-1,3
Statsforvaltningen	-0,7	-0,6	-1,7	-2,1	-1,3	-0,4	0,3	-0,9	43,2
Sivil forvaltning	-0,8	1,0	-1,6	-2,0	0,2	1,2	1,8	0,7	57,7
Forsvar	-3,7	-6,1	-5,4	-5,6	-6,5	-6,0	-5,3	-6,4	-8,2
Kommuneforvaltningen	1,0	1,9	1,1	-1,8	1,0	1,9	2,2	2,4	-19,7

1 Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Tabell A16. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoproduct etter næring, i basisverdi.
Prosentvis prisendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Bruttonasjonalprodukt	16,0	1,7	15,6	15,0	7,9	5,5	-0,7	-5,1	-2,9
Jordbruk og skogbruk	-6,8	-1,0	-7,4	-1,1	-2,6	-7,7	1,5	-1,0	-0,7
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	6,2	-3,4	2,2	-3,5	-5,2	-21,5	6,2	10,7	-7,6
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	89,5	-7,3	79,0	57,7	12,1	11,3	-12,2	-31,5	-16,4
Utvinning av råolje og naturgass	91,6	-7,3	80,1	59,5	12,5	11,8	-12,1	-32,3	-16,7
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	25,2	-4,4	24,2	31,1	8,1	2,0	-5,0	-12,9	-2,4
Bergverksdrift	8,3	-1,6	15,5	-6,2	-7,8	3,0	-4,3	2,3	4,6
Industri	3,1	-2,0	4,8	0,1	2,1	-6,9	-4,1	0,9	1,2
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	0,1	-3,2	4,9	-6,0	-3,5	0,9	-7,4	-2,5	7,7
Tekstil- og bekledningsindustri	2,0	0,1	0,8	-2,4	-6,8	-1,0	2,6	7,3	9,4
Trelast- og trevareindustri	3,5	-1,4	3,9	-0,5	0,7	-1,7	-2,6	-2,0	-6,3
Treforedling	25,8	-3,0	32,6	22,7	19,2	-3,0	-12,3	-14,8	-22,4
Forlag og grafisk industri	-3,9	3,4	-6,8	-4,6	0,7	4,1	6,9	2,3	-5,6
Oljeraffinering, kjem. og mineralisk industri	-15,8	10,1	-4,9	-6,1	12,5	0,7	0,3	26,7	26,9
Kjemiske råvarer	9,7	-12,8	5,7	-4,6	-18,0	-16,1	-10,4	-6,2	-3,7
Metallindustri	43,6	-22,8	51,0	18,8	16,6	-38,5	-27,6	-27,6	-7,4
Verkstedindustri	-1,5	0,2	-4,9	-0,1	-1,0	-4,6	2,1	4,4	-1,0
Bygging av skip og oljeplattformer	2,8	4,9	2,7	0,1	4,5	0,7	3,5	10,1	5,2
Møbelindustri og annen industri	-2,3	4,1	-2,2	-9,3	1,2	-2,8	5,2	13,1	1,4
Kraftforsyning	-0,4	29,8	-1,8	2,1	22,1	41,0	41,4	19,9	0,8
Vannforsyning	7,4	9,1	6,9	6,5	8,0	8,8	9,5	10,3	11,6
Bygge- og anleggsvirksomhet	7,0	7,8	6,5	7,2	6,5	6,6	8,5	9,3	11,2
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	8,3	-0,0	8,9	8,7	2,7	4,4	-1,7	-4,5	-0,7
Hotell- og restaurantvirksomhet	3,1	3,6	4,2	2,3	0,5	4,5	3,9	5,2	8,5
Rørtransport	-3,3	-0,0	-3,0	-4,4	2,0	2,4	-1,1	-3,2	-1,6
Utenriks sjøfart	13,3	49,3	38,7	5,4	109,7	52,4	22,2	31,4	-21,5
Transport ellers	3,6	9,4	3,0	5,5	6,6	8,9	10,2	12,1	10,7
Post og telekommunikasjon	-8,7	-5,1	-5,7	-5,5	-9,3	-8,8	-2,6	0,2	5,1
Finansiell tjenesteyting	15,2	-9,1	25,6	38,7	12,6	-6,9	-17,1	-19,5	5,9
Boligtjenester (husholdninger)	0,7	3,0	-0,0	-1,3	1,1	3,7	3,0	4,3	1,9
Forretningsmessig tjenesteyting	4,8	4,7	4,8	4,8	5,2	4,9	4,4	4,4	4,2
Offentlig administrasjon og forsvar	6,0	6,5	6,9	7,0	7,4	6,1	5,4	7,1	3,2
Undervisning	5,7	8,3	7,0	7,7	10,4	9,6	6,8	6,3	6,1
Helse- og sosialtjenester	5,1	7,0	6,2	6,1	6,7	5,4	4,7	11,3	-3,2
Andre sosiale og personlige tjenester	9,4	8,1	9,4	9,6	7,1	6,7	7,5	11,6	6,8
Indirekte målte bank- og finanstjenester	-1,3	0,8	-0,5	2,2	2,7	3,4	1,4	-4,1	-1,0
Merverdi og investeringsavgift	3,2	4,0	4,0	4,0	10,6	7,5	0,5	-1,6	-7,5
Andre produktskatter, netto	-0,1	7,7	-0,1	0,7	13,3	0,7	11,1	7,4	1,2
Statistiske avvik	..	..	..	-14,2	..	..	..	-13,9	..
Fastlands-Norge	4,9	3,5	5,8	5,8	5,2	3,0	2,3	3,6	2,9
Offentlig forvaltningsvirksomhet	5,7	7,4	6,7	6,9	8,0	6,8	5,6	8,8	1,3
Statsforvaltningen	6,0	5,7	6,7	6,9	7,0	6,1	5,2	4,5	0,2
Sivil forvaltning	6,2	5,5	6,9	7,0	6,7	6,0	5,1	4,4	-0,2
Forsvar	9,0	6,6	10,2	10,1	8,5	6,7	6,0	5,1	2,9
Kommuneforvaltningen	5,6	8,0	6,7	7,0	8,5	7,1	5,8	10,5	2,2

1 Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Tabell A17. Konsum i husholdninger. Løpende priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Konsum i husholdninger	559 490	598 347	623 219	152 188	159 703	147 299	153 778	156 136	166 006	150 485
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	84 709	89 185	89 302	22 571	23 416	21 755	23 043	21 395	23 110	21 462
Alkoholdrikker og tobakk mv.	27 389	29 022	30 145	7 073	8 749	6 208	7 705	7 324	8 908	6 470
Klær og skotøy	32 794	33 781	35 403	8 396	10 027	7 404	8 562	8 561	10 876	7 456
Bolig, lys og brensel	108 761	112 415	122 959	26 683	28 956	32 409	29 723	28 873	31 955	32 803
Møbler og husholdningsartikler mv.	34 159	36 300	37 374	9 088	10 752	8 547	8 240	9 306	11 281	8 902
Helsepleie	15 067	15 966	16 943	3 951	4 233	3 971	4 214	4 234	4 524	4 134
Transport	82 645	88 525	89 662	23 524	20 965	20 675	23 705	24 090	21 193	20 792
Post- og teletjenester	14 332	16 174	17 822	4 095	4 320	4 310	4 433	4 489	4 590	4 456
Kultur og fritid	71 846	76 493	79 017	19 427	21 421	18 477	18 389	19 993	22 158	19 409
Utdanning	2 746	2 813	2 975	705	726	712	720	746	797	798
Hotell- og restauranttjenester	38 152	41 114	43 324	12 002	10 348	9 070	10 635	12 638	10 981	9 635
Andre varer og tjenester	39 753	47 951	50 320	12 464	12 934	12 118	12 427	12 233	13 542	12 636
Husholdningenes kjøp i utlandet	25 913	26 676	26 326	9 035	5 970	5 181	6 655	9 028	5 462	4 868
Utlendingers kjøp i Norge	-18 776	-18 067	-18 352	-6 825	-3 116	-3 537	-4 672	-6 773	-3 370	-3 337
Varekonsum ¹	313 384	330 495	340 235	81 924	91 025	79 933	83 292	82 383	94 627	79 828
Tjenestekonsum ¹	238 969	259 243	275 010	68 054	65 823	65 721	68 504	71 498	69 287	69 126
Boligtjenester	88 372	91 003	95 424	22 868	22 820	23 630	23 784	23 954	24 057	24 423
Andre tjenester	150 597	168 240	179 586	45 186	43 003	42 092	44 720	47 544	45 230	44 704

¹ Konsumet av varer og tjenester inkluderer utlendingers kjøp i Norge, men ikke husholdningenes kjøp i utlandet

Tabell A18. Konsum i husholdninger. Faste 1999-priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Konsum i husholdninger	559 490	579 806	594 720	146 752	153 509	140 007	145 231	150 274	159 208	142 792
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	84 709	87 504	89 469	22 007	22 907	21 075	21 972	22 281	24 141	22 072
Alkoholdrikker og tobakk mv.	27 389	27 095	27 177	6 585	8 101	5 618	6 972	6 609	7 979	5 880
Klær og skotøy	32 794	35 269	37 263	8 955	10 210	7 875	8 953	9 179	11 256	8 425
Bolig, lys og brensel	108 761	109 013	111 320	26 092	27 831	29 369	27 048	26 342	28 561	29 011
Møbler og husholdningsartikler mv.	34 159	36 135	36 843	9 046	10 698	8 431	8 082	9 192	11 138	8 771
Helsepleie	15 067	15 500	15 984	3 816	4 067	3 769	3 974	3 991	4 250	3 870
Transport	82 645	83 011	82 037	21 760	19 516	19 078	21 318	21 917	19 724	18 952
Post- og teletjenester	14 332	16 869	19 509	4 287	4 525	4 700	4 820	4 929	5 061	4 875
Kultur og fritid	71 846	75 703	77 849	19 132	21 224	18 188	17 984	19 649	22 029	18 946
Utdanning	2 746	2 675	2 647	669	669	654	661	664	668	667
Hotell- og restauranttjenester	38 152	39 787	40 159	11 568	9 889	8 535	9 929	11 658	10 037	8 712
Andre varer og tjenester	39 753	42 495	45 715	10 524	10 974	11 015	11 326	11 276	12 097	10 873
Husholdningenes kjøp i utlandet	25 913	26 089	26 065	8 819	5 863	5 046	6 538	9 009	5 471	4 880
Utlendingers kjøp i Norge	-18 776	-17 340	-17 317	-6 507	-2 965	-3 347	-4 345	-6 421	-3 205	-3 141
Varekonsum ¹	313 384	323 787	331 261	80 378	88 847	76 692	79 376	81 669	93 523	78 551
Tjenestekonsum ¹	238 969	247 270	254 712	64 061	61 765	61 615	63 662	66 016	63 419	62 501
Boligtjenester	88 372	89 396	90 504	22 403	22 390	22 536	22 604	22 691	22 672	22 828
Andre tjenester	150 597	157 874	164 208	41 658	39 375	39 079	41 058	43 325	40 746	39 673

¹ Konsumet av varer og tjenester inkluderer utlendingers kjøp i Norge, men ikke husholdningenes kjøp i utlandet

Tabell A19. Konsum i husholdninger. Prosentvis volumendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Konsum i husholdninger	3,6	2,6	2,6	1,6	2,1	2,0	2,4	3,7	2,0
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	3,3	2,2	0,8	0,9	1,3	0,8	1,2	5,4	4,7
Alkoholdrikker og tobakk mv.	-1,1	0,3	-4,6	-4,6	2,3	0,7	0,4	-1,5	4,7
Klær og skotøy	7,5	5,7	9,0	2,9	1,4	7,4	2,5	10,2	7,0
Bolig, lys og brensel	0,2	2,1	1,6	-1,0	2,9	1,8	1,0	2,6	-1,2
Møbler og husholdningsartikler mv.	5,8	2,0	4,6	3,9	1,2	0,2	1,6	4,1	4,0
Helsepleie	2,9	3,1	2,0	1,0	1,7	1,6	4,6	4,5	2,7
Transport	0,4	-1,2	-1,4	-2,7	-3,9	-2,6	0,7	1,1	-0,7
Post- og teletjenester	17,7	15,7	14,8	14,3	20,1	16,4	15,0	11,8	3,7
Kultur og fritid	5,4	2,8	3,5	4,6	2,5	2,2	2,7	3,8	4,2
Utdanning	-2,6	-1,0	-2,6	-2,8	-1,6	-1,6	-0,8	-0,1	2,0
Hotell- og restauranttjenester	4,3	0,9	2,9	5,0	0,5	1,0	0,8	1,5	2,1
Andre varer og tjenester	6,9	7,6	6,6	4,0	6,8	6,1	7,1	10,2	-1,3
Husholdningenes kjøp i utlandet	0,7	-0,1	1,9	-0,4	1,2	1,8	2,2	-6,7	-3,3
Utlendingers kjøp i Norge	-7,6	-0,1	-4,2	-9,7	-2,7	-1,9	-1,3	8,1	-6,2
Varekonsum ¹	3,3	2,3	1,9	0,3	1,1	0,9	1,6	5,3	2,4
Tjenestekonsum ¹	3,5	3,0	3,0	3,1	3,2	3,2	3,1	2,7	1,4
Boligtjenester	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
Andre tjenester	4,8	4,0	3,9	4,2	4,3	4,3	4,0	3,5	1,5

1 Konsumet av varer og tjenester inkluderer utlendingers kjøp i Norge, men ikke husholdningenes kjøp i utlandet

Tabell A20. Konsum i husholdninger. Prosentvis prisendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Konsum i husholdninger	3,2	1,5	3,9	3,4	3,5	2,6	0,2	0,2	0,2
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	1,9	-2,1	2,2	2,0	2,3	2,9	-6,4	-6,3	-5,8
Alkoholdrikker og tobakk mv.	7,1	3,6	7,4	7,4	4,3	3,6	3,2	3,4	-0,4
Klær og skotøy	-4,2	-0,8	-4,1	-4,0	2,3	-3,0	-0,5	-1,6	-5,9
Bolig, lys og brensel	3,1	7,1	2,7	2,0	5,7	8,2	7,2	7,5	2,5
Møbler og husholdningsartikler mv.	0,5	1,0	0,4	0,3	1,2	1,3	0,8	0,8	0,1
Helsepleie	3,0	2,9	3,4	3,3	4,1	2,9	2,5	2,2	1,4
Transport	6,6	2,5	7,7	6,2	4,1	4,2	1,7	0,0	1,2
Post- og teletjenester	-4,1	-4,7	-1,9	-1,7	-5,2	-4,1	-4,7	-5,0	-0,3
Kultur og fritid	1,0	0,5	1,2	0,8	1,1	1,1	0,2	-0,3	0,8
Utdanning	5,2	6,9	5,3	5,1	5,4	5,3	6,6	9,9	9,9
Hotell- og restauranttjenester	3,3	4,4	4,1	3,7	4,1	4,4	4,5	4,6	4,1
Andre varer og tjenester	12,8	-2,5	18,3	20,0	8,5	-3,1	-8,4	-5,0	5,6
Husholdningenes kjøp i utlandet	2,3	-1,2	2,9	1,6	2,2	-1,9	-2,2	-2,0	-2,8
Utlendingers kjøp i Norge	4,2	1,7	4,7	3,9	3,3	3,4	0,6	0,1	0,5
Varekonsum ¹	2,1	0,6	2,3	1,6	2,7	2,5	-1,0	-1,2	-2,5
Tjenestekonsum ¹	4,8	3,0	6,0	6,0	4,5	3,1	1,9	2,5	3,7
Boligtjenester	1,8	3,6	1,5	0,6	2,7	4,1	3,4	4,1	2,0
Andre tjenester	6,6	2,6	8,5	9,2	5,6	2,5	1,2	1,6	4,6

1 Konsumet av varer og tjenester inkluderer utlendingers kjøp i Norge, men ikke husholdningenes kjøp i utlandet

Tabell A21. Bruttoinvestering i fast realkapital. Løpende priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Bruttoinvestering i fast realkapital i alt.	271 828	283 559	280 015	67 917	73 107	69 989	70 038	67 433	72 556	62 530
Bygg og anlegg	113 243	119 454	121 386	29 509	32 808	29 894	29 279	30 100	32 113	29 294
Oljeboring, oljeleting, olje- og gasrørledning	28 192	25 491	33 367	6 655	6 955	8 120	7 758	8 579	8 910	7 577
Oljeutvinnings- plattf. borerigger og moduler	35 426	30 949	21 957	6 340	6 196	4 659	6 856	5 905	4 535	5 006
Skip og båter	14 890	23 782	14 859	5 339	3 695	6 146	2 785	2 247	3 682	1 099
Transportmidler	13 281	16 291	17 576	3 796	4 759	4 986	5 225	3 432	3 932	3 734
Maskiner og utstyr	66 796	67 593	70 871	16 279	18 695	16 183	18 135	17 170	19 383	15 820
Jordbruk og skogbruk	5 933	5 973	5 984	1 691	1 452	1 049	1 790	1 691	1 453	1 042
Fiske,fangst og fiskeoppdrett	1 312	2 390	1 639	672	354	583	372	453	231	124
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	63 515	57 610	53 994	12 993	13 265	12 368	14 479	14 060	13 086	12 838
Utvinning av råolje og naturgass	65 349	50 787	54 693	12 491	12 761	12 097	13 350	13 739	15 508	12 628
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	-1 834	6 823	-699	502	504	272	1 129	321	-2 422	210
Bergverksdrift	563	803	980	190	231	217	428	197	139	39
Industri	19 745	19 295	22 163	4 936	5 553	3 788	5 525	5 748	7 101	4 197
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	4 322	4 923	6 274	1 670	1 237	958	1 912	1 750	1 654	790
Tekstil- og bekledningsindustri	177	163	271	39	44	56	70	60	86	22
Trelast- og trevareindustri	504	501	388	152	128	69	92	119	107	80
Treforedling	1 424	998	892	214	255	113	229	235	315	138
Forlag og grafisk industri	1 727	1 563	888	202	261	207	184	202	294	146
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	2 676	2 398	2 095	554	845	386	454	526	728	519
Kjemiske råvarer	2 550	2 317	2 263	616	642	424	562	520	757	380
Metallindustri	1 609	2 001	3 555	495	730	469	686	909	1 491	1 051
Verkstedindustri	3 454	3 202	3 996	706	993	801	928	1 111	1 155	665
Bygging av skip og oljeplattformer	813	841	1 034	190	316	204	265	200	364	264
Møbelindustri og annen industri	489	388	507	99	102	100	142	114	150	141
Kraftforsyning	4 875	4 336	5 024	1 060	1 489	785	1 104	1 316	1 819	863
Vannforsyning	1 365	1 255	1 239	333	402	224	258	339	418	224
Bygge- og anleggsvirksomhet	3 552	3 756	3 787	889	978	1 002	924	884	977	909
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	10 660	11 356	10 164	2 702	3 122	2 795	2 461	2 402	2 505	2 731
Hotell- og restaurantvirksomhet	1 734	1 684	1 792	437	400	428	446	480	438	379
Rørtransport	4 692	614	2 177	192	103	475	401	622	679	170
Utenriks sjøfart	13 162	19 764	12 508	4 319	3 122	5 196	2 321	1 751	3 240	1 003
Transport ellers	11 383	15 719	16 666	3 669	4 293	4 916	5 116	3 036	3 597	2 913
Post og telekommunikasjon	7 086	8 150	9 860	2 109	2 256	2 402	2 622	2 489	2 346	2 170
Finansiell tjenesteyting	7 413	7 885	8 378	1 970	2 005	2 132	2 059	2 080	2 106	2 079
Boligtjenester (husholdninger)	43 107	50 301	55 739	12 334	13 688	13 625	13 348	13 843	14 924	14 135
Forretningsmessig tjenesteyting	24 974	26 812	22 455	6 228	7 234	6 679	5 805	5 022	4 948	5 773
Offentlig administrasjon og forsvar	17 299	16 839	17 210	4 070	5 045	4 443	3 932	3 970	4 866	4 150
Undervisning	8 648	8 464	8 075	1 893	2 241	2 150	2 006	1 912	2 008	2 143
Helse- og sosialtjenester	12 361	12 091	11 785	3 064	3 656	2 630	2 626	3 016	3 513	2 603
Andre sosiale og personlige tjenester	8 449	8 463	8 398	2 166	2 217	2 100	2 013	2 123	2 163	2 045
Fastlands-Norge	190 459	205 571	211 336	50 413	56 617	51 949	52 836	51 000	55 551	48 520

Offentlig forvaltningsvirksomhet	42 297	40 498	40 110	9 943	11 929	9 795	9 132	9 698	11 485	9 476
Statsforvaltningen	16 945	15 899	15 959	3 684	4 923	4 306	3 542	3 502	4 609	4 618
Sivil forvaltning	14 227	12 588	12 758	2 976	3 770	3 552	2 660	2 943	3 603	3 789
Forsvar	2 718	3 311	3 201	708	1 153	754	882	559	1 006	829
Kommuneforvaltningen	25 352	24 599	24 151	6 259	7 006	5 489	5 590	6 196	6 876	4 858
Markedsrettet virksomhet	186 685	192 312	183 373	45 643	47 504	46 127	47 282	43 783	46 180	38 529
Ikke markedsrettet virksomhet	85 143	91 248	96 642	22 274	25 604	23 862	22 755	23 650	26 375	24 002

Tabell A22. Bruttoinvestering i fast realkapital. Faste 1999-priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Bruttoinvestering i fast realkapital i alt.	271 828	267 774	255 527	63 422	67 747	63 612	63 346	61 391	67 179	57 764
Bygg og anlegg	113 243	113 576	109 741	27 905	30 723	27 305	26 470	27 191	28 774	25 918
Oljeboring, oljeleting, olje- og gasrørledning	28 192	23 303	29 951	6 051	6 006	7 315	6 870	7 713	8 054	6 853
Oljeutvinnings- plattform, borerigger og moduler	40 141	29 449	19 669	5 991	5 730	4 323	6 230	5 374	3 742	4 569
Skip og båter	18 565	19 580	10 157	3 980	2 267	4 826	1 504	898	2 929	529
Transportmidler	13 281	15 127	15 359	3 639	4 483	4 177	4 624	3 209	3 348	3 141
Maskiner og utstyr	66 796	66 739	70 649	15 857	18 539	15 666	17 647	17 005	20 331	16 754
Jordbruk og skogbruk	5 933	5 799	5 732	1 624	1 412	995	1 693	1 598	1 446	1 027
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	1 312	2 160	1 356	569	310	511	290	336	220	104
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	63 515	53 898	48 472	12 041	11 846	11 267	13 002	12 711	11 492	11 680
Utvinning av råolje og naturgass	65 349	47 324	49 369	11 565	11 377	11 014	11 968	12 416	13 971	11 486
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	-1 834	6 573	-897	476	470	253	1 034	295	-2 479	194
Bergverksdrift	563	769	923	181	219	204	403	184	132	40
Industri	19 745	18 850	21 534	4 776	5 418	3 617	5 296	5 535	7 086	4 254
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	4 322	4 760	5 964	1 610	1 184	905	1 815	1 667	1 577	779
Tekstil- og bekledningsindustri	177	161	264	38	43	54	67	58	85	23
Trelast- og trevareindustri	504	489	378	147	124	65	89	116	108	82
Treforedling	1 424	982	887	207	251	109	223	230	326	140
Forlag og grafisk industri	1 727	1 534	870	196	256	199	178	195	297	147
Oljeraffinering, kjem. og mineralisk industri	2 676	2 342	2 025	536	825	365	434	508	719	537
Kjemiske råvarer	2 550	2 281	2 247	599	635	410	546	510	782	396
Metallindustri	1 609	1 956	3 466	479	715	450	654	866	1 497	1 042
Verkstedindustri	3 454	3 146	3 930	686	978	770	900	1 084	1 176	693
Bygging av skip og oljeplattformer	813	816	1 002	182	306	195	252	190	364	269
Møbelindustri og annen industri	489	382	501	97	101	96	138	112	155	147
Kraftforsyning	4 875	4 222	4 874	1 023	1 451	748	1 060	1 265	1 801	857
Vannforsyning	1 365	1 193	1 129	315	378	206	234	309	380	198
Bygge- og anleggsvirksomhet	3 552	3 651	3 639	862	940	943	890	851	955	893
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	10 660	11 040	9 797	2 617	3 008	2 625	2 369	2 317	2 486	2 708
Hotell- og restaurantvirksomhet	1 734	1 633	1 699	422	386	400	421	455	422	363
Rørtransport	4 692	604	1 993	184	104	433	359	569	631	156
Utenriks sjøfart	13 162	16 298	8 672	3 226	1 917	4 112	1 283	679	2 597	535
Transport ellers	11 383	14 404	14 408	3 339	4 041	4 134	4 314	2 740	3 220	2 531
Post og telekommunikasjon	7 086	7 994	9 726	2 050	2 211	2 305	2 537	2 461	2 423	2 258
Finansiell tjenesteyting	7 413	7 691	7 996	1 910	1 941	2 003	1 961	1 985	2 047	2 031
Boligtjenester (husholdninger)	43 107	47 830	50 288	11 663	12 814	12 440	12 063	12 457	13 329	12 461
Forretningsmessig tjenesteyting	24 974	25 658	20 972	5 937	6 821	6 160	5 367	4 726	4 718	5 423
Offentlig administrasjon og forsvar	17 299	16 170	16 025	3 877	4 808	4 128	3 648	3 667	4 581	3 894
Undervisning	8 648	8 148	7 475	1 805	2 138	1 985	1 850	1 763	1 877	1 984
Helse- og sosialtjenester	12 361	11 637	11 005	2 929	3 487	2 446	2 438	2 804	3 317	2 455
Andre sosiale og personlige tjenester	8 449	8 125	7 811	2 071	2 099	1 949	1 869	1 977	2 017	1 910
Fastlands-Norge	190 459	196 974	196 390	47 971	53 880	47 800	48 701	47 431	52 459	45 391
Offentlig forvaltningsvirksomhet	42 297	38 860	37 201	9 472	11 338	9 079	8 438	8 941	10 744	8 809
Statsforvaltningen	16 945	15 265	14 904	3 509	4 693	4 001	3 287	3 241	4 375	4 337
Sivil forvaltning	12 103	12 082	11 858	2 835	3 588	3 302	2 456	2 715	3 385	3 538
Forsvar	2 718	3 183	3 046	674	1 105	700	831	526	990	799
Kommuneforvaltningen	25 352	23 595	22 297	5 964	6 645	5 077	5 151	5 700	6 369	4 472
Markedsrettet virksomhet	186 685	180 621	167 270	42 284	43 596	41 682	42 585	39 886	43 118	36 117
Ikke markedsrettet virksomhet	85 143	87 153	88 257	21 138	24 152	21 930	20 761	21 505	24 061	21 646

Tabell A23. Bruttoinvestering i fast realkapital.
Prosentvis volumendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Bruttoinvestering i fast realkapital i alt.	-1,5	-4,6	-9,9	-3,8	-8,1	-5,9	-3,2	-0,8	-9,2
Bygg og anlegg	0,3	-3,4	-0,9	-4,0	-2,2	-2,0	-2,6	-6,3	-5,1
Oljeboring, oljeleting, olje- og gasrørledning	-17,3	28,5	-7,6	4,0	32,5	20,0	27,5	34,1	-6,3
Oljeutvinnings- plattf. borerigger og moduler	-26,6	-33,2	-38,9	-5,9	-58,9	-13,7	-10,3	-34,7	5,7
Skip og båter	5,5	-48,1	-56,1	-49,7	-25,3	-78,1	-77,4	29,2	-89,0
Transportmidler	13,9	1,5	26,7	0,3	18,9	32,5	-11,8	-25,3	-24,8
Maskiner og utstyr	-0,1	5,9	-6,5	-3,5	2,2	3,7	7,2	9,7	6,9
Jordbruk og skogbruk	-2,3	-1,2	-3,6	-2,2	-3,2	-2,4	-1,6	2,4	3,3
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	64,6	-37,2	-6,2	17,8	-7,6	-60,2	-41,0	-29,0	-79,7
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	-15,1	-10,1	-25,3	0,5	-33,2	-1,0	5,6	-3,0	3,7
Utvinning av råolje og naturgass	-27,6	4,3	-29,0	-15,6	-6,2	-5,3	7,4	22,8	4,3
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	..	..	..	..	-95,1	110,2	-38,0	..	-23,3
Bergverksdrift	36,6	20,0	32,9	-5,3	45,8	75,9	1,4	-39,6	-80,5
Industri	-4,5	14,2	1,8	-15,1	2,6	3,2	15,9	30,8	17,6
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	10,1	25,3	49,6	-15,4	8,0	60,8	3,5	33,2	-14,0
Tekstil- og bekledningsindustri	-9,2	64,1	-6,0	-23,6	23,0	86,9	52,6	96,3	-56,8
Trelast- og trevareindustri	-2,9	-22,7	12,3	-16,5	-24,1	-32,5	-21,5	-12,7	25,7
Treforedling	-31,1	-9,6	-40,8	-34,8	-67,9	20,8	10,9	30,0	28,4
Forlag og grafisk industri	-11,2	-43,3	-35,4	-63,1	-28,1	-77,9	-0,1	16,2	-26,3
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	-12,5	-13,5	-24,1	3,3	-16,3	-20,4	-5,2	-12,9	47,2
Kjemiske råvarer	-10,5	-1,5	1,5	-26,8	-9,3	-8,4	-14,9	23,2	-3,5
Metallindustri	21,6	77,2	23,5	55,4	46,5	43,5	80,8	109,4	131,4
Verkstedindustri	-8,9	24,9	-16,9	-11,8	49,7	-7,1	58,2	20,3	-10,0
Bygging av skip og oljeplattformer	0,4	22,7	33,6	1,6	33,0	39,3	4,3	18,9	37,9
Møbelindustri og annen industri	-21,9	31,3	-38,4	-33,7	13,2	38,1	16,3	54,1	53,1
Kraftforsyning	-13,4	15,4	-10,1	-14,6	3,7	3,2	23,7	24,1	14,5
Vannforsyning	-12,6	-5,4	-13,8	-16,8	-12,6	-11,6	-2,0	0,6	-3,5
Bygge- og anleggsvirksomhet	2,8	-0,3	4,0	2,2	-0,9	-0,8	-1,3	1,6	-5,3
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	3,6	-11,3	2,0	0,3	-5,5	-10,2	-11,5	-17,4	3,2
Hotell- og restaurantvirksomhet	-5,8	4,0	-18,2	-13,2	-4,5	3,8	7,9	9,4	-9,2
Rørtransport	-87,1	229,8	-82,4	-38,7	229,3	94,4	210,0	505,5	-63,9
Utenriks sjøfart	23,8	-46,8	-49,5	-41,3	-24,9	-77,4	-78,9	35,5	-87,0
Transport ellers	26,5	0,0	38,0	2,6	21,9	18,8	-17,9	-20,3	-38,8
Post og telekommunikasjon	12,8	21,7	11,9	8,7	24,8	34,5	20,1	9,6	-2,0
Finansiell tjenesteyting	3,7	4,0	3,7	2,3	3,4	3,1	3,9	5,5	1,4
Boligtjenester (husholdninger)	11,0	5,1	8,7	8,7	3,3	6,7	6,8	4,0	0,2
Forretningsmessig tjenesteyting	2,7	-18,3	-0,3	-2,2	-10,8	-10,4	-20,4	-30,8	-12,0
Offentlig administrasjon og forsvar	-6,5	-0,9	-11,8	-8,6	19,1	-9,2	-5,4	-4,7	-5,7
Undervisning	-5,8	-8,3	-7,5	-4,1	-8,3	-9,3	-2,4	-12,2	-0,1
Helse- og sosialtjenester	-5,9	-5,4	-5,4	-8,7	-7,3	-5,6	-4,3	-4,9	0,3
Andre sosiale og personlige tjenester	-3,8	-3,9	-5,7	-13,2	-3,7	-3,2	-4,5	-3,9	-2,0
Fastlands-Norge	3,4	-0,3	2,1	-2,4	2,2	0,7	-1,1	-2,6	-5,0
Offentlig forvaltningsvirksomhet	-8,1	-4,3	-10,2	-10,7	3,8	-9,3	-5,6	-5,2	-3,0
Statsforvaltningen	-9,9	-2,4	-14,1	-12,5	21,8	-13,0	-7,6	-6,8	8,4
Sivil forvaltning	-0,2	-1,9	-0,3	-2,1	22,4	-17,1	-4,2	-5,7	7,1
Forsvar	17,1	-4,3	-9,2	4,4	19,0	1,8	-21,9	-10,4	14,2
Kommuneforvaltningen	-6,9	-5,5	-7,8	-9,4	-7,0	-6,8	-4,4	-4,2	-11,9
Markedsrettet virksomhet	-3,2	-7,4	-14,2	-5,7	-13,4	-8,6	-5,7	-1,1	-13,3
Ikke markedsrettet virksomhet	2,4	1,3	0,1	-0,2	3,9	0,0	1,7	-0,4	-1,3

Tabell A24. Bruttoinvestering i fast realkapital.
Prosentvis prisendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Bruttoinvestering i fast realkapital i alt.	5,9	3,5	6,8	7,2	6,6	4,8	2,6	0,1	-1,6
Bygg og anlegg	5,2	5,2	5,5	5,8	6,3	5,3	4,7	4,5	3,2
Oljeboring, oljeleting, olje- og gasrørledning	9,4	1,8	9,3	13,9	7,4	4,7	1,1	-4,5	-0,4
Oljeutvinnings- plattf. borerigger og moduler	19,1	6,2	19,0	19,9	3,9	5,7	3,8	12,1	1,6
Skip og båter	51,4	20,4	67,3	97,7	17,3	64,5	86,5	-22,9	63,1
Transportmidler	7,7	6,3	9,0	-1,2	11,9	-1,1	2,5	10,6	-0,4
Maskiner og utstyr	1,3	-1,0	3,3	1,5	3,3	1,1	-1,6	-5,5	-8,6
Jordbruk og skogbruk	3,0	1,4	4,5	2,9	4,3	2,4	1,6	-2,3	-3,9
Fiske,fangst og fiskeoppdrett	10,7	9,2	22,9	7,8	9,4	18,8	14,3	-8,4	4,4
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	6,9	4,2	7,4	10,0	6,1	5,3	2,5	1,7	0,1
Utvinning av råolje og naturgass	7,3	3,2	7,5	10,4	6,1	5,4	2,5	-1,0	0,1
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	3,8	-24,9	-1,3	8,0	3,9	5,1	3,3	-9,0	0,7
Bergverksdrift	4,4	1,7	5,7	5,1	3,5	2,1	2,1	-0,6	-6,6
Industri	2,4	0,5	3,8	2,8	4,0	1,9	0,5	-2,2	-5,8
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	3,4	1,7	4,7	4,0	4,7	1,8	1,2	0,4	-4,2
Tekstil- og bekledningsindustri	1,7	0,9	3,8	1,4	3,2	0,8	0,9	-0,5	-6,7
Trelast- og trevareindustri	2,5	0,1	3,8	2,9	5,1	0,8	0,2	-3,6	-7,4
Treforedling	1,6	-1,0	3,6	2,3	3,4	0,5	-0,6	-5,0	-4,6
Forlag og grafisk industri	1,9	0,1	4,1	2,3	3,2	1,4	0,0	-2,9	-4,5
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	2,4	1,1	4,0	2,5	5,0	2,0	0,3	-1,0	-8,7
Kjemiske råvarer	1,5	-0,8	3,6	1,6	3,3	1,3	-0,9	-4,3	-7,3
Metallindustri	2,3	0,3	4,0	2,2	3,4	2,5	1,6	-2,5	-3,3
Verkstedsindustri	1,8	-0,1	3,8	1,9	3,8	1,3	-0,4	-3,4	-7,8
Bygging av skip og oljeplattformer	3,1	0,1	3,3	3,9	3,3	1,9	1,3	-3,2	-6,1
Møbelindustri og annen industri	1,7	-0,6	3,6	2,1	3,7	1,2	-0,9	-4,8	-7,7
Kraftforsyning	2,7	0,4	4,2	2,7	3,8	1,2	0,3	-1,6	-3,9
Vannforsyning	5,2	4,4	5,6	5,5	5,9	5,0	3,8	3,4	3,6
Bygge- og anleggsvirksomhet	2,9	1,1	4,3	2,8	5,3	0,2	0,8	-1,7	-4,2
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	2,9	0,9	4,5	2,9	5,5	0,3	0,4	-2,9	-5,3
Hotell- og restaurantvirksomhet	3,1	2,3	4,2	3,2	5,2	2,3	1,8	-0,0	-2,3
Rørtransport	1,6	7,5	2,7	-2,8	11,9	8,7	4,5	8,8	-1,1
Utenriks sjøfart	21,3	18,9	33,1	60,5	16,4	61,0	92,5	-23,4	48,2
Transport ellers	9,1	6,0	5,7	9,4	9,9	5,4	0,8	5,1	-3,2
Post og telekommunikasjon	1,9	-0,6	3,9	2,1	3,8	1,0	-1,7	-5,1	-7,8
Finansiell tjenesteyting	2,5	2,2	4,1	2,4	5,7	1,9	1,6	-0,4	-3,9
Boligtjenester (husholdninger)	5,2	5,4	5,5	5,8	6,3	5,4	5,1	4,8	3,6
Forretningsmessig tjenesteyting	4,5	2,5	5,3	4,7	6,0	3,2	1,3	-1,1	-1,8
Offentlig administrasjon og forsvar	4,1	3,1	5,3	4,3	5,5	3,4	3,1	1,2	-1,0
Undervisning	3,9	4,0	5,0	4,2	6,0	4,4	3,4	2,0	-0,3
Helse- og sosialtjenester	3,9	3,1	4,9	4,4	5,5	3,7	2,8	1,0	-1,4
Andre sosiale og personlige tjenester	4,2	3,2	5,0	4,7	5,6	3,3	2,6	1,5	-0,7
Fastlands-Norge	4,4	3,1	5,3	4,7	6,1	3,6	2,3	0,8	-1,6

Offentlig forvaltningsvirksomhet	4,2	3,5	5,1	4,6	5,6	3,9	3,3	1,6	-0,3
Statsforvaltningen	4,2	2,8	5,2	4,4	5,4	3,4	2,9	0,4	-1,0
Sivil forvaltning	-11,4	3,3	-10,7	-11,0	5,3	4,0	3,3	1,3	-0,4
Forsvar	4,0	1,0	6,4	3,5	6,1	1,6	1,1	-2,6	-3,7
Kommuneforvaltningen	4,3	3,9	5,1	4,7	5,8	4,2	3,6	2,4	0,5
Markedsrettet virksomhet	6,5	3,0	7,6	8,3	7,0	4,8	1,7	-1,7	-3,6
Ikke markedsrettet virksomhet	4,7	4,6	5,4	5,2	6,0	4,8	4,4	3,4	1,9

Tabell A25. Eksport. Løpende priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Eksport i alt	486 232	686 473	698 876	176 881	193 763	180 329	176 388	174 388	167 772	156 929
Varer	359 438	531 215	533 991	135 711	152 379	139 266	134 541	130 766	129 418	119 895
Råolje og naturgass	159 228	306 624	301 613	80 615	90 803	79 352	75 779	77 632	68 850	65 423
Skip, nybygde	5 884	5 801	7 281	1 761	2 784	1 266	2 433	2 921	661	3 111
Skip, eldre	3 675	3 865	5 854	1 300	653	1 660	1 004	1 612	1 577	556
Oljeplattformer og moduler, nye	46	513	75	493	2	3	2	54	16	10
Oljeplattformer, eldre	4 715	67	3 164	19	21	11	36	18	3 099	8
Oljevirkksomhet, diverse varer	231	167	138	51	40	38	33	43	24	29
Andre varer	185 659	214 178	215 866	51 472	58 076	56 936	55 254	48 486	55 191	50 758
Produkter fra jordbruk, skogbruk og fiske	9 415	10 881	9 286	2 697	2 863	2 467	2 402	2 123	2 294	1 980
Bergverksprodukter	2 321	2 643	3 060	723	707	623	706	813	918	623
Industriprodukter	173 005	198 634	202 219	47 487	53 922	53 514	51 987	45 331	51 388	47 664
Nærings- og nytelsesmidler	24 434	24 933	25 964	5 558	8 066	7 321	5 701	5 086	7 856	6 472
Tekstiler, bekledningsvarer og skotøy	2 499	2 452	2 447	597	690	629	594	591	633	588
Trevarer	3 204	3 152	2 824	735	794	732	734	657	701	698
Treforedlingsprodukter	12 122	13 237	14 020	3 321	3 087	4 074	3 511	3 285	3 150	2 871
Grafiske produkter	779	680	582	165	177	173	134	131	144	151
Raffinerte oljeprodukter	17 759	29 844	26 329	7 500	7 993	7 051	7 505	6 233	5 540	5 570
Kjemiske råvarer mv.	14 680	15 964	18 317	3 906	4 344	5 109	4 960	4 216	4 032	4 069
Kjemiske og mineralske produkter	11 047	13 687	13 027	3 214	3 576	3 432	3 315	2 952	3 328	3 272
Metaller	33 764	41 387	38 900	9 755	10 058	10 678	10 449	9 249	8 524	9 151
Verkstedprodukter	48 748	48 868	55 158	11 746	13 846	13 112	13 917	11 857	16 273	13 682
Andre industriprodukter	3 969	4 430	4 651	990	1 291	1 203	1 167	1 074	1 207	1 140
Elektrisk kraft	918	2 020	1 301	565	584	332	159	219	591	491
Tjenester	126 794	155 258	164 885	41 170	41 384	41 063	41 847	43 622	38 354	37 034
Bruttofrakter, utenriks sjøfart	55 515	74 246	81 241	19 802	20 201	21 027	20 904	20 140	19 170	17 728
Oljevirkksomhet, diverse tjenester	438	844	875	202	228	216	207	219	233	217
Oljeboringstjenester mv.	3 072	5 476	5 021	1 170	1 874	1 382	1 240	1 091	1 308	1 305
Rørtransport	5 622	5 389	5 918	1 087	1 325	1 660	1 455	1 544	1 259	1 692
Reisetrafikk	18 776	18 067	18 352	6 825	3 116	3 537	4 672	6 773	3 370	3 337
Andre tjenester	43 371	51 236	53 478	12 084	14 640	13 241	13 369	13 855	13 014	12 755
Samferdsel	8 853	11 762	12 596	3 309	3 136	3 265	3 291	3 292	2 748	2 597
Finans- og forretningstjenester	27 964	32 119	31 898	7 163	9 321	7 978	8 064	7 945	7 911	8 094
Tjenester ellers	6 554	7 355	8 984	1 612	2 183	1 998	2 014	2 618	2 355	2 064

Tabell A26. Eksport. Faste 1999-priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Eksport i alt	486 232	500 366	521 299	122 500	131 881	130 149	124 915	128 433	137 801	127 236
Varer	359 438	367 334	389 007	88 687	97 949	97 942	92 169	92 904	105 993	96 463
Råolje og naturgass	159 228	169 668	178 502	41 221	45 068	44 911	40 494	44 654	48 443	43 543
Skip, nybygde	5 884	5 258	6 305	1 619	2 425	1 150	2 072	2 476	607	2 714
Skip, eldre	3 675	2 926	4 518	915	409	1 201	725	1 285	1 306	460
Oljeplattformer og moduler, nye	46	490	69	470	2	3	2	50	15	9
Oljeplattformer, eldre	4 715	67	3 164	19	21	11	36	18	3 099	8
Oljevirkksomhet, diverse varer	231	152	123	46	35	34	29	38	21	26
Andre varer	185 659	188 774	196 328	44 398	49 989	50 631	48 811	44 383	52 501	49 703
Produkter fra jordbruk, skogbruk og fiske	9 415	9 779	9 604	2 346	2 862	2 439	2 394	2 169	2 603	2 206
Bergverksprodukter	2 321	2 340	2 747	616	649	555	606	740	846	534
Industriprodukter	173 005	174 507	183 225	40 723	46 010	47 457	45 728	41 342	48 698	46 659
Nærings- og nytelsesmidler	24 434	23 865	24 431	5 271	7 561	6 944	5 515	4 842	7 130	6 237
Tekstiler, bekledningsvarer og skotøy	2 499	2 404	2 377	589	674	616	571	592	598	554
Trevarer	3 204	3 225	2 948	745	833	741	759	682	765	826
Treforedlingsprodukter	12 122	12 112	12 456	2 940	2 807	3 433	3 066	2 974	2 983	2 811
Grafiske produkter	779	732	559	163	178	174	112	116	156	146
Raffinerte oljeprodukter	17 759	16 770	16 364	3 869	3 741	4 361	4 002	3 855	4 146	4 610
Kjemiske råvarer mv.	14 680	14 422	16 954	3 509	3 884	4 618	4 454	3 982	3 900	4 074
Kjemiske og mineralske produkter	11 047	13 407	12 409	3 021	3 453	3 323	3 148	2 754	3 184	3 070
Metaller	33 764	34 809	34 539	7 997	7 971	8 972	9 044	8 276	8 247	8 668
Verkstedprodukter	48 748	48 522	55 771	11 676	13 657	13 162	13 939	12 236	16 434	14 591
Andre industriprodukter	3 969	4 239	4 418	942	1 251	1 113	1 119	1 031	1 156	1 073
Elektrisk kraft	918	2 148	751	713	468	181	83	133	354	304
Tjenester	126 794	133 032	132 291	33 813	33 932	32 208	32 746	35 529	31 808	30 773
Bruttofrakter, utenriks sjøfart	55 515	56 087	54 693	13 848	14 256	13 565	13 555	13 769	13 805	13 219
Oljevirkksomhet, diverse tjenester	438	808	806	193	212	202	190	201	213	201
Oljeboringstjenester mv.	3 072	4 899	4 487	1 039	1 594	1 243	1 091	979	1 175	1 188
Rørtransport	5 622	5 839	6 293	1 153	1 509	1 636	1 472	1 633	1 552	1 688
Reisetrafikk	18 776	17 340	17 317	6 507	2 965	3 347	4 345	6 421	3 205	3 141
Andre tjenester	43 371	48 059	48 694	11 075	13 395	12 215	12 094	12 526	11 858	11 335
Samferdsel	8 853	11 150	11 613	3 144	2 923	3 060	3 018	3 020	2 514	2 379
Finans- og forretningstjenester	27 964	29 823	28 711	6 392	8 399	7 266	7 194	7 083	7 168	7 049
Tjenester ellers	6 554	7 087	8 371	1 539	2 073	1 890	1 882	2 423	2 176	1 907

Tabell A27. Eksport. Prosentvis volumendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Eksport i alt	2,9	4,2	2,1	2,7	3,4	4,0	4,8	4,5	-2,2
Varer	2,2	5,9	2,9	0,9	5,3	5,1	4,8	8,2	-1,5
Råolje og naturgass	6,6	5,2	8,1	3,7	3,6	1,2	8,3	7,5	-3,0
Skip, nybygde	-10,6	19,9	224,0	165,2	64,2	303,2	52,9	-75,0	136,0
Skip, eldre	-20,4	54,4	86,4	-62,2	100,5	-27,7	40,5	219,7	-61,7
Oljeplattformer og moduler, nye	964,5	-85,9	..	-91,5	-83,2	89,5	-89,4	688,9	231,4
Oljeplattformer, eldre	-98,6	..	-99,3	-98,8	10,0	111,8	-5,3	..	-27,3
Oljevirksomhet, diverse varer	-34,2	-19,4	-38,9	24,1	3,1	-24,1	-16,2	-39,2	-22,7
Andre varer	1,7	4,0	0,4	0,4	4,9	5,8	-0,0	5,0	-1,8
Produkter fra jordbruk, skogbruk og fiske	3,9	-1,8	-1,4	-0,7	10,2	1,5	-7,6	-9,1	-9,5
Bergverksprodukter	0,8	17,4	5,2	14,6	8,6	7,5	20,1	30,4	-3,8
Industriprodukter	0,9	5,0	-0,1	-0,3	5,0	7,4	1,5	5,8	-1,7
Nærings- og nytelsesmidler	-2,3	2,4	-4,4	0,8	19,6	5,5	-8,1	-5,7	-10,2
Tekstiler, bekledningsvarer og skotøy	-3,8	-1,1	-6,0	-1,2	6,3	1,5	0,5	-11,3	-10,1
Trevarer	0,7	-8,6	-0,5	-4,5	-10,8	-7,1	-8,4	-8,1	11,5
Treforedlingsprodukter	-0,1	2,8	-1,5	-11,1	7,9	-3,7	1,1	6,3	-18,1
Grafiske produkter	-6,0	-23,7	-17,0	-18,0	-18,5	-36,7	-28,7	-12,3	-16,3
Raffinerte oljeprodukter	-5,6	-2,4	-7,7	-25,2	-6,9	-10,5	-0,4	10,8	5,7
Kjemiske råvarer mv.	-1,8	17,6	-2,8	-1,8	29,1	29,0	13,5	0,4	-11,8
Kjemiske og mineralske produkter	21,4	-7,4	17,2	20,3	-3,9	-9,5	-8,8	-7,8	-7,6
Metaller	3,1	-0,8	0,1	-2,7	-11,8	4,3	3,5	3,5	-3,4
Verkstedprodukter	-0,5	14,9	2,1	7,8	13,2	20,5	4,8	20,3	10,9
Andre industriprodukter	6,8	4,2	2,6	13,9	4,4	14,1	9,4	-7,6	-3,5
Elektrisk kraft	134,0	-65,0	50,5	173,3	-48,8	-86,5	-81,4	-24,3	67,9
Tjenester	4,9	-0,6	0,2	8,1	-2,1	1,1	5,1	-6,3	-4,5
Bruttofrakter, utenriks sjøfart	1,0	-2,5	1,0	-0,1	-5,9	-0,1	-0,6	-3,2	-2,5
Oljevirksomhet, diverse tjenester	84,5	-0,2	82,3	77,8	-5,0	-0,9	4,6	0,8	-0,1
Oljeboringstjenester mv.	59,5	-8,4	27,6	104,4	8,1	-2,3	-5,8	-26,3	-4,4
Rørtransport	3,9	7,8	-7,9	7,3	-12,8	13,2	41,7	2,8	3,2
Reisetrafikk	-7,6	-0,1	-4,2	-9,7	-2,7	-1,9	-1,3	8,1	-6,2
Andre tjenester	10,8	1,3	0,1	16,2	3,5	2,7	13,1	-11,5	-7,2
Samferdsel	25,9	4,2	30,3	33,1	35,5	6,9	-3,9	-14,0	-22,2
Finans- og forretningstjenester	6,6	-3,7	-8,1	11,0	-6,1	-1,4	10,8	-14,7	-3,0
Tjenester ellers	8,1	18,1	-9,6	17,1	4,3	13,2	57,5	5,0	0,9

Tabell A28. Eksport. Prosentvis prisendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Eksport i alt	37,2	-2,3	36,7	30,7	12,2	5,8	-6,0	-17,1	-11,0
Varer	44,6	-5,1	42,8	35,0	9,2	4,9	-8,0	-21,5	-12,6
Råolje og naturgass	80,7	-6,5	72,4	54,3	12,4	11,7	-11,1	-29,5	-15,0
Skip, nybygde	10,3	4,7	8,3	13,0	7,2	12,4	8,5	-5,2	4,1
Skip, eldre	32,1	-1,9	41,5	56,2	25,4	11,0	-11,7	-24,5	-12,5
Oljeplattformer og moduler, nye	4,8	3,8	5,0	6,5	5,3	5,5	3,6	1,4	0,6
Oljeplattformer, eldre	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oljevirkksomhet, diverse varer	9,8	2,5	11,3	11,1	8,4	3,5	0,6	-1,3	-1,2
Andre varer	13,5	-3,1	13,4	12,8	5,5	-1,8	-5,8	-9,5	-9,2
Produkter fra jordbruk, skogbruk og fiske	11,3	-13,1	17,7	-1,5	-9,6	-16,9	-14,8	-11,9	-11,3
Bergverksprodukter	12,9	-1,4	17,4	2,6	-1,0	3,6	-6,4	-0,4	3,9
Industriprodukter	13,8	-3,0	13,6	13,8	6,1	-1,6	-6,0	-10,0	-9,4
Nærings- og nytelsesmidler	4,5	1,7	5,2	8,6	4,9	-1,3	-0,4	3,3	-1,6
Tekstiler, bekledningsvarer og skotøy	2,0	0,9	4,1	3,0	-0,8	2,8	-1,5	3,4	4,0
Trevarer	-2,3	-2,0	-1,8	-2,2	0,3	-1,9	-2,4	-3,9	-14,4
Treforedlingsprodukter	9,3	3,0	13,8	10,7	14,1	3,6	-2,2	-4,0	-13,9
Grafiske produkter	-7,1	12,1	4,7	7,4	20,6	30,8	11,3	-7,2	4,3
Raffinerte oljeprodukter	78,0	-9,6	64,7	72,5	11,4	11,1	-16,6	-37,4	-25,3
Kjemiske råvarer mv.	10,7	-2,4	10,3	6,8	2,4	-0,1	-4,9	-7,6	-9,7
Kjemiske og mineralske produkter	2,1	2,8	5,5	3,1	5,3	4,4	0,7	0,9	3,2
Metaller	18,9	-5,3	20,1	18,2	12,7	-7,6	-8,4	-18,1	-11,3
Verkstedprodukter	0,7	-1,8	-0,8	5,1	1,3	-2,5	-3,7	-2,3	-5,9
Andre industriprodukter	4,5	0,7	6,2	2,0	6,2	-3,9	-0,8	1,2	-1,8
Elektrisk kraft	-6,0	84,3	-15,5	-1,1	80,1	130,3	107,9	33,7	-11,9
Tjenester	16,7	6,8	19,6	17,8	21,8	8,1	0,8	-1,1	-5,6
Bruttofrakter, utenriks sjøfart	32,4	12,2	38,0	31,0	40,9	13,8	2,3	-2,0	-13,5
Oljevirkksomhet, diverse tjenester	4,5	3,9	4,5	6,0	5,3	5,5	3,6	1,4	0,6
Oljeboringstjenester mv.	11,8	0,1	12,6	15,6	6,5	3,0	-1,0	-5,3	-1,3
Rørtransport	-7,7	1,9	-8,4	-9,8	6,3	8,3	0,3	-7,6	-1,2
Reisetrafikk	4,2	1,7	4,7	3,9	3,3	3,4	0,6	0,1	0,5
Andre tjenester	6,6	3,0	8,5	9,9	8,0	2,9	1,4	0,4	3,8
Samferdsel	5,5	2,8	5,5	7,4	3,3	3,2	3,6	1,9	2,3
Finans- og forretningstjenester	7,7	3,2	11,1	12,3	10,8	2,6	0,1	-0,5	4,6
Tjenester ellers	3,8	3,4	4,2	3,8	3,4	4,2	3,1	2,8	2,4

Tabell A29. Import. Løpende priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Import i alt	393 755	439 963	441 869	111 407	113 442	111 354	111 566	108 107	110 842	96 614
Varer	276 291	301 621	302 459	73 788	77 596	78 454	75 821	70 588	77 596	67 386
Skip, nybygde og eldre	11 386	18 684	11 663	5 019	2 756	4 627	2 147	2 985	1 904	409
Oljeplattformer og moduler, nybygde og eldre . .	2 305	5 267	1 161	183	249	26	51	117	967	95
Oljevirkksomhet, diverse varer	6 307	2 466	2 681	570	294	473	214	600	1 394	292
Andre varer.	256 293	275 204	286 954	68 016	74 297	73 328	73 409	66 886	73 331	66 590
Produkter fra jordbruk, skogbruk og fiske. . . .	8 496	8 745	9 151	1 758	2 409	2 602	2 324	1 832	2 393	2 736
Råolje.	2 076	1 807	1 598	728	765	372	402	328	496	134
Bergverksprodukter	3 428	3 629	3 558	896	847	1 090	872	798	798	755
Industriprodukter	241 511	260 844	270 602	64 624	70 193	68 744	69 024	63 449	69 385	62 654
Nærings- og nytelsesmidler	13 023	13 732	14 717	3 690	3 705	3 316	3 580	3 899	3 922	3 322
Tekstiler, bekledningsvarer og skotøy	17 875	18 840	18 477	5 651	4 454	5 145	3 723	5 445	4 164	5 000
Trevarer	4 981	5 762	6 025	1 384	1 567	1 475	1 535	1 447	1 568	1 371
Treforedlingsprodukter	6 928	7 693	7 022	1 841	2 188	1 909	1 668	1 667	1 778	1 686
Grafiske produkter	4 041	4 018	3 712	1 031	1 139	947	820	882	1 063	917
Raffinerte oljeprodukter.	9 723	13 707	12 973	3 628	3 859	3 215	3 383	3 419	2 956	2 796
Kjemiske råvarer mv.	9 526	11 115	11 480	2 877	2 764	2 905	3 218	2 867	2 490	2 504
Kjemiske og mineralske produkter	26 284	28 301	29 236	6 903	7 333	7 329	7 310	7 060	7 537	7 050
Metaller.	20 253	24 930	24 864	6 196	6 266	6 157	7 078	5 898	5 731	5 499
Verkstedprodukter	100 104	102 512	105 273	24 220	28 090	27 096	26 504	24 047	27 626	24 880
Andre industriprodukter.	9 545	10 414	10 570	2 449	3 125	2 528	2 525	2 435	3 082	2 632
Transportmidler mv. u. tilsv norsk prod. . . .	19 228	19 820	26 253	4 754	5 703	6 722	7 680	4 383	7 468	4 997
Elektrisk kraft	782	179	2 045	10	83	520	787	479	259	311
Tjenester.	117 464	138 342	139 410	37 619	35 846	32 900	35 745	37 519	33 246	29 228
Driftsutgifter ekskl. bunkers, skipsfart	27 154	39 619	37 830	10 012	10 948	9 566	9 816	9 241	9 207	8 750
Oljevirkksomhet, diverse tjenester	4 169	2 650	1 778	753	472	478	440	421	439	399
Driftsutgifter ekskl. bunkers, oljeboring	3 901	5 544	6 612	1 120	1 484	1 630	1 648	1 299	2 035	1 416
Reisetrafikk.	38 181	39 305	38 789	13 313	8 797	7 634	9 805	13 302	8 048	7 172
Andre tjenester.	44 059	51 224	54 401	12 421	14 145	13 592	14 036	13 256	13 517	11 491
Samferdsel.	4 406	4 849	5 568	1 263	1 292	1 390	1 487	1 294	1 397	1 443
Finans- og forretningstjenester	23 600	25 795	25 345	6 033	6 709	6 700	6 555	6 258	5 832	4 953
Tjenester ellers	16 053	20 580	23 488	5 125	6 144	5 502	5 994	5 704	6 288	5 095

Tabell A30. Import. Faste 1999-priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Import i alt	393 755	406 472	406 535	101 366	101 768	99 693	100 919	100 841	105 081	93 373
Varer	276 291	284 427	284 347	68 370	71 285	71 186	70 121	67 234	75 807	67 945
Skip, nybygde og eldre	11 386	15 338	8 753	3 875	1 928	3 446	1 519	2 289	1 499	314
Oljeplattformer og moduler, nybygde og eldre	2 305	4 878	893	147	183	20	37	88	748	72
Oljevirksomhet, diverse varer	6 307	2 376	2 466	544	273	441	196	552	1 277	271
Andre varer.	256 293	261 835	272 235	63 804	68 901	67 278	68 368	64 306	72 282	67 287
Produkter fra jordbruk, skogbruk og fiske.	8 496	8 488	8 611	1 749	2 212	2 305	2 311	1 780	2 215	2 360
Råolje.	2 076	1 009	1 034	409	408	233	224	194	382	103
Bergverksprodukter	3 428	3 770	3 896	880	919	1 176	927	872	919	825
Industriprodukter	241 511	248 400	257 474	60 755	65 291	63 273	64 465	61 145	68 590	63 786
Nærings- og nytelsesmidler	13 023	13 375	14 148	3 625	3 541	3 198	3 494	3 791	3 665	3 205
Tekstiler, bekledningsvarer og skotøy	17 875	18 893	18 580	5 483	4 310	5 134	3 891	5 378	4 177	5 195
Trevarer	4 981	5 607	6 151	1 349	1 472	1 466	1 545	1 481	1 658	1 525
Treforedlingsprodukter	6 928	7 076	6 595	1 657	1 978	1 777	1 543	1 589	1 686	1 598
Grafiske produkter	4 041	4 059	4 133	1 036	1 161	1 026	919	961	1 226	1 023
Raffinerte oljeprodukter.	9 723	8 120	8 164	2 084	1 980	1 931	1 972	2 079	2 184	2 816
Kjemiske råvarer mv.	9 526	10 581	10 429	2 539	2 417	2 456	2 907	2 736	2 329	2 562
Kjemiske og mineralske produkter	26 284	27 668	27 175	6 706	6 780	6 608	7 031	6 743	6 794	6 774
Metaller.	20 253	22 080	22 578	5 642	4 844	5 351	5 965	5 477	5 784	5 715
Verktøysprodukter	100 104	102 089	106 145	23 666	28 321	26 158	26 055	24 325	29 607	26 376
Andre industriprodukter.	9 545	10 429	10 626	2 517	3 021	2 556	2 550	2 500	3 021	2 683
Transportmidler mv. u. tilsv norsk prod.	19 228	18 423	22 750	4 451	5 466	5 612	6 593	4 086	6 459	4 313
Elektrisk kraft	782	168	1 220	11	71	290	440	314	176	214
Tjenester	117 464	122 045	122 188	32 995	30 483	28 507	30 799	33 608	29 274	25 429
Driftsutgifter ekskl. bunkers, skipsfart	27 154	27 434	26 752	6 773	6 973	6 635	6 630	6 735	6 752	6 466
Oljevirksomhet, diverse tjenester	4 169	2 542	1 638	718	438	446	403	387	402	370
Driftsutgifter ekskl. bunkers, oljeboring	3 901	5 343	6 195	1 065	1 403	1 530	1 542	1 214	1 909	1 334
Reisetrafikk.	38 181	38 440	38 405	12 995	8 638	7 436	9 634	13 275	8 061	7 190
Andre tjenester.	44 059	48 286	49 198	11 444	13 031	12 461	12 591	11 997	12 149	10 068
Samferdsel.	4 406	4 467	4 721	1 181	1 150	1 237	1 232	1 137	1 114	1 164
Finans- og forretningstjenester	23 600	23 964	22 570	5 360	6 027	6 012	5 763	5 568	5 227	4 160
Tjenester ellers	16 053	19 854	21 906	4 903	5 854	5 211	5 595	5 292	5 808	4 744

Tabell A31. Import. Prosentvis volumendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Import i alt	3,2	0,0	0,9	-1,1	-2,2	-0,5	-0,5	3,3	-6,3
Varer	2,9	-0,0	0,9	-4,3	-3,2	-1,6	-1,7	6,3	-4,6
Skip, nybygde og eldre	34,7	-42,9	-26,9	-23,8	-22,7	-70,1	-40,9	-22,2	-90,9
Oljeplattformer og moduler, nybygde og eldre . .	111,6	-81,7	-84,2	721,1	-99,6	394,5	-40,5	308,8	267,9
Oljevirkksomhet, diverse varer	-62,3	3,8	-54,3	-78,8	-37,2	-77,1	1,6	367,6	-38,6
Andre varer	2,2	4,0	5,9	-2,7	5,4	4,7	0,8	4,9	0,0
Produkter fra jordbruk, skogbruk og fiske . . .	-0,1	1,4	-5,4	-6,7	-0,7	4,8	1,8	0,1	2,4
Råolje	-51,4	2,5	-27,1	-22,7	65,5	340,1	-52,6	-6,3	-55,9
Bergverksprodukter	10,0	3,3	-0,8	5,5	26,4	-10,8	-0,9	0,0	-29,9
Industriprodukter	2,9	3,7	6,7	-2,4	4,8	4,0	0,6	5,1	0,8
Nærings- og nytelsesmidler	2,7	5,8	7,7	-0,1	8,7	6,9	4,6	3,5	0,2
Tekstiler, bekledningsvarer og skotøy	5,7	-1,7	5,9	2,7	0,2	-2,2	-1,9	-3,1	1,2
Trevarer	12,6	9,7	18,9	4,6	7,7	8,5	9,8	12,6	4,0
Treforedlingsprodukter	2,1	-6,8	0,9	0,5	-1,6	-5,7	-4,1	-14,8	-10,0
Grafiske produkter	0,4	1,8	5,2	-2,9	3,8	5,3	-7,3	5,6	-0,3
Raffinerte oljeprodukter	-16,5	0,5	-10,0	-21,5	-5,3	-2,2	-0,3	10,3	45,8
Kjemiske råvarer mv.	11,1	-1,4	10,3	-6,3	-9,5	-0,2	7,8	-3,6	4,3
Kjemiske og mineralske produkter	5,3	-1,8	4,3	-3,4	-6,0	-1,7	0,5	0,2	2,5
Metaller	9,0	2,3	29,8	-13,9	5,0	-8,2	-2,9	19,4	6,8
Verktedprodukter	2,0	4,0	3,0	4,8	4,6	3,8	2,8	4,5	0,8
Andre industriprodukter	9,3	1,9	13,8	3,6	5,7	3,1	-0,7	0,0	5,0
Transportmidler mv. u. tilsv norsk prod. . . .	-4,2	23,5	10,1	-20,6	45,6	41,8	-8,2	18,2	-23,1
Elektrisk kraft	-78,5	626,3	-79,2	-56,3	302,8	..	..	147,2	-26,3
Tjenester	3,9	0,1	1,0	7,3	0,3	2,1	1,9	-4,0	-10,8
Driftsutgifter ekskl. bunkers, skipsfart	1,0	-2,5	1,0	-0,1	-5,9	-0,1	-0,6	-3,2	-2,5
Oljevirkksomhet, diverse tjenester	-39,0	-35,6	-29,9	..	-16,2	-52,8	-46,1	-8,3	-17,0
Driftsutgifter ekskl. bunkers, oljeboring	37,0	15,9	-6,7	47,5	20,6	-4,0	13,9	36,1	-12,8
Reisetrafikk	0,7	-0,1	1,9	-0,4	1,2	1,8	2,2	-6,7	-3,3
Andre tjenester	9,6	1,9	3,7	10,1	2,0	8,6	4,8	-6,8	-19,2
Samferdsel	1,4	5,7	-4,8	7,4	19,5	12,0	-3,7	-3,1	-6,0
Finans- og forretningstjenester	1,5	-5,8	-7,3	-10,0	-11,6	-0,2	3,9	-13,3	-30,8
Tjenester ellers	23,7	10,3	22,1	43,8	19,0	18,6	7,9	-0,8	-9,0

Tabell A32. Import. Prosentvis prisendring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Import i alt	8,2	0,4	9,7	10,3	7,9	2,3	-2,5	-5,4	-7,4
Varer	6,0	0,3	8,5	8,1	7,4	3,0	-2,7	-6,0	-10,0
Skip, nybygde og eldre	21,8	9,4	28,6	41,1	24,4	17,7	0,7	-11,2	-3,0
Oljeplattformer og moduler, nybygde og eldre . .	8,0	20,4	22,0	33,5	24,4	14,6	7,5	-5,0	-0,7
Oljevirkksomhet, diverse varer	3,8	4,8	4,3	5,7	5,3	5,5	3,6	1,4	0,6
Andre varer	5,1	0,3	7,2	7,3	6,9	3,4	-2,4	-5,9	-9,2
Produkter fra jordbruk, skogbruk og fiske. . . .	3,0	3,2	4,6	17,1	11,8	-0,7	2,4	-0,8	2,7
Råolje	79,1	-13,7	61,4	35,6	-1,4	6,2	-4,9	-30,8	-18,3
Bergverksprodukter	-3,7	-5,1	8,1	-12,2	-4,9	-0,1	-10,2	-5,8	-1,2
Industriprodukter	5,0	0,1	6,9	7,2	6,6	2,9	-2,4	-5,9	-9,6
Nærings- og nytelsesmidler	2,7	1,3	3,7	5,5	1,7	0,3	1,0	2,3	-0,0
Tekstiler, bekledningsvarer og skotøy	-0,3	-0,3	0,8	2,8	2,3	2,4	-1,8	-3,5	-3,9
Trevarer	2,8	-4,7	1,5	9,0	1,2	-2,9	-4,8	-11,2	-10,6
Treforedlingsprodukter	8,7	-2,1	10,7	12,0	3,7	-1,4	-5,6	-4,7	-1,8
Grafiske produkter	-1,0	-9,3	-3,2	3,7	-7,3	-9,9	-7,7	-11,6	-2,9
Raffinerte oljeprodukter	68,8	-5,9	57,8	72,3	13,3	7,4	-5,5	-30,5	-40,4
Kjemiske råvarer mv.	5,0	4,8	15,7	16,1	24,8	11,1	-7,5	-6,5	-17,4
Kjemiske og mineralske produkter	2,3	5,2	6,0	8,1	14,3	2,6	1,7	2,6	-6,2
Metaller	12,9	-2,5	6,4	29,4	4,8	12,2	-1,9	-23,4	-16,4
Verkstedprodukter	0,4	-1,2	4,4	0,3	4,7	0,3	-3,4	-5,9	-8,9
Andre industriprodukter	-0,1	-0,4	-3,3	3,3	-1,2	1,2	0,1	-1,4	-0,8
Transportmidler mv. u. tilsv norsk prod. . . .	7,6	7,3	9,5	-0,7	10,2	4,8	0,4	10,8	-3,3
Elektrisk kraft	6,5	57,3	-5,6	-1,1	76,8	92,5	67,6	26,2	-18,8
Tjenester	13,4	0,7	12,0	15,1	9,1	0,5	-2,1	-3,4	-0,4
Driftsutgifter ekskl. bunkers, skipsfart	44,4	-2,1	36,9	43,0	18,6	-2,6	-7,2	-13,2	-6,1
Oljevirkksomhet, diverse tjenester	4,2	4,1	4,0	5,4	5,3	5,5	3,6	1,4	0,6
Driftsutgifter ekskl. bunkers, oljeboring	3,8	2,9	4,9	5,0	5,2	3,7	1,8	0,8	-0,4
Reisetrafikk	2,3	-1,2	2,9	1,6	2,2	-1,9	-2,2	-2,0	-2,8
Andre tjenester	6,1	4,2	7,6	9,4	8,5	4,5	1,8	2,5	4,6
Samferdsel	8,5	8,7	7,0	12,5	6,7	10,3	6,4	11,6	10,4
Finans- og forretningstjenester	7,6	4,3	11,3	13,8	12,3	4,2	-0,1	0,2	6,8
Tjenester ellers	3,7	3,4	3,8	3,6	4,0	3,9	3,1	3,1	1,7

Tabell A33. Driftsregnskapet overfor utlandet. Løpende priser. Millioner kroner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Eksport i alt	486 232	686 473	698 876	176 881	193 763	180 329	176 388	174 388	167 772	156 929
Varer	359 438	531 215	533 991	135 711	152 379	139 266	134 541	130 766	129 418	119 895
Tjenester	126 794	155 258	164 885	41 170	41 384	41 063	41 847	43 622	38 354	37 034
Import i alt	393 755	439 963	441 869	111 407	113 442	111 354	111 566	108 107	110 842	96 614
Varer	276 291	301 621	302 459	73 788	77 596	78 454	75 821	70 588	77 596	67 386
Tjenester	117 464	138 342	139 410	37 619	35 846	32 900	35 745	37 519	33 246	29 228
Eksportoverskudd	92 477	246 510	257 007	65 474	80 321	68 975	64 822	66 281	56 930	60 315
Inntekter	60 667	70 233	81 493	18 032	20 061	20 116	21 166	19 755	20 456	22 967
Lønn	2 040	2 160	2 280	540	540	570	570	570	570	600
Renteinntekter	32 874	43 436	51 951	11 463	13 176	13 398	13 552	12 196	12 805	15 566
Aksjeutbytte mv.	4 391	5 252	7 245	1 565	1 200	651	2 805	1 773	2 016	1 219
Reinvestert fortjeneste	8 260	7 759	6 781	1 595	2 150	2 436	1 241	1 575	1 529	2 258
Løpende overføringer	13 102	11 626	13 236	2 869	2 995	3 061	2 998	3 641	3 536	3 324
Utgifter	86 765	97 097	105 114	22 545	29 511	25 801	29 009	23 169	27 135	24 135
Lønn	5 694	6 485	6 090	1 580	1 917	1 525	1 555	1 496	1 514	1 465
Renteutgifter	35 529	45 443	47 435	10 500	14 809	12 926	12 786	10 068	11 655	10 828
Aksjeutbytte mv.	10 447	24 250	28 602	3 938	965	9 368	15 222	2 310	1 702	10 750
Reinvestert fortjeneste	10 716	-3 007	-5 379	1 101	4 085	-4 264	-7 417	2 817	3 485	-5 621
Løpende offentlige overføringer	8 120	9 648	11 073	2 070	3 897	2 056	2 598	1 866	4 553	2 080
Andre løpende overføringer	16 259	14 278	17 293	3 356	3 838	4 190	4 265	4 612	4 226	4 633
Overskudd på rente og stønadsbalansen	-26 098	-26 864	-23 621	-4 513	-9 450	-5 685	-7 843	-3 414	-6 679	-1 168
Overskudd på driftsbalansen	66 379	219 646	233 386	60 961	70 871	63 290	56 979	62 867	50 251	59 147
Kapitaloverføringer til utlandet, netto	909	1 683	840	108	1 046	164	384	232	60	-885
Anskaffelser av patenter, lisenser mv, netto	450	-818	-25	-237	-53	-6	1	-23	3	-2
Netto finansinvesteringer	65 020	218 781	232 571	61 090	69 878	63 132	56 594	62 658	50 188	60 034

Tabell A34. Sysselsatte personer. Lønnstakere og selvstendige. 1000

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
I alt	2 304,4	2 315,5	2 319,4	2 301,4	2 301,8	2 321,9	2 324,3	2 313,5	2 315,2
Jordbruk og skogbruk	76,9	72,9	77,6	75,6	72,8	71,8	73,8	73,0	71,0
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	16,9	16,4	17,6	16,9	15,7	17,6	16,9	15,3	14,7
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	22,6	22,6	22,5	21,8	22,5	22,8	22,8	22,2	22,7
Utvinning av råolje og naturgass	15,4	15,1	15,2	14,7	14,9	14,9	15,3	15,1	15,2
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	7,2	7,5	7,3	7,1	7,5	7,9	7,6	7,1	7,5
Bergverksdrift	3,9	3,8	4,0	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7	3,7
Industri	301,1	296,3	302,6	296,9	294,6	299,7	297,3	293,8	294,5
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	54,3	53,2	55,1	53,3	51,3	53,6	54,4	53,4	52,1
Tekstil- og bekledningsindustri	8,4	8,0	8,1	8,4	8,4	8,4	7,7	7,5	7,6
Trelast- og trevareindustri	15,5	15,5	15,8	15,8	15,9	15,2	15,6	15,3	15,2
Treforedling	9,8	9,9	10,0	9,7	10,1	10,2	9,6	9,5	9,6
Forlag og grafisk industri	38,1	36,8	37,8	37,4	37,3	36,9	37,2	36,0	36,9
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	23,6	22,9	23,9	23,7	22,1	24,2	23,0	22,3	22,3
Kjemiske råvarer	8,4	8,5	8,6	8,4	8,5	8,6	8,5	8,4	8,3
Metallindustri	15,2	14,6	15,4	14,5	15,0	15,0	14,3	14,3	14,5
Verkstedindustri	77,6	77,6	77,8	77,2	77,3	77,9	77,4	77,9	78,0
Bygging av skip og oljeplattformer	34,7	34,5	35,0	33,2	33,7	34,5	35,0	34,9	35,1
Møbelindustri og annen industri	15,4	14,7	15,1	15,2	15,1	15,1	14,4	14,2	14,8
Kraftforsyning	16,4	15,6	16,2	16,1	16,0	15,7	15,7	15,0	14,6
Vannforsyning	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Bygge- og anleggsvirksomhet	138,0	140,8	141,1	140,2	136,2	142,0	142,9	142,0	139,3
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	324,3	322,1	324,6	319,9	324,1	325,2	318,8	320,4	321,0
Hotell- og restaurantvirksomhet	68,1	65,8	69,3	66,6	65,7	67,7	65,6	64,1	65,0
Rørtransport	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Utenriks sjøfart	44,3	43,1	44,6	44,3	43,2	42,4	43,7	42,9	42,8
Transport ellers	112,2	111,6	114,2	111,4	110,3	112,0	113,3	110,9	110,4
Post og telekommunikasjon	46,2	45,9	46,2	46,0	47,0	46,6	45,4	44,5	44,7
Finansiell tjenesteyting	48,1	48,1	48,3	47,4	47,8	47,4	48,6	48,6	49,3
Boligtjenester (husholdninger)	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Forretningsmessig tjenesteyting	221,2	231,1	223,7	225,2	228,2	231,3	233,5	231,5	231,0
Offentlig administrasjon og forsvar	160,1	159,0	160,1	160,7	159,8	158,2	158,6	159,5	159,9
Undervisning	177,0	180,4	175,5	177,8	180,9	179,3	178,7	182,9	183,8
Helse- og sosialtjenester	434,6	445,9	438,0	438,9	441,3	444,0	449,7	448,6	452,2
Andre sosiale og personlige tjenester	89,9	91,6	91,0	89,1	89,5	92,0	92,7	92,2	92,2
Fastlands-Norge	2 237,2	2 249,5	2 252,0	2 234,9	2 235,8	2 256,5	2 257,4	2 248,1	2 249,4

Offentlig forvaltningsvirksomhet	713,6	725,2	716,3	719,3	720,8	722,0	727,7	730,3	734,3
Statsforvaltningen	159,4	158,0	159,6	160,1	158,5	157,0	158,2	158,5	268,7
Sivil forvaltning	118,9	120,5	119,2	119,8	121,0	119,1	120,7	121,4	232,6
Forsvar	40,5	37,5	40,5	40,3	37,5	37,9	37,4	37,1	36,1
Kommuneforvaltningen	554,2	567,2	556,7	559,2	562,3	565,0	569,5	571,8	465,6

Tabell A35. Sysselsatte personer. Lønnstakere og selvstendige.
Prosentvis endring fra samme periode året før

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
I alt	0,4	0,5	0,4	0,3	0,8	0,4	0,2	0,5	0,6
Jordbruk og skogbruk	-3,1	-5,2	-2,6	-4,4	-4,3	-8,2	-4,9	-3,4	-2,5
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	1,1	-3,1	-8,9	5,8	-2,3	3,4	-4,2	-9,2	-6,5
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	-7,5	0,0	-8,6	-9,1	-3,4	0,2	1,6	1,7	1,1
Utvinning av råolje og naturgass	-4,5	-2,0	-3,9	-5,6	-7,4	-3,3	0,3	2,9	2,1
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	-13,1	4,2	-17,1	-15,7	5,7	7,5	4,3	-0,6	-0,7
Bergverksdrift	-0,9	-2,1	0,9	-0,7	-2,0	-2,1	-3,3	-0,9	-0,9
Industri	-2,4	-1,6	-1,9	-1,3	-2,0	-1,6	-1,8	-1,1	-0,0
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	-0,5	-2,0	0,3	-1,7	-4,0	-3,0	-1,3	0,1	1,6
Tekstil- og bekledningsindustri	-1,3	-4,8	0,7	-1,2	0,6	-4,1	-4,8	-10,7	-9,8
Trelast- og trevareindustri	-1,8	0,2	-5,4	4,6	6,2	-1,4	-0,9	-2,9	-4,1
Treforedling	-0,1	0,4	1,1	-1,3	4,2	2,5	-3,3	-1,4	-4,3
Forlag og grafisk industri	-1,8	-3,4	-2,6	-1,9	-3,9	-4,6	-1,6	-3,5	-0,9
Oljeraffineri, kjem. og mineralsk industri	-1,9	-3,1	-1,3	0,2	-4,9	2,4	-3,7	-6,1	1,0
Kjemiske råvarer	1,3	1,2	0,1	1,3	5,7	0,4	-1,4	0,5	-2,8
Metallindustri	-0,5	-3,8	-0,2	0,0	-3,0	-3,8	-6,8	-1,4	-3,4
Verkstedindustri	-2,2	0,0	0,4	1,2	-0,1	-0,1	-0,6	0,8	1,0
Bygging av skip og oljeplattformer	-10,3	-0,5	-10,4	-10,4	-6,1	-0,5	-0,0	5,0	4,2
Møbelindustri og annen industri	1,3	-4,7	0,3	0,7	-2,8	-5,0	-4,3	-6,8	-2,0
Kraftforsyning	-2,9	-5,1	-4,3	-3,8	-3,4	-6,8	-3,0	-7,2	-8,5
Vannforsyning	4,6	1,2	4,7	4,7	1,0	1,1	1,4	1,1	2,8
Bygge- og anleggsvirksomhet	1,5	2,0	2,6	3,6	3,1	2,4	1,3	1,3	2,3
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	1,0	-0,7	1,0	0,3	-0,1	-0,9	-1,8	0,1	-0,9
Hotell- og restaurantvirksomhet	0,7	-3,4	1,4	-0,5	-1,9	-2,7	-5,4	-3,8	-1,1
Rørtransport	-0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-
Utenriks sjøfart	-1,4	-2,8	-1,5	-2,8	-1,6	-4,3	-2,0	-3,2	-1,1
Transport ellers	0,1	-0,5	0,5	-0,2	-0,3	-0,4	-0,7	-0,5	0,0
Post og telekommunikasjon	1,9	-0,8	1,5	2,4	1,6	0,2	-1,7	-3,1	-4,9
Finansiell tjenesteyting	-0,4	-0,0	-1,4	-2,7	-0,9	-2,4	0,8	2,4	3,0
Boligtjenester (husholdninger)	-0,7	-3,3	0,2	-0,9	2,4	-5,1	-5,0	-5,1	-5,4
Forretningsmessig tjenesteyting	4,1	4,5	4,3	4,8	6,1	4,8	4,4	2,8	1,2
Offentlig administrasjon og forsvar	-2,6	-0,7	-2,9	-2,6	-0,4	-0,6	-0,9	-0,7	0,1
Undervisning	0,6	2,0	0,9	0,2	1,9	1,3	1,8	2,9	1,6
Helse- og sosialtjenester	2,3	2,6	1,5	1,9	2,7	2,8	2,7	2,2	2,5
Andre sosiale og personlige tjenester	1,0	1,9	1,5	-1,4	-0,4	2,6	1,9	3,4	3,0
Fastlands-Norge	0,6	0,6	0,5	0,5	0,9	0,5	0,2	0,6	0,6
Offentlig forvaltningsvirksomhet	0,7	1,6	0,3	0,4	1,6	1,8	1,6	1,5	1,9
Statsforvaltningen	-0,4	-0,9	-0,3	-0,1	-0,6	-0,9	-0,9	-1,0	69,5
Sivil forvaltning	0,7	1,4	0,8	1,0	1,6	1,4	1,3	1,3	92,2
Forsvar	-3,3	-7,5	-3,6	-3,3	-7,1	-7,5	-7,5	-8,0	-3,8
Kommuneforvaltningen	1,0	2,3	0,5	0,6	2,2	2,6	2,3	2,2	-17,2

Tabell A36. Utførte timeverk. Lønnstakere og selvstendige. Aggregert næring. Millioner

	1999	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Utførte timeverk i alt	3 207,2	3 172,5	3 142,2	723,1	826,2	838,1	765,5	719,5	819,1	783,9
Jordbruk, skogbruk og fiske	187,2	180,4	168,7	42,3	46,0	44,5	41,0	40,0	43,2	40,4
Utvinning av råolje og naturgass inkl. tjenester. . .	41,0	37,6	37,1	8,6	9,5	9,9	9,1	8,7	9,5	9,3
Industri og bergverksdrift	479,3	461,1	452,1	103,8	119,7	120,1	111,6	102,6	117,8	112,5
Kraftforsyning	25,2	24,2	22,7	5,4	6,2	6,3	5,5	5,2	5,7	5,3
Bygge- og anleggsvirksomhet ekskl. off. forv. . . .	221,1	221,0	222,6	50,8	59,2	57,3	54,7	51,4	59,1	54,4
Tjenesteytende næringer ekskl. off. forvaltning. . .	1 415,7	1 417,1	1 406,0	326,7	367,0	375,4	342,4	324,5	363,7	348,5
Offentlig forvaltningsvirksomhet	854,6	847,8	849,6	189,2	223,1	229,2	205,3	190,8	224,4	217,7
Fastlands-Norge	3 082,4	3 053,0	3 026,2	695,0	795,8	807,5	737,4	692,0	789,3	755,1

**Tabell A37. Utførte timeverk. Lønnstakere og selvstendige. Aggregert næring.
Prosentvis endring fra samme periode året før**

	2000	2001	00:3	00:4	01:1	01:2	01:3	01:4	02:1
Utførte timeverk i alt	-1,1	-1,0	-1,9	-3,2	-1,6	-0,8	-0,5	-0,9	-6,5
Jordbruk, skogbruk og fiske	-3,6	-6,5	-6,2	-5,8	-6,6	-7,8	-5,3	-6,2	-9,0
Utvinning av råolje og naturgass inkl. tjenester. . .	-8,2	-1,3	-10,4	-11,5	-5,3	-0,7	1,1	0,3	-5,9
Industri og bergverksdrift	-3,8	-2,0	-4,2	-4,1	-3,5	-1,4	-1,2	-1,6	-6,3
Kraftforsyning	-4,1	-6,1	-6,3	-7,2	-5,8	-7,4	-3,0	-7,9	-15,1
Bygge- og anleggsvirksomhet ekskl. off. forv. . . .	-0,0	0,7	-0,6	0,3	0,3	1,6	1,2	-0,0	-5,1
Tjenesteytende næringer ekskl. off. forvaltning. . .	0,1	-0,8	-0,7	-2,5	-1,0	-0,5	-0,7	-0,9	-7,2
Offentlig forvaltningsvirksomhet	-0,8	0,2	-1,3	-3,5	-0,7	0,3	0,8	0,6	-5,0
Fastlands-Norge	-1,0	-0,9	-1,7	-3,0	-1,5	-0,6	-0,4	-0,8	-6,5

Tabell A38. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Løpende priser. Millioner kroner

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	378 939	396 793	416 228	435 350	462 262	498 965	527 135	554 540
Konsum i husholdninger	359 515	376 667	395 845	414 375	440 980	477 134	504 795	531 201
Varekonsum	206 380	214 222	224 412	235 258	249 542	271 859	287 518	300 821
Tjenestekonsum	151 011	159 671	169 267	177 145	188 456	201 094	211 768	222 976
Husholdningenes kjøp i utlandet	13 483	15 424	15 923	17 713	18 004	19 745	21 742	24 354
Utlendingers kjøp i Norge	-11 359	-12 650	-13 757	-15 741	-15 022	-15 564	-16 233	-16 950
Konsum i ideelle organisasjoner	19 424	20 126	20 383	20 975	21 282	21 831	22 340	23 339
Konsum i offentlig forvaltning	167 619	179 707	187 473	193 832	202 144	214 675	227 490	247 435
Konsum i statsforvaltningen	69 405	74 912	78 784	80 456	82 429	87 569	92 947	99 415
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	48 112	52 327	57 503	58 756	61 655	65 559	68 864	74 013
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	21 293	22 585	21 281	21 700	20 774	22 010	24 083	25 402
Konsum i kommuneforvaltningen	98 214	104 795	108 689	113 376	119 715	127 106	134 543	148 020
Bruttoinvestering i fast realkapital	152 206	151 087	164 126	174 378	186 548	208 603	245 695	284 904
Utvinning og rørtransport	42 634	49 196	57 168	54 189	47 890	47 158	61 774	78 683
Tjenester tilkn. utvinning	1 294	183	636	-544	49	4 144	475	1 578
Utenriks sjøfart	5 439	910	6 309	5 227	3 733	5 982	13 461	15 753
Fastlands-Norge	102 839	100 798	100 013	115 506	134 876	151 319	169 985	188 890
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	73 964	70 799	72 638	87 680	104 990	119 927	132 731	147 299
Industri og bergverk	12 447	12 349	9 879	11 243	15 956	18 506	18 966	23 126
Annen vareproduksjon	10 928	10 934	11 253	12 290	13 874	15 511	17 039	15 954
Boligtjenester (husholdninger)	21 601	19 589	19 681	25 430	29 929	31 883	37 008	40 701
Andre tjenesteytende næringer	28 988	27 927	31 825	38 717	45 231	54 027	59 718	67 518
Offentlig forvaltningsvirksomhet	28 875	29 999	27 375	27 826	29 886	31 392	37 254	41 591
Lagerendring og statistiske avvik	9 339	8 425	8 298	15 836	28 041	12 076	18 866	23 791
Bruttoinvestering i alt	161 545	159 512	172 424	190 214	214 589	220 679	264 561	308 695
Innenlandsk sluttanvendelse	708 103	736 012	776 125	819 396	878 995	934 319	1 019 186	1 110 670
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendr.)	649 397	677 298	703 714	744 688	799 282	864 959	924 610	990 865
Etterspørsel fra off. forvaltningsvirksomhet	196 494	209 706	214 848	221 658	232 030	246 067	264 744	289 026
Eksport i alt	308 046	300 094	315 960	333 197	355 948	419 402	460 864	427 081
Tradisjonelle varer	110 484	108 927	112 426	128 527	143 498	156 039	169 588	177 370
Råolje og naturgass	96 704	97 158	104 071	106 440	113 231	156 688	163 674	118 303
Skip og plattformar	14 351	13 896	11 838	10 597	10 580	9 149	13 317	10 954
Tjenester	86 507	80 113	87 625	87 633	88 639	97 526	114 285	120 454
Samlet anvendelse	1 016 149	1 036 106	1 092 085	1 152 593	1 234 943	1 353 721	1 480 050	1 537 751
Import i alt	246 367	245 806	261 669	279 183	297 498	326 797	368 701	405 617
Tradisjonelle varer	154 049	156 701	159 700	184 340	202 598	223 499	239 347	264 365
Råolje	1 564	986	1 143	867	1 121	1 375	1 448	1 313
Skip og plattformar	18 234	10 806	18 835	12 480	12 920	17 687	26 098	28 229
Tjenester	72 520	77 313	81 991	81 496	80 859	84 236	101 808	111 710
Bruttonasjonalprodukt ¹	769 782	790 300	830 416	873 410	937 445	1 026 924	1 111 349	1 132 134
Fastlands-Norge(markedsverdi)	645 613	670 247	702 055	742 092	798 949	843 058	908 190	981 307
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart	124 169	120 053	128 361	131 318	138 496	183 866	203 159	150 827
Fastlands-Norge(basisverdi)	583 471	604 837	628 677	654 250	696 505	729 325	784 295	850 162
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	455 140	468 807	487 555	507 417	542 368	564 935	609 981	660 364
Industri og bergverk	87 414	90 136	96 087	102 131	113 128	114 552	124 094	132 692
Andre vareproduserende næringer	71 671	70 176	68 339	73 207	82 418	82 731	90 771	98 916
Tjenesteytende næringer	296 055	308 495	323 129	332 079	346 822	367 652	395 116	428 756
Offentlig forvaltningsvirksomhet	128 331	136 030	141 122	146 833	154 137	164 390	174 314	189 798
Korrekksjonsposter	62 142	65 410	73 378	87 842	102 444	113 733	123 895	131 145

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Tabell A39. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Årlig volumendring i prosent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	2,2	2,4	3,3	3,7	6,5	3,2	2,7
Konsum i husholdninger	2,2	2,5	3,4	3,9	6,9	3,4	2,8
Varekonsum	1,3	2,3	3,3	3,5	8,5	3,4	2,9
Tjenestekonsum	2,9	3,3	3,8	3,9	4,3	2,7	2,1
Husholdningenes kjøp i utlandet	11,3	2,0	8,5	0,7	6,1	10,4	6,0
Utlendingers kjøp i Norge	7,6	6,7	13,4	-6,6	1,7	1,5	1,1
Konsum i ideelle organisasjoner	2,1	-0,2	1,4	-1,5	-1,0	-1,1	0,4
Konsum i offentlig forvaltning	5,6	2,7	1,5	1,5	3,1	2,5	3,3
Konsum i statsforvaltningen	6,4	3,0	0,6	0,9	3,5	2,7	1,7
Konsum i statsforvaltningen, sivil	7,7	8,0	0,6	3,5	4,2	1,4	2,1
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	3,4	-8,8	0,6	-6,1	1,4	6,5	0,7
Konsum i kommuneforvaltningen	5,0	2,5	2,2	2,0	2,8	2,3	4,4
Bruttoinvestering i fast realkapital	-1,1	6,5	5,3	3,9	10,3	15,5	13,1
Utvinning og rørtransport	12,2	11,9	-5,0	-14,3	-5,7	24,9	22,2
Tjenester tilkn. utvinning	-86,1	241,0	..	..	..	-87,9	228,6
Utenriks sjøfart	-83,7	556,9	-13,0	-26,5	67,2	107,9	20,2
Fastlands-Norge	-1,2	-1,6	13,5	13,3	11,5	11,8	8,6
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	-3,5	1,6	18,6	15,9	13,3	10,2	8,6
Industri og bergverk	-1,4	-22,8	13,6	38,1	15,4	4,6	19,4
Annen vareproduksjon	-0,2	1,9	7,1	8,9	11,0	8,1	-8,8
Boligtjenester (husholdninger)	-9,2	-0,8	24,5	10,6	2,9	12,1	7,8
Andre tjenesteytende næringer	-1,4	13,8	20,5	15,2	20,2	11,5	10,6
Offentlig forvaltningsvirksomhet	4,8	-9,0	0,1	5,1	5,0	18,0	8,6
Lagerendring og statistiske avvik	-12,8	-2,1	83,0	75,0	-59,1	63,0	21,9
Bruttoinvestering i alt	-1,8	6,0	9,0	9,8	1,3	18,1	13,7
Innenlandsk sluttanvendelse	2,1	3,2	4,1	4,6	4,4	6,6	5,7
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendr.)	2,5	1,9	4,3	4,6	6,5	4,5	3,9
Etterspørsel fra off. forvaltningsvirksomhet	5,5	1,0	1,3	2,0	3,3	4,5	4,0
Eksport i alt	4,7	3,2	8,4	4,9	10,2	7,7	0,6
Tradisjonelle varer	6,0	3,8	12,1	4,4	10,5	8,6	3,5
Råolje og naturgass	11,2	5,9	11,9	9,2	13,7	2,9	-4,4
Skip og plattformer	-5,8	-18,6	-8,4	0,2	-12,6	39,0	-18,7
Tjenester	-2,4	2,8	1,9	0,9	8,2	11,1	5,5
Samlet anvendelse	2,9	3,2	5,4	4,7	6,1	6,9	4,1
Import i alt	1,6	4,9	5,8	5,7	8,8	12,4	8,5
Tradisjonelle varer	5,1	1,0	14,2	9,3	10,5	8,4	9,2
Råolje	-32,8	20,1	-16,8	31,8	-10,4	17,0	23,3
Skip og plattformer	-42,1	66,3	-30,4	6,6	35,2	34,5	10,8
Tjenester	5,7	3,8	-1,9	-2,9	0,7	18,5	5,8
Bruttonasjonalprodukt ¹	3,3	2,8	5,3	4,6	5,3	5,2	2,6
Fastlands-Norge(markedsverdi)	2,3	2,8	3,8	3,8	4,2	4,9	4,1
Oljevirksomhet og utenriks sjøfart	8,5	2,4	13,4	9,0	11,3	6,4	-3,8
Fastlands-Norge(basisverdi)	2,9	2,4	3,7	3,5	3,6	5,1	3,5
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	2,7	2,4	4,3	4,3	3,9	5,9	3,7
Industri og bergverk	1,1	1,4	3,1	2,6	3,1	3,6	-0,7
Andre vareproduserende næringer	1,3	1,6	5,5	7,9	-3,4	5,1	3,8
Tjenesteytende næringer	3,5	2,9	4,4	4,0	5,9	6,8	5,1
Offentlig forvaltningsvirksomhet	3,7	2,2	1,7	0,8	2,7	2,1	2,6
Korreksjonsposter	-3,6	7,0	4,2	6,3	8,2	3,9	7,9

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Tabell A40. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Årlig prisendring i prosent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	2,5	2,4	1,2	2,4	1,4	2,3	2,5
Konsum i husholdninger	2,6	2,5	1,2	2,4	1,3	2,3	2,4
Varekonsum	2,5	2,4	1,4	2,5	0,4	2,3	1,7
Tjenestekonsum	2,7	2,7	0,8	2,4	2,3	2,6	3,1
Husholdningenes kjøp i utlandet	2,8	1,2	2,5	0,9	3,4	-0,3	5,7
Utlendingers kjøp i Norge	3,5	1,9	0,9	2,2	1,9	2,8	3,3
Konsum i ideelle organisasjoner	1,5	1,4	1,4	3,0	3,6	3,5	4,0
Konsum i offentlig forvaltning	1,5	1,6	1,9	2,7	3,0	3,4	5,3
Konsum i statsforvaltningen	1,4	2,2	1,5	1,5	2,6	3,3	5,2
Konsum i statsforvaltningen, sivil	0,9	1,7	1,6	1,4	2,0	3,6	5,3
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	2,6	3,3	1,3	1,9	4,5	2,7	4,8
Konsum i kommuneforvaltningen	1,6	1,2	2,1	3,6	3,3	3,4	5,4
Bruttoinvestering i fast realkapital	0,4	2,0	0,9	2,9	1,4	2,0	2,6
Utvinning og rørtransport	2,8	3,9	-0,3	3,1	4,4	4,9	4,2
Tjenester tilkn. utvinning	1,7	1,9	-0,2	-10,9	2,4	-5,2	1,1
Utenriks sjøfart	2,4	5,5	-4,8	-2,8	-4,2	8,3	-2,7
Fastlands-Norge	-0,8	0,8	1,7	3,0	0,6	0,5	2,3
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	-0,8	1,0	1,8	3,3	0,8	0,5	2,2
Industri og bergverk	0,7	3,6	0,2	2,8	0,5	-2,0	2,1
Annen vareproduksjon	0,2	1,0	2,0	3,7	0,7	1,6	2,6
Boligtjenester (husholdninger)	-0,1	1,3	3,7	6,4	3,6	3,5	2,1
Andre tjenesteytende næringer	-2,3	0,1	1,0	1,4	-0,6	-0,9	2,2
Offentlig forvaltningsvirksomhet	-0,9	0,3	1,6	2,2	0,0	0,6	2,8
Lagerendring og statistiske avvik	3,5	0,6	4,3	1,2	5,2	-4,2	3,4
Bruttoinvestering i alt	0,5	2,0	1,2	2,7	1,6	1,5	2,6
Innenlandsk sluttanvendelse	1,8	2,1	1,4	2,6	1,8	2,3	3,1
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendr.)	1,7	2,0	1,5	2,6	1,6	2,2	3,1
Etterspørsel fra off. forvaltningsvirksomhet	1,2	1,4	1,8	2,6	2,6	3,0	4,9
Eksport i alt	-7,0	2,0	-2,7	1,9	6,9	2,0	-7,9
Tradisjonelle varer	-7,0	-0,6	2,0	6,9	-1,6	0,0	1,0
Råolje og naturgass	-9,7	1,2	-8,6	-2,6	21,7	1,5	-24,4
Skip og plattformer	2,8	4,6	-2,3	-0,3	-1,0	4,7	1,1
Tjenester	-5,1	6,4	-1,9	0,3	1,7	5,5	-0,1
Samlet anvendelse	-0,9	2,1	0,1	2,4	3,3	2,2	-0,2
Import i alt	-1,8	1,5	0,9	0,8	1,0	0,3	1,4
Tradisjonelle varer	-3,3	0,9	1,1	0,5	-0,1	-1,2	1,1
Råolje	-6,2	-3,5	-8,8	-1,9	37,0	-10,0	-26,4
Skip og plattformer	2,3	4,8	-4,8	-2,9	1,3	9,7	-2,4
Tjenester	0,9	2,2	1,3	2,2	3,5	2,0	3,7
Bruttonasjonalprodukt ¹	-0,6	2,3	-0,1	2,6	4,1	2,9	-0,7
Fastlands-Norge (markedsverdi)	1,5	1,9	1,9	3,7	1,3	2,7	3,8
Oljevirksomhet og utenriks sjøfart	-10,9	4,4	-9,8	-3,2	19,3	3,8	-22,8
Fastlands-Norge (basisverdi)	0,7	1,5	0,3	2,8	1,1	2,3	4,8
Fastlands-Norge ekskl. off. forvaltning	0,3	1,5	-0,2	2,5	0,3	1,9	4,4
Industri og bergverk	2,0	5,2	3,1	8,0	-1,8	4,5	7,7
Andre vareproduserende næringer	-3,3	-4,1	1,6	4,3	4,0	4,4	5,0
Tjenesteytende næringer	0,6	1,8	-1,6	0,4	0,1	0,6	3,3
Offentlig forvaltningsvirksomhet	2,2	1,5	2,3	4,1	3,8	3,9	6,1
Korreksjonsposter	9,2	4,8	14,9	9,7	2,6	4,8	-1,9

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Tabell A41. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter hovednæring i basispris. Løpende priser. Millioner kroner

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Bruttonasjonalprodukt 1)	769 782	790 300	830 416	873 410	937 445	1 026 924	1 111 349	1 132 134
Jordbruk og skogbruk	18 233	16 755	16 976	16 209	17 359	16 687	16 216	16 855
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	5 228	5 059	5 780	7 550	7 945	7 098	7 644	9 758
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	92 888	93 277	98 228	101 930	109 647	154 544	170 022	117 633
Utvinning av råolje og naturgass	90 386	90 416	95 757	99 231	106 617	150 304	163 566	112 001
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	2 502	2 861	2 471	2 699	3 030	4 240	6 456	5 632
Bergverksdrift	1 707	1 838	1 537	1 840	1 864	1 949	2 188	2 161
Industri	85 707	88 298	94 550	100 291	111 264	112 603	121 906	130 531
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	14 520	16 938	17 502	17 353	18 271	17 262	17 951	18 660
Tekstil- og bekledningsindustri	1 957	2 163	2 205	2 194	2 037	2 300	2 300	2 435
Trelast- og trevareindustri	3 857	3 694	3 692	4 367	4 257	4 104	4 854	5 267
Treforedling	4 239	3 639	3 971	4 617	7 246	5 964	5 086	5 813
Forlag og grafisk industri	9 710	10 037	10 808	11 465	11 911	12 644	13 642	13 749
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	9 126	8 851	9 893	10 040	10 313	12 385	12 917	13 054
Kjemiske råvarer	4 411	4 181	5 055	6 148	7 530	6 784	7 119	6 679
Metallindustri	5 955	5 631	6 466	7 613	9 900	8 554	9 037	10 307
Verkstedindustri	20 762	21 127	21 392	23 195	25 406	27 992	31 472	33 944
Bygging av skip og oljeplattformer	8 377	9 045	10 500	9 795	10 833	10 712	12 754	15 617
Møbelindustri og annen industri	2 793	2 992	3 066	3 504	3 560	3 902	4 774	5 006
Kraftforsyning	22 741	22 072	21 632	20 277	23 087	22 049	24 410	24 643
Vannforsyning	1 248	1 283	1 351	1 481	1 485	1 597	1 654	1 734
Bygge- og anleggsvirksomhet	29 299	29 807	27 285	32 625	37 444	40 265	45 906	51 136
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	76 219	76 901	80 030	82 623	88 653	93 836	100 712	108 198
Hotell- og restaurantvirksomhet	10 747	11 431	11 747	12 616	13 488	14 677	16 019	17 442
Rørtransport	10 020	10 935	11 016	12 244	11 955	12 971	13 107	13 997
Utenriks sjøfart	21 261	15 841	19 117	17 144	16 894	16 351	20 030	19 197
Transport ellers	32 860	33 838	35 058	34 629	36 653	38 169	40 026	44 277
Post og telekommunikasjon	16 616	17 917	18 189	18 541	18 031	19 040	21 887	22 801
Finansiell tjenesteyting	36 121	37 758	39 000	39 080	37 978	39 877	39 864	40 809
Boligtjenester (husholdninger)	54 295	56 924	59 064	58 683	59 536	59 687	60 239	61 734
Forretningsmessig tjenesteyting	39 132	41 382	45 628	49 486	54 260	60 749	72 987	86 686
Offentlig administrasjon og forsvar	41 927	44 306	46 913	48 211	49 659	52 125	54 328	58 067
Undervisning	34 207	36 277	37 210	38 702	40 374	42 969	45 312	49 840
Helse- og sosialtjenester	55 948	60 071	62 913	65 795	70 424	76 300	81 407	88 792
Andre sosiale og personlige tjenester	21 236	22 920	23 814	25 611	27 001	29 648	31 590	34 698
Totalt for næringer (basisverdi)	707 640	724 890	757 038	785 568	835 001	913 191	987 454	1 000 989
Fastlands-Norge (basisverdi)	583 471	604 837	628 677	654 250	696 505	729 325	784 295	850 162
Indirekte målte bank- og finanstjenester	-31 587	-32 554	-32 649	-31 176	-29 432	-30 354	-30 689	-31 636
Merverdi- og investeringsavgift	67 312	69 337	77 917	83 172	92 564	100 180	108 239	115 156
Andre produktskatter, netto	26 417	28 627	28 110	35 846	39 312	43 907	46 345	47 625
Statistiske avvik	-	-	-	-	-	-	-	-
Fastlands-Norge (markedsverdi)	645 613	670 247	702 055	742 092	798 949	843 058	908 190	981 307
Offentlig forvaltningsvirksomhet	128 331	136 030	141 122	146 833	154 137	164 390	174 314	189 798
Statsforvaltningen	41 757	43 961	45 189	46 398	48 190	50 846	54 037	57 699
Sivil forvaltning	31 331	33 375	34 229	35 456	37 102	39 239	41 887	44 624
Forsvar	10 426	10 586	10 960	10 942	11 088	11 607	12 150	13 075
Kommuneforvaltningen	86 574	92 069	95 933	100 435	105 947	113 544	120 277	132 099

1 Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Tabell A42. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter hovednæring i basispris. Årlig volumendring i prosent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Bruttonasjonalprodukt 1)	3,3	2,8	5,3	4,6	5,3	5,2	2,6
Jordbruk og skogbruk	-7,6	10,4	-1,1	4,6	-1,1	-3,3	0,5
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	4,1	28,6	14,3	10,7	-0,2	3,0	6,2
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	11,8	3,8	14,6	9,1	11,7	5,9	-4,6
Utvinning av råolje og naturgass	12,9	5,0	14,8	9,0	11,5	5,2	-3,6
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	-26,0	-35,3	8,7	10,0	19,9	29,6	-29,2
Bergverksdrift	5,9	-14,4	22,2	0,9	17,5	9,5	-13,0
Industri	1,0	1,7	2,8	2,6	2,9	3,5	-0,5
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	8,5	2,3	0,4	9,7	-4,0	-2,5	-2,3
Tekstil- og bekledningsindustri	7,2	3,4	0,4	-6,7	8,1	-3,7	5,4
Trelast- og trevareindustri	-6,1	-11,6	-1,4	-0,8	3,8	4,1	9,7
Treforedling	-3,4	9,8	15,8	3,4	4,9	11,2	-4,0
Forlag og grafisk industri	-0,8	6,4	3,2	1,2	-2,5	-6,2	-3,8
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	-3,1	1,4	-5,4	-4,9	9,3	-4,0	-14,9
Kjemiske råvarer	2,4	8,5	13,7	-2,6	2,2	2,6	-11,5
Metallindustri	6,2	-10,8	5,0	-16,6	15,7	3,5	-4,5
Verkstedindustri	-1,7	-1,9	8,5	8,8	5,1	7,9	3,5
Bygging av skip og oljeplattformer	1,9	12,2	-10,1	7,0	-5,2	13,6	15,0
Møbelindustri og annen industri	-1,6	-3,1	13,2	0,1	3,6	19,6	1,6
Kraftforsyning	5,8	-1,0	-4,7	11,5	-12,8	7,5	5,1
Vannforsyning	-4,7	-3,8	3,6	-5,9	1,9	-3,7	1,0
Bygge- og anleggsvirksomhet	1,6	-7,3	14,7	4,8	0,5	6,5	3,5
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	3,9	3,1	7,4	7,5	11,5	10,8	9,4
Hotell- og restaurantvirksomhet	-0,9	-2,7	7,9	6,1	7,1	6,2	0,4
Rørtransport	12,6	-3,3	17,2	16,2	21,5	17,1	-7,1
Utenriks sjøfart	-8,0	-2,0	4,9	3,5	1,3	3,3	5,1
Transport ellers	-1,0	3,0	2,0	4,7	5,8	3,2	1,0
Post og telekommunikasjon	10,1	8,0	10,7	3,8	4,3	20,0	9,5
Finansiell tjenesteyting	12,7	0,8	4,9	0,8	3,2	2,0	-3,5
Boligtjenester (husholdninger)	0,6	0,6	-0,5	0,9	-1,6	-1,7	0,0
Forretningsmessig tjenesteyting	2,8	7,2	5,2	5,8	7,6	15,0	12,5
Offentlig administrasjon og forsvar	4,3	4,5	1,1	-0,9	1,5	0,8	0,6
Undervisning	2,9	1,5	2,3	1,2	3,1	2,3	4,2
Helse- og sosialtjenester	3,5	2,8	1,9	2,3	3,9	2,4	1,7
Andre sosiale og personlige tjenester	2,6	-0,3	3,1	1,9	5,4	2,6	3,9
Totalt for næringer (basisverdi)	3,9	2,4	5,4	4,4	4,9	5,3	2,0
Fastlands-Norge (basisverdi)	2,9	2,4	3,7	3,5	3,6	5,1	3,5
Indirekte målte bank- og finanstjenester	11,8	-3,6	7,3	4,5	6,8	7,2	-5,1
Merverdi- og investeringsavgift	2,2	3,0	5,5	5,7	7,6	6,2	4,4
Andre produktskatter, netto	5,8	0,4	3,3	11,9	12,1	-1,6	2,9
Statistiske avvik	..	..	..	..	..	..	..
Fastlands-Norge (markedsverdi)	2,3	2,8	3,8	3,8	4,2	4,9	4,1

Offentlig forvaltningsvirksomhet	3,7	2,2	1,7	0,8	2,7	2,1	2,6
Statsforvaltningen	3,4	1,3	1,0	0,1	1,6	2,5	0,9
Sivil forvaltning	4,5	1,3	1,7	0,7	1,9	2,9	0,9
Forsvar	0,3	1,1	-1,3	-1,6	0,7	1,0	0,9
Kommuneforvaltningen	3,8	2,7	2,1	1,1	3,2	1,9	3,4

1 Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Tabell A43. Bruttonasjonalprodukt. Bruttoprodukt etter hovednæring i basispris. Årlig prisendring i prosent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Bruttonasjonalprodukt 1)	-0,6	2,3	-0,1	2,6	4,1	2,9	-0,7
Jordbruk og skogbruk	-0,6	-8,2	-3,4	2,4	-2,8	0,5	3,4
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	-7,0	-11,1	14,3	-4,9	-10,5	4,5	20,2
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	-10,2	1,5	-9,5	-1,4	26,2	3,9	-27,5
Utvinning av råolje og naturgass	-11,4	0,8	-9,7	-1,4	26,5	3,4	-29,0
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	54,5	33,6	0,4	2,0	16,7	17,5	23,2
Bergverksdrift	1,7	-2,3	-2,0	0,4	-11,0	2,5	13,5
Industri	2,0	5,3	3,2	8,1	-1,6	4,6	7,6
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	7,6	1,0	-1,2	-4,0	-1,6	6,7	6,4
Tekstil- og bekledningsindustri	3,1	-1,4	-0,9	-0,4	4,5	3,8	0,4
Trelast- og trevareindustri	2,0	13,1	20,0	-1,7	-7,1	13,6	-1,1
Treforedling	-11,1	-0,6	0,4	51,8	-21,5	-23,3	19,1
Forlag og grafisk industri	4,2	1,2	2,8	2,6	8,9	15,0	4,8
Oljeraffinering, kjem. og mineralisk industri	0,0	10,3	7,2	8,0	9,9	8,6	18,7
Kjemiske råvarer	-7,5	11,4	6,9	25,7	-11,9	2,3	6,0
Metallindustri	-11,0	28,7	12,1	56,0	-25,3	2,1	19,4
Verkstedindustri	3,5	3,2	-0,1	0,7	4,8	4,2	4,3
Bygging av skip og oljeplattformer	6,0	3,4	3,8	3,4	4,3	4,8	6,5
Møbelindustri og annen industri	8,8	5,7	1,0	1,5	5,8	2,3	3,2
Kraftforsyning	-8,2	-1,0	-1,6	2,1	9,5	2,9	-3,9
Vannforsyning	7,9	9,5	5,8	6,5	5,6	7,5	3,8
Bygge- og anleggsvirksomhet	0,1	-1,2	4,2	9,5	7,0	7,0	7,7
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	-2,9	0,9	-3,9	-0,2	-5,1	-3,1	-1,8
Hotell- og restaurantvirksomhet	7,3	5,6	-0,4	0,8	1,6	2,7	8,4
Rørtransport	-3,0	4,1	-5,1	-15,9	-10,7	-13,7	14,9
Utenriks sjøfart	-19,0	23,1	-14,5	-4,8	-4,4	18,6	-8,8
Transport ellers	4,0	0,5	-3,1	1,1	-1,5	1,6	9,5
Post og telekommunikasjon	-2,1	-6,0	-7,9	-6,3	1,2	-4,2	-4,8
Finansiell tjenesteyting	-7,3	2,4	-4,5	-3,6	1,7	-1,9	6,1
Boligtjenester (husholdninger)	4,2	3,1	-0,1	0,6	1,9	2,6	2,5
Forretningsmessig tjenesteyting	2,9	2,8	3,1	3,7	4,1	4,5	5,5
Offentlig administrasjon og forsvar	1,3	1,3	1,7	3,9	3,4	3,4	6,3
Undervisning	3,1	1,1	1,7	3,1	3,2	3,1	5,5
Helse- og sosialtjenester	3,7	1,9	2,6	4,6	4,3	4,2	7,2
Andre sosiale og personlige tjenester	5,2	4,2	4,3	3,5	4,2	3,8	5,7
Totalt for næringer (basisverdi)	-1,4	2,0	-1,5	1,8	4,3	2,6	-0,6
Fastlands-Norge (basisverdi)	0,7	1,5	0,3	2,8	1,1	2,3	4,8
Indirekte målte bank- og finanstjenester	-7,8	4,0	-11,0	-9,7	-3,4	-5,7	8,6
Merverdi- og investeringsavgift	0,7	9,1	1,1	5,3	0,6	1,7	1,9
Andre produktskatter, netto	2,4	-2,2	23,4	-2,0	-0,4	7,2	-0,1
Statistiske avvik	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
Fastlands-Norge (markedsverdi)	1,5	1,9	1,9	3,7	1,3	2,7	3,8
Offentlig forvaltningsvirksomhet	2,2	1,5	2,3	4,1	3,8	3,9	6,1
Statsforvaltningen	1,8	1,5	1,7	3,7	3,8	3,7	5,8
Sivil forvaltning	1,9	1,2	1,8	4,0	3,8	3,7	5,6
Forsvar	1,2	2,4	1,1	3,0	4,0	3,7	6,7
Kommuneforvaltningen	2,4	1,5	2,6	4,3	3,8	3,9	6,2

1 Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi

Tabell A44. Lønnskostnader etter hovednæring. Løpende priser. Millioner kroner

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Lønnskostnader i alt.	373 996	388 516	398 283	418 521	443 994	476 170	516 523	567 804
Jordbruk og skogbruk	3 020	3 006	3 073	3 172	3 282	3 485	3 534	3 695
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	1 988	2 054	1 980	2 249	2 541	2 601	2 773	3 092
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester	9 170	10 076	11 121	11 724	11 653	12 403	13 979	15 385
Utvinning av råolje og naturgass	7 720	8 500	9 587	9 937	9 789	9 921	10 223	10 489
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	1 450	1 576	1 534	1 787	1 864	2 482	3 756	4 896
Bergverksdrift	1 214	1 194	1 207	1 271	1 236	1 220	1 262	1 333
Industri	63 859	64 749	67 118	71 111	75 780	79 788	86 884	93 484
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	10 195	10 533	11 059	11 792	12 342	13 006	13 651	14 331
Tekstil- og bekledningsindustri	1 435	1 486	1 479	1 580	1 568	1 675	1 808	1 872
Trelast- og trevareindustri	3 112	2 721	2 747	3 072	3 284	3 403	3 757	4 091
Treforedling	2 690	2 652	2 654	2 795	3 073	3 118	3 174	3 319
Forlag og grafisk industri	7 613	7 749	8 099	8 641	8 983	9 509	10 255	11 102
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	5 568	5 587	5 718	5 993	6 531	6 945	7 567	8 133
Kjemiske råvarer	2 660	2 723	2 755	2 888	3 073	3 076	3 096	3 147
Metallindustri	4 337	4 164	4 448	4 636	4 862	5 034	5 192	5 486
Verkstedindustri	16 833	17 066	17 143	18 565	20 073	21 719	24 022	25 227
Bygging av skip og oljeplattformer	7 209	7 849	8 683	8 603	9 313	9 316	10 782	12 719
Møbelindustri og annen industri	2 207	2 219	2 333	2 546	2 678	2 987	3 580	4 057
Kraftforsyning	4 917	5 065	5 295	5 490	5 652	5 825	6 029	6 233
Vannforsyning	191	194	216	224	221	235	246	269
Bygge- og anleggsvirksomhet	23 475	23 100	21 070	22 310	24 579	27 317	31 913	36 354
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	51 641	52 754	52 268	55 191	59 534	64 595	69 554	76 154
Hotell- og restaurantvirksomhet	8 902	9 415	9 609	10 259	10 901	11 790	12 776	13 818
Rørtransport	139	171	220	224	227	141	178	179
Utenriks sjøfart	7 043	7 002	7 249	7 291	7 392	7 501	8 125	9 247
Transport ellers	20 162	20 927	21 294	22 734	23 653	25 536	27 477	30 993
Post og telekommunikasjon	10 081	10 820	10 454	11 118	11 631	11 733	12 173	12 739
Finansiell tjenesteyting	15 798	15 571	15 748	15 537	16 336	16 789	17 015	17 383
Boligtjenester (husholdninger)	223	234	237	249	263	282	303	331
Forretningsmessig tjenesteyting	25 541	27 370	29 585	31 977	35 426	40 290	48 057	57 395
Offentlig administrasjon og forsvar	33 235	35 143	37 094	37 991	38 850	40 953	42 643	45 760
Undervisning	31 366	33 206	33 972	35 422	36 906	39 285	41 407	45 643
Helse- og sosialtjenester	48 357	51 997	54 497	57 205	61 376	66 913	71 773	78 434
Andre sosiale og personlige tjenester	13 674	14 468	14 976	15 772	16 555	17 488	18 422	19 883
Fastlands-Norge	357 644	371 267	379 693	399 282	424 722	456 125	494 241	542 993
Offentlig forvaltningsvirksomhet	110 245	116 866	121 006	125 895	131 991	141 187	149 521	163 193
Statsforvaltningen	34 197	35 966	36 904	37 652	38 808	41 094	43 644	46 787
Sivil forvaltning	25 817	27 527	28 259	29 116	30 310	32 178	34 346	36 728
Forsvar	8 380	8 439	8 645	8 536	8 498	8 916	9 298	10 059
Kommuneforvaltningen	76 048	80 900	84 102	88 243	93 183	100 093	105 877	116 406

Tabell A45. Konsum i husholdninger etter formål. Løpende priser. Millioner kroner

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Konsum i husholdninger	359 515	376 667	395 845	414 375	440 980	477 134	504 795	531 201
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	61 499	64 486	65 779	68 272	71 135	73 022	76 521	80 746
Alkoholrikke og tobakk mv.	18 221	18 378	19 303	19 759	20 780	22 264	24 718	25 519
Klær og skotøy	24 653	24 846	25 763	26 768	27 319	28 211	30 020	31 145
Bolig, lys og brensel	85 825	88 840	92 173	93 381	96 669	101 373	104 277	105 751
Møbler og husholdningsartikler mv.	22 510	23 323	24 508	25 760	27 455	29 286	31 765	33 316
Helsepleie	9 292	9 425	9 888	10 214	11 309	12 349	13 239	14 165
Transport	47 202	49 718	53 290	59 045	62 890	74 333	77 654	81 079
Post- og teletjenester	6 843	6 072	7 153	7 232	8 176	9 101	9 478	11 250
Kultur og fritid	36 401	40 065	42 983	45 997	50 764	56 494	60 935	65 723
Utdanning	1 783	1 816	1 787	1 827	1 926	2 252	2 401	2 464
Hotell- og restauranttjenester	18 085	20 950	23 226	25 123	28 092	30 459	33 262	35 657
Andre varer og tjenester	25 077	25 974	27 826	29 025	31 483	33 809	35 016	36 982
Husholdningenes kjøp i utlandet	13 483	15 424	15 923	17 713	18 004	19 745	21 742	24 354
Utlendingers kjøp i Norge	-11 359	-12 650	-13 757	-15 741	-15 022	-15 564	-16 233	-16 950
Varekonsum 1).	206 380	214 222	224 412	235 258	249 542	271 859	287 518	300 821
Tjenestekonsum 1)	151 011	159 671	169 267	177 145	188 456	201 094	211 768	222 976
Boligtjenester	68 215	71 436	73 901	74 974	77 152	79 495	82 278	84 634
Andre tjenester	82 796	88 235	95 366	102 171	111 304	121 599	129 490	138 342

1 Konsumet av varer og tjenester inkluderer utlendingers kjøp i Norge, men ikke husholdningenes kjøp i utlandet

Tabell A46. Konsum i husholdninger etter formål. Årlig volumendring i prosent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Konsum i husholdninger	2,2	2,5	3,4	3,9	6,9	3,4	2,8
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	2,7	2,6	2,7	2,7	1,4	1,7	0,9
Alkoholrikke og tobakk mv.	-8,1	1,9	-2,0	0,5	4,1	3,2	-5,8
Klær og skotøy	-0,7	0,7	2,5	1,8	7,5	6,3	5,1
Bolig, lys og brønsel	0,6	-0,5	0,8	0,8	1,0	0,4	0,8
Møbler og husholdningsartikler mv.	2,7	2,9	4,3	5,5	5,7	7,8	3,9
Helsepleie	-4,2	0,8	1,0	5,4	5,8	3,7	-0,7
Transport	1,9	2,4	8,1	1,9	18,3	0,7	2,4
Post- og teletjenester	-6,8	25,8	8,8	19,3	14,2	8,7	24,0
Kultur og fritid	7,9	4,9	6,5	8,9	12,7	7,0	6,4
Utdanning	-1,0	-4,4	-0,5	3,1	12,7	3,5	-1,0
Hotell- og restauranttjenester	11,8	6,9	7,0	9,9	6,1	6,3	2,6
Andre varer og tjenester	3,6	5,6	2,5	3,0	3,6	1,2	3,1
Husholdningenes kjøp i utlandet	11,3	2,0	8,5	0,7	6,1	10,4	6,0
Utlendingers kjøp i Norge	7,6	6,7	13,4	-6,6	1,7	1,5	1,1
Varekonsum 1)	1,3	2,3	3,3	3,5	8,5	3,4	2,9
Tjenestekonsum 1)	2,9	3,3	3,8	3,9	4,3	2,7	2,1
Boligtjenester	0,9	0,4	0,6	1,2	1,0	0,8	0,3
Andre tjenester	4,6	5,6	6,4	5,9	6,6	3,9	3,3

1 Konsumet av varer og tjenester inkluderer utlendingers kjøp i Norge, men ikke husholdningenes kjøp i utlandet

Tabell A47. Konsum i husholdninger etter formål. Årlig prisendring i prosent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Konsum i husholdninger	2,6	2,5	1,2	2,4	1,3	2,3	2,4
Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	2,1	-0,6	1,1	1,5	1,2	3,1	4,6
Alkoholrikkevarer og tobakk mv.	9,7	3,1	4,5	4,6	2,9	7,6	9,6
Klær og skotøy	1,5	3,0	1,4	0,2	-4,0	0,1	-1,3
Bolig, lys og brensel	2,9	4,2	0,5	2,7	3,8	2,4	0,6
Møbler og husholdningsartikler mv.	0,9	2,1	0,8	1,1	0,9	0,6	1,0
Helsepleie	5,9	4,0	2,3	5,1	3,2	3,3	7,7
Transport	3,4	4,7	2,5	4,5	-0,1	3,8	2,0
Post- og teletjenester	-4,8	-6,4	-7,1	-5,3	-2,5	-4,2	-4,2
Kultur og fritid	2,0	2,3	0,5	1,4	-1,3	0,8	1,4
Utdanning	2,9	2,9	2,8	2,2	3,8	3,0	3,7
Hotell- og restauranttjenester	3,6	3,7	1,0	1,7	2,2	2,8	4,5
Andre varer og tjenester	0,0	1,4	1,8	5,4	3,6	2,3	2,4
Husholdningenes kjøp i utlandet	2,8	1,2	2,5	0,9	3,4	-0,3	5,7
Utlendingers kjøp i Norge	3,5	1,9	0,9	2,2	1,9	2,8	3,3
Varekonsum 1).	2,5	2,4	1,4	2,5	0,4	2,3	1,7
Tjenestekonsum 1)	2,7	2,7	0,8	2,4	2,3	2,6	3,1
Boligtjenester	3,7	3,1	0,8	1,7	2,0	2,7	2,6
Andre tjenester	1,9	2,4	0,7	2,9	2,5	2,5	3,4

1 Konsumet av varer og tjenester inkluderer utlendingers kjøp i Norge, men ikke husholdningenes kjøp i utlandet

Tabell A48. Bruttoinvestering i fast realkapital, etter art og hovednæring. Løpende priser. Millioner kroner

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Bruttoinvestering i fast realkapital i alt.	152 206	151 087	164 126	174 378	186 548	208 603	245 695	284 904
Bygg og anlegg	63 948	62 582	59 927	68 417	82 264	90 373	100 409	108 934
Oljeboring, oljeleting, olje- og gassrørledning . .	17 629	17 921	19 868	21 459	17 815	20 226	27 939	32 761
Oljeutvinnings- plattf. borerigger og moduler . . .	24 063	28 207	33 966	26 548	26 029	28 353	32 135	45 115
Skip og båter	6 512	2 168	7 633	6 674	5 408	7 481	15 973	18 237
Transportmidler	8 263	7 609	7 689	11 137	11 675	13 844	14 302	15 123
Maskiner og utstyr	31 791	32 600	35 043	40 143	43 357	48 326	54 937	64 734
Jordbruk og skogbruk	4 322	4 051	4 541	5 050	6 151	7 019	6 753	5 865
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	335	849	515	759	1 093	932	2 160	1 882
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester .	38 544	44 649	51 111	45 035	41 852	45 309	54 082	71 874
Utvinning av råolje og naturgass	37 250	44 466	50 475	45 579	41 803	41 165	53 607	70 296
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	1 294	183	636	-544	49	4 144	475	1 578
Bergverksdrift	298	281	229	262	387	382	267	361
Industri	12 149	12 068	9 650	10 981	15 569	18 124	18 699	22 765
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	2 501	2 598	2 533	2 695	2 745	3 638	3 411	4 120
Tekstil- og bekledningsindustri	149	111	196	199	225	227	218	209
Trelast- og trevareindustri	484	459	290	767	771	749	812	719
Treforedling	1 244	2 976	942	625	1 506	1 346	1 517	2 128
Forlag og grafisk industri	689	644	792	996	1 280	1 465	1 602	2 567
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri . . .	1 779	827	1 199	1 267	1 560	1 942	2 107	2 699
Kjemiske råvarer	1 427	781	744	962	2 920	3 142	2 111	2 658
Metallindustri	1 202	908	558	905	1 169	2 146	2 405	1 734
Verkstedindustri	1 856	1 777	1 441	1 603	2 310	2 160	2 876	4 144
Bygging av skip og oljeplattformer	545	796	736	684	716	775	1 039	1 252
Møbelindustri og annen industri	273	191	219	278	367	534	601	535
Kraftforsyning	5 694	5 158	5 262	4 704	5 064	4 495	4 204	4 753
Vannforsyning	963	781	796	919	1 015	974	1 032	1 188
Bygge- og anleggsvirksomhet	577	876	935	1 777	1 566	3 065	3 922	3 454
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	4 985	4 706	4 990	4 864	5 696	6 960	8 105	9 922
Hotell- og restaurantvirksomhet	1 206	1 286	1 466	1 557	1 786	1 991	2 544	2 988
Rørtransport	5 384	4 730	6 693	8 610	6 087	5 993	8 167	8 387
Utenriks sjøfart	5 439	910	6 309	5 227	3 733	5 982	13 461	15 753
Transport ellers	8 474	7 824	7 937	9 971	12 135	15 763	15 531	16 597
Post og telekommunikasjon	3 670	4 317	4 340	6 168	6 626	5 997	6 787	6 986
Finansiell tjenesteyting	2 994	2 464	2 249	3 692	4 531	5 747	3 680	5 007
Boligtjenester (husholdninger)	21 601	19 589	19 681	25 430	29 929	31 883	37 008	40 701
Forretningsmessig tjenesteyting	4 164	3 795	6 272	7 801	9 770	12 811	17 652	22 238
Offentlig administrasjon og forsvar	16 025	16 671	14 793	14 381	15 073	14 939	15 349	16 637
Undervisning	4 039	4 067	4 170	5 020	5 535	6 273	10 916	9 195
Helse- og sosialtjenester	6 180	5 824	5 741	5 851	6 570	7 479	7 992	10 343
Andre sosiale og personlige tjenester	5 163	6 191	6 446	6 319	6 380	6 485	7 384	8 008
Fastlands-Norge	102 839	100 798	100 013	115 506	134 876	151 319	169 985	188 890
Offentlig forvaltningsvirksomhet	28 875	29 999	27 375	27 826	29 886	31 392	37 254	41 591
Statsforvaltningen	14 997	16 206	13 942	13 484	13 981	14 803	14 720	18 052
Sivil forvaltning	11 937	13 602	11 170	9 937	10 228	10 580	11 117	14 976
Forsvar	3 060	2 604	2 772	3 547	3 753	4 223	3 603	3 076
Kommuneforvaltningen	13 878	13 793	13 433	14 342	15 905	16 589	22 534	23 539

Tabell A49. Bruttoinvestering i fast realkapital, etter art og hovednæring. Årlig volumendring i prosent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Bruttoinvestering i fast realkapital i alt.	-1,1	6,5	5,3	3,9	10,3	15,5	13,1
Bygg og anlegg	-2,2	-4,7	10,4	13,9	6,1	7,3	5,2
Oljeboring, oljeleting, olje- og gassrørledning . . .	-4,0	3,3	10,5	-19,9	8,0	30,1	10,3
Oljeutvinnings- plattf. borerigger og moduler	15,7	18,0	-22,7	-4,6	4,4	8,6	36,3
Skip og båter	-67,4	233,6	-8,1	-16,6	44,4	97,2	17,3
Transportmidler	-3,7	-1,7	39,4	0,4	18,3	1,4	3,2
Maskiner og utstyr	4,5	6,4	16,2	9,7	16,5	20,2	16,6
Jordbruk og skogbruk	-8,0	10,3	8,4	16,3	10,9	-8,0	-15,2
Fiske, fangst og fiskeoppdrett	149,9	-41,5	49,3	44,5	-13,9	118,3	-12,8
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	12,6	10,9	-12,8	-9,5	3,7	14,0	27,6
Utvinning av råolje og naturgass	16,0	10,0	-10,6	-10,7	-5,9	24,3	25,8
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	-86,1	241,0	..	..	..	-87,9	228,6
Bergverksdrift	-6,0	-21,7	14,0	41,6	-3,1	-28,5	32,2
Industri	-1,3	-22,8	13,6	38,0	15,9	5,3	19,2
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	3,1	-5,6	6,0	-1,5	31,3	-5,2	17,9
Tekstil- og bekledningsindustri	-27,5	65,8	1,0	10,1	0,9	-3,1	-6,0
Trelast- og trevareindustri	-6,2	-39,9	163,1	-0,8	-4,3	11,1	-13,3
Treforedling	138,3	-69,5	-33,5	133,3	-12,5	13,9	36,1
Forlag og grafisk industri	-6,4	18,8	26,1	27,6	15,9	12,8	57,7
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	-53,8	42,0	5,3	20,4	23,5	10,1	24,9
Kjemiske råvarer	-46,3	-8,2	28,1	191,0	6,0	-32,5	21,6
Metallindustri	-25,1	-40,9	60,9	25,3	80,8	13,0	-29,4
Verkstedindustri	-5,2	-22,3	12,0	41,9	-4,7	39,1	42,8
Bygging av skip og oljeplattformer	46,6	-10,1	-7,7	1,6	10,9	40,8	19,7
Møbelindustri og annen industri	-30,4	8,4	28,3	28,8	46,9	15,2	-12,1
Kraftforsyning	-8,7	1,6	-12,9	5,4	-10,6	-6,7	9,5
Vannforsyning	-18,7	2,4	11,9	5,3	-6,5	2,8	10,9
Bygge- og anleggsvirksomhet	55,1	7,0	90,1	-18,0	98,7	33,3	-15,0
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	-2,8	6,4	-2,3	19,2	27,7	21,4	20,1
Hotell- og restaurantvirksomhet	7,8	13,5	4,7	13,4	12,9	29,3	14,9
Rørtransport	-14,1	29,4	37,4	-33,4	-4,4	29,0	-1,3
Utenriks sjøfart	-83,7	556,9	-13,0	-26,5	67,2	107,9	20,2
Transport ellers	-4,1	0,4	22,9	18,8	27,7	-3,4	4,1
Post og telekommunikasjon	18,9	2,2	44,6	7,1	-6,6	18,7	1,2
Finansiell tjenesteyting	-16,6	-8,8	61,4	19,3	26,8	-34,9	33,8
Boligtjenester (husholdninger)	-9,2	-0,8	24,5	10,6	2,9	12,1	7,8
Forretningsmessig tjenesteyting	-7,2	65,1	22,1	22,2	31,2	37,2	23,1
Offentlig administrasjon og forsvar	4,6	-12,0	-4,5	2,9	-1,3	2,2	5,6
Undervisning	2,6	2,7	19,6	8,1	14,3	72,9	-18,1
Helse- og sosialtjenester	-4,0	-1,3	1,3	10,6	15,7	8,6	26,3
Andre sosiale og personlige tjenester	20,7	4,2	-3,9	-1,3	1,1	13,4	5,5
Fastlands-Norge	-1,2	-1,6	13,5	13,3	11,5	11,8	8,6
Offentlig forvaltningsvirksomhet	4,8	-9,0	0,1	5,1	5,0	18,0	8,6
Statsforvaltningen	8,2	-15,3	-5,2	1,4	4,3	-1,8	18,6
Sivil forvaltning	13,9	-18,9	-13,1	0,1	1,3	3,0	29,8
Forsvar	-13,9	3,2	26,6	4,9	12,7	-13,9	-16,0
Kommuneforvaltningen	1,1	-1,6	5,6	8,6	5,6	35,7	2,1

Tabell A50. Bruttoinvestering i fast realkapital, etter art og hovednæring. Årlig prisendring i prosent

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Bruttoinvestering i fast realkapital i alt.	0,4	2,0	0,9	2,9	1,4	2,0	2,6
Bygg og anlegg	0,1	0,5	3,4	5,6	3,6	3,5	3,1
Oljeboring, oljeleting, olje- og gassrørledning . . .	5,9	7,3	-2,2	3,6	5,1	6,1	6,3
Oljeutvinnings- plattf. borerigger og moduler	1,3	2,1	1,1	2,8	4,4	4,3	3,0
Skip og båter	2,3	5,5	-4,8	-2,8	-4,2	8,3	-2,7
Transportmidler	-4,3	2,8	3,9	4,4	0,2	1,9	2,4
Maskiner og utstyr	-1,8	1,0	-1,4	-1,5	-4,3	-5,4	1,0
Jordbruk og skogbruk	1,9	1,7	2,6	4,7	2,9	4,6	2,5
Fiske,fangst og fiskeoppdrett	1,4	3,6	-1,3	-0,4	-1,0	6,1	-0,1
Utvinning av råolje og naturgass, inkl. tjenester . .	2,9	3,2	1,0	2,7	4,4	4,7	4,2
Utvinning av råolje og naturgass	2,9	3,2	1,0	2,7	4,6	4,8	4,3
Tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning	1,7	1,9	-0,2	-10,9	2,4	-5,2	1,1
Bergverksdrift	0,4	4,1	0,4	4,3	1,9	-2,2	2,3
Industri	0,7	3,6	0,2	2,8	0,5	-2,0	2,1
Nærings- og nytelsesmiddelindustri	0,8	3,3	0,4	3,4	0,9	-1,1	2,5
Tekstil- og bekledningsindustri	2,8	6,5	0,5	2,7	-	-0,9	2,0
Trelast- og trevareindustri	1,1	5,1	0,5	1,3	1,5	-2,4	2,1
Treforedling	0,4	3,6	-0,2	3,3	2,2	-1,0	3,1
Forlag og grafisk industri	-0,2	3,5	-0,3	0,7	-1,2	-3,1	1,6
Oljeraffinering, kjem. og mineralsk industri	0,6	2,1	0,4	2,3	0,8	-1,4	2,6
Kjemiske råvarer	1,8	3,8	0,9	4,3	1,5	-0,4	3,5
Metallindustri	0,9	3,9	0,8	3,1	1,5	-0,8	2,1
Verkstedindustri	1,0	4,3	-0,7	1,5	-1,9	-4,3	0,9
Bygging av skip og oljeplattformer	-0,4	2,8	0,7	3,0	-2,4	-4,8	0,6
Møbelindustri og annen industri	0,5	5,8	-1,1	2,5	-0,9	-2,3	1,3
Kraftforsyning	-0,8	0,4	2,6	2,1	-0,7	0,2	3,3
Vannforsyning	-0,3	-0,5	3,1	4,9	2,6	3,1	3,8
Bygge- og anleggsvirksomhet	-2,1	-0,2	-	7,5	-1,5	-4,0	3,6
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer mv.	-2,8	-0,4	-0,2	-1,8	-4,3	-4,1	1,9
Hotell- og restaurantvirksomhet	-1,1	0,4	1,4	1,1	-1,2	-1,2	2,2
Rørtransport	2,3	9,4	-6,4	6,1	3,0	5,7	4,1
Utenriks sjøfart	2,4	5,5	-4,8	-2,8	-4,2	8,3	-2,7
Transport ellers	-3,7	1,0	2,3	2,4	1,7	2,0	2,7
Post og telekommunikasjon	-1,1	-1,6	-1,7	0,3	-3,1	-4,7	1,7
Finansiell tjenesteyting	-1,3	0,0	1,7	2,8	-	-1,7	1,7
Boligtjenester (husholdninger)	-0,1	1,3	3,7	6,4	3,6	3,5	2,1
Forretningsmessig tjenesteyting	-1,8	0,1	1,9	2,5	-0,1	0,4	2,4
Offentlig administrasjon og forsvar	-0,5	0,9	1,8	1,8	0,4	0,5	2,6
Undervisning	-1,9	-0,1	0,7	2,0	-0,9	0,7	2,9
Helse- og sosialtjenester	-1,8	-0,1	0,7	1,5	-1,6	-1,6	2,5
Andre sosiale og personlige tjenester	-0,7	-0,1	2,0	2,3	0,5	0,4	2,8
Fastlands-Norge	-0,8	0,8	1,7	3,0	0,6	0,5	2,3
Offentlig forvaltningsvirksomhet	-0,9	0,3	1,6	2,2	0,0	0,6	2,8
Statsforvaltningen	-0,2	1,6	2,1	2,3	1,5	1,3	3,4
Sivil forvaltning	0,0	1,2	2,4	2,8	2,1	2,0	3,8
Forsvar	-1,2	3,1	1,1	0,9	-0,1	-0,9	1,7
Kommuneforvaltningen	-1,7	-1,1	1,1	2,1	-1,2	0,1	2,4

Tabell A51. Driftsregnskap overfor utlandet. Løpende priser. Millioner kroner

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Eksport i alt	308 046	300 094	315 960	333 197	355 948	419 402	460 864	427 081
Varer	221 539	219 981	228 335	245 564	267 309	321 876	346 579	306 627
Tjenester	86 507	80 113	87 625	87 633	88 639	97 526	114 285	120 454
Import i alt	246 367	245 806	261 669	279 183	297 498	326 797	368 701	405 617
Varer	173 847	168 493	179 678	197 687	216 639	242 561	266 893	293 907
Tjenester	72 520	77 313	81 991	81 496	80 859	84 236	101 808	111 710
Vare- og tjenestebalansen	61 679	54 288	54 291	54 014	58 450	92 605	92 163	21 464
Inntekter	22 903	27 142	27 758	33 271	37 188	41 872	49 868	62 690
Lønn	1 180	1 180	1 180	1 200	1 512	1 992	2 040	2 268
Renteinntekter	20 814	17 667	16 007	19 231	21 860	23 117	28 666	37 131
Aksjeutbytte mv.	1 893	1 042	1 162	683	1 700	2 052	3 371	3 814
Reinvestert fortjeneste	-2 540	-3 176	-1 468	3 037	4 003	6 139	5 433	8 156
Løpende overføringer	1 556	10 429	10 877	9 120	8 113	8 572	10 358	11 321
Utgifter	56 172	53 645	57 062	60 918	62 389	63 765	71 567	83 610
Lønn	2 922	2 774	3 774	3 315	3 820	4 174	4 974	5 626
Renteutgifter	31 783	25 409	25 007	24 488	24 285	22 928	28 181	33 728
Aksjeutbytte mv.	7 822	14 637	15 181	7 697	8 045	11 063	11 647	13 659
Reinvestert fortjeneste	4 152	-8 632	-7 308	4 073	5 101	7 317	6 539	7 722
Løpende offentlige overføringer	6 582	6 804	6 598	7 387	7 932	7 200	7 328	8 368
Andre Løpende overføringer	2 911	12 653	13 810	13 958	13 206	11 083	12 898	14 507
Rente- og stønadsbalansen	-33 269	-26 503	-29 304	-27 647	-25 201	-21 893	-21 699	-20 920
Driftsbalansen	28 410	27 785	24 987	26 367	33 249	70 712	70 464	544
Kapitaloverføringer til utlandet, netto	930	1 070	222	1 102	1 067	820	1 291	870
Anskaffelse av patenter, lisenser mv, netto	-	-	-	-	-	-	558	-
Netto finansinvesteringer	27 480	26 715	24 765	25 265	32 182	69 892	68 615	-326

Tabell B1: Bruttonasjonalprodukt, regnskap og prognose

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	2,5	3,0	2,5	2,3	3,0	0,9	1,9	2,2
Frankrike	1,1	1,9	3,5	3,0	3,6	2,0	1,4	3,0
Italia	1,1	2,0	1,8	1,6	2,9	1,8	1,5	2,8
Japan	3,5	1,8	-1,1	0,7	2,4	-0,4	-0,7	0,3
USA	3,6	4,4	4,3	4,1	4,1	1,2	2,5	3,5
Storbritannia	2,6	3,4	3,0	2,1	3,0	2,2	1,9	2,8
Sverige	1,1	2,1	3,6	4,5	3,6	1,2	2,1	3,2
Tyskland	0,8	1,4	2,0	1,8	3,0	0,6	0,7	2,5

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

Tabell B2: Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner, regnskap og prognose

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	2,5	2,9	2,3	0,2	-0,4	0,6	1,2	1,9
Frankrike	1,3	0,1	3,6	3,2	2,9	2,9	2,1	2,6
Italia	1,2	3,2	3,2	2,4	2,7	1,1	1,4	2,5
Japan	2,4	0,8	0,1	1,2	0,6	0,4	-0,4	0,5
USA	3,2	3,6	4,8	5,0	4,8	3,1	3,0	2,6
Storbritannia	3,8	3,8	3,8	4,2	4,1	3,9	3,1	2,5
Sverige	1,4	2,0	2,7	3,9	4,6	0,2	2,5	2,7
Tyskland	1,0	0,6	1,8	3,1	1,4	1,1	0,6	1,8

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

Tabell B3: Konsum i offentlig forvaltning, regnskap og prognose

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	3,4	0,8	3,1	1,8	0,6	1,4	1,3	0,8
Frankrike	2,2	2,1	-0,1	2,0	2,3	2,1	1,9	1,5
Italia	1,0	0,2	0,3	1,3	1,7	2,3	1,1	0,6
Japan	2,8	1,3	1,9	4,5	4,6	3,2	2,5	2,2
USA	0,5	1,8	1,4	2,2	2,9	3,1	4,2	4,2
Storbritannia	1,2	0,1	1,5	2,8	3,3	2,7	2,8	4,0
Sverige	0,9	-1,2	3,2	1,7	-0,9	1,4	1,3	0,9
Tyskland	1,8	0,4	1,2	1,6	1,2	1,7	1,4	0,9

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

Tabell B4: Bruttoinvesteringer i fast realkapital, regnskap og prognose

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	4,0	10,9	10,1	1,0	10,7	0,0	2,8	2,9
Frankrike	0,0	-0,1	7,2	6,2	6,2	2,8	-0,1	3,2
Italia	3,6	2,1	4,0	5,7	6,5	2,4	1,5	4,4
Japan	6,8	1,0	-4,0	-0,8	3,2	-1,7	-5,8	-4,3
USA	8,4	8,9	10,3	7,9	6,7	-0,7	-0,7	5,5
Storbritannia	4,7	7,1	13,2	0,9	3,9	0,1	-0,2	3,3
Sverige	5,0	-1,1	8,5	9,6	5,0	1,5	-0,4	3,1
Tyskland	-0,8	0,6	3,0	4,2	2,3	-4,8	-2,3	2,3

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

Tabell B5: Eksport av varer og tjenester, regnskap og prognose

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	4,3	4,1	2,4	10,8	11,5	3,1	2,9	6,9
Frankrike	3,1	12,1	8,2	3,9	13,3	1,1	-2,0	7,8
Italia	0,6	6,4	3,6	0,3	11,7	0,8	2,3	7,2
Japan	6,5	11,2	-2,3	1,4	12,4	-6,6	1,9	9,0
USA	8,2	12,3	2,1	3,2	9,5	-4,5	-2,8	7,3
Storbritannia	8,2	8,3	3,0	5,4	10,3	1,0	0,7	8,8
Sverige	3,5	13,7	8,4	6,5	10,3	-1,4	2,5	9,2
Tyskland	5,1	11,2	6,8	5,6	13,2	4,7	3,2	7,5

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

Tabell B6: Import av varer og tjenester, regnskap og prognose

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	3,5	10,0	7,4	3,3	11,2	3,8	2,4	6,6
Frankrike	1,4	7,2	11,9	4,2	15,4	-0,2	-1,7	7,9
Italia	-0,3	10,1	9,0	5,3	9,4	0,2	1,8	6,9
Japan	13,2	1,2	-6,8	3,0	9,6	-0,5	-5,6	3,1
USA	8,6	13,7	11,8	10,5	13,4	-2,7	2,3	8,8
Storbritannia	9,6	9,7	9,6	8,9	10,9	2,8	2,6	8,3
Sverige	3,0	12,5	11,2	4,4	11,5	-3,9	1,4	8,0
Tyskland	3,1	8,3	8,9	8,5	10,0	0,1	2,2	7,3

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

Tabell B7: Privat konsumdeflator, regnskap og prognose

Prosentvis endring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	2,1	2,2	1,3	2,6	3,0	2,1	2,1	2,1
Frankrike	1,9	1,4	0,6	0,2	1,2	1,2	1,5	1,4
Italia	4,4	2,2	2,1	2,1	2,8	2,9	2,5	2,1
Japan	-0,1	1,0	-0,1	-0,5	-1,1	-1,5	-1,6	-1,7
USA	2,1	1,9	1,1	1,6	2,7	1,9	1,4	1,8
Storbritannia	3,1	2,3	2,7	1,5	0,6	1,5	2,3	2,3
Sverige	1,4	2,3	1,0	1,0	0,9	1,6	2,4	2,4
Tyskland	1,7	2,0	1,1	0,4	1,4	1,8	1,4	1,6

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

Tabell B8: Lønnskostnader pr. sysselsatt, regnskap og prognose

Prosentvis endring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	2,9	3,8	3,7	3,8	4,0	3,9	3,6	3,7
Frankrike	2,1	1,9	1,5	2,4	1,8	2,4	2,7	2,7
Italia	4,8	3,2	-0,9	2,3	2,6	3,1	2,8	2,9
Japan	0,2	1,6	-0,8	-1,1	0,1	-0,8	-1,3	-0,4
USA	2,5	3,2	5,0	4,3	5,6	5,1	3,1	3,5
Storbritannia	3,0	3,9	6,0	4,8	4,0	4,9	4,4	4,3
Sverige	6,2	3,5	4,1	0,9	7,6	4,5	4,6	4,8
Tyskland	1,0	0,7	1,0	1,0	1,3	2,2	2,7	2,7

Kilde: For USA: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition. For resten av landene Economic Outlook nr. 70.

Tabell B9: Sysselsetting, regnskap og prognose

Prosentvis endring fra foregående år

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	1,1	1,6	0,4	0,9	0,7	0,2	-0,0	0,2
Frankrike	0,1	0,6	1,3	2,1	2,5	1,5	0,4	0,8
Italia	0,5	0,4	1,1	1,2	1,9	2,0	1,5	2,0
Japan	0,4	1,1	-0,7	-0,8	-0,2	-0,5	-1,5	-0,4
USA	1,5	2,3	1,5	2,0	2,0	0,2	-0,4	1,6
Storbritannia	1,1	2,0	1,1	1,3	1,0	0,8	0,3	0,6
Sverige	-0,6	-1,1	1,5	2,2	2,2	1,7	0,1	0,3
Tyskland	-0,3	-0,2	1,1	1,2	1,6	0,2	-0,3	0,5

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition. For Danmark og Sverige Economic Outlook nr. 70.

Tabell B10: Arbeidsledigheten, regnskap og prognoseProsent av arbeidsstyrken¹⁾

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	6,3	5,3	4,9	4,8	4,4	4,3	4,3	4,2
Frankrike	12,1	12,2	11,5	10,8	9,4	8,7	9,2	9,0
Italia	11,7	11,8	11,9	11,5	10,7	9,6	9,1	9,0
Japan	3,4	3,4	4,1	4,7	4,7	5,0	5,8	6,0
USA	5,4	4,9	4,5	4,2	4,0	4,8	5,6	5,3
Storbritannia	7,9	6,5	5,9	6,0	5,5	5,1	5,3	5,3
Sverige	8,0	8,0	6,5	5,6	4,7	4,0	4,2	4,0
Tyskland	8,5	9,4	8,9	8,2	7,5	7,4	7,8	7,6

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

¹⁾ Vanlig brukte definisjoner.**Tabell B11: Korte renter, regnskap og prognose**

Prosent

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	3,9	3,7	4,1	3,3	4,9	4,6	3,6	4,2
Frankrike	3,9	3,5	3,6	3,0	4,4	4,2	3,0	3,8
Italia	8,8	6,9	5,0	3,0	4,4	4,2	3,0	3,8
Japan	0,6	0,6	0,7	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0
USA	5,4	5,7	5,5	5,4	6,5	3,7	2,3	3,8
Storbritannia	6,0	6,8	7,3	5,4	6,1	5,0	4,2	5,1
Sverige	5,8	4,1	4,2	3,1	4,0	4,0	4,1	4,9
Tyskland	3,3	3,3	3,5	3,0	4,4	4,2	3,0	3,8

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition. For Frankrike, Italia og Tyskland Economic Outlook nr. 70.

Tabell B12: Budsjettbalanse, regnskap og prognose

Prosent av BNP

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	prognoser	
							2002	2003
Danmark	-1,0	0,4	1,1	3,2	2,5	2,8	2,2	2,3
Frankrike	-4,1	-3,0	-2,7	-1,6	-1,4	-1,4	-2,0	-1,8
Italia	-7,1	-2,7	-3,1	-1,8	-0,6	-1,5	-1,4	-1,3
Japan	-4,9	-3,7	-5,5	-7,1	-7,4	-7,1	-8,0	-7,8
USA	-2,2	-0,9	0,3	0,8	1,7	0,5	-1,0	-0,7
Storbritannia	-4,4	-2,2	0,4	1,1	1,6	1,0	-0,8	-1,3
Sverige	-3,1	-1,6	2,1	1,3	3,7	4,8	2,1	2,4
Tyskland	-3,4	-2,7	-2,2	-1,6	1,2	-2,7	-2,8	-2,1

Kilde: OECD - Economic Outlook nr. 71, Preliminary Edition.

Tabell C1: Makroøkonomiske hovedstørrelser for Norge, regnskap og SSBs prognoser

Prosentvis vekst fra foregående år der ikke annet fremgår

	1995	1996	1997	1998	1999	2000*	2001*	prognoser		
								2002	2003	2004
Realøkonomi										
Konsum i husholdninger og ideelle org. . . .	3,7	6,5	3,2	2,7	3,3	3,5	2,5	3,1	3,0	3,3
Konsum i offentlig forvaltning	1,5	3,1	2,5	3,3	3,2	1,2	2,0	1,8	1,9	2,4
Bruttoinvesteringer i fast kapital	3,9	10,3	15,5	13,1	-5,6	-1,5	-4,6	0,9	1,7	2,2
- Utvinning og rørtransport.	-14,3	-5,7	24,9	22,2	-13,1	-31,6	7,2	0,5	1,7	-2,0
- Fastlands-Norge	13,3	11,5	11,8	8,6	-0,1	3,4	-0,3	-1,3	1,9	3,5
- Bedrifter.	19,3	19,9	9,3	8,2	0,7	0,3	-1,3	-4,9	2,2	2,4
- Bolig	10,6	2,9	12,1	7,8	3,0	11,0	5,1	2,7	2,9	10,4
- Offentlig forvaltning.	5,1	5,0	18,0	8,6	0,5	-8,1	-4,3	6,5	-0,2	-0,2
Etterspørsel fra Fastlands-Norge.	4,6	6,5	4,5	3,9	2,6	2,9	1,8	2,0	2,6	3,1
Eksport	4,9	10,2	7,7	0,6	2,8	2,9	4,2	1,6	2,3	2,3
- Råolje og naturgass	9,2	13,7	2,9	-4,4	-0,8	6,6	5,2	2,4	3,0	4,0
- Tradisjonelle varer	4,4	10,5	8,6	3,5	4,0	1,7	4,0	0,8	2,3	0,2
Import	5,7	8,8	12,4	8,5	-1,8	3,2	0,0	3,7	4,0	2,9
- Tradisjonelle varer	9,3	10,5	8,4	9,2	-1,3	2,6	4,0	3,2	4,0	3,5
Bruttonasjonalprodukt.	4,6	5,3	5,2	2,6	2,1	2,4	1,4	1,5	1,8	2,5
- Fastlands-Norge	3,8	4,2	4,9	4,1	2,7	1,9	1,2	1,2	1,7	2,3
Arbeidsmarked										
Utførte timeverk i Fastlands-Norge	1,0	1,6	2,5	2,3	0,6	-1,0	-0,9	-0,8	-0,3	0,4
Sysselsatte personer	2,1	2,0	2,9	2,5	0,8	0,4	0,5	0,1	0,2	-0,2
Arbeidstilbud	1,7	2,1	2,1	1,6	0,5	0,8	0,6	0,4	0,5	0,4
Arbeidsledighetsrate	4,9	4,8	4,0	3,2	3,2	3,4	3,6	3,9	4,2	4,8
Yrkesandel, nivå	69,9	71,2	72,5	73,4	73,4	73,6	73,6	73,5	73,4	73,3
Lønninger og priser										
Lønn per normalårsverk	3,3	4,4	4,8	6,6	5,3	4,3	5,0	5,0	4,4	4,6
Konsumprisindeksen (KPI)	2,4	1,2	2,6	2,3	2,3	3,1	3,0	1,1	2,1	2,1
KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer ..	..	..	..	..	..	..	2,6	2,3	2,1	2,2
Eksportpris tradisjonelle varer	6,9	-1,6	0,0	1,0	0,6	13,5	-3,1	-4,1	3,7	4,9
Importpris tradisjonelle varer	0,5	-0,1	-1,2	1,1	-2,5	4,8	0,4	-6,7	1,9	1,3
Boligpris	7,6	8,5	10,9	9,7	9,4	14,0	6,6	4,8	4,7	4,3
Inntekt, renter og valuta										
Husholdningenes realdisponible inntekt . . .	3,0	3,8	4,1	5,9	2,8	2,3	1,3	5,3	2,6	3,2
Husholdningenes sparerate, nivå	4,6	2,2	2,8	5,8	5,5	4,7	4,6	5,9	5,7	5,8
3 måneders rente, NOK	5,5	4,9	3,7	5,8	6,5	6,8	7,2	7,0	7,3	7,3
Utlånsrente, banker, nivå.	7,9	7,2	6,0	7,4	8,4	8,1	8,8	8,3	8,6	8,6
Realrente etter skatt, nivå	2,9	3,8	1,6	3,0	3,6	2,6	3,1	4,9	4,1	4,1
Importveid kronekurs	..	-0,2	-0,5	2,2	-1,2	2,6	-3,2	-6,0	0,8	0,9
Utenriksøkonomi										
Driftsbalansen, mrd. kroner	36,6	70,7	70,5	0,5	66,4	219,6	233,4	205,0	203,0	225,0
Driftsbalansen i prosent av BNP	3,9	6,9	6,3	0,0	5,4	15,0	15,4	13,5	12,8	13,5
Utlandet										
Eksportmarkedsindikator.	8,3	4,9	8,2	10,6	6,5	10,7	0,4	4,0	7,1	7,1
Prisvekst ECU/euro-området	2,6	2,1	2,0	1,5	1,2	2,3	2,6	1,7	1,8	2,1
3 måneders rente ECU/euro	5,9	4,4	4,2	4,2	2,9	4,4	4,2	3,3	4,3	4,4
Råoljepris (kroner per fat)	108	133	135	96	141	252	220	189	198	200

Kilder: Statistisk Sentralbyrå, Norges Bank og OECD.

* Foreløpige tall.

Publikasjonene kan bestilles fra:

Statistisk sentralbyrå
Salg- og abonnementservice
N-2225 Kongsvinger

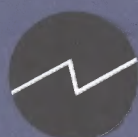
Telefon: 62 88 55 00
Telefaks: 62 88 55 95
E-post: salg-abonnement@ssb.no

eller:
Gnist.Akademika
Offentlige publikasjoner
Møllergt. 17
Postboks 8134 Dep.
N-0033 Oslo

Telefon: 22 11 67 70
Telefaks: 22 42 05 51
E-post: offpubl@sio.uio.no

ISBN 82-537-5077-3 Trykt versjon
ISBN 82-537-5078-1 Elektronisk versjon
ISSN 0800-4110

Pris (inkl. mva):
Institusjonsabonnement: kr 1 000,- per år
Privatabonnement: kr 540,- per år
Enkeltnummer: kr 170,-

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

ISBN 82-537-5077-3

9 788253 750774